

Vlad Mușatescu

DE-A BABA-OARBA

(jocurile detectivului Conan)

editura albatros

COLECȚIA AVENTURA

Vlad Mușatescu

DE-A BABA-OARBĂ

(Jocurile detectivului Conan)

— roman —

EDITURA ALBATROS • 1976

1) DETECTIVUL CONAN DOI, ÎN PERMANENTĂ STARE DE ALERTĂ

Telereporterul mă anunţase, încă de ieri după-amiază, că soseşte cît mai devreme, în cursul primelor ore ale dimineţii.

Şi iată-l prezent. Însă spre seară (19.00 h). Scuzele nu fac parte din repertoriul său personal, deşi stătusem îmbrăcat în ţoale de gală toată ziua, nemîncat, — ca să apar pe micul ecran cît mai slab, — şi neodihnit, — pentru a avea un aer din cele mai spiritualizate. Aşa că reprezentantul televiziunii se aşază la biroul meu, ocupîndu-mi unicul fotoliu. Iar eu ascult năucit dispoziţiile pe care le transmite echipei de filmare, autentic grup de asalt ce-mi invadase locuinţa din Calea Moşilor.

— Reglaţi reflectoarele ceva mai slab... maestru-i invers, cam grăsuţ. Aşa... acum să facem o probă ! Maestre, nu te supăra, eliberează-ne, te rog, oleacă de spaţiu vital, că eşti mare. Atenţie la proiector, nu da peste el, e din tablă. Bun ! Conectaţi la reţea...

În clipa cînd responsabilul cu agregatele cuplează ştecherul, se declanşează o lumină cumplită. La priză. O flamă albăstruie, cît pumnul. În schimb, se sting toate becurile din casă. Precis că şi cele din cartier.

Noroc că lumina discretă şi difuză a crepusculului mai reuşeşte să răzbată prin fereastra afectată de miopie. Autoritarul şi arogantul telereporter nu-şi pierde cumpă-

tul, dar nici aplombul. Mă-nlătură ca pe-o mașină infernală. Apoi se repede, urmat de electrician, fără să mai ceară vreun supliment de informații, direct spre hol. Nici n-apuc să-i spun unde-i tabloul.

Se reîntoarce, tot atît de precipitat precum dispăruse. Și se rățoiește la mine, în plină voce :

— Unde-i tabloul de siguranțe, maestre Conan ? Ce casă-i asta ?

— Satisfăcătoare, tovarășe Bugnariu ! — răspund eu parțial timorat. — Cam veche, dar sănătoasă. Nu-i igrasie decît toamna, iarna și primăvara. Vara se zbicește complet... Avem și gaze ! La sobe !

— Tabloul, maestre ! — ridică el tonul, umblînd la potențiometrul de glas. — Unde l-ai ascuns ? Lasă-mă cu gazele... că am și eu, plus hipertensiune arterială...

— În pivniță !

— Și unde-i pivnița ?

— În nici un caz în pod !

Bugnariu nu sesizează subtilitatea ironiei, se face că plouă, după care, fără să întrebe mai mult, poruncește grupului de comando asaltarea beciului. Oarecum sîcîit de agresivitatea telereporterului, renunț să-i însoțesc. Aud, de la distanță, clipocitul apei de la subsol (minimum 60 centimetri) călcată în picioare de specialiștii echipei de filmare. Noroc că sîntem la sfîrșitul verii. Pentru că-n octombrie, cotele apelor ajung pînă la 1,25. Metri.

Se aprinde totuși lumina.

Echipa apare oarecum demoralizată, în frunte cu reporterul frenetic. Nu-i deranjează cîtuși de puțin faptul că apa le șiroiește din poalele pantalonilor și din pantofi, scurgîndu-se pe covorul din birou. În schimb, mă privesc toți cam pieziș.

— Maestre Conan, după ce terminăm cu osînda asta, să schimbi lița de la siguranțe, deoarece ți-am pus niște

sîrmă de rufe, de-un milimetru. Există riscul să se-aprindă toată instalația, dacă nu și casa. Deși n-ar fi nici o pagubă... N-am mai văzut de mult o asemenea mîndrețe de pivniță. Auzi, ce idee, să montezi tabloul la subsol !...

Telereporterul se instalează din nou la biroul meu, storcîndu-și discret manșetele blugilor. Apoi se-ntoarce spre mine și-mi zîmbește magnetic, așa cum își hipnotizează și spectatorii, pe micul ecran.

După ce mă invită (la mine în casă) să iau loc pe scaun, fotoliul fiind ocupat de personalitatea sa, atît de binecunoscută telespectatorilor noștri, Bugnariu declanșează operația de instrumentare :

— Luăm startul cu datele biografice. Deci, cine ești matale, maestre Conan Doi, pentru literatură, ce gînduri ai pentru viitor, și-așa mai departe. Încearcă să răspunzi inteligent, colorat, interesant, inedit, pasionant, cît mai atrăgător. Mi se pare că ești un fel de scriitor, așa mi s-a spus la redacție. Nu ?

Simt că-mi paralizează corzile vocale. Ceea ce-mi cere marele telereporter, și încă pe nepusă masă, mi se pare cumplit.

— Tovarășe Bugnariu...

— Stop ! Nu-i bine ! Vorbești cu telespectatorii, nu cu subsemnatul. Pe mine mă cunoaște o lume întreagă, iar de matale abia acum le e dat să audă...

— Și-i bine așa ?

— Nu știu dacă-i bine, dar așa mi s-a trasat sarcina ! Acum fii atent, maestrule ! Am să te prezint eu telespectatorilor, c-altfel văd că nu merge, apoi am să-ți pun cîteva întrebări...

Bugnariu, ca și cum s-ar afla în fața camerei de luat vederi, privește țintă la fotografia lui tanti Ralița, care se găsește pe peretele din spatele scaunului meu și pornește să turuie, cu glasul acela pe care i-l cunoaște „o

lume întreagă", plin de intonaţii rafinate, ca un nechezat de mînz trecut de vîrsta primelor iubiri :

— Bună seara, iubiţi telespectatori. Am plăcerea de-a vă prezenta pe unul din cei mai interesanţi scriitori ai zilelor noastre. Deşi încă nu i-a apărut cartea atît de mult aşteptată, televiziunea îşi face o datorie de onoare, înfăţişîndu-vă, în premieră pe ţară, ca să zicem aşa, personalitatea enigmaticului Al Conan Doi, autorul romanului ce urmează să iasă de sub tipar zilele acestea. Sub pseudonimul Al Conan, mai cunoscut în lumea literară ca „Al Conan Doi — detectivul de şoc", se ascunde un reputat ziarist, reporter apreciat pentru acuitatea investigaţiilor sale, călător neobosit pe meleagurile patriei noastre. În clipele următoare veţi avea prilejul să-l cunoaşteţi pe maestrul Al Conan Doi în carne şi oase...

— Meştere Bugnariu, nu-i bine, nu-mi place chestia asta cu „carne şi oase"...

— Lasă-mă în pace, maestre, nu te băga ! Avem de-a face c-un public care stimează umorul de calitate. Cînd or să-ţi vadă şi volumul...

— Dar singur ai anunţat că n-a apărut...

— Volumul matale, maestre, nu cartea...

— Nici aşa nu-i în regulă, nu vezi că-s cam grăsuţ ?

— Hai că eşti dulce, maestre ! Cum vrei matale să te prezentăm pe micul ecran, fără să apari ? Conţinutul contează, maestre, nu forma... Răspunde inteligent, şi poate terminăm pînă la miezul nopţii... Dumnezeule, ce păcate ispăşesc ?

Începe să-mi crească tensiunea arterială. Fapt pentru care mă răstesc la telereporter :

— Ascult !

— Ce ?

— Întrebările !...

— A ! Da ! Dar să taci din gură, maestre, să nu mă mai întrerupi !

— Şi cum o să-ţi răspund ?

— Domnule Conan, pe cine ai matale la televiziune, de mi-au dat tocmai mie interviul ăsta nenorocit ? Nu găseau altă sancţiune ?

Vizibil în pragul unui accident cerebral, dacă nu şi-al unui sănătos infarct, telereporterul prezintă o splendidă tonalitate de parizer virînd lejer spre vînăt. În privinţa ritmului respiraţiei stă mult mai bine. Gîfîie astmatic, ca un compresor defect.

Dar se stăpîneşte. Începe să răsufle adînc, după care devine mai accesibil, izbutind să rostească clar, cu glasul atît de „binecunoscut de-o lume întreagă“, prima întrebare :

— Venerabile maestre, pentru a satisface curiozitatea publicului, vă rog să-mi răspundeţi, în stilul care vă este propriu, atît de gustat de cititori : cine sînteţi dumneavoastră, iubite maestre Conan ?...

Marele telereporter mi se pare uşor cretinizat. Doar singur anunţase cine sînt. Dar ca să nu-l mai aud răţoindu-se la mine, îi fac plăcerea :

— Iubiţi telespectatori şi, mi-o doresc din toată inima, iubiţii mei cititori, Al Conan Doi, scriitorul care vă vorbeşte în acest moment, este un ziarist, aşa cum a pomenit ilustrul meu partener, dar care a dat în darul literaturii de aventuri. Iar dacă mi-am ales ca pseudonim Al Conan Doi, am făcut-o pentru a-l omagia pe ilustrul părinte al lui Sherlock Holmes. Mi-am petrecut o mare parte din viaţă studiind fenomenele, atît de diverse şi pasionante, ale realităţii înconjurătoare...

Echipa televiziunii mă priveşte surprinsă. Iar Bugnariu pare căzut în transă. Dealtfel, de ce să-m-ascund după „deget“, eram sigur că voi produce senzaţie. Decid să continui, încurajat de uităturile extaziate ale valorosului colectiv. Şi-i dau înainte :

— Ultima aventură a detectivului Conan Doi, adică a subsemnatului, mai corect spus a de faţă vizionatului, m-a stressat pînă în cele mai infime fibre ale sistemului

meu nervos. Dacă veți citi romanul ce trebuie să apară zilele acestea, vă veți convinge ce înseamnă a fi detectiv amator, ba și scriitor pe deasupra. Cunoscutul telereporter Bugnariu, excelentul meu prieten, m-a întrebat, de față cu dumneavoastră, cine sînt. În plină maturitate (aproape 1/2 secol), în plină dezvoltare fizică (chiar prea plină, fapt pentru care mă aflu de două decenii în evidența Institutului de Endocrinologie, dar fără rezultate notabile, fiind stabilizat pe orbita sutei de kile, cu-o aproximație sensibilă în plus), în plină luptă cu timpul (ceea ce m-a determinat să-mi cumpăr un autoturism proprietate personală, — „Fiat" 600 D, sau „Bombița", cum i se spune în intimitate), — consider c-am ajuns la stadiul care-mi îngăduie să împărtășesc contemporanilor roadele unor experiențe de viață paroxistice, adică trăite la cea mai înaltă tensiune (minimum 360 volți). N-am spus „rodul", ci „roadele", deoarece veți avea de-a face, într-un viitor, cu-o serie întreagă de romane excepționale, închinate neobișnuitei mele activități de investigator modern, în sensul cel mai pozitiv al cuvîntului, bineînțeles...

Chipul telereporterului pare să fie animat de-o nouă viață. Pesemne îl bîntuie entuziasmul. Dar e posibil și invidia. Căci mușchii faciali îi tresar spasmodic. Gura i se pocește. Ochii-i devin niște micro-lasere. Deodată, brusc, începe să urle și să răcnească bezmetic :

— Opriți înregistrarea... Să nu-l mai aud, că-l împușc cu mîinile mele ! Opriți ! Drept cine te iei dumneata, domle Conan ? Oi fi vreun Tolstoi, vreun Balzac, de Maupassant sau alt grangure din flora literară ? Vezi-ți, domle, de treabă... Nu te-apuca să-ți faci reclamă, și tocmai la televiziune, că nu-i bine, și nici frumos...

Situația începe să se deterioreze, îmi zic eu. Grupul de comando sare ca ars de pe scaune. Bugnariu îmi escaladează biroul, călcînd în picioare bunătate de lemn lustruit, se agață de lustră și începe să se dea huța, secerînd din voleu tot ce întîlnește în cale.

Specialistul cu luminile liftează, năpustindu-se să-l placheze pe marele telereporter. Bugnariu îi șutează un bombeu tronconic drept între ochi, electronistul face un scurtcircuit, îl trage de cracul pantalonilor pe șeful său ierarhic. Stofa, rezistentă, nu cedează. În schimb, cedează lustra. Se desprinde de tavan, împreună cu-o halcă zdravănă de tencuială.

Alți doi membri ai valorosului colectiv se reped să-l culeagă, mai înainte de-a ateriza forțat pe dușumea. Necalculînd traiectoria, se prăbușesc cu toții, neuitînd să mă antreneze și pe mine. Sub ei.

Sînt trei. Și cu Bugnariu patru.

Oftez icnit, și mă cufund în gînduri adînci. Nu-nțeleg ce l-a apucat pe telereporter. De ce răcnea și răgea să se oprească înregistrarea, de vreme ce nici nu fusese vorba de așa ceva ?

Deasupra personalității mele a încetat orice activitate umană. Liniște deplină.

Încerc o primă mișcare. Lejeră. Mădularele funcționează perfect. Mă uit mirat în jurul meu. Nici urmă de echipa de oameni a televiziunii. Nici urmă de istericul acela de telereporter. Și, ca o culme, nici urmă de birou.

Deschid mai bine ochii, mărind obturatorul.

Mă aflu în dormitorul meu, proprietate personală. Dar nu în pat, ci pe dușumea. Sînt în pijama. Deci am dormit, am visat urît și am căzut din culcuș. Visasem. Căci prea era frumos, ca să fie adevărat.

Din poziția ingrată în care mă găsesc, adică trîntit într-o rînă pe carpeta dinaintea patului, am o splendidă vedere asupra cadranului ceasului de pe noptieră. Și merită să fie admirat. Arată nu numai ora exactă (cu oarecare aproximație), dar și data la care ne aflăm. Mă frec la ochi. Totuși văd bine. Chiar disting clar : „Miercuri, 11 septembrie, orele 10.14 h".

2) ACEA MĂTUȘĂ MINUNATĂ ȘI MAȘINA EI „ZBURĂTOARE"...

În trei secunde, nici una mai mult, întreprind un calcul ultrarapid. Rezultă c-aș fi dormit 48 de ore ! Ceva de domeniul „science-fiction"-ului ! Rareori am un somn ce depășește 10 ceasuri.

Tanti Ralița mă ridicase de la Posada luni, pe la prînz.

La „Paralela 45" nu zăbovisem decît 3/4 oră. Atît cît să luăm ceva ușor în gură. O ciorbă de burtă, două cotletele de purcel (sacrificat la vîrsta cea mai fragedă) niște alune prăjite, o salată de varză roșie, două cafele, din rezerva personală a responsabilului.

Ce-am făcut de luni pînă miercuri ? Mister ! Și pauză...

În timp ce mă adun de pe dușumea, încerc să-mi reamintesc cele întîmplate. Imposibil ! Dacă sufăr cumva de vreo amnezie ? N-ar fi exclus, după șocul suferit la Posada, la pensiunea doamnei Marița Nachtigal.

O voce binecunoscută mie, de dincolo de ușă, mă determină să abandonez ipoteza avansată :

— Măiestrică, nu te mai scoli odată ? Vino la bucătărie. Ceaiul e gata. Ajunge atîta somn... Hai să guști ceva...

Cînd aud că mi se va servi un breakfast, mă trezesc de-a binelea. Ceea ce nu s-ar întîmpla, dacă ar fi vorba de amnezie.

E Penke, bulgăroaica de nevastă-mea. Acum îmi amintesc brusc totul. Tot ea mă întîmpinase și la sosirea în București, pe Calea Moșilor, la domiciliul pe care-l părăsisem în mare grabă, plecînd în marea aventură a căutării unei oaze de liniște, unde să-mi termin mult visatul roman.

Pesemne că fusesem atît de obosit, atît de stressat, încît adormisem de-a-npicioarelea. Nu mai înainte de-a fi servit ceva lejer. Ca omul care vine de la drum lung. Oare ce mi-o fi oferit nevastă-mea ? Mai ales că-i responsabilă cu regimul meu de slăbire (de trei decenii). Preferabil să nu-mi reamintesc. Posibil să-mi fi servit iarăşi brînza de „veci", recomandată cu-atîta insistenţă de Doru-doctoru'.

Şi chestia cu visul ăsta idiot. Cred că tot din pricina dietei. Pe Bugnariu îl cunosc de om serios. Ce caută în visele mele ? Bineînţeles, mi-ar fi surîs un interviu la televiziune. Mai cu seamă acum, cînd am un material de excepţie, pentru a-mi duce la bun sfîrşit romanul...

Pe cît sînt de trupeş, pe-atît sînt de agil. În 80 de secunde sînt gata duşat şi îmbrăcat.

Nu mă mai privesc în oglindă. Mă cunosc destul de bine. Ba chiar mă şi plac (uneori). Dar după orgiile alimentare de la pensiunea coanei Mariţa, tare mi-e teamă să nu arăt „întremat". Mai ales că, înainte de breakfast, trebuie să mă supun supliciului cotidian de acasă. Cîntarul.

Nu mi se serveşte nimic, pînă nu sînt controlaţi parametrii personalităţii mele fizice. În funcţie de indicaţiile cîntarului medicinal, se procedează la un calcul riguros al caloriilor ce mi se cuvin în ziua respectivă. Penke este adepta înverşunată a principiului : „dimineaţa mănînci singur, la prînz împarţi cu prietenii, iar seara dai mîncarea duşmanilor". Asta-i şi unul din motivele pentru care am ajuns, mai ales serile, să mă consider propriul meu duşman...

Intru bine dispus în sufragerie. Penke îmi zîmbeşte ca totdeauna, cu argint în ochi şi aur de trompetă în glas. Aşa-mi sună invitaţia :

— Hai, măiestrică, să vedem cum stăm cu cîntarul!

Parcă-i nevoie de cîntar, pentru a mi se suprima orice hrană pe următoarele două săptămîni? Dar să-i fac plăcerea.

În schimb, buna dispoziţie mi se dezintegrează brusc. Urc pe instrumentul de tortură. Nu mai înainte de-a-mi da jos tîrlicii, cureaua de la pantaloni, batista şi ochelarii. Noroc că mă opreşte:

— Ajunge, nu-i nevoie să-mi faci o demonstraţie de „strip-tease".

Zadarnic încerc să „trafichez" indicatorul. Nu ţine! Penke s-a instalat lîngă mine, şi stă cu ochii pe el.

Spre surprinderea mea, chicoteşte zglobioasă:

— Măiestrică, ce mai calea-valea, eşti în pom... Trei kile şi ceva. În plus...

Abia îndrăznesc să întreb:

— Barem o cafea neagră, îmi dai? Cu zaharină...

— Ai să rîzi, îţi dau să mănînci pe pofta inimii. E zi mare. S-a întors fiul rătăcitor... Numai să povesteşti pe îndelete ce s-a întîmplat acolo, de-ai venit fără „Bombiţă"...

— Splendid, copilă bună! Eşti o comoară...

— Lasă vraja, măiestrică! Aştept naraţiunea...

— După breakfast!

▪

Doamne! Bună mai e şi brînza asta de „veci". Chiar renunţ la ultima sută de grame. Normal. După trei ochiuri. Cu costiţă afumată prăjită, crocantă, după trei căni de ceai, după untul proaspăt uns pe pîine prăjită şi lustruit cu nişte miere de tei (aproximativ medicinală).

Penke îmi aprinde ţigara, după care îmi toarnă atentă o ceaşcă babană de cafea turcească, preparată cu două linguriţe cocoşate de materie primă, aşa cum numai ea ştie s-o fiarbă, de-a ajuns celebră printre prietenii casei.

— Măiestrică, de mîine intrăm la regim. Altminteri îi invit diseară pe Doru-doctoru' și pe Sandu-babandu... medicii tăi personali !

— La masă ? Perfect...

— Hai să lăsăm gluma, dă-i drumul la „story". Dar fără exagerări descriptive, mă interesează numai faptele. Să aflu și eu cum de-ai fost în stare să iei trei kilograme în greutate...

După treizeci de minute de relatare subiectivă, dar și niște cafele de înaltă calitate obiectivă, izbutesc să-i prezint nevesti-mi un sinopsis al evenimentelor de la Posada.

Fără a stărui în detalii, îi zugrăvesc menajeria de la pensiunea coanei Mariţa Nachtigal. Gilly Izverna, „marea actriţă" a studiourilor de la Buftea, Lucky-Lucky, solistul nostru de muzică pop, vedeta nunţilor și botezurilor din Ilfov, doctorul Hannibal Certega, dar și bucătarul pensiunii, inginerul Siegfried Gaterek, doctor în chimie și matrapazlîcuri, care a binevoit să decedeze, mai mult sau mai puţin enigmatic, fraţii Mogam și Bigam Flintaș, fotoreporterul Sică Finichi, Bubi Volkswagen, marele mecena al artei cinematografice, sînt cu toţii înfăţișaţi în cele mai vii și realiste culori.

Corect, c-așa m-a proiectat natura, îi relatez și despre ospeţele de pomină ale doamnei Mariţa Nachtigal. Penke mă ascultă uimită, calculînd (probabil) în gînd caloriile asimilate cu aceste infame prilejuri.

Îi povestesc și despre furtuna ce-mi îngropase „Bombiţa" sub un munte de balastru calitatea întîi.

— Bine, măi băiete, dar ai aici un roman gata scris, — proclamă încîntată nevastă-mea.

— Păi așa zic și eu. Dar pentru a-l transcrie, „pe curat", aș avea nevoie și de niscaiva condiţii de creaţie. De liniște, de un mediu stimulator. Unde găsești așa ceva ?

Aici, în Moşilor ? Ascultă şi tu, uite, chiar acu s-a găsit să sune la uşă !...

— Stai blînd, nu te enerva, că-ţi „cauzează" la tensiune !... — încearcă să mă tempereze soţia mea personală.

Dau năvală spre uşă. Deschid brusc. Şi mă ciocnesc cap în cap cu tanti Raliţa. Ce-o fi căutînd azi ? Că nu-i nici sîmbătă, cu „Mannix". Imediat mi se aprinde dioda. Pesemne din pricina şocului. E „telecinemiercuri", şi-avem vreo năzbîtie cu gangsteri. Dar sîntem abia către prînz. Sper să nu-mi stea pe cap pînă diseară. Aşa-s eu, totdeauna îmi fac iluzii.

Îi sărut mîna, lejer vătămat la frunte. De fapt merita, doar ea mă salvase din ghearele menajeriei de la sonaţii coanei Mariţa...

De cînd s-a procopsit cu „Trabant"-ul, tanti Raliţa arată mult mai tînără. În ciuda celor 75 de ani (pe care nu-i mărturiseşte, fixîndu-se la 70, — de vreo şase ani încoace) se poartă băieţeşte, cu părul tuns plastic, scurt, umblă în blugi, cu poşetă de „vînător şi pescar sportiv", cu pantofi bărbăteşti, măsura 46 (care cred c-o strîng) şi cu ochelari negri de soare, — chiar şi noaptea, — ca-n filmele cu gangsteri, care-i plac la nebunie.

Iarăşi ne punem pe cafele.

Tanti Raliţa apreciază just cafelele de excepţie ale nevestii-mii. Bea cîte două, trei. Fără să ne izbăvească, bineînţeles, de contribuţia ei la fumăraia din încăpere. Numai că fumează „mărăşeşti", de tipul cui. În ultima vreme a mai redus din tutun. Vîrsta ! A trecut la două pachete şi jumătate, maximum trei.

Aştept înciudat, curios s-o aud pe tanti Raliţa ce mai povesteşte. Mă interesează, în special, evenimentele petrecute în răstimpul călătoriei noastre (cu „Trabant"-ul condus de ea) de la „Paralela 45", inclusiv, şi pînă în Calea Moşilor.

— Al, băieţele, aud că le dormi de le buşeşti. Păi cred şi eu, cum să nu le dormi ?...

Începe să-mi pîlpîie sistemul neuro-electronic.

— Ce vrei să insinuezi ?

— Eu nu insinuez, ci afirm ! Erai atît de obosit, de şocat de întîmplările de la Posada, încît ţi-am administrat un sedativ...

— Formidabil ! Ce anume ?... Napoton, Meprobamat...

— Aş ! De unde ! Aveam la mine nişte „extraveral".

— Cît ?

— Puţin. Ţi l-am pus în mîncare, la „Paralelă".. În ciorba de burtă, în bere, în salata de varză roşie, chiar şi-n cafele...

— L-ai pisat, de n-am observat ?

— Dar ce, aveam vreme să dau la rîşniţă două flacoane ? Şi-apoi „extraveralul" e lipsit de nocivitate. E din plante. Valeriană, parcă nu ştii...

— Nu se poate ! Cum de n-am simţit nimic ?

— Ai fi mîncat şi pietre, atîta erai de înfometat ! Ai cerut chiar încă o ciorbă de burtă. Nu ţi-am dat voie, pentru că terminasem tabletele...

Privesc la ea trifazic.

Tanti Raliţa îmi returnează uitătura. Monofazic însă. Zîmbitoare.

— Hai că ţi-a făcut bine, să nu zici nu. Cine mai doarme astăzi două zile la rînd ? Acuma eşti tocmai bun de lucru. Am nişte subiecte de rămîi tablou. Şi încă nedat la „Consignaţia"...

— Tanti Raliţo, nu-ţi rîde de mine ! Nu vezi că-n Moşilor nu-i posibil ? Sînt înconjurat numai de tramvaie, vecini, autobuze, neamuri şi prieteni puşi pe table...

— Şi ce, parc-ar fi rea cîte-o partidă de table ? Vin şi eu.

Cînd o aud pomenind de table, simt cum mă electrocutează un curent de cel puţin 220 v. La ultima întîlnire

ne-a bătut pe toți, de ne-a lăsat demoralizați pentru minimum trei săptămini.

Tanti Ralița renunță la chiștocul de „mărășească“. Începuse să-i frigă degetele. Îl stinge în ceașca mea de cafea. După care mă privește satanic :

— Ce cadou îi faci tu lui tanti-ta Ralița, dacă ți-a găsit un loc de poveste, unde să pleci și să te-apuci de roman ?

Există momente (rare, ce-i drept) cînd mă apucă o dragoste nebună față de mătușă-mea. Chiar sinceră.

— Orice ! Chiar și „Série Noire“-urile de anul trecut, pe care spuneam că le pierdusem. Unde-i oaza ?

Tanti Ralița nu răspunde imediat. Scormonește în geanta aia de vînător, dar și de pescar sportiv, cotrobăiește prin diversele ei compartimente, pentru a scoate la iveală o bucată de ziar. E-atît de mototolită și unsuroasă, de parcă ar fi învelit măsline în ea.

O despăturesc. E-o pagină din „România liberă“. „Mica publicitate“.

— Să dau un anunț ?

— Viceversa ! Au dat alții. Citește !

Am lecturat pagina toată. Cu excepția deceselor. Nu găsesc nimic. Pornesc să citesc din nou. Mai organizat. Numai sectorul de cereri și oferte. Rînd cu rînd :

„Guvernantă specializată supraveghez copii mici, medii și adulți“.

„Caut menajeră tînără, sănătoasă pentru bolnav recent pensionat“.

„Gospodină **35** ani predau arta culinară familii noi garantez liniștea casei divorțată“.

„Căutăm bărbat profilat încălzire cu lemne“.

„Angajăm fată majoră pentru plimbat copii de școală clasa XII“.

„Vînd „Trabant“ stare aproximativă contra „Fiat“ tamponat sau „Mercedes“ corespunzător“.

„Cartierul Cotroceni cedez cameră liberă 550/12 nevulcanizată“.

„Închiriez cameră student cu gaze“.

„Cedez loc de veci Bellu pentru cinci ani“.

„Predau gimnastică de slăbire la domiciliu contra masă : mic dejun, gustare de ora zece, prînz 3500 calorii, gustare ora cinci, cină ca la prînz, garantez slăbirea amatorilor“.

„Pierdut 16.000 lei amintire de familie. Aducătorului bună recompensă“.

„Ofer masă casă regiune turistică montană contra consultații literare Ilie Dihalică Bezeț Poiana-Sîmbetii kilometrul 101“...

Stop ! „Ecce homo“ !

— Tanti Ralițo, cînd ai găsit anunțul ?

— La vreo săptămînă, după ce-ai plecat la Posada.

— Și de ce nu mi-ai spus nimic, cînd am plecat de-acolo ?

— Abia ieri am terminat măslinele... Bine că n-am aruncat hîrtia !

După ce s-a lichidat și „Telecinemateca“, mai zăbovim la discuții, cu nevastă-mea și tanti Ralița, încă vreo două ceasuri zdravene. Cînd am luat, în sfîrșit, o hotărîre unanim acceptată, trecuse de miezul-nopții.

Mîine plecăm la Posada, să dezgropăm „Bombița“. Mă transportă la fața locului tanti Ralița. Cu „Trabant“-ul. Plecarea în zori, ca pînă seara să fim înapoi la București. După care pornesc la Poiana, să-l caut pe Ilie Dihalică Bezeț.

3) „RALIUL MOŞILOR—POSADA—COMARNIC", CU TANTI RALIŢA LA VOLAN!

În zori, la ora prevăzută pentru demararea în marea aventură, continuam să dorm la fel de ţeapăn, ca şi peste noapte. Buştean. Deşteptătorul-calendar, de pe noptieră, sună corespunzător. Apăs pe butonul de stop. Inutil. Sună şi zbîrnîie. Îi trag un pumn vîrtos. Dar clopoteşte în neştire. Abia după ce-l ascund sub saltea, îmi dau seama că-i nevinovat.

Soneria se aude fără încetare. Cea de la intrare. Acum bubuie şi uşa. Mă reped să fac scandal.

Renunţ. E tanti Raliţa. Bate cu stînga în uşă, iar cu arătătorul de la dreapta se sprijină în butonul soneriei. Văzîndu-mă în prag, dă să-şi retragă degetul. Însă butonul nu mai poate fi deblocat din lăcaş. Trebuie să tai firul instalaţiei.

— Frumos! Era vorba să plecăm în zori, iar matale le dormi! Păi treabă-i asta?...

Nu-s capabil să emit nici o vorbă. Am amuţit la văzul extravagantului deghizament al mătuşă-mii. De cînd s-a ales cu „Trabant"-ul, nu mai face priză cu realitatea înconjurătoare.

— Ce caşti gura? N-ai mai văzut automobilist? Pe vremea mea era şi mai rău. Umblai în halat anti-praf, ca o stafie! Lătrau şi cîinii...

— Dar ce, erau pe-atunci automobile? — zic eu, după ce-mi recapăt uzul corzilor vocale.

Tanti Raliţa nu se supără. Stimează la maximum umorul meu demi-sec.

Năvăleşte în casă, dîndu-mă cam brusc la o parte, se aşează în fotoliul de la biroul meu şi sloboade un răcnet ca-n „Winettou":

— Peeeenkeeee ! Mi-s aici ! Ieşi cu cafeaua. Miroase toată curtea, trăsneşte a cafea prăjită mai dihai ca-ntr-o locantă turcească !

Nici acum nu mi-am revenit total. În pijama, nefiind în stare să pornesc la îmbrăcat, privesc înlemnit la costumaţia mătuşă-mii.

Aminteşte de Emerson Fittipaldi. Aşa cum l-am văzut (la cinema) într-o salopetă de motonaut. Numai că tanti Raliţa, plină de iniţiativă, neavînd la dispoziţie un magazin cu articole pentru piloţii de curse formula I (eventual şi II) şi-a încropit cu mijloace proprii o bluză de muşama neagră, o pereche de nădragi din acelaşi material, iar pe cap şi-a montat un castron, din cele care poartă ultimii noştri mohicani, motocicliştii.

Penke aduce cafea după cafea, tanti Raliţa aprinde „mărăşească" după „mărăşească", poluînd mediul ambiant, iar eu fug să mă îmbrac.

În sfîrşit, petrecuţi de nevastă-mea, demarăm din Calea Moşilor pe la 11.37 h.

Tanti Raliţa conduce de parcă ar fi într-un „Matra" de curse. Cine Dumnezeu i-o mai fi dat carnet ? De l-ar lovi norocul să-l care dînsa în „Trabant", şi încă mînînd cu 90 pe oră !

În 60 de minute ajungem în dreptul „Paralelei 45". Cînd o zăresc, încă de la distanţă devin alergic. Mă apucă o foame cumplită. Pesemne că şi tanti Raliţa prezintă simptome similare. Drept care parchează în curtea motohanului.

Responsabilul, bun prieten, ne întîmpină cu osebită bucurie. Cînd tanti Raliţa îşi demontează castronul de motonaut, bietul de el reuşeşte s-o identifice. Dar îşi face cruce pe ascuns. Ceea ce nu-l împiedică să ne organizeze o mică gustărică.

Fiind, dealtfel, şi ora prînzului, transformăm gustărica în masă cinstită. Sîntem la drum, nu ştim ce ne aşteaptă. Deci, la repezeală : felul 1, ciorbiţă de perişoare de morun, felul 2, cîrnaţi de casă pe fasole sleită, felul 3, iarăşi cîrnaţi de casă pe fasole sleită, pentru că-s formidabili, iar ca desert un dărab de telemea desărată în lapte, cu nişte mere de-o rară frumuseţe. Ne oprim aici, ca să nu călătorim cu stomacul plin.

Şi iarăşi demarăm. În ciuda implorărilor mele, să nu fumeze la volan, tanti Raliţa nu se lasă convertită, şi-şi aprinde „mărăşeasca". Nici nu-mi dau seama cum de poate conduce, atîta timp cît nu are pic de vizibilitate, interiorul „Trabant"-ului fiind invadat de-un „smog" din cele mai londoneze.

Peste trei sferturi de ceas, în plină ceaţă (interioară şi exterioară) escaladăm coasta Posadei. Drept spre pensiunea doamnei Mariţa Nachtigal. Pînă să nu oprească motorul, îi suflu :

— Tanti Raliţo, nu cumva să te pună sfîntul s-accepţi vreo invitaţie din partea coanei Mariţa. E-n stare de orice. Chiar şi să ne poftească la cină. Numai din dorinţa de-a mă trage de limbă.

Mătuşă-mea cunoaşte în detaliu desfăşurarea evenimentelor de la Posada. Deci consimte :

— Fii calm, Al, băieţelule ! Eşti cu mine !... E bine ?

— Păi tocmai asta-i problema care mă frămîntă ! Chiar să fie bine ?

Mătuşă-mea a refuzat cu obstinaţie încercările de „flatulare" ale coanei Mariţa Nachtigal. În ciuda faptului că fosta patroană a pensiunii îmi făcuse un real serviciu, dispunînd să fie transportată „Bombiţa" la Comarnic, în ciuda faptului că-mi pomenea emoţionată de chiolhanurile săvîrşite împreună, amintindu-mi de-o faimoasă fasole bătută, cu ceapă prăjită, din care preparase şi-acum două

platouri, în ciuda atîtor inumane ispite am izbutit să fiu tare. Cu durere în suflet, totuşi n-am cedat.

Aşa că, după politeţurile de rigoare (destul de false dealtfel) pornim spre adresa unde se afla adăpostit sinistratul meu „Fiat“ 600.

„Trabant“-ul ne hîţînă demenţial, tanti Raliţa conduce de parcă s-ar afla altcineva la volan, iar eu mă uit îngrozit la hăurile ce se cască în stînga şi-n dreapta drumului sfîrtecat de ploile torenţiale.

— Tanti Raliţo, fii atentă, la prima cotitură trebuie să apară Comarnicul !

— Stai blînd, Al, băieţelule ! Nu mă disturba. Nu vezi că sînt la volan ?

— Dar dumneata vezi ? Că eu n-aş prea zice !...

Calmul mătuşă-mii nu se dezminte. Nici în clipa cînd abandonează drumul şi, în loc să intre în Comarnic, intră în albia Prahovei.

Opreşte maşina, măsoară adîncimea apelor, după care, liniştită de cota lor, mă invită :

— Am ajuns ! Haidem după un tractor !

— Să fim serioşi, dragă tanti Raliţo ! E suficient şi-un măgar...

Mătuşă-mea se uită la mine cam cîş, după care conchide :

— Perfect ! Ai dreptate... Treci şi-mpinge la maşină !

4) „AUTO—SERVICE“ PARTICULAR, CU PENSIUNE ŞI... NEVROZĂ ASTENICĂ

Cred că nici cea mai melodramatică secvenţă din „Love Story“ nu s-ar putea compara cu scena reîntîlnirii mele cu „Bombiţa“.

Pe Jennifer o mai puteai recunoaşte, dar pe „Bombiţă" ba. Grohotişul prăvălit peste ea, pămîntul cărat de puhoaiele ploii torenţiale o pociseră în aşa hal, încît te podideau lacrimile.

Capota portbagajului avea o ondulaţie permanentă, întocmai ca tabla folosită curent la acoperişul hangarelor. Ştergătoarele de parbriz stăteau răsucite, scălîmbăindu-se în direcţii opuse. Roţile erau încărcate de atîta nămol, încît stau şi mă-ntreb dacă or mai fi existînd anvelopele. Mînerul uşii din dreapta lipseşte cu desăvîrşire, fiind înlocuit, printr-un montaj ingenios, cu un ciocălău de porumb. Portiera din stînga nu mai are geam. Observ că fotoliile au fost extrase şi depozitate alandala, tot sub şoprul unde fusese cazată fosta mea maşină. Dacă n-ar fi existat recomandaţia doamnei Mariţa Nachtigal, erau create toate premisele ca „Fiat"-ul să fie utilizat pentru îndeplinirea planului de colectări la fier vechi. Ce mult contează o vorbă bună !

Pînă şi tanti Raliţa manifestă evidente simptome de tulburări anxioase. Cînd ne apropiem şi mai mult de „Bombiţă", cinci sau şase galinacee explodează speriate din interiorul cabinei, fugind alarmate în bătătura cetăţeanului care acceptase găzduirea maşinii (temporar, dar şi contra cost). Probabil că-şi făcuse şi oarece planuri, sperînd abandonarea sinistratului mijloc de transport auto.

Deconcertat, dar şi demolat interior, deschid portiera şi mă aşez la volan. Mai mult pentru a-mi da seama dacă bateria mai are curent. Barem de opinie.

Un trosnet suspect mă alertează imediat. Hait ! Scurtcircuit în instalaţia electrică. Totuşi n-apucasem să vîr cheia în contact. Atunci, de unde scurtcircuitul ?

Răspunsul îmi este livrat de continuarea zgomotului care mă speriase. La cea mai mică mişcare, apare din nou. Trosc, trosc, trosc. Dar duhoarea de hidrogen sulfurat care se răspîndeşte pe întreg teritoriul ogrăzii cetăţeanului, plus regiunile limitrofe, mă obligă să trag concluzii din cele mai

dureroase pentru conştiinţa mea. Asasinasem, încă din găoace, o nouă generaţie de micro-galinacee.

Tanti Raliţa, între timp, a dispărut cu totul inexplicabil.

Pînă la reapariţia dînsei, procedez intrigat şi-n continuare la constatarea vătămărilor suferite de biata mea „Bómbiţă".

Cînd ridic capota motorului, respir uşurat. Este acolo. Motorul. Îi cam lipsesc bujiile şi filtrul de aer, capacul de la „Delco" şi joja de măsurat nivelul uleiului, dar restul se află la locul său.

Un cotcodăcit furios, chiar agresiv, mă avertizează de sosirea unui grup de tovarăşi. E tanti Raliţa. Mai maiestuoasă ca oricînd. Dar urmată de doi tineri costumaţi în salopete zdrenţăroase. Plini de ulei de maşină, tuciurii din pricina funinginii adunate cu prilejul exercitării meseriei (sper mecanici auto) mi se par trimişi de providenţă. Tanti Raliţa mi-i prezintă :

— Dînsul e Fane, — şi mi-l arată cu degetul pe cel mai mărunt, — iar dînsul e Puiu, — şi-şi mută arătătorul în direcţia deşiratului care mă priveşte ca pe cea de-a unsprezecea minune a lumii.

Avea de ce. Dacă eu cîntăresc (dimineaţa, pe nemîncate) aproape suta şi ceva, păi lunganul nu poate să aibă nici pe jumătate. Cu bătaie.

Scutur mîinile amîndurora vreme de vreo treizeci de secunde. Apoi întrerup manevra, pentru a cere explicaţii lui tanti Raliţa :

— Unde i-ai găsit, tanti Raliţo ?

— La bufet. În spatele casei. Sînt băieţii gazdei. Mecanici auto la o uzină de reparaţii din Cîmpina...

— Şi există un atelier anexă la bufet ? Ce maşini aveţi pe-acolo ?

— La crîşmă ? — întreabă candid lunganul.

— Nu, domle, la uzină !

— Vraişte, maestrule, de tot felul. Diesele, Steagul roşu, Henschele, Roman, DAC, la grămadă. Directorul nostru are şi dînsul o gînganie ca a lu tălică !...

— Şi-o repară la uzină ? Mai merge ?

— D-apăi cum ! E-n grija noastră ! Cine-o-mpinge dimineaţa, cînd nu porneşte motorul ?

Nu ştiu ce m-aş fi făcut fără pertinentele intervenţii ale mătuşă-mii. Datorită ei s-a aranjat totul. Fane şi Puiu, tineri şi talentaţi mecanici auto, viitoare cadre de nădejde, după ce-şi aruncă o privire asupra „Bombiţei", acceptă să mi-o pună pe „roate". Rapid. Pentru că lucrează în echipă, la domiciliu, cu cumătrul Gil, tinichigiu carosier de excepţie, cu vopsitorii Ghighiu Pîşu, naşul lui Fane, şi Tilică Pîrlonea, naşul lui Puiu. Lucrarea se va executa în timpul liber. În trei, patru după-amieze „Fiat"-ul avea să fie gata. Ca nou.

Pricepeam greu necesitatea unei asemenea concentrări de forţe, naşi şi cumetri, tinichigii şi vopsitori. Noroc că mă lămureşte Fane :

— Ia uitaţi-vă-ţi matale, maestrule ! Tabla-i putredă !

Cînd şi-a vîrît şurubelniţa în aripă, aceasta s-a desprins ca o frunză veştedă din trupul „Bombiţei".

— Vezi şi tălică, nea Puiule, — îi zice el lui frate-său, — podeaua nu mai are nici ea mult, şi-o să cadă cu motor cu tot.

Aşa şi era. Încercînd să-şi sprijine piciorul în duşumeaua maşinii, a rămas cu el acolo, de-a trebuit să-l tragem afară, împreună cu tanti Raliţa şi cu „nea" Puiu. Minus pantoful şi o bucăţică din salopetă.

Dar nici Puiu nu era un afon :

— Uite, măi nea Fane, — îl atenţionează el pe scundac, — vopseaua-i răscoaptă... Numai rugină dedesubt !

Băiatul era priceput. A scos o daltă din salopetă şi-a ras, pe-o distanţă de-un metru, vopseaua de pe uşa din stînga. Imediat s-a arătat şi rugina. Mă rog, şi grundul

putea fi tot roşu, dar nu se mai putea diferenţia de oxizii care-mi devoraseră tabla „Bombiţei".

Sub conducerea lui tanti Raliţa, care-i mult mai avizată în materie de organizare a muncii, se iau următoarele decizii : se schimbă podeaua, pragurile, contraaripile, pasajele, capotele (rămînînd intactă numai articulaţia), se dă jos motorul, se demontează pentru a i se schimba ambreiajul şi simmeringurile de la palier, se trage o vopsea generală, se montează totul la loc, şi-o să avem un alt „Fiat", chiar mai zdravăn decît cel din fabrică, fiindcă una-i producţia de serie, şi altceva unicatul de comandă.

Cel mai mult mă bucură faptul că reparaţia va avea loc la domiciliul fraţilor nea Fane şi nea Puiu.

— Cînd venim să ridicăm maşina ? — mă interesez eu încîntat de desfăşurarea evenimentelor.

Nea Fane sare ca ars :

— De ce să vă-ntoarceţi ? Nu sînteţi aici ? Rămîneţi la noi, cu sora dumneavoastră (asta-i tanti Raliţa, în viziunea lui Fane) ca să urmăriţi mersul autoservicelui. Staţi în pensiune... Casă avem, vacă mulgem în fiecare zi, aer la dispoziţie, de munte. Nu vă uitaţi la praful de pe case, nu cauzează. E ciment, de la fabrică. Greu. Nici vîntul nu-l mai spulberă...

În fiece zi merg la oficiul poştal. Pe jos, că-mi face bine. Vorbesc la telefon cu nevastă-mea, o mai liniştesc, şi-i mai cer nişte materie primă monetară, amăgind-o că-n cîteva zile terminăm lucrarea de artă.

Sînt trei săptămîni de cînd vorbesc cu Penke cotidian. Am ajuns negru la faţă, un gri-antracit modern, de cătrănit ce sînt. Constat, în acelaşi timp, o sensibilă diminuare a greutăţii corporale, dar şi intelectuale.

Dimineţile mă trezesc la cinci. Odată cu cei doi mecanici de excepţie. Ei pleacă la serviciu, iar eu pornesc să umblu năuc pe coclauri şi văioage. Pînă la vremea prîn-

zului, pe care-l înghit cu noduri. La patru postmeridian, ies la drumul mare. Stau şi-aştept, ceasuri de-a rîndul, apariţia echipei de şoc.

Dacă nu rămîn în pană la bufet, se prezintă pe la opt seara. Imediat se-apucă de lucru. Pregătesc terenul pentru cumătrul Gil. Tinichigiul. Pe care îl aşteptăm de trei zile.

— N-a făcut rost de tuburi de oxigen, maestrule ! A plecat după ele la Breaza ! — mă lămureşte calm nea Puiu, în ziua a patra.

A doua zi vine rîndul lui nea Fane să mă lămurească. Tot calm :

— A găsit oxigen ! Însă n-are carbid. Mîine se duce la Sinaia...

În ziua următoare mă lămuresc amîndoi, şi nea Fane şi nea Puiu, pe două voci, în terţă :

— A făcut rost ! Gata ! Mîine pleacă la Bezdead după trusa de becuri... Îi lipsesc numai trei...

Slavă Domnului ! Totul e O. K. Numai că, de bucurie, cumătrul Gil s-a făcut praf, dar şi pulbere. Are dureri cumplite, la organul căruia îi zice, în necunoştinţă de cauză, cap. Tanti Raliţa, care are oarecari idei medicale, dar fixe, îi pune comprese cu cartofi. De la tocăniţa de ieri.

„Patimile după Fane şi Puiu, plus Gil", mult mai cutremurătoare decît „Mathäus Passion" de J. S. Bach, au mai durat o săptămînă.

Tanti Raliţa arată bizar, cuprinsă de-o febră auto (sectorul mecanic) incredibilă. I-a ajutat tot timpul pe meşteri. Ce-i drept, nu s-au mai găsit nişte şaibe grover şi piuliţe.

Gil era să ne arunce în aer. Tanti Raliţa aprinsese o ţigară lîngă tubul de oxigen, pe care se apucase să-l lustruiască cu o cîrpă muiată în ulei.

Vopsitorii s-au dovedit mai conştiincioşi, dar şi operativi. În trei ceasuri a fost totul gata. Şi grundul, şi chitul, şi vopseaua. „Bombiţa“ arată acum „şanjant“. Ar fi fost mult mai neplăcut, dacă ar fi arătat ca o zebră !

În seara asta sîntem gata. Global. E zece. A mai rămas de montat schimbătorul de viteze. Deoarece nea Fane şi nea Puiu strîng ultimele buloane, şi mai au de reglat aprinderea şi avansul, tanti Raliţa îşi asumă sarcina montării schimbătorului de viteze. Pe care-o rezolvă în trei minute. Săraca tanti Raliţa. Rîdeam de ea, că-şi zvîrle banii pe manuale de practica automobilului. Dar uite că prind bine.

Ne felicităm reciproc. Nu-i nici miezul nopţii şi sîntem gata. Lumea-i fericită, iar Gil şi mai euforic, deşi nu mai consumă spirt. Tanti Raliţa îmi suflă că i s-a golit sticla de lavandă. Un flacon de-o jumătate de litru.

Fraţii „nea“ Fane şi „nea“ Puiu, umăr la umăr cu naşii personali, bucuroşi c-au scăpat cu bine, mă invită prin semne să urc la volan.

Ceea ce consimt imediat. Motorul porneşte la start. Bună treabă mai făcuseră băieţii ! Mai ales că, terminîndu-se benzina, puseseră în rezervor un amestec de gaz lampant şi trăscău de Proviţa (tras de două ori la cazan). Accelerez. Motorul răspunde. Apăs ambreiajul, bag în viteza întîia şi... „Bombiţa“ porneşte vertiginos.

Emoţionat, mai întîi lovesc piersicul din spatele şopronului, acolo unde se căţăraseră orătăniile bătăturii, pentru un somn de refacere. Găinile se prăbuşesc peste acoperişul maşinii, ca nişte ghiulele. Piersicul (prea tînăr) cedează. Urmează un trosnet înfiorător. Însă nu-i produs de frîngerea pomului, ci de şoprul de scîndură care mă acoperă sub dărîmături.

În sfîrşit, am scăpat cu bine. Extras de sub resturile şoprului, mi se comunică rezultatele. Tanti Raliţa mon-

tase greşit treptele pinioanelor. Deci nu eram eu vinovat. Vopseaua a cam suferit întrucîtva. Cu excepţia uşilor şi-a aripilor care au rămas intacte. Naşii, fără să crîcnească, mai trag o suflare. Şi totul este în regulă. Mîine dimineaţă, în zori, pornim spre casă, la Bucureşti.

Însă, deocamdată, sînt bun de cinste. Cel puţin aşa îmi dau să-nţeleg mutrele expresive ale echipei de şoc.

Tanti Raliţa, pentru că tot s-a ocupat şi pînă acum de organizarea muncii, îi încarcă în „Trabant"-ul personal pe „nea" Fane şi „nea" Puiu, şi pleacă după băutură şi „potol" (după cum se exprimă fraţii auto).

Rămas cu Gil Mladoveanu şi cu naşii Ghighiu şi Pîrlonea, înţeleg să profit de prezenţa unor specialişti de excepţie. Încep cu Gil :

— Dragule, acuma cînd am schimbat podeaua, contraaripile, pragurile, cînd caroseria e toată numai petice şi sudură, cît mă mai ţine „Bombiţa" ? Sau ar fi mai nimerit s-o pun în vînzare ?

— Nici gînd, maestrule ! — se indignează Gil. — Că nu mai pupi, tălică, aşa maşină ! Şase luni ţine, aşa cum o vezi. Eu garantez. La primăvară te-ntorci la noi, şi ţi-o facem iarăşi ca nouă. Altă tablă, altă sudură...

Naşii Ghighiu şi Pîrlonea intervin, pe două glasuri :

— Şi-i facem o vopsitorie ! Lux ! Să ţină o viaţă !

— Dar acuma ce-aţi făcut ? Nu-i vopsitorie ?

— D-apăi cum ! Şi încă ce... Dar, tălică, uiţi că vine iarna, zăpada, sarea, ploile...

Simt că-mi sare muştarul :

— Păi ziceaţi că va ţine o viaţă !

— Ei, nene maestrule, depinde de viaţă... Că te uiţi la cîte unul, moare cînd nu te-aştepţi. Viaţă-i asta ?...

Gil aprobă din cap. Fără să-l părăsească euforia. Şi trăsneşte a frecţie cu lavandă, ca un salon de cosmetică.

Cinstea m-a costat o vadră și jumătate de vin local, niște cărțălău subțirel și acriu, o jumătate de capră sub formă de pastramă de oaie, patru jimble duble, trei metri de cîrnați afumați, rămași de la o nuntă, plus un artist local instrumentist, cam brunet, pentru ușurarea suferințelor digestive, precum și-a vopselii de pe inimile albastre.

N-a mai dormit nimeni toată noaptea. Nașu Ghighiu Pîșu s-a pupat pe frunte cu tanti Ralița. Ba a și dansat-o un twist în ritm de „ca la Breaza". Cumătrul Gil a bătut geamparalele cu capacele nichelate de la roțile mașinii. „Nea" Fane s-a bătut nițel, doar cîțiva pumni bine plasați, sub centură, cu „nea" Puiu. Așa, ca între frați.

Au mai fost mobilizați și cîțiva vecini, tot un soi de neamuri, să se-ncropească hora mai mare.

Liota cumetrilor s-a prezentat cu pahare și străchini proprii, dar goale. Ca să-mi salveze obrazul, că nici un detergent nu mi-ar mai fi spălat rușinea, „nea" Fane, pentru două sutare, a amerizat în beciul lui tătîne-său, unde mai era ceva apă de la ploile de peste vară, și-a sosit cu trei hălci de slănină afumată și dată cu boia, lejer rîncedă.

Cînd s-a epuizat rezerva energetică de bază, cărțălăul, „nea" Puiu, pentru numai o sută de lei, a fabricat un vin formidabil, folosind oțet de prune (natural) pe care l-a îndulcit cu magiun (tot de prune). Cu sifon, devenea și mai potabil. Mai ales că sifonul era din cel „automat", însă fără butelii, că se isprăviseră.

Ce mai tura-vura, a fost o petrecere ca-n basme!

Nu s-a mai plecat a doua zi, în zori. Normal. Dar nici în cea de a treia zi. A fost rezervată tratativelor la masa rotundă din bătătură.

În concepția economică a fraților „nea" Fane și „nea" Puiu, magistrala lor reparație generală și capitală se ridica la contravaloarea unui „Fiat" 600, la zero kilometri.

Cînd ne-au propus să le cedăm „Trabant"-ul lui tanti Raliţa, plus vreo cîteva mii de lei, ne-am dat seama că eram victimele unor şmecheri de mare clasă, chit că locuiau la periferie.

Tanti Raliţa s-a-nfuriat. Scandalul monstru pe care l-a declanşat, de dimensiunile unei deflagraţii termonucleare, în care pomenea mereu despre iliciţi, miliţie şi alte organe economice, a mai estompat din pretenţiile haitei.

La motelul „Paralela 45", cînd priveam, demobilizaţi şi deconcertaţi la suflet, farfuriile cu „gustărele", am constatat, spre stupoarea noastră, că nu mai aveam cu ce plăti infima consumaţie.

Responsabilul, ca totdeauna, drăguţ şi serviabil, ne mai oferi şi el un rînd de ciorbe de burtă, după care îmi împrumută şi banii necesari pentru achitarea notei.

Ziua tratativelor a lăsat urme adînci în sufletul meu. Par cuprins de-un inexplicabil sentiment de blegeală. Şi-am fost tot timpul cu ochii pe tanti Raliţa, ca nu cumva să-mi pună iarăşi „Extraveral" în mîncare.

După ce sorbim şi ultima cafea, mătuşă-mea îşi aprinde un „mărăşeşti" fumigen, de se umple întreg localul de nori irespirabili. Apoi începe să mă prelucreze :

— Al, băieţelule, ce te-ai prăbuşit aşa pe tine ? Ia-te în mîini !

— Cam greu la ponderalitatea mea !...

— N-are importanţă ! Pe cai, domle, pe cai. La Bucureşti. Şi-apoi la Poiana, la Ilie Dihalică Bezeţ. Viitorul îţi stă în faţă...

— Scoate repede, tanti Raliţo, vreo cincizeci de lei. Fă rost, c-altminteri rămînem la „Paralelă". „Bombiţa" are 32 de cai, cred că şi „Trabant"-ul vreo zece, aşa că-i nevoie de cel puţin o dublă de benzină. Că grăunţe nu mai avem !...

5) (RE)ÎNTOARCEREA ŞI (RE)PLECAREA „FIULUI RISIPITOR"

Penke, nevastă-mea, în ciuda emoţiilor pe care le trăise în perioada reconstituirii „Bombiţei", ne întîmpină triumfal, de parcă ne-am fi întors dintr-un periplu cu „Mariner VI". Constată, neîncrezătoare, prezenţa „Fiatului 600 D" în curtea din Moşilor, îl pipăie, îl mîngîie, verificînd deplinătatea facultăţilor sale mecanice şi „caroserice".

Meritam cu toţii, şi Penke şi corpul expediţionar (adică eu şi tanti Raliţa) masa pe care o admir întinsă în sufragerie. Mai corect, cele ce se află pe masă.

Abandonînd (temporar, din păcate) prescripţiile dietetice, nevastă-mea s-a întrecut pe sine. Chiar mă-ntreb dacă ceva nu-i în regulă. Atîtea „alimente" nocive mă cutremură : piftiuţă de purceluş, cartaboş de casă, hrean ras, tobă tăiată gros, muşchi afumat, pecie, cîrnaţi prăjiţi în untură (grăsime total contraindicată) precum şi alte detalii de porc casnic. Pînă la urmă se dovedeşte că astea-s doar uverturile.

După „porcăriile" aduse de finul din Drumul Taberei, care-mi mai este şi nepot, sîntem siliţi să apreciem, la cel mai înalt nivel, sărmăluţe în foi de viţă sălbatică, spinare de godan la tavă, bine rumenită, crocantă şi, în final, dar ce final, plăcintă cu mere. În orice caz, asta-i de regim. Mă rog. Altă viaţă !

În mai puţin de trei ceasuri, — grele, dar plăcute, — uit de cele suferite în ograda specialiştilor auto (nea Fane şi nea Puiu).

Adoptînd un program „non-stop", pe la şapte seara intrăm direct în cină. Dar cu entuziasmul ceva mai temperat. Mai ales că, totodată, vizionăm, spre bucuria lui

tanti Ralița, un „Mannix" de zile mari. La Comarnic n-avusesem norocul ăsta. deoarece dăduseră televizorul la cooperativă, la reparat. Dar abia în ianuarie, și n-avuseseră vreme să-l pună la punct. Decît parțial. Îi mai lipsea doar tubul catodic. Restul funcționa perfect.

Am scăpat de tanti Ralița abia după miezul-nopții, mulțumindu-i din inimă pentru prețiosul ajutor și conducînd-o pînă la „Trabant".

În curte, am asistat la o demarare ca la Le Mans. Cînd a bubuit poarta de fier, mi-am amintit (și cred că și tanti Ralița) c-o lăsasem închisă.

Mătușă-mea a scăpat teafără. „Trabant"-ul mai puțin. Dar tanti Ralița n-a mai așteptat să constatăm avariile. Pornise ca o trombă pe Calea Moșilor. Cind am închis poarta, a trebuit să aruncăm la gunoi un far și-o aripă de plastic.

Rămași singuri, Penke mă privește numai zîmbet (100%).

Umflat ca un țifoi, încerc să-i răspund corespunzător. Imposibil ! Porcul finului. și după deces, trece la represalii și se destrăbălează la mine în organism.

— Copilă bună, știi ce-aș vrea în clipa asta ?

— Bineînțeles. Un „colebil" ! Sau preferi „distonocalm" ?

— Ești formidabilă ! Cum de-ai ghicit ? Ia oferă-mi vreo șase „nasturi", cum zice „nea" Gil de la Comarnic, plus vreo zece de „carbo medicinalis"...

— Nu cred să mai avem. Ultima oară ai consumat toată cutia !

— Dă-mi orice, numai cărbune să conțină : mine de creion, mangal, brichete. Simt că devin imponderabil !

— Cam greu, măiestrică ! Dar să probăm niște cărbune de desen. A mai rămas de cînd ai abandonat studiile grafice... Că nu-ți erau de-ajuns lecțiile de pian și de drîmbă,

exercițiile de ping-pong și de călărie, de-a trebuit să plătim calul asociației, cît nu face, pentru internarea la spitalul de ortopedie veterinară...

— Facem umor, copilă bună? Ai și text? Nu vezi că mor?...

Fiindcă tot sînt în concediu de creație, a doua zi mă trezesc pe la zece. Mai ales că reușisem și eu să ațipesc zdravăn. Dar abia pe la șase dimineața. Doamne, și ce-aș mai fi dormit!

Acuma stau spăsit la breakfast-ul de răscumpărare a greșelilor. Mi se servește, cu multă drăgălășenie, ceai de „sonerie", brînză de „veci", atît de acră încît am senzația că mi se crîmpoțește cavitatea bucală, bicarbonat, praf de bismut și, în final, dermatol. Acesta din urmă mi se pare excelent, nu prea știu de ce, fapt pentru care mai solicit o linguriță.

Nevastă-mea mă prelucrează insistent în vederea plecării la Poiana-Sîmbetii. Știe prea bine că-n Moșilor nu se poate lucra. Dacă îmi iau un angajament formal (c-am să țin un regim de slăbire susținut) am toate șansele să consimtă la deplasarea mea în alte regiuni de creație. În clipa cînd mi se transmite al șaselea avertisment că-mi fac praf și pulbere pancreasul (în cazul cînd nu voi respecta prescripțiile dietetice), taman la țanc pentru a demonstra nevesti-mii că nu-i pace și liniște în cartier, pornește să zbîrnîie infernal „claxofonul (c-așa-i zice tanti Ralița telefonului).

Un vacanțier în criză de timp. Vrea să știe imediat plecările în direcția Brașov. Accelerate și rapide. Personalele nu-l interesează. Deoarece am o diferență de-o cifră față de numărul agenției de voiaj CFR, sînt perioade cînd învăț pe dinafară trenurile spre munte și spre mare.

Nici n-apuc să-l lămuresc bine pe cetățean că nu mai am locuri la rapid, sună la ușă madam Anuța. Drept care-i declar nevesti-mii:

— Uite ce-i, copilă bună, simt că-nnebunesc ! Dacă nu plec urgent la Poiana-Sîmbetii, romanul meu se duce pe-o apă cu-același nume. Mergi cu mine la Ilie Dihalică Bezeț, să vedem care-i situația.

— Perfect ! Dar bea un ceai de mușețel... Să te potolești !

— Crezi c-ajută ? Atunci toarnă-mi în el și-o lacrimă de rom...

— Iar începi ?

— Romul e și el un medicament. Din plante naturale, nu din cele de plastic. Și-apoi, taie din mirosul ăla infam al mușețelului...

— Parc-ai fi farmacist, nu scriitor, măiestrică. După tine vermutul este colagog (mai ales dacă-i „Martini"), coniacul eupeptic, „Campari" coleretic. De ce nu preferi prafurile de „Bourget", în apă de Slănic, dacă simți nevoia unui coleretic ?

— Hai să fim oameni, nu fiare de călcat !... Romul este un cordial, și nu laxativ ca „Bourget"-ul. Știu că vrei să mă slăbești la nivelul prăjinei ăleia de Belmondo, dar n-am cum să-ți satisfac dorința. Ce să fac dacă-s și eu ceva mai trupeș ?... Asta sînt, cu mine defilezi !...

— De treizeci de ani, grăsunul meu drag și mincinos. Ia-ți romul, dar nu discuta cu el prea cordial...

Reînvigorat de avîntul pe care mi-l imprimă reputata firmă „Baccardi", pornesc s-o ajut pe nevastă-mea, într-un ritm din ce în ce mai accelerat, la împachetarea și dispunerea bagajelor pentru marea expediție.

Îngrămădesc în geamantane și valize : hîrtie, mașina de scris („Erika"), blocnotesuri, indigo, gume, pixuri, creioane, brînză topită („pentru copii", care ar putea să fie și pentru adulți, căci e tare sărată), stilouri, „carioce", costiță afumată, dosarele cu documentarea, borcanul mare de „Ness" (în care păstrez cafeaua rîșnită, fiindcă nu-mi place cea

solubilă), lecturile pentru clipele de repaos, bastonul de plimbare, haine de lucru, plicuri cu mușețel, termosurile, cel mare pentru cafea, cel mic pentru „cordiale", un tub de pelikanol, două calupuri de țigări, trei pachete de chibrituri superioare, aragazul de voiaj, ochelarii de lucru, un salam de „Sibiu" (confecționat la Sinaia), rufărie de schimb, papucii...

În mai puțin de două ceasuri sîntem gata. Dar spetiți de oboseală. Ne întremăm, și eu și Penke, la o cafeluță. În care torn ultimele lacrimi de „Baccardi".

— Uite ce-i, copilă bună, nu mai prînzim, ci plecăm imediat la drum. O să luăm ceva în gură, pe drum. La „Paralela 45"...

Dozînd corect încărcătura electrică din privirea nevesti-mii, mă reped la încărcarea bagajelor în mașină. În trei minute sînt gata. Închidem gazele la baie, la bucătărie, ca să nu pățim ca anul trecut, cînd am plecat la Breaza și le-am uitat aprinse. E drept c-am scăpat (pentru o vreme) de igrasie, dar existau șanse să scăpăm și de casă.

Cînd să ieșim, pe poartă, în Moșilor, hop și tanti Ralița. Cît pe ce să mă pup în bot cu „Trabant"-ul ei. În timp ce-mi frec insistent cucuiul de pe frunte, rezultat din impactul cu parbrizul, în momentul frînării bruște, tanti Ralița imi înmînează niște fleacuri uitate în mașina ei de vinilin, la Comarnic. Dar de mare importanță : talonul de imatriculare, trusa de scule, manometrul, carnetul de conducere, vizat la zi, și cheile de rezervă.

Observ că mătușă-mea trage cu urechea la turația motorului.

— Al, băiețelule, stai prost cu ralantiul. Dă-mi o șurubelniță...

— Ferească Dumnezeu ! Sărut mîinile și la re, tanti Raliţo ! Lasă că merge și-așa...

Ultima reglare se soldase cu pierderea şurubului de admisie.

Rulăm pe autostrada Bucureşti-Ploieşti. Motorul toarce liniştit, iar noi privim încîntaţi desfăşurarea lentă a peisajului. Pentru că nu mîn mai tare de 70 pe oră. Asta-i viteza mea de croazieră. Atunci cînd nu-mi reglează tanti Raliţa avansul sau tacheţii.

Peste patruzeci şi cinci de minute parcăm în curtea motelului de la „Paralela 45“.

— Copilă bună, — mă adresez eu nevesti-mii, dizolvînd în glas un întreg flacon de zaharină, — e trecut de unu, ar trebui să gustăm ceva. Călătorului îi stă bine cu drumul, dar nu flămînd...

— Ce-o fi avînd paralela asta, de stîrneşte foamea la anumiţi indivizi ? Poţi să-mi spui ?

— Sigur că nu ! E ceva de domeniul parapsihologiei...

— Bun ! Dar eu comand atunci meniul... E bine ?

— Excelent ! — zîmbesc eu cam galben.

Intrigaţi şi neliniştiţi de strania comandă lansată de nevastă-mea (supă de legume, rasol de văcuţă şi ceai de muşeţel), responsabilul şi ospătarii (care mă cunosc) se uită la mine ca la un invaiders. Văd clar că-i paşte bănuiala că-s doar dublura mea. Culmea ar fi să-mi ia şi pulsul.

Bineînţeles, mă ridic de la masă flămînd. Îmi iau rămas bun de la responsabil, zîmbind vinovat.

Drumul se desfăşoară întins. Motorul toarce liniştit, iar „sufletul“ meu toarce şi el, dar mai puţin liniştit. Ba chiar o melodie tristă, de mă cuprinde o milă de mine cumplită.

Un indicator de drum vesteşte : „Poiana-Sîmbetii — 11 kilometri“.

Mult a fost, puţin a rămas. Sîmt că mă părăseşte şi senzaţia de foame. Este clar că bucuriile spiritului sînt su-

perioare celor generate de „consumer"-ismul exagerat, în special alimentar. Căci omul este și creier, nu numai intestin... Hai, c-aici am întors-o frumos ! Atît de frumos, încît uiți și de foame.

6) UN „ROMANCER" EXCENTRIC... BINE DESCENTRAT

Locurile sînt dumnezeiești, de excepție. Chiar mai frumoase decît la Posada. Dealuri înalte, invadate de livezi și păduri de foioase. Deși sîntem în septembrie (cu oarecare aproximație, din pricina prognozei meteorologice) iar căldurile bîntuie vîrtos, aici aerul mi se pare răcoros, strălimpede și parfumat. Și iarăși mi se face o foame !... Bineînțeles, pe linie spirituală.

Oprese „Bombița". Vreau să mă satur (deocamdată) cu priveliștea. Am tot timpul să studiez împrejurimile, pînă se apropie de noi cetățeanul care pășește liniștit de-a lungul șleaului. Case rare, despărțite de grădini stufoase. Văi și dealuri ritmate, zări de basm, poame roșii în pîrg. Ce-aș putea cere și rîvni mai mult de la „maica" natură ?

— Unde stă tovarășul Ilie Dihalică Bezeț ? — îl întreb pe drumețul ce se proțăpise lîngă mașină, mirîndu-se (precis) cum de putusem încăpea înăuntru.

— Romancerul ?

— Chiar așa-i ziceți ?

— D-apăi cum ? Nu-i romancer ? Altminteri de ce l-ar căuta frații lui de la București ?...

— Are frați în capitală ?

— Ce, n-are voie ? Frați de meserie, de-ăia care vînd cărți. C-așa le zice nea Ilie. Mergi tălică mai la deal, pe costișă, și dai de casa lui. Cît o zvîrlitură de băț...

Batem cale de încă vreo cinci kilometri zdraveni. Dar nici gînd s-ajungem la capătul Poienii-Sîmbetii. Pesemne că nenea ăla zvîrlea bățul cu bazooka, sau poate cu vreo rachetă sol-sol.

Disperat, mă hotărăsc să bat la o poartă. După ce-mi betegesc arătătorul, o cumătră supradezvoltată se-ndură să iasă în ogradă. Ascultă interesată spusele mele, apoi își dă drumul la turuitoare :

— Romancerul ? Păi cevașilea mai încolo... Taman în culmea dealului, pe cușmă... Oi fi și tălică vreun scriitor de la București ? Ai ? Pesemne din ăi mari, c-ăilalți arătau tare pricăjiți și costelivi. Abia cînd plecau de la nea Bezeț, păreau o țîrișică mai întremați...

— Dacă nu-ntrerup discursul cumetrei, ne-apucă noaptea ! îi suflu nevestii-mii.

— Întrerupe-l, dar cu duhul blîndeții ! — îmi contrasuflă ea.

— Mulțumesc frumos de îndrumare, — rostesc eu blajin, cu fața spre cetățeancă, — seara bună, și rămîi cu bine...

Supradezvoltata pornește spre casă, după ce mă mai cîntărește o dată din ochi (încă neîncrezătoare). Apoi îmi lansează de la distanță :

— Bonsoar bun ! Și „pa" !

Pe cușma dealului sînt nevoit să abandonez escaladarea. „Bombița" refuză să mai tragă. Sforăie din radiator, strănută cu aburi, dar stă.

Deoarece nevastă-mea tot a luat niște lecții de conducere auto, o rog să-mpingă la mașină, s-o scoatem pe dreapta,

lîngă ultima casă a satului. Mai mult ca sigur, asta trebuie să fie bătătura lui nea Ilie Dihalică Bezeț.

Priveliștea mi se pare unicală. Învăluite în vata unei ceți vibratorii, văile, livezile, casele se aștern la picioarele personalității mele, pierzîndu-se la orizont.

Aerul miroașe a balsam de sîmbure de prună. Gîze multicolore, miriade, zboară ca niște microrachete spațiale.

Penke pare și ea pătrunsă de emoția băii în natură. Dar o deranjez :

— Ce-i facem, copilă bună, mergem să-ntrebăm de romancier ?

— Romancer, vrei să zici ! Mă rog, să-ncercăm, deși casa mi se pare cam părăsită. Nu văd țipenie de om. Pînă și ograda-i lipsită de orătănii. Ceva nu-i în regulă...

Oarecum indispus, îmi iau inima în dinți și pătrund în curte. Casa-i arătoasă, mare, cu pridvor și ferestre înalte, oblonite. Îi dau ocol, pășind agale. Identific o ușă întredeschisă. Cînd mă apropii, un glas strident mă țintuiește locului :

— Ce cați-aci ? Ce vrei ? Nu vezi că nu-i nimeni acas' ?...

Sar ca ars. Dinspre niște magazii înjghebate din scînduri, se îndreaptă spre mine o arătare de spaimă. M-aș mira să n-aibă peste 1.80 m. Merge puțin cam în papainoage. Cînd intră în clarul cîmpului meu de vedere, constat că-i o femeie. Deși nu s-ar zice. Dar nici bărbat nu-i ! Aduce mai mult cu „bau-bau", cel din cărțile copilăriei mele.

Ține în mînă un fel de bîtă, ceva mai zdravănă, pe care-o manevrează ca toiag de sprijin. Dar și ca eventuală armă de intimidare.

— Ce cați-aci ? — repetă cu încăpățînare bătrîna. Căci trebuie să aibă peste vreo șaptezeci de anișori, dacă nu mai mult.

— Aş vrea să vorbesc cu tovarăşul Dihalică! — îngaim eu.

— Valea, cumetre, că nu-i acas' ! Ciao !

Cultă, noua mea cumătră, deşi trăsneşte de la o poştă a ţuică de prună. Nu numai respiraţia sacadată, întărîtată, ci şi trenţele flendurite de pe ea. Precis că se îndeletniceşte, în timpul liber, cu fabricarea de alcooluri casnice.

Întrucît, în situaţii dificile de acelaşi calibru, totdeauna am dat dovada unor iniţiative remarcabile, decid să-i fac niţică „flatulaţie", să-i gîdil orgoliul :

— Scumpă doamnă, nu sînteţi cumva mama maestrului Dihalică ?

Probabil mişcată de faptul că nu i-am zis pe nume, adică „bunica maestrului Dihalică", aschimodia îşi rectifică atitudinea. Orientîndu-şi în direcţia mea laserele privirii, de parcă ar intenţiona să mă dezintegreze pe loc şi instantaneu, purcede să orăcăie distorsionat, ca un aparat de radio recent întors de la reparat, dar cu potenţiometrul dat la maximum :

— Cine-mi eşti tălică, malule, de mă faci mama ţicnitului de Ilie ? Vreun poiet, dintr-ăia de la Bucureşti, de-şi zic şi romanceri ? Mişcă-ţi autobuzul ăla de-aici, că te cotonogesc ! Auzi vorbă, mama maistrului, ai ? Care maistru ? N-a mai pus mîna pe rindea de cînd l-am luat de bărbat. Că l-a-nzestrat bietul tata, de parcă el ar fi fost fată de măritat. Şi-acuma, după ce mi-a păpat averea, s-a mai apucat şi de trăznăile alea de romanuri. Spune-mi, repede, ce vrei de la el, pînă nu mă supăr. Ai adus barem ceva parale, pentru hîrţoagele alea lui Ilie ? Dă-i drumu', nu te sfii, că-s nevastă-sa bună. Nu se vede ?...

Sigur că nu. Dar bătrînica a devenit ceva mai comprehensivă. Ştiam eu. Vorba dulce, mult aduce. Mă-ncîntă, însă, mai puţin, chestia cu banii. Ba chiar mă şi enervează.

— Ascultă, cucoană ! — îmi ies eu din holţşuruburi.

— Ce te răţoieşti la mine ? Am venit în legătură cu anunţul din ziar.

Madam Bezeţ capătă o ciudată mişcare de balans, care îşi inteţeşte frecvenţa din ce în ce mai accelerat. Dac-o mai ţine aşa mult, m-apucă ameţeala.

— Aha ! Vas'că a dat anunţ la ziar ? Vrea să le vină de hac şi ultimelor bucate din casă ? Păi, voi ăştia, care vă-nfiinţaţi de la Bucureşti, să-i ameţiţi minţile şi să haliţi ca sparţii pe socoteala mea, nu vă daţi seama că bătrînu-i diliu ? Că l-am dus şi la vrăjitorul ăl bătrîn, şi tot degeaba ! Mare hoţ şi ăla !...

Madam Bezeţ stopează brusc peroraţia. Suspendă şi balansul.

Din fundul ogrăzii, cu o coasă în mînă, se apropie un subiect cu totul ieşit din comun. Dacă are 1.55 m., înseamnă că apreciez eronat. În plus. Pe cît e de bondoc, pe-atît e de îndesat şi burduhănos. Păşeşte crăcănat în direcţia noastră. La cîţiva metri frînează, după care începe să mă examineze. Ca să nu mă creadă intimidat, întreprind şi eu aceeaşi operaţie. În sens invers.

Obrajii îi plesnesc de sănătate. Roşii şi întinşi, pun în valoare părul alb şi hirsut, privirea iscoditoare şi vie, ca a unui viezure. Poartă, agăţată de cureaua pantalonilor, cu-o gîtă, o sticlă minusculă ce se bălănbăne la fiecare pas. Conţinutul, aşa de la distanţă, pare să fie ţuică sau trăscău.

Cetăţeanul şi-a terminat cu brio investigaţia, deoarece văd că-şi duce mîna la miniflacon, îl miroase, trecîndu-şi-l prin faţa nărilor dilatate de plăcere, apoi îi reduce conţinutul la jumătate, din două înghiţituri.

Satisfăcut de calitatea lichidului, mă îmbie :

— Folosiţi ?

— Regret, nu !

— Pe mine mă cătaţi ! — devine el curios, după care lichidează şi cealaltă jumătate.

— Aş vrea să stau de vorbă cu tovarăşul Dihalică...
— De ce ? — se arată interesat bondocul.
— În privinţa anunţului din „România Liberă" !
— Aha ! Atunci eu mi-s Dihalică, şi Bezeţ.
— Îmi pare bine...
— De ce ? — se arată interesat bondocul.
— Pentru că putem discuta oferta dumneavoastră de la „Mica publicitate".
— Dar ce, tălică sînteţi scriitor ?
— Altminteri nu veneam, domnule dragă...
— Cum vă cheamă ? — devine insidios romancierul.
— Al Conan Doi !
Bondocul răscoleşte febril prin memorie, apoi declară deconcertat :
— N-am prea auzit...
— Mă rog, nu-i vina mea... Am gata şase romane... Ce-i drept, neapărute încă.
Pe faţada lui Dihalică înfloreşte un zîmbet entuziasmat :
— Atunci sîntem colegi, fratele meu !... Nici mie nu mi-au tipărit cartea. Dar sînt pe cale... Aşa mi-a descîntat la oglindă bătrînul diavol din munţi... Hai să discutăm în casă, măi frate !... În odaia cea mare...
Balansul lui madam Bezeţ se accelerează într-un mod îngrijorător :
— Şi pe-ăsta vrei să-l punem la-ngrăşat, Ilie ? Nu te uiţi la el ? Într-o săptămînă ne lasă săraci...

Sîntem în „odaia cea mare" din casa lui nea Ilie Dihalică. Care trebuie să fi fost pe vremuri vreo crîşmă, sau han, ceva în genul ăsta. Recunosc rafturile de pe pereţi. Cîndva, aici stăteau orînduite sticle şi borcane cu murături, acadele, ţîri uscaţi, babicuri şi ghiudemuri, precum şi alte sărături pentru facilitarea absorbţiei băuturilor servite de patron.

Nea Ilie a transformat-o în cabinet de „creaţie". Fosta tejghea a devenit birou de lucru. Rafturile sînt tran-

sformate în bibliotecă, un soi de magazie pentru manuscrise şi cărţi ferfeniţite. Zeci de dosare zac vraişte. Număr vreo cinci sau şase sticle de cerneală de birou, din cele de-un litru, încă patru călimări de tip şcolar, zeci şi zeci de creioane plate, din cele dulghereşti, tocuri cu peniţe „klaps".

Madam Bezeţ, la insistenţele bărbatului, n-avusese încotro şi ne adusese nişte scaune şi-o măsuţă rotundă, joasă, din cele pe care se mînca odinioară la ţară.

Deoarece ambiţionăm să nu servim din lichidul suspect pe care ni-l propune amabila noastră gazdă, nea Ilie comandă nevesti-sii să ne-aducă nişte apă rece.

— Avem un izvor, fratele meu, de-ţi îngheaţă dinţii...

Constatînd absenţa oricărei intenţii de-a se mai adăuga ceva celebrei ape, mă mulţumesc doar cu limpezimea şi aroma ei de tescovină. După care consider că-i timpul să trecem la „business"-ul nostru.

— Cum stăm, domnule Dihalică, cu prestaţiile literare de care ai nevoie şi în schimbul cărora oferi casă şi masă ? Despre ce-i vorba ?

Nea Ilie îşi mai transvazează două degete de prăştină în gît, zăboveşte cîteva clipe, şi în cele din urmă se hotărăşte să facă mărturisiri complete :

— Uite, măi fratele meu, care-i situaţia...

Din relatarea gazdei, agrementată din două în două minute de emanaţiile de prăştină pe care le degajă plămînii săi de aramă, căci dacă ar fi din alt metal s-ar fi oxidat de mult, aflăm că romancierul a dat în patima scrisului încă de-acum vreo zece ani.

Răstimp în care izbutise să umple 4 000 de file, scrise mărunt, pe ambele feţe, şi care, transcrise la maşină de noră-sa, registratoare la primărie, se transformaseră în 5 200 de pagini dactilografiate.

Pentru demonstraţie, nea Ilie îmi trînteşte în faţă, acoperindu-mă de praf, manuscrisul primar al romanului.

— Fratele meu, domle Conan, de romanul meu s-au interesat aproape toate editurile din Bucureşti. L-am dat chiar şi la aia agricolă, pentru că-s de la ţară. Ba am fost şi la Iaşi, la editura „Juniştilor". Toţi mă pupau şi mă felicitau, ba-mi ziceau şi „tataie Ilie". Cînd le-am cerut 100.000 de lei arvună, au pieit cu toţii, plecînd în concediu. Şi ce frumos se purtaseră cu mine! Cafele, ţigări „marlonborn", apă milenară! Viaţă literară, domle! Şi-atunci mi-am zis că n-a fi ceva în regulă cu romanul, şi-am dat anunţ la ziar, că-s în căutarea unui specialist, tare la gramatică şi ortografism. Doamne, n-aş fi crezut că sîntem aşa de mulţi scriitori...

— De ce? — îmi vine mie rîndul să-l întreb.

— Păi veneau la mine, ca la casele de creaţie. Citeau cartea, mai tăiau cîte ceva, apoi spuneau că romanul e „bine închegat, rotund, cu o viziune excaustică asupra vieţii", mîncau pe spartele cîte o săptămînă, unii şi mai mult, după care se duceau la treburile lor. Să scrie pesemne, pentru că nici unul nu era scriitor cu cărţi apărute şi acte în regulă, ci tot deputanţi, ca şi mine... Deputant, deşi am muncit o viaţă, şi eu şi nevastă-mea, c-am fost şi noi cineva la vremea noastră, meseriaşi şi crîşmari, totodată. Că nu ne ştiam capul de treabă. Eu cu clienţii, ea cu cazanul. La noi, au fost întîmplări de pomină. De-aia m-am apucat de scris. Ca să nu se piarză. Am luptat împotriva boierilor şi burghejilor, am fost şi naţionalizat cu cîrciuma, au zis că-s chiabur, asta din lipsă de orientalitate, că s-au mai făcut şi greşeli. Nu şi-au dat seama că la crîşmă, mai cu ţuica, mai cu spriţul, burghezia îşi bea banii, şi contribuiam şi eu la slăbirea forţei ei economiste...

Se-nserează. Nea Ilie aprinde lumina. Nu poate vorbi pe întuneric. Şi nici nu vede unde-i sticluţa. Madam Bezeţ, la intervale regulate, vine şi-i face plinul, întrebînd mereu, aşa într-o doară: „încă n-aţi plecat?".

Într-un moment, cînd romancierul se-adapă direct din gîtul sticlei, apuc să-l întreb :

— Şi ce condiţii oferi, pentru prestaţiile literare? Ce-nseamnă casă-masă ?

— Fratele meu, domle Conan, condiţii de casă de creaţie. Ba chiar şi mai dihai, pentru că-i gratis... Patul ţi-l aranjăm aici, în odaia cea mare. C-aşa dorm scriitorii, tot acolo unde şi lucrează. Întocmai ca contele ăla rus, care-a scris „Ce-i pacea, ce-i războiul", cum Dumnezeul lui îl chema ? — aha ! Tolstoiev... De mîncare să nu mai vorbim. Vacă n-avem, găinile au cam murit, porcul stă afumat în cămară, c-a trebuit să-l tăiem din motive de nebunie, cum îşi da duhul o găină, cum o-nfuleca.. Dar tălică ţii regim, fratele meu, nu-i aşa ? Face Filofteia, nevastă-mea, nişte brînză de vaci ce nu s-a pomenit. Nici prea dulce, nici prea acră de tot...

— Domnule Dihalică, şi ce anume soliciţi în schimbul găzduirii ?

Bezeţ umblă la sticluţă, şi după ce-o pupă pătimaş, îmi comunică :

— Mai nimica toată, fratele meu. Mai întîi îmi citeşti romanul, aşa cum se găseşte, apoi începi să-l scurtezi, în aşa fel încît să scoatem două din el : unul de vreo 400 de pagini, şi-altul de vreo 140. Să-şi aleagă editorii, ca la piaţă...

Mă uit pe furiş la Penke. Nevastă-mea se face că plouă. Cred că-i timpul s-o-ntindem. Ne-apucă noaptea în Poiana-Sîmbetii. Şi mai trebuie să facem rost şi de-un culcuş.

Iluzii pierdute. Romancierul Bezeţ n-a terminat :

— Dimineaţa ne ridicăm odată cu soarele. Sint pe-aci nişte răsărituri ! Eu plec după treburi, iar tălică te-apuci de roman. Prînzeşti cu noi, apoi iar te-apuci de carte. Serile, şi ce seri sînt pe la noi, poţi să scrii la romanul lu' tălică. Deşi cred c-ai să-ţi laşi romanul, după ce-ai să intri în cartea mea... Ia stai o ţîrişică, să-şi citesc actul cu fuga...

„Romancerul“ de la Poiana-Sîmbetii e nebun, dacă nu şi mai rău.

— Nea Ilie, păi nu ziceai că-i roman ? Aud acum de acte...

— Fratele meu, eu n-am capitole, la mine-s botezate acte, să am şi eu oarece deosebiri de ceilalţi scriitori.

În zadar îi explic romancierului că sînt un vizual, că nu-nţeleg nimic dacă mi se citeşte ceva.

— Nici nu-i nevoie să-nţelegi, frate Conan, totul e să-ţi placă... Stai să-mi iau geamurile...

Penke vrea să iasă din odaie, la aer. Imposibil. Dihalică dă să încuie uşa. După ce se-ncurajează direct de la sursă, din gîtul sticluţei, Bezeţ îşi potriveşte „geamurile“ pe nas şi-i dă drumul :

— Va să zică actul patru, adică „fuga“. Bun ! Asta-i titlul. Acum fiţi atenţi : „Ilie Dihalică Bezeţ, care pe vremea aceea se chema numai Ilie Dihalică, pentru că era tînăr şi nu fusese poreclit Bezeţ, se duse la Fili, — asta-i nevastă-mea, Filofteia, — şi-i fluieră la fereastră. Dar fluieră încet, să nu-l audă ăl bătrîn şi să-l ia la poceală, aşa cum se întîmplase cu-o săptămînă în urmă. Însă nu-l auzi nici Fili. Atunci intră pe fereastră, din care sparse numai geamul de jos, o trezi pe Fili, că dormea ca un buştean, o ajută să-şi pună ţoalele pe ea şi-o scoase tot pe fereastră, spărgînd şi geamul de sus. Pe la miezul nopţii ajunseră în pădure. Care era tare întunecată la ora aceea de seară. Fili plîngea. Ilie îi spuse c-o iubeşte. Iar Fili plînse şi mai tare. Luară drumul spre graniţă. Atunci granița era pe culmea munţilor, pentru că austro-nemţii încă nu fuseseră alungaţi. Aşa era pe-atunci, în 1916 şi ceva. Fili căra două desăgi cu merinde. Ilie o ajuta, arătîndu-i cărarea. Către ziuă dădură de austrieci. „Halt“, zise neamţul. Adică, pe româneşte „stăi pe loc“. Ilie zise „gîndac“. Adică, pe româneşte, „bonjur“ ! Ilie ştia limba nemţească de la domnul Robertino, mecanicul francez de la sonda Băicoi.

Fili nu zise nimic. Lăsă desagii jos. Ilie arătă la Fili şi zise ,maine frailan", adică, pe româneşte, „asta-i nevastă-mea". Neamţul zise „Gut !", adică, pe româneşte, „să fii sănătos şi tu şi ea". Limbă scurtă, şi nemţeasca asta. Una zici, zece pricepi. Ilie zise şi el „Gut !", adică, pe româneşte, „aşijderea". Neamţul o luă la interogatoriu pe Fili. Ilie, ca să nu se puie rău cu austriecii, aşteptă răbdător pînă la ziuă. Puteau, altminteri, să-l împuşte ca spion. Spre dimineaţă, Fili se-ntoarse. Luă desagii şi plecară mai departe. Pe seară, ajunseră iarăşi pe un vîrf de munte. Dădură din nou peste un austriac. Era tot un neamţ, căci răcni la ei „Halt !", adică, pe limba noastră, „stăi pe loc, că trag !"...

Nea Ilie Dihalică citeşte de unul singur, că abia mai am nervi să-l ascult, citeşte şi plînge. Lacrimi cît bobul i se preling domol pe obraji. Abundenţa lor mă îndrituieşte să cred că au şi-un bogat conţinut de prăştină (minimum 40%).

Cumătra Filofteia intră, din cînd în cînd, în odaie şi face plinul. Cînd aude că-i vorba de Fili, se-aşează şi ea, pornind să plîngă şi să mestece nişte cruci şi dumnezei printre dinţi.

Actul al patrulea n-are decît şaizeci de pagini. Romancierul, epuizat, lichidează şi ultima rezervă de trăscău.

— Ce zici, fratele meu, mai merită să-ţi scrii romanul cînd ai aşa ceva în mînă ? Zi ceva !...

— Aş zice că-i timpul să plec. Mîine mă-ntorc şi discutăm...

— Stai, fratele meu, c-acum vine actul cinci, cu întoarcerea. Cînd au dat grănicerii români peste Ilie şi Fili. C-au interogat-o şi-ai noştri... Cu întrebări multe şi meşteşugite, că erau un batalion întreg.

Nu mai pot. Îmi crapă capul. Înghit rapid cele două tablete de „hipazin", pe care le port totdeauna asupră-mi. Ajută la tensiune. Cînd caut iarăşi în buzunar, şi găsesc

încă o tabletă, îmi dau seama c-am ingurgitat şi-un nasture de la manşetă.

Pe la douăsprezece noaptea, după ce-am trezit-o pe nevastă-mea, demarăm distruşi spre Cîmpina. Poate mai găsim o cameră la hotelul local, să ne odihnim sufletele zdrobite.

Lăsăm în urmă frumoasa casă de „creaţie" a romancierului de la Poiana-Sîmbetii. La plecare, nea Ilie Dihalică ne urează drum bun şi întoarcere grabnică. Mîine avea să renunţe la cosit, pentru a ne citi „acturile" şase şi şapte, cu interogatoriul Filicăi de către trupele austro-germane, care rupseseră frontul, şi iarăşi dăduseră peste ei în munţi. Mai întîi nemţii, şi-apoi austro-ungarii... că se aliaseră şi ăştia cu Franţ Ioşka, împăratul vienezilor...

Ajunşi la Cîmpina, avem noroc. Găsim hotelul în mai puţin de-un ceas. Însă nu mai sînt camere. Şi nici să dormim în hol nu-i voie.

Tot „Bombiţa", săraca, ne salvează. E singurul adăpost pe care-l avem la îndemînă. Penke se cuibăreşte, cu greu, pe bancheta din spate, iar eu mă ghemuiesc în faţă, cu uşa deschisă. Ca să aibă unde-mi atîrna picioarele. E pentru prima oară cînd regret că nu mi-am luat un „Roman-Diesel" (din cel mic, de cinci tone).

7) „CĂ NU E OM SĂ NU FI SCRIS O POEZIE"... IAR UNEORI ŞI PROZĂ

Dacă nu se apuca să mă tragă de piciorul drept cetăţeanul acela în uniformă albastră, şi încă de la departamentul circulaţiei, cred că mă trezeam semicongelat, ca preparatele de la „Polar".

Încă nu se luminase de ziuă. Tovarăşul insista să extragă mădularul mai sus citat, iar eu mă încăpăţînam să-l vîr în interiorul „Bombiţei". Operaţie de domeniul „science-fiction"-ului, deoarece tot n-ar fi avut loc. Crezuse bietul om c-a dat peste un cadavru, prilej de-a rezolva cea mai senzaţională şi misterioasă crimă din Cîmpina. Regretam sincer că eram nevoit să-l dezamăgesc, dar n-aveam ce face. Poate cu altă ocazie. Deocamdată m-am trezit corespunzător de rebegit, şi-am coborît anchilozat din „Bombiţă".

După ce i-am explicat că n-avusesem unde dormi, întrucît la hotel nu mai existau locuri, dînsul a fost extrem de comprehensiv şi m-a amendat numai cu 50 de lei. Pentru parcare în zonă interzisă. Apoi s-a oferit să mă însoţească la recepţionerul stabilimentului, pentru a se convinge dacă hotelul era ocupat în întregime.

Personajul a trebuit să scoată la iveală registrul de pasageri. Că n-are nici un rost să te ai rău cu miliţia. Mai ales cînd posezi două etaje complet libere.

— Imediat să pui la dispoziţia tovarăşului scriitor şi soţiei sale o cameră cu două paturi şi baie. S-a-nţeles?

Bineînţeles că s-a-nţeles. Am mai plătit 45 de lei, camera, am parcat la spaţiul special rezervat pentru clienţii hotelului (10 lei pe noapte, cu pază) şi-apoi am condus-o pe Penke, adică mai mult am cărat-o, că era pe jumătate adormită, la etajul al cincilea, liftul fiind defect. Cel puţin aşa afirma recepţionerul, entuziasmat paroxistic că-l serveşte pe tovarăşul scriitor. După ce-am ajuns spetit la odaia ce-mi fusese repartizată cu atîta amabilitate, am coborît iarăşi la recepţioner. Uitase să-mi dea cheile.

Dubla ascensiune m-a ajutat enorm. Pentru c-am adormit imediat. Ca un prunc.

Ne-am deşteptat pe la zece. Adică am fost deşteptaţi. Bătea cineva la uşă, de credeam că s-a dispus demolarea

hotelului. Ca un soi de sancțiune pentru ascunderea camerelor libere. Dar era simpaticul recepționer. Însoțit de îngrijitoarea etajului.

— Trebuie să eliberați camera. Ați plătit numai o noapte. La zece dimineața se termină și noaptea. Dacă doriți să mai dormiți, mai plătiți 45 de lei. Și dormiți pînă mîine, la aceeași oră...

Am părăsit odaia în doi timpi și trei mișcări. 50 de lei amenda, 10 lei parcarea, plus 45 de lei camera, era suficient pentru cinci ceasuri de somn.

După ce verific existența „Bombiței" la parcajul hotelului, mă-ntorc să-l întreb pe recepționer, pentru că dispăruse numai paznicul :

— Se poate servi la dumneavoastră un breakfast ?

— Nu știu dacă mai au, dar puteți lua un mic-dejun. Bufetul se deschide la 11,30 !

— Și pînă atunci ?

— Mai fumați o țigară, vine și răbdarea, poate vine și bufetiera, nu-ntîrzie niciodată peste ora douăsprezece !

— Uite ce-i, ilustre ! N-am nici o vină că te-au prins cu hotelul gol cincizeci la sută... Mai bine răscumpără-ți păcatul, și recomandă-mi pe cineva din Cîmpina, o casă liniștită, care închiriază la turiști.

— Îmi pare rău că mă cufundați, tovarășe scriitor. Ca să vedeți că nu-s fiară, uite, mergeți la adresa asta. Să-i ziceți cucoanei că v-a trimis Jenică... Știe dînsa cine-s eu... Că unu-i Jenică în Cîmpina.

Unicul Jenică, zîmbind subtil pe sub mustața pe care n-o are, așterne cîteva rînduri pe-un petic de hîrtie. Pesemne că-i rupt din condica de reclamații, deoarece îl scoate din buzunarul interior al hainei. După care îmi oferă și-un supliment de informații :

— Și dacă doriți neapărat să serviți micul-dejun, încercați la bufetul din piață. Au o ciorbă de fasole formidabilă... Să-ți bați copiii, nu-altceva !

Întrucît n-am copii, renunţ. În schimb, descifrez hieroglifele recepţionerului. Sună destul de straniu, dacă nu chiar ciudat: „Madam Poni Burlan, profesoară de pian, strada Nistoreşti, nr. 231. Cîine rău."

După două ceasuri, izbutim să găsim strada de mai sus şi casa respectivă. Bat la gard.

Cîinele nu-i chiar atît de rău, de vreme ce latră un sfert de oră ca apucat.

Presupunînd că intenţionez deteriorarea palanului, dintr-o căsuţă camuflată sub iederă şi tufe de trandafiri escaladanţi se iveşte o arătare cu totul deosebită. În loc de rochie de vară, poartă un şort, chiar un mini-şort, acoperit de-un şorţ din mase plastice. În ciuda căldurii toride şi ucigătoare, şi-a vîrît picioarele în cisme de cauciuc. Pesemne că suferă de cine ştie ce deranjamente de termoreglare. Şi pentru că soarele îi arde retina, şi-a pitit ochii în dosul unor geamuri negre, cît două farfurioare de cafea, un soi de ochelari estivali (de tipul „mamouth").

Cind îi aud şi emisia vocală, elaborată în dosul unei danturi de aur (10%), îmi dau numaidecît seama că-i chiar profesoara atît de mult căutată. Mai ales că vorbeşte melodios, cu timbruri variate, ca un agregat electrofonic.

— Vai de mine, scumpul meu domn, sînt contrariată global! Cum de nu v-am auzit? Tocmai am un elev la oră. Îl oblig să-l cînte pe Diabelli... Sper că ştiţi cine-i marele şi genialul Diabelli, nu? Abia cînd l-am oprit din execuţie, căci îmi sfărma pianina, apăsînd pe-o clapă defectă, un si bemol, care nici nu era prevăzut în partitură, abia atunci am înregistrat ciocănitul dumneavoastră atît de ritmat. Mă impresionează tot ce-i ritm şi melodie, stimate şi nepreţuite domn. Dar, vai, m-am luat cu vorba, mi-s gîndurile cam vraişte, şi nu v-am întrebat pe cine căutaţi, mult stimate şi interesante necunoscut...

Neliniştit de logoreea arătării, mă încumet să-i satisfac curiozitatea :

— Pe dumneavoastră, dacă sînteţi într-adevăr doamna Poni Burlan !

— Dar, stimate domn, cine altcineva aş putea fi ? Una-i Poni în Cîmpina asta ! — îmi răspunde sclipind din aurul dinţilor.

Hait ! Una-i Poni ! Unu-i Jenică ! Prea multe unicate în Cîmpina Prahovei.

— Am fost îndrumat la dumneavoastră de tovarăşul Jenică, de la hotelul...

— Să nu-mi mai pomeniţi, stimate domn, numele acestui nemernic, mişel şi ticălos local. Cum de-aţi încăput tocmai pe mîinile lui ? Cel mai versatil gangster român din Cîmpina, duşmanul meu personal ! E ceva diabolic, suspicios, inflamabil în treaba asta, stimabile domn ! Se-ascunde ceva ! Ascultaţi-mă pe mine, că mă pricep la malversaţiuni... Şi pentru ce aveţi nevoie de umila mea făptură ?... Cu ce vă pot fi agreabilă ?...

Agreabila făptură trebuie să cîntărească vreo cincizeci de anişori buni. Ceea ce n-o împiedică însă pe nevastă-mea, pe care o uitasem în „Bombiţă", să se apropie de noi investigatoric, intrigată de conversaţia pe care o cultivam, şi încă intensiv, cu această exotică făptură.

Trec rapid la prezentări, pentru a evita orice posibilitate de confuzie. Cînd aude că Penke este soţia scriitorului Al Conan Doi, madam Burlan intră în transă.

— Ce plăcere, doamnă ! Ce plăcere, domnule Conan Doi ! Sînteţi înrudit direct cu Arthur Conan Doi, sau colateral ? Ar fi prea tragic să fie doar o asemănare de nume ! I-am citit opera integrală. Ce cărţi ! Ce intensitate filozofică ! Dacă aţi scrie şi dumneavoastră un roman ca „Semnalele celor patru" ! Totuşi parc-am citit şi de dumneavoastră ceva... Cred că „Invitaţia la bal", nu ?

— Nu ! Este la vals, şi nu-mi aparţine ! Şi, în afară de asta, nu ştiu să dansez...

— Regret enorm, stimate domn ! V-ar fi făcut onoare. Nu strică un twist la casa omului... Dar, vai de mine, doamnă, domnule, vă rog, poftiţi în casă, nici nu mi-am dat seama că vă ţin la poartă. Să nu-mi strice, nefericitul ăla de Silică, pianul... Că nu-l mai aud... Nu vă jenaţi, luaţi loc pe terasă. Imediat pleacă şi elevul meu, şi-o să putem trece la probleme mai elevatoare... Pentru că, fără falsă modestie, vă anunţ că şi eu scriu. Şi încă mult. De toate. Versuri, mai ales. Aşa că sîntem colegi ! Simt cum se stîrneşte în mine o imensă bucurie şi fericire personală !...

Poni Burlan dispare în căsuţa mascată de iederă şi trandafiri. Se aud trei acorduri la pian, placate ferm şi definitiv, capacul trîntit, după care profesoara apare iarăşi. De astă dată, însoţită de-un măgădan supradezvoltat, la vreo treizeci de ani. Poartă breton sub nas, o maximustaţă de muşchetar îmbătrînit în rele, păr cu perdele lăsate peste urechile clăpăuge, iţari de tipul blugi, numai că jos sînt evazaţi ca nişte pîlnii, şi cămaşă în tablă de şah.

— Vi-l recomand pe cel mai silitor elev al meu, domnul Sile Pipoi, responsabil adjunct la aprozarul din cartier. Ce-nvaţă dînsul într-un an, nu pricep alţii într-o lună...

Ne scuturăm mîinile reciproc şi extensiv. Sile pleacă valvîrtej, nu fără a săruta insidios mîinile (ambele, pe rînd) ale distinsei profesoare de pian.

Privesc pe furiş la cadranul ceasului. 12.44 h.

— Doamnă Burlan, sînt în căutarea unei oaze de linişte. Am de terminat un roman. Şi mi-e de-ajuns o cămăruţă izolată, luminoasă, plus cineva care să se-ngrijească de alimentarea mea. Atît, şi nimic altceva. Mi-ar surîde vila dumneavoastră. N-aţi fi dispusă să vă ocupaţi de literatura unui scriitor aflat în dificultate ?

Din felul în care mă priveşte nevastă-mea (pe sub sprîncene), am impresia certă c-ar încînta-o un răspuns net negativ.

Însă Poni Burlan explodează :

— Formidabil ! Sînteţi invitatul meu, domnule Conan Doi. Mă voi îngriji de romanul dumneavoastră ca o mamă, ca o soră...

Situaţia începe să se deterioreze.

Dar nevastă-mea intervine prompt :

— Ar fi suficient ca o mamă !...

— Mă rog, doamnă, dacă sugestionaţi dumneavoastră, chiar şi ca o mamă, ceva mai tînără. Domnule Conan, vila mea vă stă la dispoziţie, cu mine cu tot, cu aerul nostru de Cîmpina, care nu-i de ici de colo.

Orele 15. Poni turuie fără oprire. Începe să mă doară „inima". De foame. Profitînd de-un lapsus al guralivei doamne, mărturisesc lamentabila situaţie în care ne aflăm, şi eu şi nevastă-mea. Nedormiţi, neodihniţi şi, mai ales, nemîncaţi.

Pe loc, sîntem invitaţi să prînzim cu madam Burlan. Spre bucuria lui Penke, profesoara ţine un regim din cele mai severe. Motiv pentru care nici nu prea are ce pune la masă, cu excepţia unui pachet de brînză de „veci", gata acrită, nişte ridichi de lună, veştede şi lemnoase, precum şi două tomate supramaturate. În disperare de cauză, sînt nevoit să apelez la stocul supranormativ din „Bombiţă". Scot şi cutia cu brînză topită („pentru copii") şi costiţa afumată (750 gr.) şi ceaiul şi cafeaua, plus un pachet de „Snagov".

Nu ştiu ce dietă urmează madam Burlan, dar cu ajutorul dînsei, nu lipsit de pondere, reuşim să lichidăm toate rezervele mele.

„Cîinele rău" al casei, la instigaţia profesoarei, se îndeletniceşte cu spălarea veselei, lingînd pînă la uzură farfuriile. Bănuiesc că, în ceea ce priveşte regimul die-

tetic, este solidar cu stăpînă-sa. Altminteri nu-s-ar dovedi în halul ăsta de lihnit.

După ce devorează şi cutia de carton în care fusese brînza topită, se ghemuieşte la picioarele mesei şi începe să mîrîie, dînd semne de agresivitate.

Încă înfometat, trag ţeapăn din ţigară. Mai temperează sucurile gastrice. Împreună cu nevastă-mea, madam Poni se ocupă de cafele.

Sosesc şi cafelele. Trei ceşti. Plus trei caiete pe care este transportat ibricul. Sînt caietele cu producţia lirică a profesoarei de pian. Neinspirat, o invit pe Poni Burlan să ne citească ceva.

— Vi le citesc pe toate, nu vă faceţi griji din pricina mea. Am o rezistenţă fizică uimitoare !

Sînt la a treia ceaşcă de cafea. Poni Burlan la al doilea caiet. Mai are cîteva file. Din cele o sută. Dar urmează şi al treilea.

Nevastă-mea, mută de admiraţie, cucăie de multişor. Eu n-am acest noroc. Sînt ţinut permanent în stare de trezie. Poeziile sînt atit de cretine, încît îmi transmit o nelinişte şi încordare cu totul neobişnuite. Ba şi mai mult, cînd credeam că madam Burlan e gata să caleze, ca un motor subturat, o aud :

— Nu-i aşa, stimate domnule Conan, că-s formidabile ?

Ca paralizat, uit de ţigara aprinsă care mi se consumă între buze. Arsura (şi întrebarea) sînt atît de cumplite, încît zvîrl chiştocul pe terasă. Sfîrcul de jar aterizează în blana „cîinelui rău". Jigodia începe să latre şi să urle a morţiu. Încerc s-o liniştesc, vrînd s-o iau în braţe. Dar cînd observ că minipotaia intenţionează să-mi polueze pantalonii, o pasez doamnei Poni.

Continuînd să aştepte răspunsul solicitat, madam Poni preia javra din voleu şi-o pasează dincolo de terasă. Urletele disperate ale fiarei (frustrată de dragostea stă-

pînei) o trezesc pe nevastă-mea.

Acum sîntem cu toţii treji. De-a binelea. Şi trebuie să declar :

— Dragă doamnă, de ce n-aţi trimis poeziile unei reviste literare ? Domeniul meu de activitate e proza. Mi-e greu să apreciez nişte versuri admirabile, pe care nu le pot însă percepe. Nu posed un organ anume pentru poezie... Pe cînd o revistă...

— Aiurea, meştere ! Ce, să mă treacă la index, cum fac ăia de la „Revista literară“ ? Dar am şi proză, maestre Conan ! Acu vin cu ea.

Peste cîteva clipe se înfăţişează şi proza. Două caiete obeze, de cel puţin 150 de file. Fiecare.

Soarele se grăbeşte spre asfinţit. Şi-a uzat de mult laserele arzătoare din timpul amiezii. Vădit indispus, îşi piteşte discul (LP) în dosul unui baraj de nori mohorîţi.

„Omega“ mea arată 19,30 h.

Poni Burlan începe să manifeste primele simptome de oboseală. Se bîlbîie penibil.

— Dragii mei, parc-am obosit niţel. Continuăm după o mică pauză, în care timp vom servi un întăritor. Am nişte coniac de Segarcea 1967, formidabil. De la Silică.

O fi Sile Pipoi mare pianist de viitor, dar în materie de coniacuri îi prezic o soartă măreaţă. Doar sticla provine de la celebrele vii.

Pentru a curma orice iniţiativă de continuare a lecturii, decid să-i fac puţină conversaţie lui madam Burlan. E una din metodele mele, îndelung verificate, cu care obţin rezultate notabile.

— Prozele citite, dragă doamnă, denotă influenţa aerului Cîmpinei. Sînt pline de prospeţime...

— Trebuie să vă dezamăgesc, domnule Conan, dar n-am putut crea în condiţiile locale. Elevii mă înnebu-

nesc. Dac-ar fi nişte copii, între 16 şi 18 ani, ar mai merge. Dar majoritatea şcolarilor mei aparţin sectorului adult, cu precădere bărbaţi. Nici o femeie nu s-a arătat interesată de Ravel, Ochi-Albi, ba chiar şi Ivanovici. Mă vizitează doar cînd vin să se informeze de întîrzierile soţilor lor. Ştiţi, sînt unii atît de pasionaţi de-o pagină de Beethoven, încît uită şi de casă, nevastă sau copii. Arta îşi are martirii ei şi la Cîmpina.

Nevastă-mea devine mai atentă cînd aude de chestia cu martirii. Mă miră. Iubeşte muzica.

Fiindcă nevastă-mea m-a privit cîş cînd am interpelat-o pe gazda noastră cu „dragă doamnă", schimb canalul şi trec pe :

— Stimată madam Burlan, unde aţi găsit posibilitatea de-a lucra liniştită atîtea sute de pagini ?

— La Colţiilupchii, în munţi ! — răspunde emoţionată, din nu ştiu ce pricină, pentru ca apoi să-şi ducă mîna în dreptul inimii, lîngă sînul stîng, ceva mai sus de brîu, iar după aceea la gură, încercînd parcă să-şi ascundă dantura aurită.

Cînd aud de Colţiilupchii, simt că mi se zbîrlesc nervii. Numele acestei localităţi sună magic, formidabil de interesant şi frumos.

— Madam Burlan, — o interpelez pe profesoară, — de ce tocmai acolo ?

— Pentru că locurile sînt sălbatice, izolate, pentru că sufletul meu rănit cerea răzbunare şi convalescenţă...

Halucinanta poveste ce urmează mi-o înfăţişează într-o lumină nouă pe distinsa mea colegă de litere.

Provenind dintr-o regiune submontană, de la Suceava, tînjea permanent după munte, după aerul pur al înălţimilor.

Tatăl prozatoarei şi poetesei, actualmente puţin răposat, deşi era unul din cei mai înzestraţi farmacişti ai oraşului, preferase să contracteze o ciroză, decît să supra-

viețuiască nefericirii unicei sale copile. Abuzînd de alcooluri casnice locale, precum și de spirtul din dotația farmaciei, emigrase spre ceruri destul de rapid.

Asta, mai ales, după ce tînăra copilă abandonase casa părintească, dar și localitatea, în tovărășia unui tînăr muzician, dirijor de mare viitor, salariat al casei de cultură. Dirijorul, însă, și-a consumat viitorul, a trădat muzica și pe pasionata Poni.

Infidelul dirijează acuma un important sector al comerțului de stat, fiind inspector de piață.

Și, uite-așa, sedusă și abandonată, fragila Poni și-a găsit, distrusă de durere, mîngîierea în artă. Nu în muzică, ci în literatură. Și-anume la Colțiilupchii.

Sentimental, dominat de natura mea generoasă, mai încerc obținerea unui supliment de informații :

— Dragă doamnă Poni ! — dar imediat rectific (și încă de urgență) sesizînd reacția nevestei personale. — Dragă madam Burlan, e mare localitatea asta ? Nu v-a fost urît, singurică și neajutată de nimeni ?

— N-aș zice că-i chiar o localitate. Casele sînt răsfirate pe dealuri. Șase văi și șase coline. Parc-ai fi pe altă lume. Însă oamenii-s interesanți, săritori. Există și intelectuali... Un bătrîn vrăjitor, ieșit parcă dintr-un roman de Edgar Wallace Poe, și-un dentist nemaipomenit, o cimotie de-a sa, care mi-a îmbrăcat toți dinții în aur special, făcut de el. În fiecare dimineață trebuie să-i frec cu pastă de lustruit... marca „Sidol"...

Îmi zic : neapărat trebuie să prospectez locul cu pricina. S-ar putea să-mi găsesc tocmai aici locul atît de mult visat. Oaza mea de liniște.

Madam Burlan se dovedește extrem de amabilă. Ne oferă dormitorul ei. Întrucît aici se află și pianul, și încă nu s-a înnoptat corespunzător, sîntem condamnați să asistăm terifiați la două ore de lecții. Cu elevii de la cursul seral, abia ieșiți de la slujbe.

Pe la zece seara se termină şi calvarul. Nu mai cinăm, deşi Poni se oferă să ne ospăteze din produsele omagiale ale elevilor.

Agreabilă fiinţă, totuşi, şi profesoara asta. Ca să ne adoarmă, ne cîntă o barcarolă de Schumann. După care, constatînd intrigată că nu reuşim să aţipim, ne oferă, în supliment, „Für Elise" de Beethoven. Dar fără vreun rezultat notabil. Drept care urmează: „Rapsodia a 2-a" de Liszt, „Moment muzical" de Schubert, „Dansul săbiilor", în transcripţie pentru pian, de Aram Haciaturian.

În mîngîietoarele şi asurzitoarele lor sunete, reuşim să pătrundem într-o zonă învecinată cu semitrezia. Dar şi cu demenţa.

Din cînd în cînd mă extrag, dificultuos, din coşmarurile ce-mi mobilează pseudosomnul, privesc la ceas, după care mă scufund iarăşi în tenebrele de sub plapumă. Deşi am de-a face cu-o plapumă serioasă şi autentică (de lînă, minimum 10 kile) acordurile plăcate pregnant de infatigabila Poni Burlan străbat şi aici, zgîlţîindu-mă cu dramatica interpretare a furibundei artiste.

Abia spre ziuă adoarme şi ea, cu fruntea zobită pe claviatura pianului. Nici că se putea mai frumos şi mai adecvat. Cu atît mai mult, cu cît nici nu avea alt culcuş.

Pe la 9.30 h., după absorbirea cu sughiţuri a ceaiului de sunătoare oferit de graţioasa noastră gazdă, ne luăm rămas bun.

După ce-i dăruiesc stiloul meu („Kaweko"), după ce mă angajez să citesc personal, fiind un vizual, cele cinci caiete pe care mi le încredinţează spre lecturare (dar şi pentru a mă îngriji de dactilografierea lor), urmînd ca apoi să le recomand mai multor edituri, abia atunci reuşesc să scap din ghearele muzicale ale freneticei Poni Burlan.

După ce-o depun pe nevastă-mea la autogara din Cîmpina, despărţindu-ne într-o atmosferă corespunzătoare, demarez cu cea mai mare viteză spre cel mai apropiat restaurant. Dacă nu gust ceva mai acătării, mă paşte primejdia de-a fi victima unui grav şoc hipoglicemic.

Iar apoi mă voi înscrie pe cea mai fantastică orbită, luîndu-mi zborul spre Colţiilupchii. Mai ales că şi Penke se arătase cucerită de liniştea de-acolo, luînd de bune cele afirmate de distinsa pianistă.

8) VRAJA DE LA COLŢIILUPCHII

N-am manifestat niciodată propensiuni deosebite pentru fenomenele misticoidale. Însă din clipa cînd am auzit-o pe madam Poni Burlan pomenind numele cătunului acela de poveste, — Colţiilupchii, — parcă mă simt cuprins de-o transă magică.

Mi-e greu să-mi deşurubez din minte afirmaţiile profesoarei de pian, referitoare la sălbăticia şi izolarea locurilor. Pînă şi faptul că nu izbutesc să identific pe harta mea autoturistică (ultima ediţie a ONT, la zi şi completă) nici cea mai infimă dovadă a existenţei localităţii respective, ei bine, pînă şi asta mă cufundă într-o stare euforică, de parcă aş fi îngurgitat, una după alta, trei sticle de Pepsi-Cola, şi încă de la gheaţă.

Iar efectul dinamico-impulsiv al celebrei poţiuni e mai mult decît binecunoscut. Mai ales dacă posezi în suficientă cantitate „avîntul şi energia" necesare pentru găsirea ei la nevoie...

Bizuindu-mă (dar nu cine ştie ce) pe indicaţiile livrate de Poni Burlan, evadez din Cîmpina pe la 11,49 fix (cu-o toleranţă de 5 minute, în plus sau în minus, aparatul de radio al profesoarei datînd din tinereţile ei şi putînd transmite o oră exactă defectă).

Nu-mi rămîne decît să stabilesc dacă am apucat-o pe drumul cel bun. După minute în şir de căutări disperate, dau în sfîrşit peste notiţa cu numele localităţilor. În pachetul de ţigări. Tocmai cînd vroiam să-l arunc, după extragerea ultimului duşman. Cam mototolit.

Descifrez dificultuos denumirile comunelor de pe traseu. Am un scris nenorocit. De doctor. Silabisesc anevoie : Croviţa, Leordiţa, Gogolia, Guştera, Sohodol, Secături, Schiopotu, Cremenea, aha, uite şi Colţiilupchii...

Din cele trei autobasculante pe care le implor să oprească, numai ultima se îndură de mine. Se pricopsise cu-o pană de cauciuc.

Şoferul iadului, privindu-mă distant, pesemne supărat că nu-l ajut la demontatul roţii (mult mai înaltă ca mine), bănuieşte că asta trebuie să fie drumul. Dar recunoaşte, din lista pe care i-o declam cu dicţiune perfectă, doar Sohodolul. Nu-i prea sigur, deoarece există un Sohodol şi pe şoseaua Sibiu-Mediaş, sau cam aşa ceva.

Lămurit buştean, demarez după instinct. Care funcţionează satisfăcător, dacă nu chiar excelent, judecînd după primul indicator ce-mi iese în cale : Croviţa.

Şi totul se desfăşoară ca la carte. Adică precum stă scris în notiţa dictată de Poni Burlan. Pe măsură ce rulez pe şosea, constat că urc în altitudine. Şi încă vîrtos. Deoarece, din cînd în cînd, mi se astupă urechile.

După Secături încep serpentinele. Şi nu se mai termină. Schimb vitezele de trei ori pe minut. „Bombiţa" luptă demn. Totuşi, din pricina efortului, după vreo cinci kilometri de rotocoale sinistre începe să fiarbă. Radiatorul !

Parchez pe dreapta, semnalizînd corect oprirea, şi cobor să-mi dezmorţesc oasele anchilozate parţial. În care timp se va răci şi motorul.

Avea dreptate sensibila Poni. Locurile sînt de-o sălbăticie fermecătoare. Liniştea înconjurătoare, aproape nefirească, începe să mă nelinişteasca. De cînd am depăşit Secăturile, n-am întîlnit ţipenie de om. Dar nici urmă de vehicule auto.

Îmi rotesc privirile şi congelez de emoţie. Oricît de stîncoase par să fie locurile ce-mi perturbează sufletul şi privirile, sînt totuşi inundate de milioane de meri, peri, nuci şi pruni. Roadele au dat în pîrg. Merele, pe care le suspicionez de-a fi Jonathane, ard ca nişte corpuri de iluminat. Dacă-s poame, trebuie să fie, pe undeva, şi oameni. Că de-aia se spune „poamă de om“ !

Nu-s fricos de felul meu. Şi nici anxios. Însă locurile unde mă aflu acum îmi comunică un gen de spaimă dulce, ca atunci cînd îmi povestea maica-mare de la Golenţi basme cu joimăriţe şi dinosauri folclorici (balauri în limbaj popular).

Spre surprinderea mea, am impresia c-am mai fost cîndva pe-aici. C-am mai văzut pămînturile astea. Da. Le-am mai văzut. La televizor. În serialul „Pierduţi în spaţiu“. Teritoriul acesta neobişnuit, straniu dar şi bizar, mă obligă să ajung la concluzia că, în ciuda performanţelor mele de la geografie, materie la care, mai totdeauna, izbuteam să nu rămîn corigent, nu aparţine globului nostru, ci ne-a fost implantat aici de niscaiva extratereştri. Glumă, glumă, dar aspectul insolit al acestor pămînturi trebuie luat foarte în serios.

Radiatorul nu mai sforăie. Urc la volan. Iar drumul urcă delirant, de parcă aş escalada Himalaia. Alt indicator. „Colţiilupchii“.

Cred că mă aflu pe culmea celui mai înalt punct al extraterestrului teritoriu. Şi, pentru prima oară de cînd am pornit în această enigmatică expediţie, spre care mă

atrăsese parcă o forţă invizibilă, îmi apar, într-o vale dumnezeiesc de frumoasă, o mulţime de pîlcuri de case.

Pornesc în trombă la vale, acţionînd mai mult pe frînă decît pe accelerator. Cînd consider c-am ajuns în valea locuită, pe care o admirasem de pe cuşma dealului, pîlcurile de case au dispărut. Ca prin farmec.

Şi încă n-ar fi nimic. Dar drumul se termină brusc, vîrîndu-se într-un pîrîu destul de rapid, dacă nu chiar autentic torent montan.

Ceva nu-i în regulă. Unde-s casele ? Examinînd mai atent situaţia pe plan local, constat că nu-i asta văioaga locuită pe care o văzusem.

Dealtfel, dincolo de apele înspumegate ale torentului, şoseaua continuă, ridicîndu-se chiar pe malul opus al pîrîului. Rezultă că, dacă trec şi dîmbul pe care-l escaladează şoseaua, trebuie să dau de minunata vale a caselor pitulate printre livezi.

Totuşi, posedînd o impacientată natură de tip ştiinţific, consider că-i cazul să întreprind o verificare serioasă a adîncimii apelor. A fost suficientă o simplă privire. Dar scrutătoare. Şi-mi dau imediat seama că nivelul pîrîului nu depăşeşte şapte, opt centimetri.

Dau să mă întorc la „Bombiţa". Dar nu mai e nevoie. Frîna manuală mă trădase. „Fiat"-ul se afla chiar în spatele meu, la numai doi metri. Îi pun imediat o piedică.

După disperate şi laborioase tentative de a-mi extrage piciorul de sub roată, pornesc la forţarea torentului. Primii trei metri (din cei şapte, cît apreciasem că are vadul) confirmă presupunerile mele.

Abia cînd ajung la mijlocul vadului, nu mai departe, sînt silit să constat c-am fost victima unei grave erori de prospectare.

„Bombiţa", conţinînd personalitatea subsemnatului, se prăbuşeşte deodată, brusc, într-un gropan de un metru (minimum). Apa năvăleşte de pretutindeni, „Fiat"-ul meu nefiind încă amfibiu.

Privesc îngrijorat la mediul ambiant. Într-o oarecare măsură mă calmez. Parte de bagaje (cărţile şi merindele) se află pe portbagajul de pe capota maşinii. Celelalte nu prezintă motive de panică. Se pot usca la soare. Chiar şi eu...

Deoarece portiera era presată de curentul apei, ies din maşină pe fereastra laterală. Bucuros că-s în viaţă şi întreg, cu excepţia cîtorva fragmente de cămaşă, ajung cu bine pe malul celălalt al pîrîului. Noroc că gropanul se dovedeşte suficient de adînc. Altminteri existau şanse ca „Bombiţa" să fie antrenată de ape.

Cu binecunoscutul meu sînge rece, analizez instantaneu situaţia. Nu-mi rămîne altceva de făcut, decît să plec la drum, după ajutoare. Iniţiativă lăudabilă, pe care o pun imediat în aplicare.

Bănuielile mi se adeveresc. Minunata vale, cu locuinţele tupilate printre livezile de meri, peri, pruni şi alte specii neidentificabile se prezintă iarăşi privirii mele. Sînt pe cuşma dîmbului. Disting ogrăzile, oamenii robotind prin bătătură, vacile păscînd impasibile pe toloace şi caprele asaltînd agresiv gardurile grădinilor.

Dacă n-aş fi convins şi sigur c-am scăpat cu bine de la înec, aş jura că-s în convalescenţă pe pajiştile raiului, decedat într-un groaznic accident de automobil. Dar „Bombiţa" zace calmă, scăldată de ape, în gropan, iar eu îmi scald privirile, uitîndu-mă năuc la frumuseţea de basm a locurilor ce mă înconjoară.

Un lucru mi se pare însă ciudat. Nu se-aude nici un zgomot. Oamenii trebăluiesc muţi, vacile aşijderea. N-aud nici tălăngile sectorului zootehnic, nici semnalizările sonore ale băştinaşilor („Mă Toadere, mă", sau „Frusino, fa Frusino !") Dar fenomenul absenţei sunetelor poate să fie, foarte bine, o problemă de aberaţie acustică, datorată

interferării straturilor de aer. Totu-i posibil, într-o asemenea lume extraterestră.

După o mică plimbare (circa cinci kilometri), — recomandată dealtfel şi de medici, — reuşesc să conving doi localnici pentru a-mi remorca „Fiat"-ul.

Cetăţenii, trecuţi cu mult de vîrsta cuvenitei pensionări, mobilizează patru boi pe care-i ataşează de bara din faţă. După repetate îndemnuri de tipul „dii, boală !", izbutesc să extragă din apele torentului numai bara.

Nefiind de acord cu remorcarea „Bombiţei" în piese detaşate, dau ascultare vechiului adagiu că „ochii stăpînului îngraşă maşina", şi mă ocup personal de ancorarea „Fiat"-ului.

După ce achit contravaloarea remorcajului, — nu mai ieftin ca la „Ciclop", — parchez pe acostamentul şoselei. Eu, nu „Fiat"-ul. Pentru a-mi face plinul. Căci sînt istovit ca un cal.

Merindele de pe portbagajul „Bombiţei" se dovedesc la înălţime. Îmi prind sufletul cu vreo cinci triunghiuri de brînză topită (din cea dietetică „Pentru copii", — fiindcă-i mai puţin sărată decît pastrama de capră, păstrînd din această delicatesă naţională numai mirosul trăznitor), două pachete de pîine prăjită, două sute grame de „bacon" şi două căni de cafea.

Întremat şi bine dispus, evacuez apa din „Fiat". Aproximativ una sută litri. Apoi pornesc motorul. Culmea-i că funcţionează. La sfert !

Voios, aş zice chiar euforic, beat de vraja priveliştii cinemascop-panoramic ce se înfăţişează ochilor mei atît de sensibili la poezia naturii, străbat agale (40 km la oră) drumul în coborîş, către primele case ale mirificului Colţiilupchii.

9) „MOARA DINTR-UN DUD“

Chiar de la primele contactări pe care le realizez cu autohtonii, unii din ei situaţi chiar şi-n afara vetrei de sat, constat, spre dezolarea mea, o totală absenţă de interes. Nimeni nu se-nghesuie la găzduirea unui scriitor. Şi încă bucureştean.

— Tovarăşu creator, — îmi declară trombonistic, uimindu-mă, un aborigen flegmatic, în timp ce trage disperat, ca un aspirator, dar fără rezultate vizibile, dintr-un „Carpaţi“ mototolit, dar cu filtru, — ştim şi noi, ăştia de la ţară, ce-i aia un scriitor. Nepoată-mea Geta, lucrează la casele de creaţie de la Sinaia-Cumpătu, chiar la cantina artiştilor. Avem şi cărţi. Destule. C-altminteri ne punem rău cu nea Lae al lui Parşolea, gestionarul de la cooperativă. Ne mai trebuie şi nouă un sac de ciment sau ceva tablă.

— Mă bucur că citiţi... Pentru dumneavoastră scriem !

Entuziasm prea rapid. Căci flegmaticul continuă să-şi ducă munca de lămurire :

— Vă-priveşte-n personal, tovarăşu creator ! Eu n-am zis că le şi citesc... Mă roagă frumos cumătrul Lae al lui Parşolea să iau o carte... o iau, că de unde să aflu eu cum se lucrează „Hibrizii porumbului“ ? Şi încă în opt sute de pagini ! Noi, pe-aici, avem numai livezi. Porumb cumpărăm în tîrg, la Breaza... Şi cum îl băgăm la magazie, mucegăieşte mai înainte de-a-l duce la moară... Prinde mucegai, fără nici o pricină, aşa din senin. Mare belea pe capul nostru. Om fi avînd şi noi păcate, că oameni sîntem... dar nu pricepem ce se-ntîmplă... Aşa că, tovarăşu creator, numai de scriitori în gazdă nu ne arde... Se petrec în cătunul nostru fapte de taină, nu le dăm de capăt

și sîntem tare necăjiți... Noaptea ni se fură vitele din bătătură și nu le găsim decît după cîteva zile... Bineînțeles, cu ajutorul bătrînului... Că toate le știe !

Grăsuna de cumătră, cu niște dinți de aur lejer cocliți, pe care încerc s-o cîștig pentru cauza literaturii publicistice, avertizînd-o că-s ziarist, după ce că nu-i deloc impresionată, îmi mai și reduce speranțele :

— Multe ziare trebuie să mai vinzi tălică, tovarășu, de-ai adunat bani de mașină. O fi ea mititică, dar văd că te-ncape ! Și costă, nu ?

Deoarece constat că ziariștii nu-s la preț, îi dezvălui cumetrei cealaltă latură a complexei mele personalități artistice :

— Sînt scriitor...

— Ca și bărbatu-meu ? Nemaipomenit ! Pesemne că la vreo gară mai mare...

— Ce scrie soțul matale ? Și de la ce gară ?

— Păi e scriitor de vagoane ! La Cîmpina. Că n-oi fi vrînd să le scrie din mersul-trenului !

— Eu scriu cărți. Și nu la gară. Am nevoie de liniște, de-aia caut o gazdă pe-aici, fiindcă lucrez la un roman...

— Nemaivăzut ! Ca și bărbatu-meu...

— Are un roman în lucru ?...

— Nu-i al lui ! E-al lu finu Colarete, că i-a betegit o aripă, și-abia l-a luat în primire de la Brașov... Lucrează și Durică, ăsta-i bărbatu-meu, să-i dea o mînă de ajutor... Că-i hurdubaie mare, de șapte tone...

— Roman — Diesel ?

— Tomnai cum ziseși !

— Păi eu scriu romane de citit, nu de cărat mărfuri... Și caut liniștea, așa cum caut pîinea cea de toate zilele...

— Pîine se mai găsește, tovarășu, dar liniște, aici la noi, ioc ! De unde, tovarășu ? Vaca trage să moară. I-a oprit cineva laptele, prin farmece. Rage cît îi ziulica de lungă, iar noi țipăm și mai dihai. De necaz, Durică bea

numai trăscău, în lipsă de lapte. Asta-i liniște ? Greu blestem s-a abătut asupra noastră, tovarășu ! De trei zile încoace, ne-a secat și apa din fîntînă... Ce să-i dau lui Durică de băut ? Că are și el dreptate... Nici tu lapte, nici tu apă !

Și totuși, prea-i frumos cătunul ăsta, Colțiilupchii, ca să cedez atît de rapid.

Casa înaintea căreia am ajuns acum întrece orice închipuire. Înconjurată de-o livadă uriașă, umbroasă, izolată, mi se pare locul ideal pentru scrierea romanului meu.

Stăpînii gospodăriei, — el 1.60 m., ea 1.87 m., pe puțin, — mă examinează curioși, cîntărindu-mă vizibil din priviri, ascultînd dezideratele unui scriitor aflat în dificultate. Bărbatul ia primul cuvîntul, chit că-i mărunțel de tot :

— Dacă judecăm după înfățoșarea dumitale, trebuie să fii mare scriitor ! Bați suta de kile, nu ? Ne pare bine că-ți place casa noastră, dar, cum să-ți spunem matale, avem atîtea necazuri pe capul nostru, că nu ne dă inima ghies să ne mai luăm o belea pe cap. Merele putregăiesc în pom, de parcă le-a afurisit cineva. Ne-au murit și două oi. Dimineața erau nevătămate, iar spre seară, ieri, s-au întoiegit din senin. Le-au fermecat dușmanii... Găinile ouă pe sponci, și numai ouă gata clocite. Put de te trăznește !... Ce se întîmplă cu noi, domnule scriitor ?... Umblă vorba că ne-a blestemat Naiba !... Dracu mai știe... Și nu ne vine să credem... Că ne-a făcut și bine... La urma urmei, i-am dat și-o mulțime de bani...

Începe să amurgească. Aș mai avea de întrebat pe la vreo cincizeci de case. Dar nu mai pot. Sînt obosit ca un cal de povară.

Oarecum întremat (10%) după o mică haltă de ajustare, demarez iarăși în căutarea unei gazde. Dar nimeni nu se oferă. Unii localnici se vaietă că le-au secat fîn-

tinile. Alții că-i bîntuie strigoii și moroii. Întreg satul pare a fi pradă farmecelor și blestemelor. E clar că nu-i ceva în regulă ! Pentru că nu mai există articolele respective de multă vreme...

Și, înclinația mea, niciodată dezmințită, de-a investiga permanent, așa cum se cuvine să procedeze orice detectiv care se autorespectă, mă îndeamnă, din ce în ce mai insistent, să rămîn pe locurile astea.

Neapărat trebuie să aflu ce se întîmplă în Colțiilupchii !

Deocamdată trebuie să investighez în privința unui culcuș pentru noapte. Seara se apropie cu pași repezi, venind dinspre munte.

Cînd mă înapoiez din ograda ultimilor cetățeni interogați, bineînțeles cu un răspuns negativ, motorul „Bombiței" refuză să pornească. Verific bujiile. În regulă. Verific curentul. Mă curentez. Deci este. În schimb, nu-i capacul de la Delco. Îl găsesc pe filtrul de aer. Remediez urgent. Adică îl montez la locul său normal. Și, fără să mai stea pe gînduri, motorul pornește. La sfert ! Cine mi-a umblat la motor ? Încă o enigmă...

În vreme ce-mi astîmpăr nervii cu-o cană de cafea fierbinte, remarc la cîteva sute de metri o construcție bizară. Cred că-i o moară de apă. Întocmită din bîrne, așa cum se obișnuia în vechime. Și totuși suficient de prezentabilă. Degajă un farmec neobișnuit, o poezie stranie care-mi determină cordul să ticăie alandala. Oare Zola nu lucrase, și el, într-o moară ? Zola, sau Daudet, că nu mai țin bine minte. Dar n-are importanță. Amîndoi au fost scriitori, ca și mine. Îndeajuns de valabili !

După ce proptesc zdravăn „Bombița", nu numai cu frîna de mînă, ci și cu un bolovan cules de pe marginea șoselei, accelerez grăbit și pedestru în direcția morii.

Străbat livada care înconjoară ciudata construcție. Parfumul fînului proaspăt cosit mă îmbată, făcîndu-mă

să depistez serioase deteriorări în sistemul meu neuro-afectiv.

Dar moara părăsită m-a cucerit. Cuprins de-o inexplicabilă şi dulce febră, dau ocol înjghebării. De-aproape, moara se dovedeşte mult mai impresionantă. Şi, ca o culme, spatele morii e prevăzut cu-o tindă, în dosul căreia bănuiesc şi-o odaie de locuit.

Bîrnele sînt învechite şi înnegrite de vreme. Pe ici pe colo mai atîrnă o scîndură, cîte-o ţambră desprinsă din cuie. După ce urc pe podeaua tindei, sub care curge un pîrîu mititel, mă conving de soliditatea ei. Dacă suportă personalitatea subsemnatului, înseamnă că-i e dat să mai dăinuie mult timp. Privesc apele gîrlei. Limpezi şi albastre ca perlanul. Susură încîntător, răsplătindu-mă pentru toate dezamăgirile îndurate în cursul zilei.

Priveliştea ce se prezintă ochilor, văzută din tindă, e de basm. Aici mi-aş dori să-mbătrînesc şi să mor. Cît mai tîrziu, desigur.

Pînă atunci pornesc în goană spre „Bombiţă". Trebuie să aflu neapărat a cui e moara. Poate-l conving pe proprietar să mi-o închirieze.

La prima casă întîlnită în drum, primesc şi adresa acestuia.

— Mergeţi la Naiba !

Surprins de manifestarea cetăţeanului, destul de nepoliticoasă, cer un supliment de informaţii :

— Cu ce te-am supărat, bădie, de mă trimeţi la Naiba ? Sînt împotriva practicilor mistice, ateu convins, şi nu ţin să intru în relaţii directe cu reprezentanţii iadului. Hai să ne lăsăm de glume ! Te-am rugat să-mi spui cine-i stăpînul morii...

— Păi v-am spus ! „Moara dintr-un dud" e-a lui Naiba !

— Nu din dud, fratele meu ! Mă interesează moara părăsită, de la marginea cătunului, aia din livadă !...

Nenea nu se dă bătut. Văzînd că-s cam greu de cap, cel puţin aşa îşi închipuie dînsul, neştiind cu cine are de-a face, mă prelucrează în continuare :

— E părăsită de cînd a cumpărat-o Naiba, acum vreo cincisprezece ani, dacă nu şi mai mult. Noi aşa îi spuneam, „moara dintr-un dud", fiindc-a fost înjghebată numai din bîrne de dud. De ce Dumnezeu o fi cumpărat-o Naiba, asta numai Dumnezeu o ştie ! De-atunci moara nu mai lucrează, şi ne ducem să măcinăm la Cuţele sau la Galiţa.

După cum mă lămureşte binevoitorul autohton, domnul Naiba, că aşa-l cheamă, locuieşte tocmai la dracu-n praznic, la cealaltă hotarniţă a cătunului. În vreme ce poluăm atmosfera cu cîte un Snagov (oferit de subsemnatul) capăt toate detaliile necesare, pentru a răzbi la domiciliul respectivului.

— Dumnezeu să te aibă în pază, bădie, că eu mă duc la Naiba !

Încîntat de jocul de cuvinte, comis cu-atîta inteligenţă, demarez ca un autentic Emerson Fittipaldi, fără să mai iau seama la zîmbetul plin de viclenie şi încîntare al „bădiei", şi încă susţinut de-o dantură aurită orbitoare.

Abia după ce mă detaşez (distanţat) de cetăţeanul cu pricina, începe să mă malaxeze acut un gînd chinuitor : de ce rînjise nenea ăla, cu atîta subtext ? Şi de ce-or fi avînd dinţi de aur localnicii de-aici ? Întrucît prea se acumulează enigmele, amîn rezolvarea pentru runda următoare.

Întunericul mă învăluie. Farurile spintecă bezna, tăind în ea ca-n smoală topită. Ceaţa nopţii răsare din asfalt, întinzînd deasupra şleaului, pînă la o altitudine de maximum 2 metri, un strat gros şi unsuros de neguri pîcloase.

Pe măsură ce înaintez în direcţia indicată de rînjitorul binevoitor, sînt nevoit să constat consistenţa din ce în ce mai vîrtoasă a ceţii. Acuma seamănă c-un ocean de lapte bătut.

Motorul „Bombiţei" toarce liniştit, iar eu devin tot mai neliniştit. Într-un perfect contratimp.

O luminiţă roşie îmi violentează retina. Nu-i o altă maşină, în faţa mea, cum crezusem la început. E becul de avertizare, de pe tabloul de bord. Mă anunţă că se termină benzina. Totuşi, mai am pentru vreo zece, cincisprezece kilometri.

Laptele ceţii se transformă în iaurt.

Musai să cobor din maşină. Trebuie să întreprind o recunoaştere de noapte, căci am ajuns la gradul de vizibilitate zero. Să văd unde duce şoseaua.

N-apuc să păşesc nici doi metri, că mă fixează locului un zgomot binecunoscut. Aduce a gîlgîit. Slavă Domnului, nu-i ceea ce bănuisem. Dar, sub botul „Bombiţei", spumegă apele torentului, ca detergenţii într-o maşină de spălat „Alba-Lux 3". Acelaşi de azi după-amiază, cînd intrasem în Colţiilupchii.

Pentru a evita încă o baie, dar şi nocturnă, decid că-i cazul să mîi peste noapte în maşină. Chiar la malul torentului. Apă am, ceva alimente se mai găsesc.

Deci purced la operaţiile de instalare pentru un somn adînc şi dulce.

▪

Mîncat bine, băut bine, e momentul să trec la etapa următoare, adică „dormit bine". Pled am, puişor de pernă aşijderea, aşa că mă organizez pe plan local, în condiţiile date. Pe bancheta din spate.

Din lipsă de spaţiu vital suficient, sînt nevoit să-mi vîr picioarele pe unde pot. Unul între cele două scaune din faţă, iar celălaltul sub mine.

Apa îmi susură pe sub ferestrele „Bombiţei", iar eu visez că dorm în tinda morii. Cel puţin aşa presupun,

căci prea-i frig. Dar nu mai contează, totul e s-ajung la Naiba, cu bine, să-nchiriez „moara dintr-un dud". C-altminteri nu cred să mai isprăvesc vreodată romanul atît de mult dorit...

10) VEHICUL ANTIAUTOSANITAR, CU CLAXON PE DOUĂ TONURI

Îmi bîzîie la urechi un bondar insolent. Cu intermitențe. Nu-i bondar. Ci claxon. Strident, pe două tonuri, infatuat de parcă s-ar afla montat pe un „Jaguar".

Spre uimirea mea, care mă trezesc înspăimîntat, crezînd c-am blocat șoseaua cu „Bombița", claxonul aparține unui măgar. Măgar autentic. Nu măgar la volan.

Ce-i drept, există și-un element uman. Dar acesta stă de-a călare pe dobitocul care nu-ncetează să mă claxoneze, cerînd insistent eliberarea trecerii.

Cobor surescitat din „Bombiță", gata să mă lovesc de țeasta animalului. Îl somez dur pe proprietarul vehiculului cavalin (sperînd ca dobitocul de sub el să aparțină acestei familii) :

— Ce te-a apucat, măi băiete, de-mi ragi la cap cu măgarul ăsta ? Nu ți-e bine, să mă trezești tocmai cînd mi-e somnul mai dulce ? N-ai destul loc pe șosea ?

Flăcăul se amuză în continuare. Nu mă „tratează" cu nici un răspuns.

Mă uit la el înciudat, vrînd să-l intimidez. Îmbrăcat în niște blugi strîmți și soioși, roși zdravăn la genunchi, prevăzuți cu țintele și etichetele de rigoare, băiețandrul și-a lăsat și plete moderne, pleoștite peste urechi, camu-

flîndu-şi obloanele cu o pereche de ochelari de soare enormi, cît nişte străchini din ceramică neagră. Peste cămaşa de culoarea bananelor răscoapte, poartă o bundiţă folclorică din piele de miel (întoarsă pe dos) şi înflorată cu tot felul de cusături. Pe umăr şi-a petrecut o curea, de care atîrnă un soi de traistă. Trebuie să fie destul de grea, deoarece stă umflată ca un ţifoi.

Măgădanul, căci pare suficient de lungan, continuă să mă privească zîmbăreţ, fără să-mi răspundă, iar vehiculul continuă să ragă claxonînd, fără speranţe de oprire. Pe două tonuri.

Scos din sărite, comit greşeala să mă iau la întrecere cu el, izbutind nişte răcnete cu (cel puţin) două octave mai sus :

— Ascultă, băiete ! Nu ţi-e ruşine ? Dă-te jos de pe măgar ! N-ai pic de respect faţă de-un om ceva mai în vîrstă ? Manifestă puţin respect, c-altminteri te-nvăţ eu ce-i politeţea...

Bulevardistul de la Colţiilupchii coboară de pe spinarea unicului său măgar putere, îşi aranjează cochet pletele, după care mă apostrofează :

— Care ţi-e politeţea, firişor de păpădie ? Să baţi o femeie ? Să nu te-ncumeţi cumva, că te pocesc, grasule ! Am făcut şi karaté la viaţa mea, aşa să ştii !

Nu mai e nevoie să mă pocească. Am rămas cu gura căscată, dar şi strîmbă. Băieţandrul e chiar fată.

Îi demonstrez imediat ce-nseamnă educaţie :

— Vă rog să mă scuzaţi, am fost victima unei confuzii ! Am bănuit că sînteţi vreun hippy, un pletos din ăia, pe plan local. Mă numesc Al Conan Doi... Romancier...

— N-am auzit, n-am citit, nu cunosc, dar accept scuzele ! E bine ? Sînt doctoriţa Emilia Manzur. Pentru prieteni Milica. Medicul circumscripţiei sanitare Colţiilupchii...

— Medic fără maşină ?

— Uite că mai există ! N-am decît cinci cătune de vizitat şi, întrucît nu mi-a sosit încă „Pegasul" comandat,

mă deplasez cu măgarul pus la dispoziţie de-un grup de cetăţeni cordiali, adică inimoşi. Bine c-a văzut nea Dobre ficăţelul, fiindcă nu ştiu ce se mai putea întîmpla.

— Care ficăţel ? Doamnă doctor, suferi de insolaţie ?

— În primul rînd mi-s domnişoară, în al doilea rînd să-mi zici Milico, iar în al treilea rînd ficăţelul, dar să nu te superi, e denumirea pe care-o dăm noi, ruralii, „Fiat"-ului 600...

— Merci ! Şi unde-i „nea Dobre" ?

— Aici ! Vehiculul meu antiautosanitar... măgăreaţa care vede tot, aude tot, merge peste tot şi-i claxonează pe automobiliştii contravenienţi la circulaţia rutieră...

— Coană Milico, înţeleg să-l cheme Dobre, dar de ce şi „nea" ?

— Fiindcă sîntem un fel de cumetri ! Stăpînă-sa mi-i fină... Dar ce se-ntîmplă cu matale, maestre ? Am impresia că te supără ceva.

— Halal să-ţi fie, coană Milico, eşti doctor mare ! Cum de-ai sesizat ? Pentru că mă supără... groaznic...

— Inima ?

— Da ! Mi-e foame. Te-am auzit pomenind de ficăţel, şi mi s-a făcut o foame cumplită, chit că ţi-ai rîs de „Bombiţa" mea...

Milica Manzur porneşte să chicotească abundent, uitîndu-se pe rînd, cînd la mine, cînd la „Fiat".

— Nu văd ce-i de rîs ! Eşti medic şi ştii ce-i aia criză hipoglicemică. N-am mîncat de ieri seară.

— Păi mănîncă, omule, nu mai sta.

— Sărut mîna, doctoriţo, ce mai, eşti medic de excepţie. Primul care mă îndeamnă să mănînc şi nu să ţin regim. Te rog, nu cumva să mă refuzi... eşti invitata mea la un mic breakfast, la botul măgarului...

— Eu ? Nici nu mă gîndesc. Mănînc oriunde, orice şi oricît. Am să contribui însă, atît cît îmi permit modestele mele mijloace din desagă.

Sîntem la a doua ceaşcă de cafea. Tolăniţi pe malul pîrîului, pălăvrăgim despre dificultăţile scriitorilor aflaţi în criză de creaţie.

Doctoriţa mi se pare extrem de băieţoasă, deşi e-o perlă de fată. Liberă la gură, stenică şi pozitivă, spune lucrurilor pe nume. Chiar şi-n privinţa gustării de dimineaţă, şi-a permis să afirme că-i mai mult un mini-microdejun, extrem de improvizat.

Pe scurt, pentru stabilirea adevărului, ne-am rezumat la 200 grame costiţă afumată (de la mine), cîte trei ouă vîrtoase (de la doctoriţă), ceapă verde, usturoi aşijderea, tot verde, telemea de oaie naturală (Colţiilupchii), ridichi, urdă dulce, iar ca băutură, apă destul de potabilă, din pîrîul ce ne era la îndemînă. Niţel cam nisipoasă. Însă un nisip fin, suportabil, mult mai plăcut decît cloramina din cişmelele Bucureştiului. Şi, la urma urmei, apa trece, pietrele rămîn. Unora la ficat, altora la rinichi. Depinde de gust.

Deşi îi zic doctoriţei pe nume, de parcă ne-am cunoaşte de-o viaţă, ea continuă să-mi spună „maestre". Faptul mă mîngîie nespus.

Motiv care mă determină să procedez la interogarea Milicăi.

— Ia zi, dragă doctoriţo, ce-i cu chestiile astea, pe care mi le povestesc băştinaşii? Sînteţi chiar un sat vrăjit, blestemat?

— Hai să fim serioşi, maestre Conan, că-ţi mai zici şi Doi, — mă prelucrează Milica Manzur, — cine ţi-a mai băgat în cap şi bazaconiile cu vacile care-şi pierd laptele, cu fîntînile secate, cu oile decedate subit?

— Pacienţii matale, coană Milico!

Doctoriţa zîmbeşte pe sub mustaţă, — şi zău că n-are aşa ceva, — după care porneşte să chicotească:

— He, he, he, dragul meu scriitor și detectiv. Ai luat o plasă de zile mari. Nu ți-a trecut nici o clipă prin cap că ești victima unei înscenări ? Pe plan local, așa cum îți place dumitale să zici. Ai văzut personal vreo fîntînă secată ?

— Că nu era să mă bag în fîntînile oamenilor...

— Da ce, încăpeai ? Hai să nu ne facem iluzii... Cineva nu vrea să fii oaspetele satului. Atunci, prin telefonul rural, din om în om, a transmis dispozițiile necesare. Scriitorii-s curioși, își vîră nasul pretutindeni, scormonesc pe unde nu trebuie și, bașca, își mai bat și gura. De ce să tulbure străinii obiceiurile ? Sînt profund interesate anumite persoane să n-avem parte de scriitori printre noi.

— Dar cum s-a aflat de faptul că-s scriitor ?

— Tot prin telefonul nostru. Crezi c-a înghițit cineva povestea c-ai venit să scrii un roman ? Dacă-i așa, de ce tocmai la Colțiilupchii ? Aveți casă de creație la Sinaia-Cumpătu...

Revin la problema locală :

— Și cine-i creierul ? Cine-i „cerebelul" care se consideră inoportunat de stabilirea mea temporară aici ?

— Naiba ! — îmi declară doctorița nespus de calmă.

— Coană Milico, să fim serioși ! Nu-mi arde de glume...

— Nici mie, maestre Conan Doi !

— Care Naiba ? Naiba Naiba ?

— Maestre, mă dezamăgești. Arăt eu atît de toantă ? Numai cretinii își închipuie că există diavoli. E vorba de Gulliver Naiba !

— Proprietarul morii ?

— Exact și întocmai ! Vezi că știi, dragă maestre !

— Ia mai spune o dată, coană Milico, parcă nu-mi vine să cred. Cum îl cheamă ?

— Gulliver Naiba !

— Gulliver ? Formidabil !

Doctorița mai tempereză din entuziasmul meu folcloric :

— Nu te grăbi, maestre. Încă n-ai aflat totul despre Naiba !

Buimăcit de ipoteza, destul de verosimilă, emisă de Milica Manzur, precum și de bizarul nume al cetățeanului, aprind rapid și năuc un „Snagov", trăgînd ca un disperat. N-are pic de tiraj. Normal. Dădusem foc filtrului. Fiind din material plastic, obstruează canalele prevăzute pentru circulația cancerului din fum. Arunc țigara supărat.

Pînă să-și termine doctorița povestea, recitindu-mi întreg dosarul de cadre al lui Gulliver Naiba, reușesc și eu să-i termin, pînă la fund, desaga cu merinde.

Acum sorbim iarăși din cafelele furnizate de miraculosul meu termos. Eu mă strădui să recapitulez și să ordonez datele aflate, iar Milica Manzur mă privește cointeresată, curioasă să vadă cum funcționează creierul unui scriitor. Nu știu ce-o fi observînd doctorița, însă computerul meu personal lucrează (după părerea mea) mai mult decît satisfăcător, dacă nu chiar excelent.

În primul rînd, pentru că nu-i numai un cerebel de creator, ci și masa de celule cenușii a unui detectiv înnăscut, deosebit de înzestrat „vizavi" de problemele, atît de spinoase, ale psihologiei contemporanilor mei.

Datele comunicate de doctoriță sînt, pur și simplu, fantastice.

Gulliver Naiba debarcase la Colțiilupchii prin 1949. Fără să se știe precis de unde, cine fusese și cine era. Încă de-atunci arăta destul de verde la trup, deși lansase zvonul că-i trecut de 65 de ani. Dar, conform certificatului eliberat verbal de Milica, nici acum nu-i dădeai mai mult. Naiba refuza să-mbătrînească, prin cine știe ce contract încheiat cu tizul său.

Într-un timp record, se impusese ca potcovarul cel mai dibaci din regiune. Pe lîngă potcovărie, Gulliver înființase în același spațiu și-un mic atelier de reparații universale :

biciclete, atelaje agricole, vermorele şi pompe carosabile de stropit pomii, motorete şi motociclete, aparate de radio şi, în ultima vreme, chiar şi televizoare.

Neavînd concurenţă, îşi ridicase o casă, cumpărase „moara dintr-un dud“, plus grădina şi livada adiacentă. Lucra în permanenţă, cu excepţia zilelor de vineri.

Aici simt nevoia să solicit un supliment de informaţii :

— De ce tocmai vinerile, coană Milico ? De ce să nu lucreze vinerile, cînd e ştiut că duminica-i ziua noastră de odihnă ?

— Asta se-ntreabă şi satul. Dar mie mi-i clar. Domnul Gulliver Naiba, după părerea mea, se ocupă cu ocultismul. Mai pe ascuns, mai pe faţă, el e vraciul şi vrăjitorul local. Face şi desface farmece, ghiceşte. Lumea vine la el ca la circ. Cred că realizează mai mulţi bani cu chestiile astea, decît cu potcovitul...

— Stai oleacă, doctoriţo ! Una-i ocultismul, şi alta-i vrăjitoria.

— Şi crezi că domnul Gulliver Naiba nu cunoaşte diferenţa ? Să-i vezi biblioteca de specialitate, te cruceşti ! Una citeşte, şi-alta practică. Cînd îi doare capul, sătenii se duc la Naiba, să le descînte.

— Şi le trece ?

— De unde ! Vin apoi la mine, după „nasturi“.

— Deci, ce mai calea-valea, nu-ţi face concurenţă...

— Nene maestrule, e-o ruşine, ca astăzi, în secolul cosmic, să crezi în descîntecele unui mag decrepit, în pragul sclerozării... Poate greşesc, dar Gulliver Naiba e-un om plăcut, tocmai datorită cretinismului care începe să-l macine, odată cu înaintarea în vîrsta pe care se încăpăţînează să nu şi-o mărturisească. Am oarecari relaţii cu el, îl supraveghez de la distanţă, fiindu-mi simpatic cu procedurile sale de arierat mintal pe cale de senilizare.

Cad cîteva clipe pe gînduri, apoi îi spun Milicăi :

— Dar dacă-i vorba de-un caz rar, de vreun fenomen parapsihic ?

Milica izbucnește în rîs :

— Gullvier Naiba fenomen parapsihic ? Marele mag, descoperitor de vaci rătăcite și găini furate ? Care s-a țicnit la bătrînețe, de prea multe cărți ocultiste citite...

— Știi ce nu-nțeleg eu, coană Milico ? — insist s-o interoghez pe doctoriță. — Ce-ai cu el ? De ce nu-l suferi, de vreme ce ți-i simpatic ? Arierat, ramolit văd că-l diagnostichezi. Atunci înseamnă că nu prezintă vreun pericol real.

— Maestre Conan, — se enervează doctorița, — n-aș zice că mi-i frică de Naiba, adică de Gulliver. Mai curînd mă neliniștește. Însă nu-mi surîde deloc faptul că reușește să ciștige atît de ușor încrederea sătenilor. Totodată, manevrele lui manifestă multă viclenie. Urmărește ceva, ceva ascuns. Faptul că nu dau de rostul purtărilor lui, asta mă tulbură, mă îndeamnă să-l vizitez, mai mult pentru a fi la curent cu intențiile sale. Cînd ne întîlnim, stăm îndelung la palavre. Mă aiurește cu poveștile lui, dealtfel amuzante. Îmi repugnă însă procedurile sale „vrăjitorești". Nu numai că sînt o înșelătorie, dar le practică din lăcomie de bani...

— O fi și ăsta un soi de hobby ! — avansez eu o ipoteză, absolut cretină.

— Hobby, hobby, dar de ce-l deranjează instalarea unui scriitor la Colțiilupchii ? De ce nu te primește nimeni în gazdă ? Vezi, iubite maestre, aici e-aici ! Înseamnă că se teme de ceva, că se ascunde. Aș da mult să aflu despre ce-i vorba, zău, meștere Conan...

A sosit momentul să pomenesc despre calitățile mele detectivistice :

— Coană Milico, de azi înainte totul a-ncăput pe mîini bune. Am să mă ocup personal de „enigma Gulliver Naiba". Nu degeaba îmi spun colegii „detectivul Conan Doi" ! Sînt curios cum o să reacționeze Naiba, zis și Gul-

liver, cînd am să-l rog să-mi închirieze „moara dintr-un dud".

Milica Manzur, fără să manifeste simptome vizibile de entuziasm, își aprinde placidă un „Snagov" (din pachetul meu) după care declară :

— Îndoi-m-aș, dolofanule !

— Regret, coană Milico, dar te pripești ! — îmi ies eu din resorturi. — Și-apoi, să știi, eu nu-s gras, ci glandular. Hipofizar, dacă-i să vorbim endocrinologic...

Doctorița mă examinează amuzată, apoi îmi zîmbește :

— Același diagnostic ți-l pusesem și eu, dragă maestre. Iar dacă ți-am zis „dolofanule", asta-i o dovadă de extremă simpatie. Pentru că-mi sînt dragi supraponderalii...

— Nu ține, doctorițo ! De ce tocmai supraponderalii ?

— Din pricina contrastului cu slăbiciunea mea. De-aia n-am să mă mărit, pentru că nu găsesc, și nici nu cred să existe un gras corespunzător.

— Cu mine să nu-ți faci planuri, coană Milico. Sînt de trei decenii în cîmpul conjugal...

Doctorița, femeie și gospodină, spală ceștile la gîrlă, le șterge cu niște ziare, după care mă privește numai zîmbete :

— Nene Conane, dragule, să te vedem dacă-ți reușește figura cu „moara dintr-un dud". Sînt și eu curioasă. Pînă atunci, te las cu bine, pa și la re ! Treburile mă solicită, meleagurile sînt greu de parcurs, indiferent dacă „nea Dobre" consimte sau nu la patimile mele...

Pînă să-mi adun boarfele și catrafusele, pînă să dispară doctorița cea năzdrăvană, soarele s-a cățărat vîrtos pe cer, escaladîndu-l pe jumătate. Ceasul mi-a stat de mult. La 9 și-un sfert.

„Bombița" pornește tot la sfert. Adică motorul. Deoarece vehiculul se încăpățînează să nu miște din loc.

Altă enigmă. Ce naiba o mai fi și cu penele astea ale „Bombiței“ ? O stare de neliniște își face loc prin sistemul meu nervos. Formidabil. Unde-mi sînt mințile ? Răspunsul e unul singur. La Naiba. La Gulliver Naiba. Voi fi sau nu voi fi chiriașul său, asta-i întrebarea ! Care mă frămîntă vîrtos !

11) CASA DIAVOLULUI

În absența oricăror dificultăți notabile, — datorită și informațiilor suplimentare oferite de zglobioasa Milica Manzur, — ajung și parchez lîngă domiciliul domnului Gulliver Naiba.

Dezamăgire totală, cruntă, din cele mai profunde. Dacă un personaj atît de insolit și dotat cu toate alifiile, ca Gulliver Naiba, după douăzeci de ani de muncă îndîrjită (dar și lucrativă), nu și-a putut înjgheba decît chichineața asta deprimantă, rezultă că nu-i chiar un mag de calibru impresionant, așa cum îmi imaginasem eu din cele relatate de doctoriță.

Întrucît n-am sesizat vreun indicator restrictiv, care să interzică claxonatul în localitatea Colțiilupchii, profit de ocazie și apăs cu toată convingerea, dar și animat de cele mai bune sentimente, pe butonul aparatului de făcut zgomot. La parametrii calculați de firma constructoare, cu destulă parcimonie, behăie și el cum poate, oarecum lipsit de entuziasm și vigoare. Obține totuși rezultate !

Căci, de după colțul casei, pășind alene și terifiant, se ivesc doi dulăi înfricoșători, două fiare infernale. Din-

tr-o subspecie canină absolut necunoscută. Taciturne, nu mă onorează nici măcar c-un surogat de lătrat.

Privesc atent și concentrat la jivinele iadului. Mă apropii de gard. Zăvozii așijderea. Cînd sînt la un metru de poartă, disting o tablă de tinichea pe care stă scris : „Cîini foarte răi ! Nu mușcă !"

Fiarele mă privesc și ele, tot concentrat și atent. Dar și indiferent. Mai întreprind un pas. De probă. Perechea refuză să latre. Ceea ce mi se pare normal, deoarece nici eu nu-i latru. Reușesc, abia acum, să descifrez etichetele pe care le poartă agățate de zgardă. Namila din stînga se cheamă „Satan", iar cealaltă „Belphegor". Interesant. Din ce în ce mai interesant.

Dar cum nu-s prea fricos de felul meu, îmi iau cordul în dinți și deschid încetișor (chiar foarte încetișor) portița. Dulăii iadului se trag îndărăt. Eu fac doi pași înapoi. Zăvozii dublează miza, la patru pași. Dar tot înapoi. Nu sesizez nici o intenție agresivă. Și baletul excentric evoluează mai departe.

Pornesc să examinez casa domnului Gulliver Naiba, — care refuză să manifeste vreo dorință de-a-și arăta fața, — dîndu-i un ocol integral.

Ciudată construcție. Mult mai joasă decît locuințele văzute la Colțiilupchii. Acuma nu mi se mai pare atît de prăpădită. Mai ales cînd remarc ușa de la intrare, din stejar masiv, de parcă ar fi poarta castelului de la Bran. Iar ferestrele sînt (cel puțin) cu totul impresionante : mari și late cît niște vitrine de „supermagazin" universal, de tip „BIG".

La al doilea ocol, bag seamă că mai există o ușă. Dosnică. Însă la fel de zdravănă, ca și cea principală. Mă intrigă însă faptul că nu-s prevăzute cu broaște. N-au decît obișnuitele clanțe, de la „Ferometal", fabricate conform STAS 4653/67.

Cu dulăii după mine, mai vizitez și livada din spatele atenanselor. Dar, ca orice diavol care se respectă, Naiba nu-i nicăieri.

Deodată mă străbate un gînd înfiorător. Dacă bătrînului mag i s-o fi făcut cumva rău în casă ? La vîrsta lui, nu-i exclusă posibilitatea unui infarct de miocard, stop cardiac sau altă defecțiune a sistemului vascular. Că, slavă Domnului, sînt destule șanse...

Mă reped către casa absentului. Clanța ușii de la intrare funcționează satisfăcător. Pesemne că-i nouă.

Pătrund în prima odaie, iar dulăii rămîn de gardă în fața pragului. În cea mai mare goană, străbat toate încăperile. Patru la număr. Sper să-i mai pot fi de ajutor bătrînului Naiba, în caz de dificultate.

Locuința-i cum nu se poate mai pustie.

Odaia cea mare are ferestrele zăbrelite. Absolut fără noimă, de vreme ce casa nu posedă broaște la uși. O masă imensă, perfect patrată, ocupă un spațiu corespunzător. Disting pe centrul acesteia, sprijinit de o scrumieră uriașă, din ceramică neagră, un bilet.

Cînd citesc în capul biletului numele meu, rămîn cu gura căscată.

Iau hîrtia cu mîini tremurînde (de emoție), și pornesc să lecturez :

„Domnule Conan nu m-aștepta aud de la niște cumetri că vrei să locuiești la moara dintrun dud nu știu ce poate să facă acolo un scriitor dacă ești așa ceva dar ar fi bine so încerci o zi două ca săți dai seama dacăți convine apoi vom discuta și condițiile că nus amator de străinași în satul meu dacă nuți e frică dute și dormi la moară o să stăm de vorbă mai pe îndelete mai tîrziu acum am treabă aștept oaspeți din adîncuri la peștera gușteriței vizitează-mi și casa în care locuiesc ai ce vedea țiam lăsat pe noptieră o sticlă de benedictină șiun pahar guliver naiba".

Comoționat zdravăn în urma enigmelor multiple propuse de lectura mesajului, apreciez că-i cazul să dau urgent ascultare invitației domnului Gulliver.

Depistez un flacon bortoșel pe dulăpiorul de lîngă fereastră. De ce i-o fi zicînd noptieră, asta-i o enigmă în plus. Peste cîteva secunde, un lichid verzui, uleios, umple păhărelul care vibrează lejer în mîna mea dreaptă.

N-am mai gustat pînă astăzi benedictină. Probabil că asta-i, din moment ce domnul Naiba îi spune pe nume, ca unei vechi cunoștințe. Pun o picătură pe limbă. Se deplasează de parcă ar fi mercur, apoi lunecă rapid pe beregată.

Cerul gurii îmi explodează. Arome bizare, necunoscute îmi perforează nările. Incitat, torn în personalitatea mea tot păhărelul. O pară de foc, un autentic incendiu alertează toate vinele și arterele, electrocutîndu-mi reflexele. Cu toată greutatea mea, care nu-i de ici de colo, am senzația certă c-am devenit imponderabil.

La un moment dat, înghet. Dacă mi-a oferit cine știe ce otravă sau elixir infernal ? Aștept paralizat efectele următoare. Nimic ! Numai că zbor... Lin și sigur ! Beau și-al doilea păhărel. Pentru verificare. Și dacă mă ajută la scăderea greutății ?...

Mă las amețit pe un scaun. Tare. Din stejar masiv. Dar întrucît am devenit imponderabil, impactul dintre mine și scîndura dură, dar vîrtoasă, nu mai contează.

Imediat, poate datorită și efectelor stimulatoare ale benedictinei, mi se nasc în minte o serie de întrebări. De unde-mi cunoaște Naiba numele ? De unde știa c-am să-i intru în casă ? Chiar or fi vizitatorii din Adîncuri, la peștera Gușteriței ?

După ce-mi recapăt o parte din calmul meu proverbial, negăsind deocamdată nici un răspuns valabil la întrebările de mai sus, pornesc la vizitarea locuinței.

Inaugurez ancheta cu odaia în care găsisem straniul mesaj și flaconul cu extractul de plante. Cel puțin așa îmi amintesc că trebuie să fie benedictina, o poțiune medicinală. Încăperea-i cam întunecată. Ferestrele zăbrelite sînt destul de chioare în ciuda dimensiunilor uriașe. Găsesc rapid șalterul. Aprind lumina. Chioară și asta. Nu pare să aibă mai mult de 15 wați. Becul, bineînțeles. Mă rog, asta avem, asta folosim.

În afara mesei imense, din centrul camerei, a scrinului pitic, a două scaune de stejar și-a unei măsuțe acoperite cu postav verde, se mai află în încăpere un bufet monumental, tot din stejar masiv, un bufet cu etaj, ca pe vremuri, așa cum avea și madam Nachtigal la Posada, cu zeci de ușițe și ferestruici, cu nenumărate saltare vizibile și invizibile (mai ales). Bufetul, la ora actuală, e utilizat ca bibliotecă.

Formidabil ! Domnul Gulliver Naiba, în ciuda părerii pe care mi-o formasem după citirea misivei, — agramată și antiortografică, — posedă o mulțime de cărți în franceză.

Găsesc o sumedenie de lucrări despre ocultism, printre altele și monografia de vulgarizare a lui Julien Tondriau („Ocultismul"), romanele și nuvelele lui Jean Ray, „Ceremonialul nocturn" al lui Thomas Owen, „Povestiri malefice" de Claude Seignolle, „Memoriile diavolului" de Frédéric Soulie, ba chiar și „O mie și una fantome" a bătrînului Dumas. Cultivat și bătrînul Gulliver Naiba. La curent cu lucrările de... specialitate. Dacă le-o fi citit !

Îmi continui examinarea în celelalte încăperi. Nimic senzațional. S-ar zice ! Și numai deocamdată...

Pentru că, în ultima odaie, cea care dă spre ușa din dos, descopăr o oglindă realmente impresionantă. Atît prin ornamentica elegantă, barocă și artistică a ramei, cît și prin dimensiunile ei. Depășind statura unui cetățean bine dezvoltat, nu-i prinsă de perete, așa cum s-ar fi cuvenit,

ci stă la vreo 50 de centimetri de zid. Un individ, ceva mai subțirel, s-ar putea strecura lesne în spatele ei.

Curios. Dacă nu chiar foarte curios. Într-o casă destul de amărîtă, cum arată pe dinafară locuința lui Gulliver Naiba, să dai peste o oglindă de certă valoare, nu-i lucru normal !

Mă apropii. Privesc în apele întunecate ale oglinzii.

— Drace ! — îmi scapă de pe buze numele vulgar al Satanei.

Căci oglinda refuză să-mi reflecteze imaginea.

În schimb se scălămbăie la mine, oarecum ironic, o aschimodie de pe alte tărîmuri. Pe cît mi-s eu de trupeș, pe-atît de scheletică-i arătarea.

Mă reped în spatele oglinzii. Nimeni.

Cercetez sticla. Neprezentînd denivelări sau unduiri, apte să redea imagini deformate, ca oglinzile de la bîlciuri, conchid că iarăși nu-i ceva normal. Oglinda lui Gulliver Naiba contravine celor mai elementare legi ale fizicii. Pe care le cunosc la perfecție, de cîte ori le-am repetat la școală, pentru a nu risca oarece penibile corigențe.

Înnebunit, mai privesc o dată. Aschimodia a dispărut. Acum este înlocuită de-o altă ipostază a ei, un individ halucinant, dar și destul de corpolent. Privindu-l mai concentrat, sînt silit să deduc că-i vorba de personalitatea mea.

Nu mai zăbovesc o clipă în odaie, ci mă înapoiez în camera cea mare, unde-mi uitasem butelca și paharul. Simt o nevoie urgentă să conversez cu benedictina. Care își face numaidecît efectul. Îmi revin în puteri, planînd iarăși în spațiu. Nici cu poțiunea asta nu-i lucru curat.

Pentru a mă achita de obligația esențială a unui detectiv corect, anume de-a nu examina superficial detaliile, revin în odăile vizitate.

Încăperea cea mai misterioasă, aproximativ vidată de orice mobilă sau ornamente spînzurate pe pereți, mi

se pare odaia din stînga celei în care găsisem biletul. Domnește înăuntru o atmosferă apăsătoare. După cîteva clipe, de profundă analiză, mi-o explic. Odaia nu posedă nici o fereastră. Și totuși e luminată suficient. Dar nu arde nici un bec ! Cum se face că încăperea plutește într-o lumină fantomatică, pîlpîitoare, ca un ecran de televizor defect, fără imagine ? Și-aici, ceva nu-i în regulă !

Deconcertat, dar și năucit de cele văzute, ies din casă. Fără să las din mînă scrisoarea domnului Gulliver Naiba.

Ajuns în bătătură, mai citesc o dată rîndurile celui plecat la peștera Gușteriței. Și încă la o întîlnire cu personalități sosite din Adîncuri.

Ce părere o fi avînd despre mine domnul Naiba ? Mai ales cînd îmi propune, negru pe alb : „...dar ar fi bine so încerci o zi sau două ca săți dai seama dacăți convine... dacănuți e frică dute și dormi la moară...".

Să-mi fie frică ? Mie ? De cine și de ce ?

Îmi iau un călduros rămas bun de la „Satan" și „Belphegor", dar prin semne și încă de la distanță, după care urc precipitat în „Bombiță".

Vîr cheia în contact. Motorul, tot precipitat, nu pornește ! Nici la sfert, nici la jumătate, nici la trei sferturi. Nu pornește deloc.

După căutări istovitoare, care au durat mai bine de un sfert de ceas, reușesc să depistez defecțiunea. Dar nu numai defecțiunea, ci și o sticlă de benedictină. Pe bancheta din spate. Sticla. Iar defecțiunea la curent, pe care mi-l întrerupsese cineva. Operație pe care o putea realiza doar un mecanic priceput. Căci, datorită unui sistem extrem de inteligent, imaginat bineînțeles de mine, mi se instalase sub tabloul de bord un dispozitiv de eliminare a bateriei din circuit. Al naibii și domnul Naiba ! Se cam pricepe la probleme de tehnică auto.

Nu mai gîndesc la tulburătoarele evenimente ale zilei, ci demarez în ralantiu spre moară.

Şi totuşi mă frămîntă vîrtos o chestiune, oricît mi-ar fi de vraişte gîndurile. Dacă Gulliver Naiba a descoperit heblul de întrerupere a curentului, cum a procedat de mi-a deschis maşina ? Cheia portierei se afla la mine !...

Încă o enigmă. Că parcă n-ajungeau enigmele anterioare !

12) INOPORTUNE APARIŢII NOCTURNE !

Cam într-un ceas (plus ceva mărunţiş) izbutesc s-ajung la „moara dintr-un dud". Nu-i chiar o performanţă, pentru un Fiat 600.

Nu ştiu ce Dumnezeu o fi avînd „Bombiţa", dar simt că-mi tritureazä nervii, de parcă i-ar pisa într-un mojar.

Am fost silit să opresc din două în două minute. Minimum. E drept însă că şi cu benzina sînt pe sfîrşite. Mereu pene. De tot felul. De motor, de curent, de cauciuc şi chiar de... găină. Că era cît pe ce să calc şi-o orătanie domestică (dar scăpată pe uliţa civică).

Mîine, după o noapte odihnitoare, în care sper să dorm buştean, ca un dulce copil (bine dezvoltat), îi extirpez toată măţăraia electrică. O demolez, fir-ar să fie ea de „Bombiţă". Barem să ştiu precis ce se-ntîmplă. După aia o montez la loc. Dacă voi mai putea !...

Trag maşina chiar lîngă tindă. Oricît sînt eu de abilitat în arta şofatului, reuşesc totuşi să patinez lejer pe finul de curînd cosit, proptindu-mă cu masca „Bombiţei" de talpa costelivei construcţii. Dar fără avarii notabile. Numai bara din faţă a suferit vag, în partea dreaptă, unde pare să aibă un soi de cucui. Dar şi acesta-i invers,

prezentînd o bolfă alveolară interioară. Nu-i nici primul, şi nici ultimul. Barele celelalte arată mult mai rău. Sînt vreo cinci, adăpostite în garaj, unde ruginesc în pace şi onor.

Nu mă mai satur privind „moara dintr-un dud". Liniştea ce mă înconjoară, — cu excepţia unor gîlgîituri suspecte emise de radiator, — pur şi simplu mă terifiază. Nu-mi vine a crede că mai poate exista o asemenea oază silenţioasă pe planeta noastră poluată de zgomot.

Pînă să descindă amurgul, decid că-i cazul să mai dau un ocol morii.

Poezia pe care o degajă în cantităţi industriale se datorează atît emoţiei generate de vechimea construcţiei, pesemne de ordinul cîtorva secole (minimum două), cît şi îmbunătăţirilor întreprinse, — probabil de actualul proprietar, — în spiritul respectării stilului bătrînilor meşteri de odinioară.

După ce pătrund în interior, constat urgent că una-i afară şi alta-i înăuntru.

Nu mai există nimic din ceea ce se cheamă moară. A dispărut orice instalaţie. Au dispărut şi pietrele, şi coşul pentru turnarea grăunţelor, şi cîntarul, şi sacii, şi scafele.

Socotind pe degetele de la mîna dreaptă, unde am cinci, moara posedă trei încăperi. Mari şi late.

Laving-room-ul, adică „odaia mare", în limbajul folcloriştilor locali, căptuşit cu lemn de tei, doar rindeluit, conţine o masă, patru scaune, un bufet şi-o laviţă, tot din lemn brut, şi tot de tei, dar prezintă o ciudăţenie. Una singură. Şi bună. Anume bufetul. Care ascunde un frigider cu compresor, unde s-ar putea adăposti şi-o carcasă întreagă de bou. Din păcate, suspomenitul frigider nu are în păstrare decît trei sticle borţoşele. Pline cu un lichid binecunoscut mie.

O cameră mai puţin încăpătoare (pesemne că-i dormitorul) n-are decît un pat. Dar pat, nu glumă. De patru

persoane. Cel puţin. Dar şi din stejar masiv. Numai un buldozer l-ar putea muta din loc. În pofida masivităţii, somiera se dovedeşte de-o supleţe şi moliciune fantastice.

Cea de-a treia încăpere trebuie considerată bucătărie. Dar şi sufragerie de toate zilele. Depistez de la prima vista un aragaz cu două ochiuri tari (adică din fontă, nu din ouă), o butelie, o măsuţă cu muşama cow-boy (în carouri), un bufeţel pentru vase, plin cu străchini, blide, linguri, furculiţe, cuţite, linguriţe. Pretutindeni identific diverse agregate electro-menajere : rîşniţă cu motor, ibric cu ştecher, dispozitiv de prăjit pîine şi multe alte chestii asemănătoare.

Întrucît cineva paraşutează o înserare de basm, renunţ să mai examinez anexele. Las pentru mîine cămara, pivniţa, podul, magazia, garajul (fost probabil grajd) şi bojdeuca pentru utilajul agro-alimentar. Vorba populară : „ce nu poţi face azi !...".

Dealtfel, apreciez că mi se cuvine, înainte de culcare, şi-o mică gustare. Recomandarea dieteticienilor, cu suprimarea cinei, o fi ea sănătoasă, dar la ei acasă. Nu în condiţiile aerului tare de la Colţiilupchii, care modifică metabolismul.

Acum, după ce am experimentat cu brio modestele mele aptitudini culinare, trebuie să mărturisesc sincer, cu mîna pe cord, că... aragazul a funcţionat ireproşabil, generînd o frumoasă flacără roşie şi foarte puţin fum.

Prăjitorul de pîine s-a dovedit a fi la înălţime. Pe raftul cel mai de sus al bufetului. L-am probat cu pesmeţi dietetici, gata prăjiţi din fabrică, neavînd alt produs de panificaţie la îndemînă.

Rîşniţa electrică de cafea, după ce-a manifestat unele ezitări mecanice, a dat rezultate din cele mai satisfăcătoare, emanînd şi-un smog plăcut mirositor. Dar cafeaua pe care o prăjisem într-o ulcică (pînă îi sărise smalţul)

deoarece cam trăsese nițică apă (dar curată, din torent) reușise să acopere aromele chimice ale izolațiilor arse (de la motorul rîșniței).

Ibricul (tot electric) n-a dat în foc decît o singură dată. A doua oară a stat cuminte. Dar nici nu s-a mai încălzit. Nici el, și nici cardiotonica băutură pe care intenționasem s-o fierb cu prețiosul său ajutor.

Respectînd (fără exagerări) prescripțiile severe ale dieteticienilor, m-am declarat „sătul“ cu anemica mea cină încropită din rezervele supranormative. Ceai de plante medicinale, cîteva feliuțe de costiță afumată, prăjite lejer pe tigăiță, doar atît cît să devină crocante, o cutie și jumătate de brînză topită („pentru copii“) și cafea. Turcească, bineînțeles. Dar și rece. Plus două „Snagoave“ țepene. La propriu, și la figurat.

Ca să n-adorm de-a-npicioarelea, mă deplasez moleșit în direcția odăii destinate odihnei de noapte. Detestînd somniferele, sorb din mers, trecînd pe lîngă frigider, o „tabletă“ de benedictină. Suficient ca peste două minute să mă aflu cuibărit în patul acela imens. Stau și-ascult atent țînțarul care-mi bîzîie pe la ureche, enervant ca un minielicopter în misiune de serviciu. Bine că-i numai unul.

Dacă ar fi fost o escadrilă, n-aș mai fi auzit seria de zgomote stranii ce se dezlănțuiesc brusc. Tresar și mă reped urgent în papuci. Trag cu urechea stîngă, trag cu dreapta, apoi cu amîndouă. Clar ! Sursa de gălăgie se află la subsol. Adică în pivniță. Singura parte a morii pe care n-o vizitasem. Condamnabilă și nepermisă neglijență. Și mă mai consider și detectiv de excepție !

Iar zgomotele se intensifică. Umblă cineva. Fără menajamente pentru somnul locatarilor.

Mă îmbrac în viteză, ca un entuziast recrut de la paza contra incendiilor. O ușă bubuie asurzitor. Fapt care mă determină să mă-ndrept tiptil în direcția tindei.

Afară e-o noapte de basm. Cerul incendiat de stele, posedînd și-o lună de 50 000 de wați, îmi îngăduie o vizibilitate pînă la cinci sute de metri. Dar n-am nevoie decît de cinci. Ușa beciului e dată la perete și, bălăbănindu-se ritmat, permite filtrarea luminii dinăuntru, într-o pîlpîire intermitentă.

Fiind un individ curajos, îndelung verificat, decid să pătrund în beci. Prima bîtă găsită devine în mîna mea o armă mult mai eficientă decît „Smith and Wesson"-ul lui Mannix. Din două motive. Nici nu scoate fum și nici nu face zgomot.

Plin de sînge rece, în ciuda zgîlțîielilor ce mi-au cuprins hainele (pesemne din pricina vreunui curent de aer), intru în „vestibulul" beciului. De-aici, o scară masivă de stejar coboară vreo patru metri spre catacombele „morii dintr-un dud".

Îmi iau inima-n dinți, — slavă Domnului, am o dantură țeapănă și corespunzătoare, — și descind treaptă cu treaptă. Scara suferă demn, gemînd jalnic. Ultima treaptă nu mai rezistă. Cedează, pîrîind sinistru. În plină catastrofă, mă agăț disperat de perete. Dar și de șalterul luminii. Care se stinge instantaneu. Din beznă răsună un muget de fiară, îngrozitor, ca-n filmele cu fantome :

— Aprinde, domle, becul, că mi se răcește compoziția !

Mîna îmi acționează automat. Și se face lumină, conform dispoziției transmise de la distanță.

Privesc uimit încăperea. Dacă nu-i centru de colectare a sticlelor, atunci precis că-i vinotecă. Asta judecînd după flacoanele prăfuite, aliniate în nenumăratele polițe de pe pereți. Pe puțin o mie de recipiente. Nici n-apuc să descifrez enigmaticele inscripții de pe butelii, și iarăși mă aud interpelat :

— Lasă vinurile-n pace, că nu-i în fiece zi lăsata secolului !...

Excitat negativ, deoarece nu binevoiește să se arate la fața, îl corectez urgent pe individ ;

— Se zice lăsata secului !

În aceeaşi secundă, necunoscutul dîndu-şi seama că nu-s persoana pe care o aştepta, reacţionează absolut imprevizibil.

O explozie înspăimîntătoare răbufneşte în străfundurile catacombelor. Urmează imediat un zgomot insuportabil (peste 110 decibeli) de tingiri răsturnate, fierărie prăbuşindu-se, un şuierat de spaimă, ca şi cum ar fi scăpat aerul dintr-un compresor gigant, scaune rupte, dulapuri trîntite, o harababură de apocalips, dar şi de sfîrşitul lumii.

Peste cîteva clipe un fum gălbui, urît mirositor invadează odaia în care mă aflu. Nu mai văd nimic, dar nici nu mai pot respira. Tuşesc în „forcing", încercînd zadarnic să-mi raclez canalizaţia pulmonară.

Pînă să-i lămuresc situaţia mea de cadre, necunoscutul trece pe lîngă mine ca o umbră, mă îmbrînceşte din mers, după care ţîşneşte pe scări în sus. Uşa de la intrarea pivniţii bubuie terifiant. Un curent de aer mă seceră brusc, după care fumul începe să-şi reducă sensibil densitatea, escaladînd pe urmele evadatului.

Recuperez rapid, tuşesc mai rar (dar mai adînc), şi consider că-i timpul să-mi declanşez investigaţiile.

Camera în care se produsese explozia şi care adăpostise sursele de fum şi curenţi de aer se află la cîţiva paşi de vinotecă.

Pîş-pîş, şi intru prudent. O gură de ventilaţie, cît un coş de transatlantic absoarbe ultimele şuviţe de fum. Închid uşa. Şi curentul (de aer) încetează imediat.

Pornesc la cercetarea laboratorului ce mi se înfăţişează ochilor. Căci ce altceva poate să fie, dacă nu laborator ?

Deflagraţia n-a distrus mai nimic. Totul a fost mai mult zgomot ! Un scaun cu picioarele în sus, un dulap cu uşile deschise, un recipient pe duşumea, un cazan în

care încă mai fierbe ceva, tingiri, retorte, cleşti, patenturi şi alte unelte necunoscute mie. Ce-a explodat atunci ? De unde-atîta fum şi gălăgie ? Ce se meştereşte aici ?

Un zdupăit de paşi grei, deasupra capului, mă alertează urgent. E clar. Fugitivul cotrobăie prin „moara dintr-un dud". Mai precis în bucătărie, care se află chiar deasupra mea.

Ţîşnesc imediat spre uşă. Mai înainte de-a mă extrage din enigmatica încăpere, privirea îmi cade asupra unui element ce-mi îngheaţă sîngele. Din întreg sistemul circulator. Cîteva maxilare, prevăzute cu dinţi strălucitori, rînjesc la mine semnificativ. Paralizez pentru o secundă. După care încep să gîndesc intens. Din mers. În plină deplasare spre apartamentele mele.

Acum mi-e limpede întreaga schemă. Asasinul care-a evadat de-aici, după ce-a ucis cîţiva indivizi, le-a extras măseiele, cu fălci cu tot ! Dar cînd m-o vedea, asasinul o să aibă oarece probleme... Fug şi gîndesc rapid, cu-o luciditate atît de fantastică, încît mă podidesc lacrimile de drag ce-mi sînt. Dar să lăsăm exagerările...

Cînd dau buzna în bucătărie, uşa-i deschisă. Abia mă pot opri, frînînd brusc, în buza mesei. Care-i din lemn. Suspin adînc, după care îl caut pe asasin. Acesta, încă înainte de sosirea mea, probabil suficient de zgomotoasă, o luase la fugă. Chiar îl aud trîntind uşa de la dormitor.

Cursa contra cronometru durează aproximativ un sfert de ceas.

L-am alergat prin toată „moara dintr-un dud", pînă ce n-a mai avut scăpare. L-am prins tot în bucătărie. Unde gîfîia epuizat pe-un scaun, cu coatele rezemate de tăblia mesei.

Abia ţinindu-mi suflarea, l-am somat, recurgînd la un truc clasic din repertoriul marilor detectivi :

— Stai, că trag !

Asasinul mă priveşte surprins, gîfîind în continuare. Nu-mi vede arma. Pe care, dealtfel, nici n-o posed. Într-o pauză, îndrăzneşte să-mi vorbească :

— Nu vezi că stau, măi tu măi ? Trage odată, nu te mai cîcîi !

E nebun. Aşa cum, şi presupusesem dealtfel. Deci asasinul e dement.

— Dacă trag, mori ! Vrei să mori ?

— Ba nu vreau să mor deloc.

Deconcertat, mut trucul pe canalul doi, apelînd la cealaltă variantă :

— Atunci, nu mai trag !

Să vedem, ce mai face acuma nebunul. Precis îşi pierde cumpătul, intră în derută, după care se predă. Asasinul însă, dement care se ia în serios, îmi face conversaţie :

— Ba trage, domle ! Trage odată uşa aia, că rămînem ţepeni. Nu simţi ce curent e pe-aici ?

Nu-i chiar nebun. Pentru că există un curent nemaipomenit. E şi normal, cu-atîtea uşi şi ferestre deschise. Închid uşa, închid şi fereastra, după care deschid interogatoriul :

— Cine eşti dumneata ?

— Măi tu măi, dar matale cine eşti ?

— Conan Doi !

— Şi unde-i Conan Unu ?

Totuşi, dacă nu-i nebun, face pe nebunul.

— E mort !

— L-ai ucis ?

— Nu eu. Viaţa. A murit de bătrîneţe. Dar şi celebru. Cum era să-l omor eu pe sir Arthur Conan Doyle, cel mai mare scriitor de romane poliţiste ?

— Păi eu te-am întrebat de Conan Unu !

— Domnule, eşti alienat ?

— Da de unde ! Dentist ! Dar matale ?

— Romancier !

— Şi de ce mă sperii, măi tu măi ! De ce mă faci s-alerg după matale, ca la cursele de cal...

— Pardon ! Eu te-am alergat... să dai socoteală de morţii fierţi în ceaun pînă la dezintegrare... Nu mă duci pe mine, „dentistule“ !

— Măi tu măi, eşti romancier, cum sînt eu popă ortodox ! Şi întrucît mă cheamă Naftule Pompadur, pentru prieteni Tulli, îţi dai seama că aşa ceva nu se poate. Mai bine să dăm cărţile pe faţă ! Altminteri te dau pe mîna miliţiei. Aşa că alege... Ce rost are să-ţi tai singur cracul de sub picioare ?

Tulli Pompadur arată conform numelui său ciudat, dar şi trăsnit. Acoperişul capului îi e pleşuv total, ca un fund de ceaun cromat. În compensaţie, şi-a lăsat favoriţi bogaţi, de fox sîrmos, iar craniul e-mpodobit artistic, extra-modern, cu plete ce-i atîrnă deasupra umerilor, pornind bineînţeles de la vîrful urechilor în jos. Efectul e stupefiant. Ceva în genul unei salcii plîngătoare.

În materie de înălţime, asasinul „dentist“ depăşeşte cu mult 1.55 m. Dar şi-aici compensează prin artificii de modă. Pe sub pantalonii evazaţi exagerat, de s-ar zice că-s două fuste, poartă cizme cow-boy, dar cu tocuri înalte, „de damă“, tipul troci (pătrăţoşi şi cu etaj). Cămaşa din bumbac flauşat, pîsloasă, are o culoare nedefinită, oscilînd între verdele de mlaştină şi sticla de sifon. În orice caz, distonează flagrant cu părul morcoviu şi ochii de nuanţa distrugătoarelor flotei de război, pe timp improbabil.

În vreme ce „dentistul“ mă ascultă, arborînd un zîmbet sintetic, îi recit autobiografia mea. Pe măsură ce înaintez în amănunte, zîmbetul dispare, transformîndu-se într-un rînjet verde, plin de neîncredere.

— Şi fii atent, nu-s numai scriitor, ci şi detectiv.

Rînjetul dispare. Asasinul cască ochii, gura şi încearcă să spună ceva. Dar cuvintele se formează abia după eforturi susţinute :

— Maestre, ce mai, ești tare ! Dai un ban, dar stai în spate. Te pomenești că ești și detectiv privat !

Am vaga senzație că mă ia peste picior.

— În nici un caz privat de inteligență, cum par să fie unii asasini amatori. Dă-i drumul la referințe, să aflăm ce-nvîrți pe-aici... Ce-i cu maxilarele alea ? Cîți oameni ai ucis ?

„Dentistul" ezită, nevenindu-i să-și creadă urechilor. Nu se aștepta să-l demasc atît de urgent.

— Scumpe maestre, sînt tehnician de valoare, n-a murit nimeni cu protezele mele. Ce-ai văzut matale sînt monturi de proteze. Bătrînul Gulliver mi-a închiriat pivnița, să-mi fac lucrările de laborator. Iar în căzănel fierbeam un material nou, pentru înlocuirea cerii de luat măsură. De unde-i mai scornit și chestia cu asasinatele ?

— Și explozia ? Și fumul ? — îl interoghez eu strîns.

Tulli Pompadur începe să tremure. Trupul îi e zguduit din ce în ce mai intens. E clar. Îl cuprinde panica.

— Nu știu ce soi de romane oi fi scriind matale, dar habar n-ai de fizică.

— Lasă-mă cu fizica ! Exploziile aparțin de chimie...

Pompadur tremură spasmodic. Chipul îi e străbătut de grimase, abia se poate stăpîni. Nu-l mai țin nervii.

Dar izbucnește într-un hohot de rîs fantastic, monstruos. Rîde total, din întreg trupul. I se scutură de rîs și mîinile, și picioarele, și pletele marginale.

— Ha ! Ha ! N-ai înțeles că eram în pragul unei descoperiri epocale ? Cînd ai rupt scara, tocmai dădusem de soluție. Se vede însă că materialul a intrat într-o fază neașteptată, și-atunci a făcut fîs. Un fîs ceva mai tare, cu mult fum. Mi-ai distrus cariera și viitorul, și-acum vrei să mă scoți și asasin... După ce mi-ai tulburat opera de creație, de invenție în stare pură, mai ai și pretenții ? Mă faci să te alerg prin toată casa, să cred c-au năvălit tîlharii, și mă scoți tot pe mine erou de roman polițist ? Nu ține, nene Conane ! Mai bine erai Conan Unu, nu Doi.

Mă intrigă ultima sintagmă a presupusului criminal :
— De ce ?
— Pentru că ăla-i decedat ! Așa mi-ai spus ! Și-atunci nu mai aveam necazurile de-acum...
Îl privesc oarecum surprins. Fusesem cît pe ce să comit o groaznică eroare detectivistică. Pompadur se uită la mine atent. Apoi, brusc, propune :
— Hai să gustăm ceva ! Ai vreo băuturică ?
Apreciez favorabil și chiar flatat ideea dentistului.
— Băuturică s-ar mai găsi, scumpul meu asasin, dar de-ale gurii ioc !
— Nu contează, maestre ! Are băiatul... Dau o fugă pînă-n beci, să-mi iau desaga cu unelte și alimente... Vin imediat !
Pînă să dispară pe ușă, strig în urma lui :
— Lasă uneltele, adu doar alimentele...

Ce mai tura-vura, am fost dus. Ca un dulce copil. Fiindcă dentistul nu mai vine. A trecut un sfert de ceas de cînd îl tot aștept. S-au auzit un timp niște zgomote, dar nu cred să fi fost produse de el. Păreau exterioare „morii dintr-un dud".
Analizîndu-mi critic erorile, mă condamn aspru, și pornesc în căutarea dentistului. Dar dacă nu-i totuși dentist, ci numai un biet asasin ?
Îngrozit de perspectivele oferite de supoziția mea ultimă, mă avînt iarăși pe scara beciului. La vale. Uit de treapta frîntă și iarăși mă sprijin de șalterul luminii. Care, bineînțeles, se stinge. În clipa cînd o aprind, în virtutea experienței dobîndite, un zbieret infernal face să mi se zbîrlească părul, în ciuda faptului că-l port tuns scurt (8 milimetri).
Zbieretul capătă precizie. Disting chiar și cuvinte :
— Tulliiiii ! Tulliiiii ! Ieși afară, nefericitule ! N-are rost să te-ascunzi ! De la patru te-aștept sub nucul din livadă !

Glasul răgușit, gros și dogit zdravăn, îmi îngăduie să diagnostichez un excesiv consum de tutun.

Pornesc invers, să escaladez treptele, dar în capul scării mă întîmpină o apariție de „science-fiction", dar din genul celor „vizionate" în filmele de groază. Joimărița (fantomă folclorică) e-n minijupă, o minijupă atît de scurtă, încît mă-ntreb dacă personajul nu și-a uitat cumva fusta acasă.

Bătîndu-i lumina în ochi, joimărița nu mă distinge și mă cheamă la sentimente mai umane :

— Hopa sus, drăguțule, să-mi dai socoteală ! Cine ți-oi fi închipuind că ești, mă zambilică, de mă lași să te-aștept ca ziua ? Te crezi vreun Belmondone, Florică Piersic sau Alan Dalan ? Agită-te, nu mai sta de lemn-Tănase, că mă enervez la sistem ! Nu-s eu iubita ta ?

Interzis, și neavînd ce răspunde, intreprind rapid un examen al fantomaticei înfățișări. Pare femeie. Dar nu s-ar zice ! Coafură nu posedă, adică-i tunsă atît de mic, încît mă paște bănuiala că și-a montat pe cap o perie de aspirator. N-am văzut pînă azi încă o mostră a modei acesteia. E prima. Dar de neuitat. În loc de bluză, așa cum s-ar fi cuvenit unei persoane de sex (sigur) feminin, e-mbrăcată într-un cojocel cu blana pe dos, fără mîneci. Într-o peliculă cu eroi din comuna primitivă, ar fi făcut furori. Dar nu mă-ngrijorează aspectul ei de exponentă a matriarhatului în plină dezvoltare, ci bîta pe care o sucește și răsucește în mîna stîngă. O recunosc. E bîta pe care intenționasem s-o utilizez la prima acțiune de anihilare a intrusului din beci.

Mă trezește la realitate glasul ei frumos dogit :

— Mă ții afară ? Nu mă inviți ? Ori ai pe cineva înăuntru... Poate pe scofîlcita aia de doctoriță, ai ? Atunci nu te mai deranja ! Că vin singură !

Cînd văd că-ncepe să descindă prima treaptă, consider că-i cazul să examinez cît mai adînc beciul. Bat rapid în

retragere. În ciuda languroaselor solicitări ale femeii primitive, exprimate în cel mai dulce stil paleolitic :

— Nu te grăbi, nebunaticule, acuma-s lîngă tine !

Sînt confundat cu Tulli. Şi nu-mi convine deloc.

Pînă una alta, dau să mă refugiez în laboratorul dentistului.

— Tulliii ! Prieten drag ! Aşa mă primeşti ?

În timp ce-şi perfecţionează vocalizele, joimăriţa degringolează zgomotos pe scară. Dar nu ţine seamă de treapta cu pricina, şi nimereşte direct în rafturile vinotecii. Zuruitul sticlelor sparte abia reuşeşte să acopere urletele de groază ale bizarei întruchipări. Apelînd probabil la acelaşi întrerupător, accidentata stinge şi lumina. Dar urletele cresc în intensitate şi frecvenţă.

— Salvează-mă, nefericitule ! Vrei să mă-nec ?

E femeie. Sînt bărbat. Trebuie s-o salvez. Fac deci drumul invers.

Bîjbîi prin beznă, mai dărîm şi eu un raft cu sticle, apoi o pescuiesc dintre cioburi şi băltoacele de vin.

Atmosfera a devenit apăsătoare. Minimum 14 grade. Nu Celsius, ci alcoolice. O trag de miţele cojocelului hippy. Bundiţa rezistă. Nu rezistă însă nervii primitivei. Mă ia în braţe, aproape sugrumîndu-mă, după care începe să ţipe din nou. De astă dată, cu o voce ieşită de la reparaţie capitală. Nu mai sună dogit, dar nici răguşit.

— Tulliii ! Ce-ai păţit ? De ce nu te pot cuprinde ?

Leoarcă de emoţie, precum şi de vinul în care m-am bălăcit, caut în disperare şalterul. Destul de dificultuoasă operaţie, avînd în vedere că-s cu făptura de grumazul meu.

— Stai blînd, cucoană ! — încerc eu să-i temperez panica. N-ai cum să te-neci ! Cel mult există şansa să te-mbeţi cui !...

Dar individa orăcăie şi mai strident :

— Spune-mi ce se-ntîmplă, că-nnebunesc ! Ţi s-a schimbat şi glasul. Ce vrăji ţi-a făcut Naiba ? Tulli, tu eşti, sau altul ?

Pînă aprind lumina, consider că-i mai echitabil s-o lămuresc pe loc.

— Altul, cucoană, altul !

Se face lumină. La propriu, dar şi la figurat.

Reprezentanta matriarhatului îmi impulsionează o mişcare de respingere, mai exact un brînci românesc. Cad lejer pe cîteva sticle insuficient zobite, desăvîrşind astfel operaţia. Dar mă culeg încet de pe jos, în vreme ce-o aud pe individă explodînd :

— Cine eşti, grăsunule ?

Am impresia că devine agresivă, deci îi răspund pentru a evita deteriorarea în continuare a relaţiilor :

— Al Conan Doi, scriitor, cu permisiunea dumneavoastră...

Numele meu o lasă rece, dar şi nepăsătoare.

— Ce cauţi aici ?

— Nimic. Sînt la mine acasă, adică la gazda mea...

— La Maiba ? Şi unde-i Tulli ?...

— A plecat la oaste, şi n-a mai venit ! Adică, pardon, după alimente !

E clar că nu trezesc cine ştie ce încredere, deoarece primitiva mă apucă de pieptii cămăşii şi mă scutură, de sar din mine numai stropi de vin superior şi vechi. Aşijderea se întîmplă şi cu cojocelul ei, care-i îmbibat ca un burete. În plină abureală alcoolică, arătarea cere urgent explicaţii :

— Aiurea ! Nu ţine ! V-aţi înhăitat amîndoi, şi v-aţi pus pe petreceri deocheate ! Unde-i sfrijita ? Nefericiţilor, ce-aţi făcut cu ea ?

Deoarece momentan sistemul neuronic nu-mi prea funcţionează corespunzător, zăbovesc întrucîtva cu răspunsul. Mai ales că n-am ce să-i spun. Dar sălbatica îşi recuperează bîta pierdută, ceea ce mă determină să zvîcnesc într-un demaraj spectaculos spre scară.

Rulînd pe-o sticlă nespartă, survolez într-o secundă treapta frîntă a scării, după care mă aflu (cam brusc) la

jumătatea scării; dar într-un timp record. Insolita făptură rotește bîta și-o zvîrle ca pe-un bumerang. Presimțind impactul, îmi plec oportun capul. Și totuși răsună un răcnet de durere cumplit.

— Auuu ! Aoleu ! De ce mă loviși ?

Nu-i glasul joimăriței. Nici cel dogit, nici cel reparat. Sună altfel, mult mai melodios, din direcția intrării în pivniță, într-o tonalitate dureros-melancolică. Ridic privirea.

În cîmpul meu vizual se încadrează un cap ținut vîrtos între mîini. Sub cap urmează detaliile de rigoare : un gît (scurt și gros, maximum 3 cm) trupul butucănos și îndesat, extrem de lat în umeri, brațe care susțin devla otînjită de bîtă, noduroase, cu mușchi enormi, ca niște parizere de la „Mistrețul", precum și perechea de picioare pe care o posedă orice individ normal, însă anormal de bondoace și lateral deformate. Tipul pare pitoresc, mai ales în materie de bocete. Cînd își eliberează craniul din mîini, bulbucheară niște ochi exoftalmici, fioroși și verzi. Din capul scării, unde apăruse cu totul intempestiv, trîmbițează în si bemol minor :

— Bine, măi Polina neichii, ce cătași matale cu buflea ăsta aici, tomite în beciul domnului Gulliver ? Tăinuirăți împreună, ai ?

Primitiva nu pare surprinsă.

— Mă privește-n personal ! Venisem după Tulli, și uite ce-am găsit !...

În mai puțin de trei secunde, nici una mai mult, intrusul, oricît e dînsul de oacheș, virează rapid spre roșul cel mai stacojiu. Dacă o ține tot așa, precis face o criză de hipertensiune.

— Muică, de ce mă făcuși tu oltean ? E și Tulli aici ? Va să zică te întîlniși și cu felcerul ăla de măsele ? Bravo ție, Polina neichii ! Știi cît țin la matale !... De ce mă amărîși ?

În vreme ce olteanul (declarat oficial) începe să coboare scara, mă retrag discret în direcţia laboratorului. „Polina neichii", puţin intrigată de roşeaţa răuprevestitoare a bondocului, mă urmează. Intrăm urgent în laborator. Olteanul după noi.

— Ia staraţi o ţîră, fraţii mei ! Unde-i felcerul ? Că nu-l văzui !...

Întreprind şi eu aceeaşi mişcare de rotaţie a ochilor, ca şi bondocul. Nici urmă de Pompadur. Are el nume de marchiză franţuzoaică, dar a întins-o foarte englezeşte.

— Ia spune matale, bufleo, nu cumva fuseşi singur cu Polina ?

Pronia cerească intervine. Din aspiratorul instalat deasupra vetrei laboratorului, în loc să iasă fum porneşte să curgă praf şi moloz. Iar din mijlocul norului de colb, se detaşează, stingherit foarte, Tulli !

Singurul care se arată încîntat de miraculoasa ivire a „dentistului" sînt eu. Ceilalţi reacţionează diferenţiat, în vreme ce se scutură de praful ce li se aşterne pe păr, umeri şi haine.

— Ce făceai în burlanul ăla, dragule ? — se interesează oarecum furioasă suspomenita Polina. — Acolo mă aşteptai ?

Olteanul, cînd aude că Pompadur e înnobilat cu titlul de „drag", vede roşu înaintea ochilor. Priveşte obraziv la Polina, reproşîndu-i languros, dar şi mormîntal :

— „Dragule" ? Aschimodia asta de felcer ? Mie îmi spuseşi că n-ai timp, din pricina vizitelor, iar cu el îţi dăduşi întîlnire în beci şi-n cotlonul ăla ? Frumos, neică, frumos... Bun !

Tulli Pompadur, jignit de epitetul bondocului, scutură nervos din plete. Alt nor de praf se împrăştie în atmosferă. Fără voie, sînt nevoit să strănut copios.

— Şi tu, bufleo, cine-mi eşti ? Ce-nvîrteşti pe-aici ? Tot cu Polina ? — mă interoghează olteanul insidios.

Privesc semnificativ la dentist, apoi la femeia în ţoale de blană, aşteptînd din partea lor explicaţiile cerute de fiorosul personaj. Ambii se fac că plouă. În disperare de cauză, iau singur cuvîntul :

— Domnule... Nu ştiu cum te cheamă...

— Leoveanu, mă cheamă, bufleo, dar n-are importanţă... Geca Leoveanu, zis şi Zbanţ ! Zi, mai repede, ce-avuseşi de tăinuit cu Polina ?

— Domnule Zbanţ...

— Nu-i bine aşa, ci Geca Leoveanu-Zbanţ, că nu mîncarăm amîndoi dintr-o strachină, să-mi zici pe numele de reverenţă... Zbanţ îmi spun numai prietenii. Şi nu văzui să fim aşa ceva... Mai curînd dimpotrivă...

— Mă rog ! Domnule Geca Leoveanu-Zbanţ, e clar pentru orice cretin că-s o victimă...

— Ce spuseşi ? — mă întrerupe olteanul. — Eu nu-s orice cretin, pentru mine abia urmează să devii victimă... Dacă nu-ţi lămureşti situaţia, şi încă repede, va trebui să discutăm în contradictoriu...

Profitînd de încîntătoarea perspectivă ce mi-o oferă olteanul, Tulli Pompadur se îndreaptă pîş-pîş spre ieşire. Cînd ajunge în preajma uşii, îmi aruncă o privire, îmi face un gest de adio, dar care poate fi interpretat şi ca un avertisment că olteanul e deranjat la cerebel, după care demarează în trombă.

— Tulli, nu-o tuli singur, că vin şi eu ! — strigă alarmată Polina. Cu care prilej se agită şi dînsa în aceeaşi direcţie.

Din clipa aceasta situaţia se deteriorează grav.

Cît e Geca Leoveanu-Zbanţ de gros şi scurt, manifestă o agilitate ieşită din comun. Din simpla extindere a piciorului drept, îi pune o piedică magistrală dentistului. Acesta cade, dar Zbanţ îl apucă elegant de plete, şi-l ridică la nivelul său. Pe Polina o ajunge imediat, o ia sub braţul stîng şi se întoarce spre dentist.

Acesta, văzîndu-l cu balotul, se deplasează rapid spre tubul de aerisire. Depunînd eforturi incredibile, porneşte să-l escaladeze. Nu i se mai văd decît picioarele. Apoi nimic. A dispărut.

Zbanț o eliberează pe Polina, apucă cu amîndouă mîinile marginea burlanului, şi-ncepe să-l zguduie. Mai întîi apare un nor de colb, apoi cizmele de cow-boy ale lui Tulli. Dar fără dentist. Pompadur urmează însă peste cîteva secunde. Tot într-un vîrtej de praf.

— Haide, cucoană, să plecăm repede de-aici, că nu-i a bună ! — îi sugerez eu persoanei ce-avea pretenții asupra dentistului.

Pînă ce olteanul îl scutură bine de praf pe Pompadur, nițel cam brutal, reuşesc s-ajung la scară, însoțit de femeia cu blană. Urcăm accelerat treptele, fără pagube. Cu excepția celei frînte, care de astă dată s-a detaşat complet din ancadrament.

— Degeaba fugirăți, că vă prinz ! — strigă în urma noastră olteanul dezlănțuit, dar şi frenetic.

Mă îndoiesc serios de afirmația lui. Mai ales cînd îl văd şi pe Tulli Pompadur escaladînd vertiginos scara. Cam împiedicîndu-se în poalele pantalonilor săi ultramoderni, dentistul ne-ajunge spectaculos, avertizîndu-ne :

— Măi tu măi, măriți pasul, că vine nebunul după noi... Zadarnic am încercat să-l lămuresc... Nu pricepe nimic. Sau nu vrea. Orbit de gelozie, e-n stare de orice !

Primitiva, care aleargă alături de mine, în dreapta mea, îl admonestează verbal şi din mers pe Tulli :

— Normal ! Cine te-a pus să te iei la bătaie cu el ?

Gîfîind, Pompadur explică :

— N-am dat în el, măi tu măi. I-am expus realitatea. Iar el nu-nțelegea şi se străduia să mă lovească. Dar n-a reuşit. Am evitat pumnul, mai dibaci ca Foreman, iar Cassius Clay al matale a nimerit în căzănelul de substanță. Mîine va trebui să-l curăț cu tiner, c-altminteri

nu se desprinde. Cînd a vrut să mă otînjească din nou, cu mîna liberă, iar am eschivat. Așa că vine după noi cu ambele mîini ocupate. Una e plină de ceară pentru măsuri, iar cealaltă e prinsă între două proteze cu arc de oțel...

Alergăm tustrei prin livadă. fără o țintă precisă. Exact cum îmi recomandaseră prietenii mei dieteticienii, pentru cura de slăbire. Să mă vadă acum, mai că m-ar pupa !

— Uite-l că vine ! — urlă Polina. Zambilică, hai să fugim amîndoi spre sat, că sîntem mai .antrenați, și să-l lăsăm pe domnul Conan, tot e cît doi, să discute prietenește cu nebunul...

— Imposibil ! — răspunde alertat dentistul. — E mai gelos pe dînsul decît pe mine.

Zdupăitul pașilor lui Geca Leoveanu-Zbanț se aude din ce în ce mai aproape.

Pe moment îmi vine o idee genială.

— Fraților ! Stați și nu mînați ! Sus, în nucul ăla bătrîn !

Surprinși de simplitatea și eficiența ideii, fugarii de lîngă mine se opresc uluiți. Numai Polina întreabă :

— Și tălică cum te sui în pom ?

— Cînd ești în pom, așa cum ne aflăm noi acum, nu mai e o problemă să efectuezi operația și la propriu... O să mă ajute Tulli...

Neîncrezătoare, primitiva îl susține pe Tulli, care se face capră, să mă sui pe spinarea lui.

Deși coloana vertebrală a dentistului cam pîrîie, izbutesc să mă cațăr pe prima cracă (mai zdravănă) a nucului. Apoi întind mîna și-o trag pe Polina. Amîndoi îl săltăm pe dentist, care nu mai avea puterile necesare, arătînd oarecum demolat.

Văzîndu-i atît de neajutorați, preiau inițiativa și conducerea operației.

— Răspîndiți-vă prin frunzișul nucului !

Indicațiile mele sosiseră cam tîrziu. Geca Leoveanu-Zbanț se afla de mult la umbra nucului bătrîn, privind la gimnastica noastră de înviorare. Cu-o mînă plină de plastilină dentară, de nu-și putea desface degetele, și cu cealaltă între colții straniului aparat dentar, arată ca un strigoi.

— Ha ! Ha ! Ajunserăți în pom, iubiților ! Acolo să vă culcați, că eu nu mai plec de-aici ! Tot vrurăți să vă-ntîlniți, amorezilor !

Are dreptate olteanul. Dacă n-acceptă să plece, cel mai bun lucru ar fi să ne culcăm în pom. N-am mai întreprins așa ceva niciodată, dar merită să-ncerc.

Polina îl trage pe Tulli după ea, în căutarea unei crăci mai spațioase, confort sporit. Ceea ce însă nu-i convine lui Zbanț.

— Lasă-ți felcerul singur ! Ce te băgași în brațele lui ! Culcă-te unde vrei, Polina neichii, însă fără indivizii ăștia.

Cavaler, așa cum am fost totdeauna, îi ofer primitivei lăcașul meu. Acceptă. Păcat. Pentru că în timp ce mă deplasez în căutarea unei repartiții mai acătării, craca cedează, se frînge, pîrîind înspăimîntător. Fără să mă sperii, întind mîinile să mă agăț de ceva. Și chiar așa se și întîmplă. Mă agăț de Polina și de Tulli. Care se prăbușesc laolaltă cu mine. Noroc că sîntem însoțiți de întregul frunziș al ramurii, că nu știu ce s-ar mai fi ales de oltean.

Din pricina dîrzeniei lui Zbanț, care nu vroise să ne piardă din ochi, cădem (nu chiar planat) drept peste el. Polina se zbate în brațele lui, care brațe, însă, din motive firești, nu mai acționează normal. Sînt moi și fleșcăite, ca ale unui manechin. Observ însă dispariția aparatului dentar. Bănuiesc că Zbanț e puțin leșinat. Să zică merci că nu i-am căzut eu în brațe. Atunci leșina ceva mai mult.

În timp ce-i acordăm primul ajutor lui Geca Leoveanu-Zbanț, Polina se repede în direcția „morii dintr-un dud" să aducă niște benedictină. Îi dădusem adresa frigiderului, deși acum am impresia c-o cunoștea mai demult.

Dentistul îi desface dinții lui Zbanț, destul de dificultuos, cu-o joardă ruptă din creanga nucului. Cînd pornesc să suflu aer în plămînii sleiți ai olteanului, simt pe buze amăreală de nucă verde.

— Dați-i să bea ! ne sugerează Polina, întoarsă din expediția întreprinsă.

Iau sticla din mîna straniei făpturi, și constat o scădere apreciabilă a nivelului lichidului.

— Mata ai leșinat, sau Zbanț ?

Reproșul meu o lasă total și global indiferentă. Torn în gura deschisă a victimei o doză apreciabilă de benedictină. Restul îl torn în subsemnatul, deoarece simt că-mi vine și mie să leșin.

Așezați la umbra nucului bătrîn, în plină beznă a nopții, dar luminați de reflectorul de ceață al lunii, tăifăsuim de peste o jumătate de ceas, fără a uita să conversăm, din cînd în cînd, și cu butelca de benedictină medicinală.

Parcă s-a clarificat și situația. Femeia, cu numele de Polina, se ocupă de nașterea copiilor din Colțiilupchii, pe post de moașă comunală. O cheamă Polina, dar și Țilimindriu. Trăsnit nume ! Parcă Tulli Pompadur sau Geca-Leoveanu-Zbanț ar suna mai puțin anormal. Dar nimeni n-are nici o vină. Geca o curtează pe Polina, cam violent și agresiv uneori, iar Polina, spre deosebire de Zbanț, mai puțin violentă, dar suficient de incomprehensivă, îl curtează pe Tulli Pompadur. Cel puțin așa deduc eu. Iar tot puterea deducției mă îndrituiește să conchid că dentistului nu-i este cîtuși de puțin agreabilă asiduita-

tea moașei, precum nici Polinei nu-i surîde amorul melancolic al olteanului.

Cînd aflu și profesiunea lui Zbanț, parcă înțeleg aprehensiunile moașei. Geca Leoveanu-Zbanț lucrează pe post de tehnician veterinar. E clar. Nu poate obține cîștiguri suplimentare, montînd proteze vacilor și oilor din Colțiilupchii. Tratînd tegnafesuri sau febre aftoase, nu te-alegi cu „Trabant" la scară. Precis că astea-s gîndurile ce se vehiculează prin creierușul distinsei moașe comunale.

— Și ce ziseși matale, nene Conane, că ești ? Romancier ? N-auzii încă de numele ăsta. Conan Doi... Ba da, parcă...

Îl întrerup brutal pe Geca :

— Să nu mi-l pomenești pe Arthur Conan Doyle ! Nu l-am creat eu pe Sherlock Holmes... Din păcate !...

— De ce te enervași, maestre ? Că n-apucai să zic nimica...

— Asta cam așa-i, domnule Conan ! — mă tempereazã și madam Țilimindriu. — N-a zis nimica băiatul. Am auzit însă că romancierii sînt plini de parale. Mă rog, muncă grea... Scoți un roman, cumperi un „Renault 16"... mai scoți unul, cumperi un „Opel"...

— Da, dar eu n-am publicat încă nici unul !

Polina Țilimindriu pare deconcertată :

— Deci n-ai mașină proprietate personală ?

— Ba da... un „Fiat 600 D".

— Ce, aia-i mașină ? Pișpirica de lîngă moară ? Și-ncapi în ea ?

Tulli Pompadur zîmbește pe sub mustață.

— Mi-aș fi luat și eu un fiețel, măi tu măi, dar n-am găsit !...

— Te-ai străduit însă, și-ai făcut rost de-un „Taunus" ! — completează Polina.

— L-am vîndut, domnişoară, că mă lăsa sărac ! Consuma mult, 8 litri la sută !

— De ulei ? — îl chestionez eu, să-l învăţ minte. Prea-şi dădea aere. Cunoaştem noi pe de-alde ăştia, care-şi clădesc fericirea pe durerile semenilor. Chiar şi de dinţi !...

Spre deosebire de ultramodernii Polina şi Pompadur, Geca Leoveanu-Zbanţ se-mbracă normal, clasic. Însă de vară. Pantaloni de doc, cam burlăniţi, şi-o cămaşă uşoară din antijeg, întocmai ca a mea. N-am nimic împotriva pantalonilor evazaţi. Mă deranjează însă exagerările. Cînd depăşesc 35 de cm stîrnesc un praf de neînchipuit. În materie de minijupe, însă, mă abţin.

Zbanţ, la ora actuală, pare un dulce copil. Unde-s furiile sale de acum un ceas şi ceva ? Totuşi îi înţeleg ieşirea. Iubirea-i iubire, chiar şi cînd nu-i împărtăşită. E şi greu să te faci iubit, avînd în proprietate personală numai o bicicletă „Carpaţi". Nici n-are măcar o şa rabatabilă.

— Cred că veni timpul să ne luăm valea, s-o roim de-aici ! Maestrul trebuie să mai şi doarmă... Mîine e zi de lucru... chiar şi pentru scriitori...

Ideea veterinarului îmi surîde.

În grup, ne îndreptăm spre „moara dintr-un dud". Stingem luminile din beci şi din laboratorul dentistului, olteanul adună sticlele sparte, iar eu arunc într-un colţ treapta distrusă a scării.

Bineînţeles, cînd pornesc să urc scara, uit de treapta lipsă. Calc în gol. Abia acum are loc un mic cutremur. Dar mă fac că nu-mi pasă.

— Maestre, fii mai atent, domnule ! — mă ceartă madam Ţilimindriu. Te doare ceva ?

— Nimic, domnişoară ! — deşi ştiu prea bine că mă dor toate mădularele, inclusiv sufletul. Nu-i chiar atît de uşor să te propteşti cu pieptul într-o scară de stejar

masiv. Oricît mi-ar fi pieptul de aramă şi coastele din oţel inoxidabil, dor şi ele, că oameni sîntem, nu fiare de călcat. Dar trebuie să ofer un exemplu acestor tineri de azi.

Ne despărţim împăcaţi, decişi să uităm de toate necazurile. Pompăm vîrtos din mîini, pînă la amorţire, ne urăm noapte bună, şi plecăm fiecare pe la căşile noastre.

Urc spetit în tindă. Noapte grea pe capul meu, ce mai calea-valea. Luna îşi face datoria, şi luminează suficient. Atît cît să observ opera statuară de pe pălimarul tindei.

Un uriaş bărbos, o umbră gigantică flancată de doi dulăi de groază.

— Dumnezeule ! — îmi scapă, fără voia mea, de pe buze.

— Mai curînd Naiba, stăpîne Conan, Gulliver Naiba ! — grăieşte cu glas mieros fantoma. — Pe dînşii, îi cunoşti : „Satan" şi „Belphegor". Şi ei te cunosc pe matale, stăpîne...

— Ce-i cu dumneavoastră aici, domnule Gulliver ? S-a-ntîmplat ceva ? Nici dumneavoastră n-aveţi somn ?

— Eu nu dorm niciodată, stăpîne ! De sute de ani !

— Pardon ?

— De mii de ani ! Eu n-am început, şi nici sfîrşit !

— Dar vă simţiţi bine ? Nu sînteţi cumva bolnav ?

— Nu sufăr de nimic ! Am venit să văd dacă ai reuşit să te instalezi ca lumea, şi dacă ai un somn liniştit şi împăcat ! Acuma plec, stăpîne, nu mai am timp. Se apropie zorile, au început să cînte cocoşii. Nu-mi place soarele, nici lumina. Şi-apoi trebuie să gîndesc la veştile oaspeţilor din Adîncuri. Sper că nu te-au deranjat prea mult prietenii mei Polina, Tulli şi Geca. Mai sînt şi alţii. Ai să-i cunoşti mîine. Cînd eşti invitatul meu. Să ne cunoaştem mai bine, să stabilim condiţiile închirierii... Numai dacă ţi-a plăcut, bineînţeles, „moara dintr-un dud" !

Nici nu-mi dau seama cînd a dispărut. Dar a lăsat pe urmele lui un miros ciudat, de pucioasă. Nu-i vremea, însă, să mă las cuprins de misticisme. Mai am în frigider o sticlă de benedictină. Şi miroase altfel decît sulful emanat de prezenţa lui Naiba şi-a cerberilor săi, „Satan" şi „Belphegor".

Trăsnetele scurtcircuitează instalaţiile de pe catapeteasma cerului. Aşa, din senin. Peste mai puţin de-o secundă răpăie şi ploaia. Nu-i ploaie, şi nici aversă. E rupere de nori. Dacă o ţine tot aşa, pornesc curînd la vale, cu moară cu tot. Pînă să mă refugiez în dormitor, dezlănţuirea naturii s-a potolit, ca prin miracol.

Doamne, îmi zic eu, prea multe minuni pe-aici, ca să fie lucru curat. L-o fi chemînd pe bătrîn Gulliver, dar Naiba tot Naiba rămîne. Trebuie să investigăm atent ce se întîmplă la Colţiilupchii, altminteri nu mai avem dreptul să ne considerăm detectivi.

Vorbind mereu la plural, — şi zău dacă ştiu de ce, — adormim ca nişte dulci copii. Noi. Conan Doi.

13) DESPRE BIZARUL COMPORTAMENT AL „CREATORILOR" SUB INFLUENŢA RAZELOR INFRA

După un somn reînvigorator, dar populat de coşmaruri, care-a durat mai mult de trei-patru ceasuri, mă trezesc în sunetele unei emisiuni de „melodia preferată", organi-

zată de păsăretul livezii lui Naiba, cu participarea unui cuc asurzitor, pe post de „special guest star".

Solistul cîntă demenţial, în stil pop, acompaniat de-un grup vocal folk, alcătuit probabil din sticleţii şi florinţii cei mai dotaţi, preselectaţi la o „stea fără nume" extrem de severă.

Ansamblul coral, care susţine fondul sonor al concertului, trebuie să fi recrutat în rîndurile sale majoritatea păsăruicilor din regiune. Sună atît de gureş, ritmat şi polifonic, încît nu mai e chip să-nchid ochii. Un vrăbioi îşi permite şi contribuţii personale, în afara partiturii, care-mi zgîrie timpanele. Totuşi, prefer acest concert matinal, de la Colţiilupchii, celui oferit de tramvaiele de pe Calea Moşilor.

50% bine dispus, şi 50% îngrijorat de invitaţia pe care mi-o lansase bătrînul Gulliver Naiba, îmi termin operaţiile de ecarisaj personal, pe care le întreprind în fiecare dimineaţă.

Apoi, oarecum relaxat, organizez un minidejun improvizat. Atît de mult mă preocupă întîlnirea cu Naiba, încît renunţ la felurile mele preferate : ochiuri cu costiţă afumată prăjită, rumenită atît cît să devină crocantă, ceaiuri tari şi multe, cafea turcească şi „Snagoavele" corespunzătoare. De astă dată mă limitez la o jumătate de pachet de unt, şi pesmeţi uscaţi. Plus ceaiul de care nu mă pot lipsi. Dar pe care am fost nevoit să-l fierb într-o crăticioară, deoarece ibricul electric a funcţionat bizar, refuzînd să se-ncălzească, deşi avea curent suficient. Chiar în exces, întrucît m-a şi zguduit niţel.

Or să se aranjeze toate. Mai ales dacă mă-nţeleg cu bărbosul uriaş, care-i atît de prestant şi frumos, încît ar fi meritat să-l cheme Dumnezeu, şi nicidecum Naiba. Îi voi pomeni de necesitatea reparării utilajelor, iar el,

în timpul acesta, se va îngriji de-o gustare. Niciodată n-am poftit pe cineva în casa mea, fără să-l omenesc. Mai ales că, astfel, mi se crea posibilitatea să calc regimul prescris de dieteticieni, fără opoziția nevesti-mii. Sper ca Naiba să procedeze așijderea.

Pentru a mai da jos din rezervele mele de supraponderalitate, decid să mă deplasez la domnul Gulliver fără mașină, pe jos. Cu atît mai mult cu cît „Bombița" nu-i accesibilă. Unde Dumnezeu oi fi pus cheile ?

Cînd părăsesc „moara dintr-un dud", soarele escaladase de mult bolta cerului de la Colțiilupchii. Mă ardea insistent, drept în scăfîrlie. Plăcut, dar totuși excesiv. Dacă nu grăbesc pasul, pînă ajung la bătrînul mag am toate șansele să mă prezint la el cu creierii pané.

Curtea bătrînului, și de astă dată pare pustie. Observ însă o schimbare de decor. Lîngă palan, chiar la intrare, o construcție ciudată, pe trei bîrne de brad, la care se mai adaugă un scripete și o funie, mă îndeamnă să cred că întreprinde foraje de prospecție.

Curiozitatea nestăvilită, tipică profesiunii mele duble, de scriitor și detectiv, mă îndreaptă direct spre instalația respectivă. Cînd mă aflu la doi metri de trepiedul sondei, se produce catastrofa.

Mă prăbușesc în gol. Altfel decît atunci cînd căzusem din nuc. Pentru că rămîn suspendat, cu gîtul la nivelul solului. Pornesc să analizez situația febril.

Primele rezultate se dovedesc rodnice. Ceea ce nu mă miră din partea mea. Primo : de căzut am căzut în groapa forată, însă acoperită cu o foaie de péfélé, insuficient calculată ca rezistență. Secundo : gabaritul meu îl depășea pe cel al tubului de ciment, care, la o prima vista, nu părea să aibă mai mult de 60 cm. Or eu posed alți parametri. Deci,

pe scurt, rămăsesem înțepenit în tubul de ciment, ca un dop de plută în gîtul unei sticle.

După un sfert de ceas de istovitoare mişcări lente, dar fără rezultat, mă aflu în aceeaşi situaţie, la aceeaşi altitudine. În schimb, soarele avansase serios. Acum îmi fierbea creierii.

Prefer să examinez mai lucid situaţia, în ciuda tensiunii craniene. La rece n-am cum, aşa că optez pentru varianta la cald. Singura soluţie, oricît ar fi de ruşinoasă, e să strig, să chem lumea în ajutor.

Nimeni pe uliţă, nimeni în ograda lui Gulliver.

— Allooo ! Aloooo !

E glasul meu. Abia de-l mai recunosc. Sună înfundat, stins. Şi totuşi, de obicei, am o voce stenică, plină de forţă. Probabil că astăzi nu funcţionează corespunzător din pricina presiunii tubului, care-mi apasă plămînii.

— Omule ! Ce faci acolo, omule !

Nu-i glasul meu. Întorc urgent capul spre uliţă. Dintr-acolo sună chemarea. Pe linia de sus a gardului, un alt cap. Spre deosebire de-al meu, care se află la nivelul solului, celălalt stă sprijinit cu bărbia de ţambrele palanului. Un cap de bărbat. La vreo 27 de ani. Blond ca paiul de grîu, şi rotund ca floarea-soarelui. Atît de rotund, încît posesorul capului preferase să-şi tundă părul, cu numărul O, pentru a mai reduce din gabarit. Altminteri, un chip blînd, de om bun, prietenos.

Plăcut impresionat de solicitudinea necunoscutului, îi comunic :

— Ce să fac, dragul meu, bine ! Am căzut în puţul de foraj al lui Naiba şi-am rămas înţepenit. Încolo, toate-s bune şi frumoase !

Bila necunoscutului se clatină compătimitoare.

— Formidabil, omule ! Pesemne că matale eşti mai gros decît tubul... Uite, că prinde bine cîteodată. Mereu

îi spun Milicăi să mă mai slăbească cu recomandările ei dietetice. Zice că-s grăsuț...

— Milica Manzur, doctorița ?

— Da. O cunoști, omule ?

— Cum să nu. Sîntem chiar prieteni... Însă mie mi-a afirmat că-i plac bărbații mai trupeși, mai dolofani...

— Cunosc teoria... De-aia nici eu nu-s de acord să-mi pierd forma. Pentru că mi-i dragă, omule. De cînd am cunoscut-o, am pus pe mine cel puțin trei ocale...

— Totuși nu exagera ! — îl consiliez eu, avînd suficientă autoritate morală în materie.

— Pînă nu dă un semn că mă place, îi trag înainte, n-am de gînd să mă opresc. Să-i transmit ceva din partea dumitale ?

— Complimente !

Capul de pe gard dispare, după ce mă salută reverențios.

Brusc. simt că pornesc să lunec lejer la vale. Pe tub. Nemîncat fiind, pesemne că mi s-a micșorat diametrul. Ce bine mi-ar fi prins un breakfast mai copios. Trag aer în plămînii mei de oțel inoxidabil, ca să-mi recîștig forma, dar și pentru a striga în continuare :

— Allooo ! Allooo !

Tot glasul meu. Dar mult mai vlăguit. Soarele mă fierbe în suc propriu, crescîndu-și treptat gradul de încălzire. Numai așa îmi explic, Dumnezeule, cum am putut să fiu atît de cretin și să-l las pe cetățeanul de la gard să plece. Razele solare influențează, precis, în sens negativ, reacțiile „creatorilor".

— Omule ! Omule, m-auzi ?

— De ce să nu te-aud, sînt surd ?

Iarăși zăresc pe linia gardului capul cu pricina.

— Omule, am uitat să-ntreb, nu vrei să te scoatem de-acolo ?

Bălaiul are umor. Mult, dar sec.

— Presupun că n-aş avea nimic împotrivă... Mulţumesc de-ntrebare !

— N-ai pentru ce... Plecasem fără să mă interesez dacă n-ai vreo dorinţă. Sînt cam timid de felul meu. Nu-ndrăznesc să mă amestec în viaţa altora, mă jenez...

— Nu te jena !

— Atunci să plec după ajutoare ?

Simt nevoia să urlu, dar nu mă susţin plămînii :

— Cît mai urgent, meştere. Nu pot garanta de suspensia mea la infinit. Dacă tubul nu cedează, diametrul meu cedează precis. E labil. Din pricina nemîncării.

— Atunci n-ai prefera, înainte de toate, o gustare mai consistentă, de refacere ?

Bălanului îi filează o lampă. Precis. Pentru că-l văd aşteptînd un răspuns. Simte nevoia de conversaţie. O fi vreun solitar.

— Domnule, ce meserie ai mata ? La urma urmei, cine eşti ?

Capul de pe gard se deplasează lent, într-o mişcare pendulatorie, de la stînga la dreapta şi invers.

— Ce distrat sînt, omule ! Am uitat să mă prezint... Iermolai Bîc, tehnician forestier, poet oniric, asta-n timpul meu liber... Şi-s şi sănătos...

— Pesemne că acuma te afli în pauza de prînz, nu ? Adică poet !...

— Nu ! Sînt în concediu de studii !

Iar simt că se lărgeşte tubul de ciment. Sau eu mă subţiez. Pentru că mă afund din nou cu încă un centimetru.

— Domnule Iermolai...

— Spune-mi Laie, omule, presimt că vom fi prieteni...

— Nu-mi vine să cred. Dacă nu mă scoţi de-aici, cît mai degrabă, după ce voi ajunge la tubul al doilea, bănuiesc că voi fi mort !

— Păcat ! Îmi pare rău...
— Laie, dragule, prietene, aleargă după Milica Manzur, şi spune-i să vină aici. Dar rapid...
— De ce ? Dacă vrei să-i spui ceva, pot să-i transmit eu, şi nu mai pierdem timpul ! Pînă mă duc la ea, pînă vine aici, asta durează... Ce să-i spun ?
— Să cheme o echipă de salvare, să mă extragă de-aici !
— Atunci mă duc !
Capul bălaiului dispare. Simt că-nnebunesc, şi încep să urlu, aproape fără voce :
— Allooo ! Allooo !
Dar sună atît de slab vocea mea, incît sint sigur că nu m-aude nimeni. Şi totuşi îmi răspunde cineva :
— Omule ! Omule !
Iermolai Bîc apare iarăşi la gard.
— M-am întors, că nu ştiu cum te cheamă, or Milica o să mă-ntrebe cine are nevoie de echipă...
— Al Conan Doi... Scriitorul...
Bila rotundă a bălaiului explodează de fericire :
— Colega !... Omule, păi mă duc eu după oameni... Avem şi bibliotecă în cătun... Îi aduc cu mine pe nea Romaniţă Curentu, pe ţaţa Catariţa, pe Valin al lui Patruzec, pe Nea Gheorghe al lui Staragică, pe Păuniţa lui Lucereanu, pe Ioana lui Colarete...
— Laie, opreşte recitalul, că mă duc la fund... Adu pe cine vrei, dar mai repede...
— Păi dînşii sînt cei mai pozitivi din cătun, citesc enorm, îmi ştiu şi poemele, au luat cele mai multe cărţi de la bibliotecă, că-i cu rafturile aproape goale... Îl chem şi pe Poroambă Cîşu, responsabilul cultural... Ce-or să se bucure...

Iermolai Bîc mă priveşte ca pe-a noua minune a lumii. E fericit. Un scriitor, şi încă în puţ, nu-i ceva normal ; oricum, frizează oniricul.

Vreme de-un ceas, atît cît a durat mobilizarea întreprinsă de Iermolai Bîc, am gîndit la evenimentele de ieri, din timpul nopții și la inexplicabila dispariție a gazdei mele.

Soarele își desăvîrșise operația de alterare a funcțiilor mele gînditoare, deoarece în clipa cînd apar primii pozitivi, în frunte cu Milica Manzur și Iermolai, nu mai sînt capabil de raționamente funcționale. Vorbesc de unul singur, în șoaptă, aproape indiferent la manevrele echipei de comando.

Milica Manzur îmi tamponează tîmplele cu oțet aromatic. Deși, dacă aș mirosi mai atent, aș recunoaște imediat celebra benedictină a domnului Gulliver.

— Maestre Conan, grăsunul meu drag, vino-ți în fire ! Nu te lăsa !

— Coană Milico, mă țin și eu cît pot, dar mă suge adîncul !

— Delirezi, coane Conane ! Nu există nici un adînc, fîntînarul n-a băgat decît două tuburi...

— Și ți se pare puțin trei metri ? Eu delirez ? Cum o să mă scoateți de-aici ? Unde-i Gulliver ?

Bălanul apare pe după umărul doctoriței :

— Omule, de vrăjitor îți arde acuma ? Fîntînar ne trebuie... Uite-l și pe nea Poroambă al lui Cîșu...

— Măi Laie, lasă poeziile, nu ziceai că-i cultural ?

— În timpul liber, ca muncă obștească. Dar e cel mai bun fîntînar din regiune.

Ceea ce-a urmat se poate spune c-a aparținut de domeniul serialelor „science-fiction". Ajutat de gruparea celor mai asidui cititori din Colțiilupchii, Poroambă al lui Cîșu m-a extras din puț în doi timpi și vreo sută de mișcări. Cu tub cu tot. Bine că n-au agățat ghearele scripetelui de subsuorile mele, ci de găurile prevăzute în tub.

— Ține sus macaraua, cumetre Staragică! — striga meșterul, încîntat de reușita operației. Ține-l sus și pe scriitor, că-i mare! Dacă-l cobori, cu tubul pe dînsul, îi rupi picioarele...

— Și cum facem, cumetre? — cerea indicații susnumitul Staragică.

— Ascultați comanda la mine! Țațo Catarițo, fino Păunițo, tălică ești mai dibace, al lui Patruzeci, nene Romaniță, Curentule, tu, n-auzi? fă, al lui Colarete, Ioano, cu tine vorbesc, treceți aici și-l apucați de picioare pe dînsul. Cînd strig la voi, dați brînci tubului, și culcați-l... Dar trageți totodată și de picioarele scriitorului, să nu i le prinză, că i le face piftie... Tălică, Staragică, proptești barosul lîngă tub, să n-o pornească la loc!... Gata?

Cînd au bușit tubul de bătătură, cu mine, în interior, mi-a trecut imediat insolația. N-am mai văzut nici soarele, nici chipurile entuziaștilor. În schimb, au răsărit stelele. De toate culorile.

Fără să mă întrebe nimeni nimic, au dat tubul de-a dura, pînă l-au adus în dreptul gropii de foraj. Aici, rezemîndu-l cu buza de marginea acesteia, l-au întors pe dos. Adică m-am pomenit cu picioarele în sus, și cu capul în groapă. Asta era tehnica.

Nu mai vedeam nimic. Dar nici nu era nevoie. Cînd au pornit să spargă tubul de ciment cu baroasele, simțeam atît de acut fiecare izbitură, încît mi s-a întunecat mintea.

Cînd a văzut ultima bucată din tubul de ciment, am căzut și eu în groapa de foraj. Nu mai avea cine să mă susțină. Era, și el, tubul, bun la ceva.

— Starăți liniștiți — striga maestrul Poroambă.

— Asta-i mișcarea. Că-mi stricați tot planul. Acuma să vină domnișoara Milica, să vază dacă mai trăiește grasul...

— Trăiesc, nene Cîşului, n-avea grijă. Numai întoarceţi-mă pe dos, că-mi urcă sîngele la cap... adică-mi coboară !

Abia după ce sînt dat peste cap, şi mă aflu iarăşi cu picioarele pe pămînt, văd şi eu cum arată aceşti oameni minunaţi.

Spetiţi, istoviţi pînă la epuizarea ultimului strop de putere, îşi şterg sudoarea de pe frunte. Inundaţi de năduşală, abia îşi mai trag sufletul. Îi înţeleg. Doar ştiu cît cîntăreşte un tub de ciment... Plus personalitatea subsemnatului.

Aşezat la umbra costelivă a celor trei bîrne de brad, cu scripetele deasupra capului, ca o sabie a lui Damocles, primesc îngrijirile Milicăi Manzur, dar şi studiez fizionomiile pătimaşilor lectori din Colţiilupchii. Grupul lor, tolănit în jurul meu, întreprinde aceeaşi operaţie. În sens invers.

În cele din urmă, nemaistăpînindu-şi curiozitatea, cumătra cea mai reprezentativă, atît prin dimensiuni, cît şi prin pitoresc, mă întreabă cuprinsă de milă :

— Ce cătaşi în puţ, domnule dragă ? Tălică nu ştii că-n ograda lui Naiba trebuie să fii cu ochii în patru ?

— Hodorogul e-n stare de orice, pînă şi moarte de om poate să pună la cale ! — mă lămureşte suplimentar un alt straniu exemplar, ce se cheamă ţaţa Catariţa, după cum aud că-i spun ceilalţi.

Numai Iermolai Bîc nu mă întreabă nimic, ci gîndeşte cu glas tare :

— Cînd o fi pornit bătrînul să sape fîntîna ? Ieri nu era nimic început... Măi, omule, nu-i lucru curat ! Matale ştii ceva, nene Poroambă ? Ale matale-s sculele ?

— Ale mele, dar nu le-am adus eu aici, ci mi-au fost furate azi-dimineaţă, în zori... Am umblat după ele în tot cătunul, numai aici nu mi-a dat prin cap să le caut...

14) BREAKFAST LA GULLIVER

Naiba (să-l ia !) își face apariția abia în jurul prînzului. Cînd îl văd. membrii cercului de lectură al bibliotecii din Colțiilupchii. fără să-i acorde vreo atenție notabilă, dau să plece, luîndu-și un călduros rămas bun de la subsemnatul, strîngîndu-mi mîinile pe rînd: Care stînga, care dreapta.

Țața Catarița, matusalemica arătare ce-mi sărise în ajutor, neținiînd seama de vîrsta ei înaintată, stacheșle ca o mîță, își șterge buzele pergamentoase, desenează în aer un semn magic. dar și de neînțeles, după care murmură printre dinți. suficient de tare ca s-o audă întreg colectivul :

— Bată-te toaca de hodorog ! Pftui ! Piei dinaintea noastră, drace !

Domnul Gulliver, foarte domn. se face că n-aude. În schimb trage o șuierătură de cow-boy, semnul la care-și fac o grabnică apariție „Satan" și „Belphegor". Motiv ca grupul să purceadă la o cît mai grabnică dispariție din bătătura proprietarului. Cu excepția țaței Catarița. Și-a doctoriței care, împreună cu Laie Bic. se apropiase de mine. Dulăii mă ocolesc, apoi se îndreaptă către mumia ce-i aștepta lîngă poartă.

Privesc stupefiat la desfășurarea scenei. Milica zîmbește pe sub mustață. Fiarele iadului mîrîie ca un motor de camion ambalat. Însă țața Catarița rînjește lung. foarte lung la ei, prezentînd o dantură impecabilă, dar îmbrăcată numai în „aur" coclit. Apoi iese pe portiță, trîntind-o de-i sar cuiele. Pe neașteptate, de parcă l-ar fi otînjit cu parul, „Belphegor" începe să chelălăie disperat. „Satan",

refugiat la picioarele stăpînului, mușcă praful ogrăzii, cuprins de-o evidentă criză depresivă.

Senin, dar și imperturbabil, Gulliver Naiba își înfige mîna în ceafa lui „Belphegor" și, — deși mă așteptam să-l dea cu capul de palan, — pornește să-l mîngîie lent. Spre uimirea mea, javra își ridică privirile către stăpîn, se gudură, apoi începe să-i zîmbească. Da, să-i zîmbească !

Unicul cîine pe care l-am văzut rîzînd era potaia din halele atelierelor „Fiat", din Drumul Taberei. Însă respectivul constituia o excepție, și-avea toate motivele să latre hohotind. Făcea asta dintr-un singular sentiment de compasiune, știind prea bine c-avea să ne revadă foarte curînd, pe noi, clienții unității respective.

„Satan" continuă să se afunde în melancolia lui neagră, renunțînd însă la consumul de praf.

— Poftiți în coteț ! — exclamă domnul Gulliver Naiba, cu glasul său dulce ca mierea.

Invitația mă surprinde. Deși n-ar trebui să mă mai mire nimic, din moment ce bătrînul explorează fenomenele parapsihice, practicînd pesemne și magia.

Fac un semn de rămas bun către Milica Manzur și bălaiul Bîc, și dau să mă îndrept spre casa domnului Gulliver Naiba. Sînt mai mult decît convins că Gulliver pronunță greșit cuvîntul de origină engleză „cottage" (care ar trebui rostit „coteidj").

Cu-atîtea vorbe anglo-saxone, mai ales în industria noastră turistică, s-o fi molipsit și el, și încearcă să-și dea aere. Pretutindeni întîlnești „camping", „bowling", „bungalow", „ flipper", „parking". De ce nu s-ar chema și casa domniei sale „cottage" ? Și dacă sînt poftit în „cottage", precis mi se va oferi și-un breakfast ! ca să fiu în notă și fiindcă-s mort de foame...

— Nu dumitale m-am adresat, stăpîne! — îmi taie macaroana Gulliver.

— Dar cui atunci ? — întreb eu dezamăgit.

— Prietenilor mei, stăpîne ! — îmi comunică Naiba, în vreme ce scutură mîinile doctoriței și ale oniricului, despărțindu-se de ei nu suficient de amical, ceea ce nu-l împiedică totuși să le transmită : „Vă aștept diseară !

Percepînd nedumerirea întipărită pe figura mea spiritualizată de foame, bătrînul îmi furnizează un supliment de informații :

— Mă refeream la „Satan“ și „Belphegor“, singurii mei prieteni. Să știi, stăpîne, cîinele nu minte, nu fură, nu-nșeală... Acuma să mergem în casa pe care ai mai vizitat-o... Sînt dornic să cunosc un scriitor atît de mare... Tulli Pompadur mi-a spus că vrei să scrii un roman, aici la Colțiilupchii... Și sînt curios să aflu de ce tocmai aici !

Sîntem amîndoi în camera cea mare, binecunoscută mie, unde mă așteaptă una din cele mai plăcute surprize. Pe masa uriașă din centrul odăii, aranjate cu mult gust, identific tacîmurile și farfuriile, ceștile și anexele necesare unei gustări copioase. Altă viață...

— Nădăjduiesc, stăpîne, că vei binevoi să-mparți cu mine umila mea gustare de dimineață...

— Dar e vremea prînzului ! — mă-ncumet să-i precizez magului.

— Pentru mine nu există noapte sau zi, stăpîne. De veacuri m-am obișnuit să-mi hrănesc trupul atunci cînd simte cerința. Pînă vin cu cele cuvinte, gustă un păhărel din benedictina mea. E din plante, și face bine tuturor mădularelor...

Impozantul Gulliver părăsește odaia, lăsîndu-mi timp să visez. Dacă a răzbit pînă la vîrsta asta, care bate serios spre opt decenii, nu chiar veacuri cum încearcă el să-și creeze o aură de vrăjitor, răspîndind insistent și intensiv cifre incredibile, precis că s-a hrănit bine, sănătos și consistent.

Pînă una alta gust un pic de benedictină. Iarăşi îmi explodează cerul gurii, asaltat de straniile arome ale tonicei băuturi.

Impulsionat de tincturile poţiunii, şi nicidecum de alcoolul ce intră în compoziţia acesteia, cuget rapid la personalitatea gazdei.

Bătrînul arată splendid, extrem de prestant. Nu numai statura impresionează, ci şi vestimentaţia, cu totul neobişnuită. În afara pălăriei melon, care nu-l părăseşte o clipă, nici în casă, Gulliver poartă pe post de pantaloni nişte iţari năucitori, croiţi şi confecţionaţi din stofă reiată, aşa cum obişnuiau miniştrii de pe vremea lui tanti Raliţa. Materialul, nemaifiind la modă astăzi, arată dens, trainic, dar şi lucios din pricina îndelungatei utilizări. Ceea ce uimeşte iarăşi, e faptul că, în loc de curea, Naiba şi-a încins mijlocul c-un chimir ciobănesc, lat de minimum 20 de centimetri. Iar în loc de haină, care s-ar fi cuvenit să fie o redingotă, ţinînd seama de pantalonii reiaţi, bătrînul a adoptat o tunică militară scoţiană, îmbumbată de sus şi pînă jos cu vreo zece nasturi de alamă, încît pieptul personajului poate fi uşor confundat cu tabloul de butoane al unui lift.

Neobişnuit de „ţeapăn", pentru vîrsta pe care i-o bănuiesc, Gulliver Naiba păşeşte voiniceşte, de parcă toată viaţa s-ar fi ocupat cu întreţinerea condiţiei fizice, apelînd la procedurile yoga sau la culturismul modern. Cînd umblă prin bătătură, obişnuieşte să-şi ţină mîinile la spate, dar în clipa aceasta, cînd pătrunde în odaie, are mîinile în faţă, purtînd pe ele o tavă imensă, cît o roată de „Chausson" O.N.T.

Aşezînd-o tacticos pe masă, Gulliver se instalează în jilţul dinaintea mea, şi mă îmbie :

— Să gustăm cîte ceva, să ne întremăm trupul şi mintea !

Dîndu-şi seama că şovăi, aflîndu-mă în faţa atîtor farfurii şi ceainice, sticle şi crăticioare, oale şi ulcele, fără să ştiu ce cuprind, Gulliver zîmbeşte şi trece la formule de explicitare :

— E de la sine înţeles, stăpîne, că nu mănînc bucate dăunătoare, negîndite şi necalculate...

— Cum adică, şi dumneata calculezi caloriile ? Eşti la regim ?

— Nu, stăpîne ! M-ai înţeles greşit... La alte calcule mă cugetam. La zodia în care au fost culese rădăcinile, lăstarii şi mugurii...

— Şi ce legătură au furajele astea, cu breakfastul nostru ?

— Temelia hranei mele se află-n rădăcini şi plante...

— Imposibil ! Şi din ce trăieşti atunci ?

Gulliver zîmbeşte sibilinic, şi mă pofteşte :

— Hai să mîncăm ! Serveşte-te din ce-ţi ofer, şi-ai să-mi mulţumeşti toată viaţa ! Ceaiul pe care-l vom bea e din fiertură de ţintaură şi frunze tinere de mesteacăn alb. Bătrînii îi spuneau „arborele vieţii"... În ulcele avem lapte de capră fiert cu muguri de brad, iar în crăticioară brînză dulce, frecată cu mărar şi floare de sunătoare... Ouăle-s fierte o zi întreagă, apoi păstrate la soare, să ucidă răul din ele...

— Şi nu-s stricate ?

— Sigur că nu ! Miros ele a pucioasă, dar asta-i mirosul tăriei pămîntului. Dau putere trupului şi agerime minţii !

— Ca şi ţîrii uscaţi ai bunicului. Tata Petre, cînd îi uita în rafturile magaziei, unde-i ţinea ascunşi de Maia, asta-i bunică-mea, îi mînca înverziţi şi împuţiţi. Şi dînsul afirma că dau tărie... Pentru că-i stropea cu ţuică de Măţău, în care pusese boia şi piper cu sare, ca să nu se strice la burtă... Şi chiar dacă păţea ruşinea, se cocea atunci o zi întreagă la soare, despuiat şi întins pe-o

rogojină, pînă ce se vindeca... Dar tot cu doctoria lîngă el...

— Înțelept bătrîn ! Dar n-a viețuit mult, nu-i așa ?

— Nu prea. 93 de ani... Ar mai fi trăit, dacă nu săvîrșea un accident de circulație...

— De mașină ? L-a călcat vreun zurliu dintr-ăștia ?...

— Nu. Accident de bicicletă. Pornise cu velocipedul prin ogradă, s-alerge o scroafă scăpată din cocină. A călcat-o, s-a răsturnat, și-a vătămat ceva prin măruntaie, și-n două săptămîni s-a dus, pe alte melaguri, să-și repare „Diamant"-ul pe care îl cumpărase în 1912...

— Să-i fie țărîna ușoară ! Dar să ne reîntoarcem la cele lumești, ia și ospătează-te, domnule Conan Doi.

E mai mult de-o jumătate de ceas, de cînd mă căznesc și mă chinui să termin ceașca de ceai. Imposibil de ingurgitat. Amară ca fierea și urît mirositoare, licoarea bătrînului arată și total neapetisant. Numai arama coclită mai are culoarea aceasta.

La ouă, bîneînțeles, am renunțat. L-am lămurit pe domnul Gulliver că-mi sînt interzise de dieteticieni, fără să-i mai comunic părerea mea despre ouăle clocite, contraindicate și oamenilor zdraveni, darmite suspecților de hepatopatie.

Brînza de vacă, bivoliță sau capră, că n-am izbutit s-o identific, avea un accentuat gust de pastă de dinți. Probabil că dozase greșit mărarul cu care-o frecase. În privința laptelui, n-am avut ce obiecta. Decît că l-am sorbit picătură cu picătură, gîndind că beau esență de brad, din aceea cu care-și stropește tanti Ralița prin casă, ca să mai alunge din aroma țigărilor ei preferate („Mărășești").

În schimb, domnul Gulliver Naiba mănîncă de le rupe, ca un spart. A dat gata întreg conținutul ceainicului (aproximativ 2 l.), a curățat crăticioarele, farfuriile, ulce-

lele și oalele, precum și cele șase ouă intrate în ireversibilă putrefacție.

Deoarece devenisem mai intim cu Naiba, îl întreb suspicios :

— Ia spune-mi, bătrîne șef de trib, ouăle astea-s confecționate de găini ? Prea mi se par mari !

— Stăpîne, zău că ai spirit de observație scriitoricească ! Sigur că nu-s ouă de găină. Au fost ouate astă-primăvară, cînd au sosit berzele !

— Sînt ouă de barză ? Și ce-au clocit atunci bietele păsări ?

— Le-am pus altele în cuib, de rață. Acelea-s toxice, nu se pot mînca.

— Bătrîne șef de trib, mai dă-mi nițică benedictină, să-mi vin în fire. Chestia asta, cu ouăle de rață, faptul că-s toxice, iar cele de barză nu, mai ales proaspete, din primăvară, de-acum șase luni, m-a scos din priză !

— Maestre Conan, dacă mă iei cu „bătrîne șef de trib", dă-mi voie să-ți zic și eu „maestre", pentru că sînt, într-adevăr, cum îmi spui matale, viețuind de veacuri printre neamurile acestor locuri... Și benedictina de față e preparată după o rețetă străveche...

Simt un fior pe limbă :

— Să nu-mi zici că-i făcută din tarhon măcinat cu ștevie, că nu te cred !

Gulliver dă gata și ultimul strop de lapte de capră, se linge pe buze ca un motan bătrîn, după care își șterge delicat degetele pe pantalonii de la redingotă. Acuma realizez de ce-s atît de lucioși.

— Benedictina, dragă stăpîne, are în adîncurile ei plante înzestrate cu virtuți binefăcătoare. Unele din ele-s tare greu de cules. De pildă anghelica, roinița sau isopul. Dar mai sînt și alte ingrediente, pe care trebuie să le capăt din țări îndepărtate. Scorțișoara, vanilia, smirna, astea s-ar mai găsi la „Alimentara", dar rășinile sălbatice

din Mexic, Pakistan, Ecuador, care sînt îmbibate de parfumuri ciudate, astea le adun nemaipomenit de greu. Cele de mai sus trebuiesc macerate luni de-a rîndul în rachiuri străvechi, păstrate în butoaie cu doage din ienuper, după care se fierb din nou la cazan de aramă, dar nu orice aramă, ci din cea stacojie, și se pun apoi la învechit în butii de gorun, adăpostite în cele mai adînci beciuri. Cînd ajunge la vîrsta puterii ei depline, benedictina atinge 43 de cenți... Iar rețeta se pierde în negura veacurilor... Rachiul ăsta e cunoscut încă dinaintea dacilor. Pelasgii îl foloseau cu prisosință !...

— Pelasgii ? Ai citit și matale „Dacia preistorică" a lui Densușianu ?

— Nu. Am trăit pe-atunci ! Și eram tot bătrîn... Și astăzi mai sînt pe-aici obiceiuri străvechi, cărora nimeni nu le poate dibui obîrșia... Ai auzit de „săptămîna Sîntoaderului" ?

— Da. Și ce dacă ? Asta-i sfînt, deci aparține perioadei creștine...

— Păcătuiești, maestre. Neștiutorii cred așa ! Dar obiceiul de-a cinsti această săptămînă aparține protoistoriei... Prima zi, „lunea ciorilor", așa se cheamă, ferește omenirea de năpasta dăunătoarelor. Apoi urmează : „marțea viermilor", „miercurea strîmbă", „joia iepelor", „vinerea omanului" și „sîmbăta lăutului". În seara de sîmbătă, dacă fetele doresc să le crească din belșug coadele, se spală pe cap cu „iarbă mare", căreia i se mai zice oman sau omag. În toată sătptămîna asta nu-i voie de lucrat serile, pentru că se-ntîlnesc „caii Sîntoaderului"...

— Ideală săptămînă pentru leneși !

— Numai bătrînii țărani, adică țărăncile, numai ele lucrau serile... Țeseau la război, pînă se lumina de ziuă... Astăzi se muncește numai opt ore. Iar serile și le petrec oamenii la televizor, sau la café-bar. Deci obiceiu-i străvechi... de obîrșie pur pelasgică.

— Bătrîne, de data asta fără „şef de trib“, prea le-ncurci cu dacii şi pelasgii...

— Aici e greşeala matale, maestre şi stăpîne, eu le-am trăit lucrurile astea, la vremea lor, atunci cînd nu se cunoşteau cărţile şi revistele, poate nici alfabetul, dacă-mi aduc bine aminte... căci să tot fie vreo trei mii de ani...

Gulliver Naiba ţine cu tot dinadinsul să mă aiurească. Bălmăjelile lui însă nu izbutesc să clatine credinţa mea în fenomenele explicabile. Nu vreau să-l contrazic excesiv, pentru că-s curios să ascult mai departe. Totuşi, fac eu o pauză în mine, ce-o fi oare cu oglinda aia, din camera alăturată ? De ce cînd te uiţi în ea, priveşte la tine cu totul altcineva ?

Taman cînd îmi stătea pe limbă să-l întreb pe Gulliver Naiba în ce constă escrocheria cu oglinda, sînt întrerupt de-o bătaie în uşă. Bătrînul, frecîndu-şi nervos barba colilie, care se mînjise lejer cu puţină pucioasă din ouăle sale preferate, strigă mieros :

— Dă-ţi osteneala şi intră, oricine-ai fi, deşi ştiu cine eşti !

Surprins de aptitudinile videotelepatice ale magului, aştept curios intrarea neaşteptatului solicitant.

Personajul îmi pare cunoscut. Nu-i exclus să fi participat la extragerea mea din tubul de ciment. Totuşi nu-s chiar atît de sigur. Poate să fi făcut parte numai din asistenţă. Îşi învîrte jenat pălăria în mîini, apoi priveşte pe sub sprîncenele-i groase la Gulliver. Observ că-i ciacîr, avînd ochii de culori diferite. Asta nu-l împiedică să fixeze cu insistenţă clondirul cu benedictină. În cele din urmă demarează :

— Coane Gullivere, fă-ţi pomană şi dă-mi banii făgăduiţi. Trei poli, atît m-a costat căruţa. Başca suticul pentru tubul sfărîmat. Încă trei poli, ca să-i duc sculele lui nea Poroambă, să nu mă facă de hoţ, un pol c-am săpat groapa. Laolaltă, una peste alta, cinci sutare. N-ai

văzut ce era să păţim, că murea omul ăsta de-a-npicioarelea ? Nu mi-ai spus că-i mai trupeş decît noi ăştelalţii...

Imediat începe să-mi clipească sistemul de alarmă. Gulliver comandase o fîntînă pe dimensiunile mele ? De ce ?

Răspunsul bătrînului nu-mi lămureşte situaţia :

— Măi Brişcă, ia-ţi banii, uite-i, numără-i, mai na încă cinci sute, şi să faci fîntîna în fundul curţii, dar mai largă. Cumpără alte tuburi, de 80, şi nu mai împrumuta sculele de la Poroambă, fără să-l întrebi... Dacă ne mai vizitează prietenul meu, pe care-l vezi ospătîndu-se la masa asta, să nu mai rămînă înţepenit în puţ... Fă şi tu o treabă ca lumea, ce naiba !...

15) SNACK-BAR, CU PROGRAM : „LA TREI ŢAŢE NĂTĂFLEŢE"

Total deconcertat după breakfastul (aproximativ inexistent) oferit de domnul Gulliver Naiba, aproape mort de inaniţie, mă îndrept fleşcăit spre „moara dintr-un dud", să iau ceva în gură.

Mă simt atît de slăbit, din pricina foamei, încît nici n-aud apelul repetat ce-mi este adresat de după un gard vopsit în verde prăzuliu.

Mă gîndeam la fîntîna proiectată de Naiba, în care era să-mi găsesc un sfîrşit lamentabil. Chiar mă paşte bănuiala că bătrînul intenţionase falsa mea asasinare, pentru a-mi trage o sperietură de pomină.

— Măi copile, nu m-auzi ?

Un glas ce nu-mi e străin orăcăie după vreun puradel neascultător. Timbrul specific, hîrîit și acordat în sol major, trîmbițînd ca o goarnă crăpată, insistă să-mi amintească de cineva recent întîlnit.

— Fă-te-ncoa, copile slab de minte ! Hai la țața Catarița, să-i povestești cu ce te-a ospătat cîinele de Naiba...

Acuma sînt măcar lămurit. Știu precis că de mine-i vorba. De după un palan de curînd vopsit, de arată ca nou, țața Catarița, cățărată pe niște lănteți, se hlizește la mine.

— Ce să-ți spun, țață dragă ? Nu m-a ospătat decît cu rețete străvechi și vorbe, dar și-acelea tulburi... Mă duc mai degrabă spre casă, să nu leșin pe drum. Ne vedem altă dată, și să știi că nu uit binele pe care mi l-ai făcut !

Hîrca țații Catarița se deplasează orizontal pe linia palanului, întocmai cum îl mai văzusem și pe Iermolai Bîc, — pesemne că așa-i obiceiul, pe-aici, la Colțiilupchii, să-și dea lumea gîtul pe răzătoarea lănteților, — și-mi zîmbește înfricoșător, de parc-aș fi dulăul „Belphegor“, pentru ca apoi să rostească îmbietor :

— Dragule, copilule, nu-i ăla binele pe care-l meriți, ci abia acum ai să afli din ce primejdie o să te scape Catarița ! Fă-te-ncoá, și intră-n ograda mea, să-ți mai povestesc de unele și de altele. Și ca să-ți treacă răul de la lingurică, ai să mănînci cu noi cîtecevașilea, că se mai găsește...

Văd că și-acest monument al naturii, restanță a veacului trecut, suferă de maladia pluralului monarhic, vorbește tot cu „noi !“. Mare-i grădina Icoanei, și multe-s minunile ei !

Totuși, auzind că-i cazul să-mi refac forțele, îi returnez zîmbetul, acordîndu-i un surîs plin de căldură și omenie (căci era și timpul) și-i comunic :

— Sărut mîna, țațo Catarițo, nu te pot refuza ! Mai ales că-mi ești tare simpatică ! Dar să știi, astăzi nu mai țin regim de slăbire...

— Dar ce, pîn-acu ai ținut ? — constată bătrîna, coborînd sprintenă de pe lănteții gardului.

Există ceva în ochii bătrînei, extrem de vioi și ageri, care mă determină să-l înțeleg pe „Satan". Pentru că și pe mine mă inhibă niște curenți de înaltă frecvență, care-mi paralizează unele reflexe. O fi vreo hipnotizatoare, mai știi !

Vajnica femeie, a cărei vîrstă e greu de stabilit, fără prezentarea certificatului de naștere, se poartă numai în negru. Fuste negre, pe puțin vreo cinci (suprapuse), batic și mai negru, acoperindu-i părul pe care bănuiesc că-abia de-l mai are, bluză încopciată pînă la gît, tot neagră și ea. Dar bătrîna se deplasează ca un spîrnel, arătîndu-mi drumul ; și asta mă îndeamnă să trec cu vederea amănuntele vestimentare, pentru a-mi concentra atenția asupra evidentei contradicții între aspectul personajului și alura pe care o demonstrează.

Baba Catarița se deplasează în slalom, ocolind nucii din bătătură, pe firul unei poteci glănțuite de cîți pași o călcaseră, în direcția căsuței adăpostite de niște tei uriași.

Cojmelia arată, în ciuda dimensiunilor precare, armonios implantată în mediul ambiant. Îmi place nespus tinda scundă, acoperișul de stuf, cu coama de curînd reparată. N-aș zice că există vreo deosebire între tonsura unor tineri, și coafura bojdeucii.

— Hai, mai repede, copile, că se prinde mămăliga ! — mă mobilizează țața Catarița.

Cînd aud de mămăligă, constat prezența unor energii nebănuite în mine. Drept care sprintez. Nu știu ce s-ar

fi întîmplat, dacă ţaţa Catariţa ar fi pomenit şi de-un cocoşel la ceaun...

— Fină Frusino, fa, ai frecat mujdeiul ? S-a rumenit bine orătania ? Dă-i bătaie, c-avem musafiri !...

Ţaţa Catariţa efectuează ultimul slalom, luînd-o pe după tei, iar eu, depăşind viteza sonică, dar neobservînd copacul, dau să trec prin el.

Neacordînd nici cea mai mică atenţie zgomotului produs de impactul dintre mine şi splendidul arbore, ţaţa Catariţa pătrunde în tindă, dispare în căsuţă, de unde-o aud :

— Cină Moşca ! Cină Moşca !

Încep să am îndoieli în privinţa facultăţilor mintale ale bătrînei. Sîntem la vremea prînzului. Ce fel de cină poate fi la ceasul ăsta ?

Ţaţa Catariţa continuă să orăcăie :

— Moşca, afurisito ! Unde eşti, cină ? Adus-ai burduful ?

Dacă mă ajută amintirea unor lucruri din copilărie, tot aşa îi spunea şi maica-mare unei prietene din vecini, „cină Gherghiuţo !". Vreo rămăşiţă din timpurile năvălirilor barbare, cînd oamenii utilizau, pentru respectarea bătrînilor, tot soiul de cuvinte împrumutate de la venetici. Parcă nu-i spuneam şi eu, lui unchiu-meu, din partea tatii, „ciciu Tică", sau lui Gică, fratele maică-mii, „bate Gică" ? Enigme lexicale, din negura vremurilor !

Deocamdată prefer să trăiesc în prezentul cel mai imediat, mai ales cînd, intrînd în odaia umbroasă de după tindă, zăresc masa întinsă, cu mămăliga aburindă de sub un ştergar de cînepă.

Deşi aş fi preferat să-mi prezinte, şi cît mai urgent, bucatele, ţaţa Catariţa îmi prezintă ajutoarele ei, nişte bătrîne tare simpatice, care se afairează în jurul unui ceaun considerabil.

— Cina Moşca, meĝieşa mea, care mi-a călăuzit anii tineri ! Fina Frusina, căreia i-am călăuzit eu paşii în viaţă. A cam părăsit-o bărbat-su, finu Sima, dar e mult de-atunci... S-a prăpădit în război, cînd ne-am luptat cu nemţii lui Mackensen... Nu cu-ai lu Ştîcler, ci cu ăi din nouăsuteşaişpe ! Al meu, fie-i ţărîna uşoară, m-a lăsat mai înainte, prin nouăsute şi ceva, că nu era în minţile lui, şi s-a dus în Africa, să-i gonească pe engleji din ţara Boerilor !

Cuprins de respect pentru vechimea lor, le sărut mîna. Dacă ţaţa Catariţa e monument al naturii, atunci ce vîrstă să aibă baba Moşca, de-i zice „cino" ?

De cînd am sosit la Colţiilupchii, şi chiar mai înainte de-a pătrunde în limitele teritoriale ale cătunului, încă de-atunci avusesem sentimentul că pe-aceste locuri e-o altă lume, eventual de origină extraterestră.

Pentru că aşa îmi apar cina Moşca şi fina Frusina. Cu chipurile zbîrcite, ca nişte smochine tescuite, slăbuţe şi uscate, pot figura liniştite în orice muzeu etnografic, fără primejdie de-a fi contestate. Poartă, amîndouă, aceeaşi îmbrăcăminte ca şi ţaţa Catariţa. Pesemne că-i moda bătrînelor de pe-aici, că altă explicaţie nu-s în stare să găsesc.

— Bine, Catariţo, — o interoghează cina Moşca, — strigaseşi c-avem musafiri... Unde-s ăilalţi ?

— Dînsu-i ! Îl cheamă şi Conan Doi, şi tot aşa şi arată ! — o lămureşte afabil ţaţa Catariţa, trîmbiţînd din goarna spartă a glasului ei pătrunzător.

— Atunci să mai punem cevaşilea la fiert, s-avem şi noi ce băga în gură ! — intră în panică Frusina.

— Taci, fa, nu fi lacomă ! Avem de tăinuit cu dînsul, trebuie să-l hrănim... Mai ales că diavolul de Naiba l-a lăsat flămînd... Nu vezi c-abia se ţine pe picioare ?

Mare suflet şi ţaţa Catariţa asta ! Simte la om.

După o noapte nedormită, victimă a unei tentative de asasinat prin organizarea capcanei cu puţul, plus breakfastul de înfometare servit de Gulliver, e normal să mă considere la capătul puterilor.

— Ţaţă Catariţo, cină Moşca şi fină Frusino, îngăduiţi-mi să vă spun aşa, pentru că vă preţuiesc ca pe nişte neamuri apropiate, nu vă faceţi griji în privinţa mea... Nu mănînc atît de mult, pe cît lasă de crezut înfăţişarea mea... M-aş mulţumi şi cu mămăligă muiată-n saramură !...

Bătrîna îşi încreţeşte ochii a zîmbire, şi mă întreabă :

— Dar dacă-i frămîntată cu brînză de burduf ? Nu te mulţumeşti ? Nici cu niscai mujdei de usturoi, împroşcînd un cocoşel la ceaun ? Ai ? Ce mai zici ?

E clar că nu mai pot grăi nimic. Gura îmi lăsa atîta apă, încît era absolut riscant s-o deschid.

Mai întîi am gustat brînză de burduf cu mămăligă pripită. Dar nu aşa, cum greşit mă informase ţaţa Catariţa, adică frămîntată, ci mult mai complicat, urmînd un ritual cu totul necunoscut mie.

Cele trei ţaţe se ospătau decent, cu tipic. Brînza de burduf era îndesată în podul palmei, pînă se forma un gogoloi, mai mic sau mai mare, după inima respectivului, — prin inimă înţelegîndu-se, ca la ţară, stomac, — apoi era vîrîtă într-un bulz de mămăligă, modelat oarecum la fel, şi lăsată cîteva clipe, pînă ţîşnea untul. Atunci, rapid dar elegant, bătrînele lichidau mirabilul amalgam, înghiţindu-l cu gingăşie.

Ţuica pe care am utilizat-o, pentru frăgezirea cerului gurii, avea un parfum plin de nobleţe, cu totul neobişnuit. Mărturisindu-mi ignoranţa, autocritic şi fără să-mi pun cenuşă-n cap, am interogat-o pe cina Moşca, deoarece se dovedea mai activă la capitolul respectiv :

— Venerabilă şi scumpă maică, ce băutură-i asta ?

Cina Moşca se zbîrleşte ciudat la mine, mă seceră cu laserele ochilor săi verzi, după care începe munca de lămurire :

— Uite ce-i, băieţelule, oi fi tălică scriitor, dar şi eu am ceva ştiinţă de carte... Toată viaţa mea am lucrat ca moaşă-n cătunul ăsta... pînă a sosit hoţomana de Polina... De-aia mi se spune şi Moşca ! Dar să nu mă faci pe mine venerabilă, că n-am suferit niciodată de boli ruşinoase...

— Cină Moşca ! Nu m-ai înţeles...

— Taci ! — se răţoieşte la mine moaşa generală a satului. — La vîrsta mea, înţeleg mai multe decît poate gămălia dumitale de cap... Să trecem la tăria pe care ai băut-o şi de care te-ai minunat... Asta nu-i ţuică, ştii tălică ? E rachiu de cireşe amare, dat de două ori la cazan, şi ţinut cinci ani la butoi de dud, dar împreună cu frunze de indrişaim !...

— Indrişaim ? N-am auzit de iarba asta...

— Nu mă miră, băieţelule ! De unde să crească indrişaimul la voi, în bloacele alea de piatră ? E-un soi de muşcată, pe care o mai găseşti, pe ici pe colo, în satele de sub munte. Frunzele topite în dulceţuri le dau parfum împărătesc. Pînă şi butoaiele pentru vin, cine se pricepe, le spală cu fiertură din indrişaim. Dar voi, orăşenii, ce să spălaţi ? Sticlele ? În care găseşti „Murfatlar", tras la Valea Călugărească ?

Fina Frusina chicoteşte icnit. Îşi rîde de mine. Altminteri n-ar avea motive să cotcodăcească. Precis c-o miră lipsa de cunoştinţe a subsemnatului.

Ţaţa Catariţa, care s-a adăpat vîrtos din clondirul cu rachiu parfumat, scoate din ceaunul impresionant, care pînă acum colcăise mocnit deasupra pirostriilor, o orătanie întreagă. Şi mi-o depune toată în blidul de lut smălţuit. Probabil din pricina euforiei declanşate de conversaţia abuzivă cu rachiul suscitat. Vrînd să corectez, cît

mai delicat, eroarea bătrînei, rup un vîrf de aripă, îl cedez moașei, rup și vîrful celeilalte, pe care îl transmit țaței Catarița, iar finei Frusina îi ofer tîrtița. Fără aluzii. Restul îl păstrez pentru uz personal.

— Măi copile, stai blînd și ia-ți îndărăt osișoarele! Așa ceva nu se-mparte cu nimeni... — mă admonestează țața Catarița.

Pentru a-mi demonstra afirmațiile, monumentul naturii scoate din ceaun, — adevărat monstru de tuci, — încă două orătănii. Una și-o rezervă sieși, iar cealaltă, întrucîtva mai subdezvoltată, i-o pasează Frusinei.

Apoi îmi explică, îngăduitoare :

— Sîntem noi muieri, pe care le saturi cu ciosvîrțele ?

— Și cina Moșca ? — mă mir eu.

— N-are dinți... Totdeauna se-nfruptă cu sosul. Rupe miez de pîine, întinge și mestecă...

Niciodată nu m-am dat în vînt după carnea de pasăre. Dar nici n-am tratat-o vreodată necorespunzător, lipsind-o de respectul cuvenit.

Spre uimirea mea, ceea ce se află în blid depășește orice așteptare. Nu numai frăgezimea copanelor, țesătura fină a bucăților de piept sau dulceața infinită a spatelui mă cuceresc definitiv, ci sosul în care se scaldă cele de mai sus.

Îndată ce lichidez totul, după ce mă ling pe degete, bineînțeles la figurat, o chestionez pe țața Catarița :

— Ce minune a fost asta ? Că n-am mai mîncat în viața mea un pui atît de gustos !...

Țațele se privesc reciproc încîntate, iar Catarița, hlizindu-se, îmi expune problema în detaliu :

— Copilul meu, tare-s bucuroasă că ți-a plăcut... O dată pe lună, cînd ne-ntîlnim tustrele suratele, totdeauna ne cinstim sufletele cu felul ăsta... Cocoșel cu sos de vin... Că nu-i un pui oarecare, ci cocoșel nevinovat, de cinșpe săptămîni... Rumenim cărnița în unt topit, după ce-am

sărat-o și piperat-o, apoi îi adăugăm ciupercuțe de pădure, ceapă prăjită, cîteva boabe de coroiandru, un vîrf de cuțit de chimion, și stingem totul cu frunte de comină, pentru ca la urmă să turnăm în ceaun și-un sfert de vin vechi, însă alb. Dacă erai mai cu luare aminte, ai fi găsit și gustul usturoiului, al cimbrului și-al afumăturii, căci i-am prăjit și cîteva feliuțe de costiță afumată, de casă. Iar smîntîna, pentru că sosul a fost legat cu smîntînă proaspătă, culeasă azi-dimineață de pe oale, nu ne-am mai uitat în ceaun cînd am turnat-o. Și totul a fiert încet, peste un ceas și jumătate, la foc mic, pînă am izbutit de te-am adus pe tălică la masă.

— Țațo Catarițo, Ave ! Așa ziceau strămoșii noștri, romanii. Ave ! Încă o dată, Ave !

— Avem încă olecuță, copile ! Am păstrat pentru tălică pipoțelele, inimioarele și ficățeii, c-au rămas pe fundul ceaunului. Pesemne că moșii noștri aveau și ei, de strigau astfel la ospețe... Fa, Frusino, dă blidul încoace... Să-i punem și sosul cel gros, adunat cu rășchitoarea de lemn...

Înțelept a fost cel ce-a născocit mesele joase, așa cum era cea la care ne ospătasem cu toții, așezați pe scăunele cu trei picioare.

Pentru că, dac-am fi stat la o masă normală, aș fi fost în stare să cer bătrînelor mele să fugă prin curte, după alți cocoșei, și să fiarbă o nouă șarjă de „pui la ceaun, cu sos de vin și smîntînă". Dar așa cum șed acum, puțin înghesuit în mine, excesul de mîncare mă apasă pe cord, făcîndu-mă să gîfîi lejer, dar mulțumit de cele întîmplate.

După ce-am cerut voie să fumez, stăm cu toții în jurul măsuței. Și tragem fiecare din țigara lui. Adică din țigările mele, pe care le-am oferit țațelor cu negîndită dezinvoltură. Pentru că bătrînele fumează catastrofic, țigară

după ţigară. Şi, pentru că nu suportă filtrul, rup „Snagoavele" de parc-ar fi beţe. Noroc că-s „superlong".

Din pricina fumatului în exces, ţaţele îşi curăţă gîtul, din timp în timp, dar destul de des, cu tăria aia parfumată.

O şansă pentru mine, să aflu cît mai bogate informaţii despre enigmele care-mi frămîntă creierul. Pentru că ţaţele devin comunicative, vesele şi predispuse la confidenţe.

E mai mult de-un sfert de ceas, de cînd ţaţa Catariţa îşi derulează autobiografia :

— D-aia îl urăsc pe cînele de Gulliver ! Ne ia pîinea de la gură ! Pînă ce n-a venit în Colţiilupchii, eram doftoroaiele satului, eu cu cina Moşca şi fina Frusina. Mai descîntam, mai făceam niscaiva farmece de dragoste, mă rog.. Dar păcătosul de diavol, cu şmecheriile lui, ne-a lipsit de respectul oamenilor... Nu ni se mai leagă nici un descîntec...

Cina Moşca o întrerupe, intervenind inoportun :

— Înainte vreme se mai aranjau, se legau. Acuma şi tineri sînt mai puţini, să le facem de dragoste... că-s navetişti... Lucrează mai toţi la oraş, la fabrică... Pe vremea mea, ehei, alte obiceiuri... Te durea capul, veneai la cina Moşca şi-ţi stingea un tăciune în apă neîncepută... Acuma, te duci la doctoriţa Milica, îţi dă un nasture, şi-ţi trece capul... La mine nu te lăsa, dar plecai cu credinţa...

Dacă ţaţa Catariţa, acest monument fără vîrstă al naturii, a fost sub oblăduirea cinăi Moşca, înseamnă că moaşa detronată a satului trebuie să fie mai bătrînă decît ea. Ceea ce, totuşi, nu-i cu putinţă, pentru că n-arăta mai zbîrcită şi mai mumificată decît ţaţa Catariţa. Aşa că întreb :

— Cîţi ani să ai, cină Moşca ?

— Păi mai ştiu eu, băieţelule ? C-am pierdut socoteala. În orice caz, sînt mai în vîrstă decît Catariţa asta...

— Şi cît ai dumneata, ţaţo Catariţo ?

— 81 ! Precis ! Iar cina-i mai mare cu unşpe ani...

— Să aibă nouăzeci şi doi ? Să bată spre sută ?

— De ce nu ? — se miră fina Frusina. — Păi şi eu, care-s mai tînără, am trecut şi eu de 76, încă de anul trecut ! Aşa să fie, ţaţă Catariţo ?

— Precis ! Am o ţinere de minte, cum nu găseşti la ăştia tineri. Uit doar ce se petrece acum, că mi-s bătrînă, dar ce-a fost mai de demult, toate mi le amintesc... Mai cîndera, zilele trecute, mă-mpungea un cîntec de pe vremea mea, vroiam să-l îngîn, dar mi-era teamă că nu-i mai ştiu cuvintele... Cînd colo, ce să vezi, numaidecît mi-au curs în ureche, de parc-ar fi fost ieri... Dar ăstea, pe care le cîntă la radio, le uit numaidecît... Şi nu-s rele... Parcă mai alaltăieri cînta Marina Voica o romanţă americănească, dar, în afară de nişte vorbe ruşinoase, cevaşilea cam aşa, „cucurucucu“, nu-mi mai aduc nimic aminte... Dacă n-ar veni săptămîna viitoare doctorul Priciu, aş zice că-s zăludă... C-am dat în mintea copiilor... Dar facem nunta şi plecăm...

— Ce nuntă, ţaţă Catariţo ? — mă minunez eu, necrezîndu-mi urechilor.

Catariţa mai trage o duşcă de tărie, rînjeşte calin, şi mă fixează, hipnotizîndu-mă îndelung, aşa cum procedase cu „Satan“ şi „Belphegor“. Apoi mărturiseşte totul :

— Nunta mea, copile ! De peste şaizeci de ani tot îl aştept... A fost doctor la Cîmpina, prin 1914, înainte de războiul cel mare, ne-am iubit şi ne-am jurat credinţă... Acuma vine să mă ia la el...

— De unde vine ? Şi unde vreţi să plecaţi ? — întreb eu.

Cina Moşca, beată de surpriză, şi fina Frusina aşijderea, au rămas cu gurile căscate.

— Din Australia... Acolo am auzit c-ar fi plecat... Are avere, case nenumărate, bloace cu zece caturi, herghelii, pășuni întinse, cirezi, oi merinos, averi nenumărate, măi copile !... Mîine, poimîine sosește cu avionul lui, ne urcăm și plecăm la Australia... Nunta o facem în avion, acolo sus, ne cunună vizitiul, sau șoferul, cum i-o fi zicînd ăluia care mînă mașinăria zburătoare, și-o să privesc la Colțiilupchii, de deasupra norilor... De ani de zile, în fiece dimineață stau la fereastră și mă gîndesc la ce-o să fie, îmi aduc aminte de doctorul Priciu, cît era de tînăr și frumos, și-mi vine să zîmbesc singură, că eram junincă și nu cunoșteam la oameni... Cînd m-a îngrijit de răceală și m-a fricționat cu oțet, tremuram de fericire... Avea mînă gingașă, mătăsoasă... Îndată m-am făcut bine, sănătoasă... Atunci m-a sărutat pe frunte, de bucurie... Numai descîntecele mele îl aduc acum îndărăt... De le-aș fi știut și pe vremea ceea, nu mai pleca în țările îndepărtate... Unii spun că nici n-a plecat, ci-a murit în gară la Ploiești, călcat de-un tren... Dar nu-i adevărat, că mi s-ar fi arătat...

Cina Moșca, înlemnită de emoție, o mîngîie pe cap, plină de duioșie. Țatei Catarița îi lunecă fișiul. Și rămîne cu capul despuiat. După cum bănuisem, e complet cheală. Catarița își trage imediat baticul, rușinată.

— Și-am să-mi cumpăr un maldăr de păr bălai, așa cum poartă fetele alea de la televizor... Dar înainte de-a pleca, nu mă las pînă nu-l văd nenorocit pe viermele de Gulliver... Îl omor, îi dau șoricioacă, văz eu ce-am să fac...

Fina Frusina, parcă trezită dintr-un vis prea frumos, supralicitează, încruntîndu-și fruntea :

— Care șoricioacă, țațo Cataritо, eu îi tai vinele cu secerea...

— Ba nu, — se-ndîrjește cina Moșca, — nu-i bine, trebuie să-l stropim cu gaz și să-i dăm foc... să se chinuie

blestematul, că ne-a răpit pînicica noastră, cea de toate zilele !... El şi cu Polina, care-i tot în slujba lui...

Ţaţa Catariţa tresare la amintirea unui gînd, şi-o bate pe umăr pe fina Frusina :

— Ia ascultă, fa, Frusinico, îl omorîm noi, că nu se mai poate aşa, dar mai ştii tu cîntecul ăla cu : „omoară-mă, neicuţă, omoară !“...

— „Strînge-mă-n braţe să mă doară...“ — continuă înveselită fina, îngînînd melodia, cu glas subţire, pătruns de nebănuită patimă.

Cina Moşca, luînd o lingură de lemn de pe masă, începe să bată tactul cu ea, şi dirijează corul ce se înfiripă, derulînd mai departe străvechea cîntare :

— „Frînge-mi pieptul, muşcă-mi gura, şi-ţi arăt eu unde-i şura !...“

Privesc la cele trei ţaţe năuc, nemaiînţelegînd nimic. Ţaţa Catariţa şi-a găsit şi ea o lingură, una mare, pentru bulion, şi bate în masă de parcă sună toaca la schitul Vovideniei. Fina Frusina, încadrîndu-se în formaţia instrumentală închegată spontan, face rost de-o unealtă corespunzătoare, un satîr de lemn pentru tocat vinete, şi susţine partitura grupului ritmic.

Tustrele, alcătuind un ansamblu bizar, folk şi pop, din instrumente de percuţie şi grup vocal, cîntă în cor, de intră în vibraţie pînă şi ceaunul. Semn că-i absolut gol. Deci îmi iau orice nădejde să mai fi rămas ceva în el, şi ascult îngrozit :

— „Omoară-mă, neicuţă, omoară, nu mai pleci curînd la moară, ţi-am ascuns opinca-n pod, şi cămeşa am să-ţi scot !“

Ţaţele au uitat de prezenţa mea, înfierbîntîndu-se din ce în ce mai intens. Cîntarea le-a răpit minţile, şi-o răcnesc privindu-se-n ochi, de parcă şi-ar transmite telepatic textul de mult uitat.

La un moment dat, țața Catarița tace, ieșind din cor. Celelalte surate tac și ele.

— Mă-mpunge un dor să dănțuiesc! — comunică țața Catarița. Un joc tare vechi, de cînd eram fată... Cîntați-mi, afurisitelor, că mă arde...

— Dar ce anume? — se interesează cina Moșca.

— Ghiulbahaua, cină Moșca!

De-ar fi intrat în transă, și tot n-ar fi răspuns mai rapid solicitării. Frusina se întărîtă tot mai aprig. Cîntă subțire, icnit, sugerînd din glas schimbările ritmice. Cina Moșca o susține, pe post de contrabas, și la propriu și la figurat.

Catarița joacă de una singură, înconjurînd măsuța joasă, într-un vîrtej cumplit. Blidele tremură, tacîmurile vibrează, iar dulcea bătrînă țopăie bucuroasă, fericită nespus. Baticul i-a lunecat într-o parte, dar bătrîna și-a pus o mînă pe cap, și dănțuiește în continuare, ca și cum figura ar face parte din canoanele jocului.

Pe celelalte două țațe nu le mai rabdă inima. Se ridică de pe scăunelele lor cu trei picioare, o iau de brîu pe Catarița și se-ncing în dănțuiala nebună care cutremură cojmelia.

Mă uimește nu numai focul aprins după atîția zeci de ani, ci și vocile lor incredibil de tinere și frumoase, acordate armonios în terță. Zdupăiala face să-mi intre și mie anumite fibre în consonanță. N-am fost niciodată un dansator de excepție, dar urechea mea muzicală, aproape absolută, îmi îngăduie să simt ritmul oricărui dans.

— Trecem pe „cadina“, fa? — țipă goarna țaței Catarița.

— Nu, Catarițo, — declară cina Moșca, — hai să-i tragem o „țigănească“, de-aia de nuntă, că noi tot n-o să fim în mașina ta zburătoare, cînd ai să te măriți cu doctorul...

Nu mai rezist, şi mă încadrez şi eu în grupul dansatoarelor. Acuma, bojdeuca ţaţei Catariţa se clatină îngrijorător. Dar „ţigăneasca" o ştiu bine, doar am fost naş mare la trei nunţi, în sat, la Tîncăbeşti. La ultima mi-am scrîntit şi piciorul stîng, în aplauzele furtunoase ale nuntaşilor.

Bat pămîntul îndîrjit şi vîrtos, de parc-aş călca în picioare gîndacii de colorado ce-mi vatămă cartofii din grădină. Cînd cu tocul, cînd cu talpa, cînd cu vîrful.

— Bravo, copile, halal să-ţi fie ! — se entuziasmează ţaţa Catariţa.

Cina Moşca iese din joc pe neaşteptate, strigînd la noi :

— Mă-c în pod, Catariţo, s-aduc un pumn de nuci. Jucăm pe nuci, să vadă băieţelul ăsta ce n-a mai pomenit !

Podul e deasupra noastră. Însă intrarea e prin tindă, unde-şi are gura şi scara. Cina Moşca se repede pe trepte, le urcă de parcă ar fi reactor, apoi începe să cotrobăiască prin văgăunele unde-s puse nucile la uscat. Ieşim şi noi în tindă, fără să ne oprim din danţ.

Ori din pricina trepidaţiilor pe care le-am imprimat duşumelii din tindă, ori din pricina cinăi Moşca, ivită în grabă, cu nucile în poală, la gura podului, scara uşurică se desprinde şi cade zgomotos. Tocmai cînd cina Moşca se avînta s-o coboare. Moaşa generală a satului rămîne agăţată în mîini, suspendată la buza podului. Iar noi înlemnim, în cea mai dificilă figură a „ţigăneascăi". În călcîie. Iar nucile ne plouă-n cap.

— Cină Moşca ! — urlă, pe două voci, Catariţa şi Frusina.

Bătrîna dă din picioare, ca şi cum ar avea de gînd să-şi facă vînt în tindă. Dar nu cred să fie bîntuită de-asemenea idei năstruşnice. Pentru că se află la o altitudine de cel puţin trei metri.

În timp ce apreciem paralizaţi exerciţiile Moşcăi, apare în ogradă, ca din senin, figura rotundă a lui Iermolai Bîc.

Priveşte la noi, apoi la cina Moşca, şi ne comunică impresiile sale :

— Ia te uită, omule ! Bătrînă-bătrînă, dar ce bine se ţine la vîrsta ei ! — Apoi recuperează, şi continuă : — Hai să mergem, maestre şi colega ! Am venit să te iau la domnul Gulliver... Sîntem aşteptaţi !

10) POC ! MOBILIZARE GENERALĂ !

Mort de oboseală, mărşăluiesc împreună cu Iermolai Bîc în direcţia domiciliului domnului Gulliver Naiba. Sudoarea îmi şuroieşte de pretutindeni, ca şi cum aş fi o cişmea cu garniturile neetanşe. Dar am toate motivele : mîncare în exces; plus „ţigăneasca" dănţuită cu bătrînele mele dezlănţuite.

Acum mi-e clar că nu-s zdravene la minte, de vreme ce vor să-l lichideze pe bătrînul mag. Şi încă apelînd la cele mai variate şi eficiente modalităţi. Catariţa speră să-l otrăvească, Frusina, mai gentilă, doreşte să-i secţioneze vinele, dar cu secera; iar cina Moşca să-l incendieze, aspersîndu-l cu gaz lampant. Drăguţe ţaţele mele, dar cam nătăfleţe...

Ca să nu mă plictisesc pe drum, îi fac puţină conversaţie forestierului :

— Slavă Domnului, dragă Laie, c-ai rezolvat problema cinăi Moşca ! Dacă n-o coborai din pod, suindu-te în cîrca mea, de mi-ai dezarticulat claviculele, putea să-şi frîngă gîtul...

Iermolai, modest, pleacă fruntea și mormăie :

— Abia acum stau și mă gîndesc, n-ar fi fost mai comod să fi pus scara la loc ?

Îmi vine să-mi trag palme singur. Căci asta era soluția cea mai corectă.

— Ascultă, Laie, totdeauna gîndești așa, cu întîrziere ?

— Nu. Alteori mi se-ntîmplă să gîndesc înainte ! Și-atunci acționez din instinct. De-aia îmi și ies toate lucrurile pe dos !...

— Nu te amărî, că trece ! Pe măsură ce-mbătrînești... Cînd ai să fii la vîrsta mea, ai să gîndești ca mine... Fără intuiții onirice !

Laie cade pe gînduri, apoi, după matură chibzuință, mă-ntreabă :

— Omule, și crezi că-i mai bine ?... Uite, nene Conane, eu mă duc să mă schimb, ia-o înainte !

— Bine, du-te, dar ce vrea Gulliver ?

— Mi-a spus că te-a invitat... Acuma-i trecut de șapte... Vin băieții și fetele... Facem un poc !

— Toți deodată ?...

— Nu chiar toți... Numai patru !

— Nu cumva-i vorba de poker ?

— Dar matale ce ți-ai închipuit ? Că facem poc din gură ?

Îi fac un semn cu mîna, de rămas bun, și strig în urma lui :

— Chestia cu onirismul să n-o pui la inimă ! N-am nimic cu oniricii !

— Era și normal, doar ești scriitor, omule !

Deși n-ar fi trebuit să-i stric plăcerea, conștiința mă presează să-i mărturisesc deschis :

— Însă numai pe hîrtie, cînd îi citesc !...

Iermolai Bîc mă salută din mers. E prea departe, ca să mă fi auzit. Mai bine așa.

Grăbesc și eu pasul, în limita posibilităților, și peste un sfert de ceas bat la ușa magului.

— Dă-ți osteneala și intră, oricine-ai fi, deși știu cine ești ! — îl aud pe Naiba, îndulcindu-și glasul.

— Bine te-am găsit, bătrîne șef de trib ! — îl salut eu. — De ce m-ai mobilizat ? E neapărat necesar să nu mai dorm deloc, să nu-mi mai odihnesc capul o clipă ? Știi oare că n-am apucat să-mi amintesc ce-i aia somn ? De poker îmi arde mie, eu care nu joc decît table ? Cu ce ți-am greșit, de ți-ai cășunat pe mine ?

— Oprește, stăpîne ! — mă imploră Naiba. — Prea multe întrebări pentru un om atît de obosit. Mai ales care zăbovește la chiolhanuri de pomină, de-a duduit tot satul. Pînă vin băieții și fetele, hai să te culci puțin. Te-adorm într-o clipită, numai să-ți cunosc zodia. Ia spune-mi, cînd te-ai născut ?

Gulliver mă ia la întrebări, de parcă aș avea nevoie de pașaport, pentru a pleca în împărăția somnului.

— Nu te mai osteni, bătrîne șef, că ți-o spun singur : zodia taurului...

— Așa bănuiam și eu... Judecînd după trupeșie. Haidem în odaia de culcare. Peste o jumătate de ceas, ai să fii alt om, cu somnul pe care am să ți-l dăruiesc eu.

M-a pălit un somn atît de cumplit, încît nu văd ce aport mai poate avea Naiba. Decît, cel mult, faptul că-mi pune la dispoziție odaia corespunzătoare. Dar nu doresc să-l supăr, și-atunci accept să-mi „dăruiască“ el picul de somn, de care am nespusă nevoie.

Spre insatisfacția mea, Naiba mă conduce în camera cea mai bizară din locuință. Încăperea fără ferestre. Fără ferestre, dar totuși luminată straniu, ca un ecran de televizor. Împins de bătrînul mag, nimeresc cu piciorul peste un pat. Mă las pe el, plăcut surprins. Se lasă și patul. E din cele pliante, de voiaj, construite din tuburi de aluminiu. Totuși rezistă.

În timp ce Gulliver Naiba, cu mîna sa osoasă, îmi mîngîie fruntea, adorm instantaneu. Fără să mai disting formula satanică pe care o boscorodea în surdină.

Mă trezesc pe neaşteptate, simţind o prezenţă străină în apropierea mea. Ca orice bun detectiv, întredeschid ochii. Observ fără să fiu observat. Asta-i tehnica.

La capul patului, dacă-mi dau bine ochii peste cap, pot desluşi prezenţa care mă neliniştise. E bătrînul. Cel puţin aşa sper.

Într-un jilţ domnesc, pe care nu-l remarcasem la prima mea vizită, Gulliver doarme adînc, sforăind vîrtos, pe două tonuri. Cu melonul pe cap, cu braţele sprijinite pe lăturoaiele fotoliului, magul arată întocmai ca unul din idolii din insula Paştelui, aşa cum i-am văzut în cartea lui Thor Heyerdahl. Ciudată asemănare, în orice caz.

Mai ciudată mi se pare, însă, buna mea dispoziţie şi starea de perfectă odihnă. Ceasul mi-a stat încă de-azi noapte, dar cred c-am dormit pe puţin două ceasuri.

Mă scol atent, să nu deteriorez fragilul pat pliant, şi mă apropii de bătrînul mag. Îl hîţăn de umăr. Naiba nimic.

— Domnule Gulliver ! Ce faci aici ?

— Hîrr ! Hîrrr ! — îmi răspunde vraciul, în stare de transă.

— De cînd sînt aici ? Răspunde odată ! Ce-i cu dumneatale ?

Cînd scutur oleacă mai ţeapăn, îi cade melonul de pe cap. Mă plec să i-l ridic, şi-abia atunci îi aud glasul bătrînului :

— Vegheam, stăpîne, vegheam la somnul dumitale ! Ştiu tot, am auzit tot, văd tot. Chiar şi prin pereţi...

— Mă rog, cum vrei matale ! Dacă obişnuieşti să sforăi în stare de veghe, înseamnă că nu dormeai, ci comunicai în cod cu lumea cealaltă...

Bătrînul se ridică din jilţ, înalt cît îl ţine statura sa uriaşă, îmi smulge melonul din mînă şi mă prelucrează :

— Nu huli ! Nu cuvînta despre lucrurile pe care nu le poți înțelege, stăpîne. Că să nu-ți pară rău !... Că vine și vremea căințelor... Acuma să mergem în odaia cea mare, c-au sosit băieții și fetele, îi și văd... Pe toți îi cunoști, dar nu știi cîte parale le face pielea... Numai eu i-am cîntărit demult, îi am în degetul cel mic... Sînt toți niște păcătoși... Iar iertarea n-or să și-o capete decît tot prin puterile mele...

Într-adevăr, nu-nțeleg ce vrea să spună Gulliver Naiba. Dar în mai puțin de două zile, nici o clipă mai mult, am să lămuresc toate lucrurile. Pentru că prea se tulbură, și în mod intenționat chiar, fața cea limpede a lumii. Aici e nevoie de-un spirit lucid, de excepție, cum e spiritul meu, ca să descîlcească păienjenișul țesut de Gulliver. Eu, unul, nu-s dus de prea multe ori la biserică...

— Dacă au venit, atunci să-i întîmpinăm, bătrîne șef de trib !

Magul, politicos, obiectează :

— Ei să ne-ntîmpine, stăpîne, nu noi pe ei ! Fiindcă aparținem altor lumi... Dumneata celei literare, eu celei care nu se vede !

Cînd pătrundem în odaia cea mare, observ unele schimbări. În primul rînd sistemul de iluminare. De unde, la prima vizită, mă intrigase prezența unui bec de 15 wați, insuficient pentru o încăpere atît de supradimensionată, acum constat necesitatea unor ochelari de soare, deoarece în locul luminării electrice a fost montat un agregat prevăzut cu tuburi de neon.

Masa imensă, care ocupa toată odaia, a fost acoperită c-un soi de covor persan și trasă oarecum mai la o parte, lîngă bufet, iar măsuța minusculă, în raport cu cealaltă, mutată sub bătaia razelor albastre.

Iar cea mai semnificativă schimbare, e faptul că senzația de vid, generată de absența elementului uman, constatată de mine încă din examinarea întreprinsă ieri, acuma e total inversată. Ne sufocăm de prea multă lume.

Dar ce lume ! Geca Leoveanu-Zbanţ, Tulli Pompadur şi Iermolai Bîc, mestecînd nişte cărţi de joc, s-au şi organizat în jurul măsuţei cu postav verde. Iar Milica Manzur, simpatica doctoriţă, împreună cu Polina Ţilimindriu, mai puţin simpatica moaşă comunală, rezemate cu spatele de bufetul living-room-ului, privesc prefăcut indiferente la activitatea tinerilor.

Dentistul explodează de plăcere, la vederea mea :

— Măi tu măi, ce surpriză ! Romancierul ne onorează cu prezenţa sa impresionantă !

Deoarece a omis să ne dea bună seara, căci sîntem în jur de orele opt, remediez situaţia, lansînd un jovial :

— Bonsoar bun, la toată lumea !

Pentru a le deveni cît mai apropiat, ca să nu se simtă stingheriţi de personalitatea mea, utilizez deliberat un limbaj cît mai „popular", în maniera celui auzit la dînşii, dar fără exagerări.

Forestierul, blajin şi bălai, mă priveşte satisfăcut. Arată cu totul altfel, în hainele pe care le poartă acum. Spre deosebire de pantalonii fustă ai dentistului, Iermolai Bîc a optat pentru contrariu, nişte blugi atît de strîmţi, încît am impresia c-a făcut baie cu ei, şi-abia apoi i-a pus la uscat, expunîndu-se la soare îmbrăcat. Cămaşa de vară o poartă pe dinafară. Dar nu deranjează, pentru că poate fi uşor confundată şi cu-o pijama, datorită modelului.

Geca Leoveanu pare să fie în criză de timp. Mestecă tot timpul cărţile, de parcă le-ar supune unui tratament de încălzire. Nervozitatea olteanului e mai mult decît evidentă. Îl mănîncă mîinile, îşi mută tot timpul picioarele, se mişcă mereu pe scaun. Pe care-l dă precis gata în seara asta, dacă nu se astîmpără.

Deoarece nu mai joc poker de foarte multă vreme, de cînd eram elev, optînd definitiv pentru table, voi chibiţa de la distanţă, alăturîndu-mă fetelor. Poate mai aflu ceva, ocupîndu-mă de conversaţia lor. Femeile manifestă o deosebită propensiune pentru acest gen de contactare umană.

Iar remarca Polinei, aflată în stînga mea, vine să-mi susţină afirmaţia de mai sus :

— Ce zici, tu, doctoriţo, nebunaticul ăsta de Tulli, iar le ia banii la gorobeţi ! E deştept foc, tu ! Aşa mi-ar trebui un bărbat, deştept şi plin de bănuţi... Cum mi-s eu femeie chibzuită, trîntim un apartament la Bucureşti, de le luăm maul !...

Milica Manzur, privindu-mă pe sub sprîncene, zîmbeşte subţire :

— Aşa crezi, Polino ? Că-ţi ridici casă din poturile de la poker ? Sau te bizui pe danturile celor din Colţiilupchii ? Află de la mine, că-i văd pe toţi la dispensar, au nişte dinţi de criţă !

Polina Ţilimindriu, îmbufnată, îi suflă printre buze :

— Milico, să nu te prind cu Tulli, că-ţi stric dosarul !

— Fii liniştită, fată dragă, mi-ajunge un medic în familie... Totul e să te vrea el pe tine... Te iubeşte ?

— Principalul e că-l vreau eu de bărbat... Restul nu contează !

— Şi ce te faci cu Geca ? Ştii prea bine că te place...

— Veterinarii să-şi vadă de vacile lor, eu-s din alt soi !

Polina nu greşeşte. Pentru că moaşa, în seara asta, arborează o toaletă de groază. O rochiţă imprimată în zeci de culori, din soiul „bălţată de cîmpie“, de-ai putea să joci şah pe carourile ei. De gît îi spînzură tot soiul de lanţuri cu tinichele. Numai talanga-i lipseşte. Restul ar corespunde.

Deoarece presimt o apropiată deteriorare a relaţiilor în acest teritoriu, mă deplasez în direcţia măsuţei cu postav verde, să asist la pregătirea dezastrului general. Că n-am văzut joc de poker, la care să cîştige toţi participanţii. Iar cine recoltează bani, şi încă nemunciţi, recoltează precis antipatia şi aversiunea partenerilor, plus cuvenitele rigori ale legii. Care contează mai serios decît „impresiile“ combatanţilor...

17) DOMNUL POKER ȘI FIII SĂI AU MURIT... PLĂTIND CU TREI AȘI !

Îmi făcusem iluzii, crezînd c-am să chibițez numai. Dintr-un exces de politețe, Gulliver Naiba îmi cedează locul, insistînd sîcîitor.

— Stăpîne, astăzi vreau să fiu gazdă, am un oaspete de onoare, și trebuie să mă ocup personal de buna sa dispoziție...

— Dacă eu-s oaspetele, bătrîne șef de trib, renunț la orice onoare, numai să nu joc poker... Mă simt și-așa extrem de bine, fără să golesc buzunarele unor prieteni... Joc table, canasta, dar nu pe bani...

Geca Leoveanu, din ce în ce mai tensionat, oprește avalanșa de scuze pe care o simte în perspectivă :

— Maestre Conan, ce fel de scriitor ziseși că ești tălică ? De romane ? Păi cum le scrii, dacă nu te documentezi în miezul vieții ? În privința noastră, prietenii matale, nu-ți fă griji... Chiar dacă vei cîștiga, plăcerea va fi de partea noastră... Hai să tragem locurile...

— Zbanț are perfectă dreptate, — mă asigură Tulli Pompadur.

Polina, auzindu-l pe dentist ispitindu-mă, devine suportera lui cea mai aprigă :

— Chiar dacă pierzi ceva parale, și ți le ia Tulli, c-așa obișnuiește el, nu rămîi în pagubă, maestre ! Îți face niște dinți formidabili, și nu-ți pretinde un sfanț...

— Dar am dinți sănătoși, domnișoară !

— Nu contează ! Tot el ți-i scoate, fără să ceară nimic în plus !

În asemenea condiții, îmi dau seama c-am fost mai demult programat să joc în seara asta poker. Imposibil

să nu-şi fi vîrît Naiba coada şi-aici. Prea sînt îmboldit din toate flancurile.

Laie Bîc, mai blond ca niciodată, extrage un as, o rigă, o damă şi-un valet, le-ntoarce pe dos şi le mestecă.

Geca Leoveanu-Zbanţ se-alege cu asul. Iermolai insistă pe lîngă Pompadur, să-şi încerce şansa. Dentistul refuză :

— Măi tu măi, de ce să nu tragi tu ? Mă crezi atît de tîmpit ?

— Fără exagerări, omule ! Nu chiar atît... — îi răspunde forestierul.

Dentistul ia ultima carte.

— De handicap să-ţi fie, măi tu măi ! Ai baftă ! Eşti capabil să joci la loz în plic, şi să te pomeneşti cîştigînd şi-un „Rembrandt"...

Nespus de curioasă, vădind un spirit autotehnic neobişnuit, Polina Ţilimindriu îl întreabă pe Tulli :

— Şi cît consumă „Rembrandt"-ul la sută ?

Jignit în cultură, Pompadur se abţine să-i mai răspundă. Fiindu-mi milă de moaşă, încerc să-i ameliorez nivelul :

— Dragă domnişoară, nu-l asculta pe Tulli, că-i pus pe şotii. Poţi să-ţi cumperi reproduceri de la orice librărie, chiar şi din cei mai mari maeştri. Ştiu pe cineva care s-a ales cu casa plină de Picasso !...

Polina Ţilimindriu, sigură pe cunoştinţele ei, mă linişteşte :

— S-a mai întîmplat şi altora ! Dar dacă dă cu „verde de Paris", scapă în mai puţin de două ceasuri.

Cu chiu cu vai, izbutim să eliminăm din sector personalitatea moaşei, expediind-o la bucătărie, să-l ajute pe Gulliver Naiba la prepararea gustărilor (care sper să fie confecţionate din materiale nevegetale).

Iar noi ne instalăm la masa de joc, în ordinea indicată de cărţile trase.

Tulli întinde pachetul de cărţi lui Geca, anunţîndu-mă :

— Ai să rîzi, meştere, dar noi jucăm fără deschidere, cu blaind şi over. Ca să nu pierdem vremea... Unu cu doi, bineînţeles...

Ca să-mi reîmprospătez cunoştinţele, deoarece nu-nţeleg de ce să joace numai unul cu doi, din moment ce sîntem un cvartet, solicit explicaţii suplimentare :

— Şi ce face al patrulea ? Chibiţează ?

Leoveanu, care şi pornise să împartă cărţile, se opreşte năuc, şi-mi ţine un curs scurt de regulile jocului contemporan de poker :

— Nene scriitorule, îţi rîzi de noi ? Unu-i miza, doi e blaindul... Să fim în clar... Roaiala capătă primă, 25 de leuşteni, turul de careu la patru, culoarea la trei, iar turul de roaială la cinci, dar în cinci manşe... Se joacă şi cu chintă albă, de Brăila, iar în cazul cînd se-ntîlnesc două roaiale, cea la valet o bate pe cea la as, ca să nu fim niciodată siguri...

Brusc, ca şi cum aş fi fost branşat la un curent de 360 de volţi, îmi reamintesc instantaneu toate chiţibuşeriile acestui joc. Aşa cum îl jucam cu tanti Raliţa, pe boabe de fasole, de mă-ntorceam acasă c-un ceaun de boabe, să mîncăm fasole bătută toată săptămîna. Ce-nseamnă şi memoria ! Nimic nu se pierde, totul se transformă, dar nu ştim în ce anume.

După o jumătate de ceas de coşmar, în care am pierdut orice încredere în norocul meu, dar şi întreaga sumă de bani pe care o avusesem asupră-mi, lansez un împrumut pe piaţă, ferm decis să-mi schimb stilul de viaţă, de joc şi de prospectare a viitorului. Dacă nu-mi recapăt banii pe care mi-i furase Tulli Pompadur, cu maniera lui brutală, agresivă şi deconcertantă, musai va trebui să mă-ntorc la Bucureşti, pe Calea Moşilor, şi să-mi termin acolo romanul.

Dentistul îmi zîmbeşte ca o reclamă de pastă de dinţi :

— Cit să-ţi împrumut, măi tu măi ?

Măgarul își permite prea mult. Acuma, de vreme ce urmează să-i fiu și dator, ne batem pe burtă.

— Trei sutare ! Ca să mă exprim pre limba dumitale, doctore de măsele ! Va să zică așa, mă iei cu măi tu măi ?

— Omule, nu te supăra ! — intervine Iermolai Bîc. — Așa vorbesc moldovenii ăștia, născuți la Botșăni, cu „măi tu măi !".

Zbanț nu mai suportă, și răcnește :

— Dă cartea, tăticule ! Ce mai calea-valea, ce fuse se duse...

Deși nu-s de acord cu principiile profesate de Leoveanu, mai ales chestia cu „duse", examinez atent cărțile servite de Iermolai.

Nu stăm rău. Adică noi, Conan Doi. Trei ași, frumoși și grăsuți, mi se aliniază în față. Încep să capăt iarăși gustul vieții.

Tulli mă privește suspicios, cîntărind pe fața mea posibilitățile unei cacialmale. Dar pe chip mi se citesc atît de clar semnele unei nevinovății cronice, încît Pompadur cade în cursă. Sesizez la dînsul rapacitatea, violența în stare de fierbere, gata de atac, generate de cei trei rigi pe care, bănuiesc, ba sînt chiar și sigur că-i are în mînă.

Rămas singur cu dentistul, din motive cu totul umane, mi se face o milă nespusă de el, și decid să-i dau o lecție de modestie :

— Ascultă, marchize, am posibilitatea să te relansez !...

— Da di ce marchiz ?

— Porți numele unei cunoscute doamne, cam lele de profesia ei, însă posesoarea unor titluri de noblețe indubitabile. M-a luat gura pe dinainte și ți-am zis așa, numai ca să te măgulesc. Sper că nu ești supărat, nu ?

— Măi tu măi, cum să mă supăr pe matale ? Dai plus 70 de mangoți ?

— Urît mai vorbești, marchize, zău așa ! Nu sună frumos în gura unui intelectual. Ți-i dau... Dar ți-i și iau... Ce ai ? Trei rigi ?

— Ai să rîzi, nene scriitorule ! Ce-mi trebuie mie trei rigi ? Patru novari nu-s valabili ?

Gălbinarea dentistului e pe deplin justificată. Dacă aș fi avut și eu un careu, obțineam același efect de pigmentare. Pompadur adună banii de pe masă, recăpătîndu-și culoarea inițială. Dar nu-l rabdă inima, și-și demonstrează agresiv inteligența :

— Și mîna-i greblă se făcu... Păi măi tu măi, nu cunoști proverbul din popor, că domnul Poker și fiii săi au murit plătind cu trei ași ?

— Care popor ? Din filmele western ? Áia nu-s popor, ci figurație, adunătură de platou...

În aceeași clipă, dinspre bucătărie apar femeile, Milica și Polina, mînate din urmă de Gulliver Naiba. Domnișoara Țilimindriu poartă în mînă un ceainic imens, din care răzbat arome de cafea, iar doctorița un flacon impresionant. Chiar de la distanță știu ce cuprinde. După culoare. Celebra benedictină a magului... Iar bătrînul, cavaler, împinge o măsuță pe rotile, pe care se află tot soiul de sandvișuri, supraetajate pe mai multe platouri.

Profitînd de neatenția partenerilor, dar și de bunăvoința Milicăi, fată bună, care-mi servește sandvișurile unul după altul, direct la gură, reușesc să mă întremez puțin. Iar rezultatele se arată imediat. Începe să-mi intre carte.

În vreme ce Polina îl bate la cap pe dentist, și nu numai pe el, ci-și exercită influența malefică asupra întregului colectiv, realizez un ful de dame, apoi cîteva chinte, mai albe, mai la valet, dar valoroase. Drept care, în mai puțin de-un sfert de ceas, returnez datoria contractată la dentist.

După alte două sandvișuri, probabil cu salam de Sibiu, că n-am timp să mă ocup de precizarea materialului, îmi

recîştig suma cu care intrasem în joc, plus ceva mărunţiş. Mai deconectat, am suficientă disponibilitate sufletească pentru ascultarea cretinismelor debitate de Polina Ţilimindriu.

În timp ce Geca Leoveanu turbează, văzînd-o făcînd o curte nebună lui Tulli, acesta din urmă are toate motivele să turbeze şi el. Dar din alte motive. Logoreea moaşei pare incurabilă. Ne-a umflat capetele, fără să manifeste nici un simptom de oboseală. Adevărată forţă a naturii, dar şi monument de prostie.

Chiar în momentul cînd iau potul, de sub nasul dentistului, Polina se-apucă să-i povestească, mai mult lui decît nouă :

— Dacă n-ai suficiente cărţi la îndemînă, te poţi alege cu-o cultură şi de la televizor... urmăresc toate emisiunile, chiar şi cele pentru copii, iar emisiunile ştiinţifice sînt pasiunea mea... pot spune că m-am ales la ora asta cu-o adevărată cultură teleenciclopedică... Ştiu şi eu cine-i califul Morun-al-Rapid, părintele arabilor din o mie şi una de nopţi, zeul responsabililor comerciali, Herpes Trismagistros, inventatorul medicinii, Eschilap, precum şi adjunctul lui, Hipocrit... ieri, de pildă, am ascultat la radio muzică simfonică de Ion Sebastian Bach, „concertul pentru morgă şi orchestră“, ceva dureros de trist, de-aia i-o fi zis aşa, se pare că l-a scris cînd i s-a prăpădit una din fete...

Mi se face o milă cumplită de bietul dentist, care, din motive de disperare, are toate şansele să rămînă chel şi pe fălci, deoarece încă mai demult a-nceput să-şi smulgă fire de păr, unul cîte unul, modificîndu-şi sensibil forma favoriţilor săi bogaţi. În acelaşi timp însă, mi-e milă şi de nervii mei. Aşa că decid s-o driblez pe moaşă :

— De ce nu vă duceţi la televizor, chiar acum se dă „Hamlet“ ! Cu marele Laurence Oliver...

— Oliver Twist, ştiu, am auzit de el, e grozav ! Dar l-am văzut... Dacă vreţi vi-l povestesc... Mai ales chestia

cu Alerte, cînd îl prinde pe Polonicus cu Ofilia... şi moroiul de la miezul-nopţii, că făceau şi ei spiritism, ca şi nenea Gulliver...

Numai intervenţia lui Zbanţ ne salvează de la o criză colectivă de hipertensiune arterială. Gelos, nu numai pe dentist, dar şi pe mine, o roagă pe Polina să-i toarne o ceaşcă de cafea. Moaşa răspunde afirmativ, nu prea încîntată. Toarnă cafeaua, dar mai mult pe propria-i rochie. Înnebunită de durere, Polina vrea să-şi dezbrace imediat peticul multicolor, pentru a purcede la operaţiile de curăţire. Însă Geca se opune :

— Ascultă, Polino, dacă te-apuci să ne faci aici un număr de striptease, te dau pe mîna miliţiei de moravuri uşoare ! Să fim în clar ! Mai sînt şi ceva bărbaţi pe-aici ! Fugi acasă, de te schimbă !

Gulliver, care stătuse pînă acum pe tuşă, ne oferă şi el o mînă de ajutor, propunîndu-i să-l însoţească la bucătărie, să-i dea cu praf de talc.

Milica e „doamnă". Nu i se-aude gura. Îi place s-asculte. Am observat atent cu cîtă patimă audiase relatările primitivei. Laie, care-o mănîncă din ochi, îndrăzneşte să-i ceară un consult pe loc :

— Doctoriţo, de la o vreme îmi bate inima !

Milica, se prinde imediat :

— Zi slavă Domnului ! E mai rău cînd nu bate...

Cînd examinez mai atent cărţile, văd roşu înaintea ochilor. Culoare de carouri... Dacă-mi venea un as de carou, îi nenoroceam, făceam chintă roaială. Le întind pe masă şi strîng potul în centrul acesteia.

— Pot să-mi arunc un ochi în cartea scriitorului ? — întreabă Pompadur, îngălbenit grav.

Tulli Pompadur, în ciuda numelui său aristocratic, mestecă printre dinți cuvinte ciudate, dar care nu se pot desluși. Privește paralizat culoarea, tot atît de surprins ca și subsemnatul.

Cătrănită foc de paguba înregistrată în casa mult visatului ei soț, Polina Țilimindriu, care se întorsese de la bucătărie cu rochia văruită cu praf de talc, îl prelucrează la bani mărunți :

— Măi Zambilă, ce caști ochii ca un boulean ? Nu-ți ajungeau paralele pe care le cîștigaseși ? Cine te-a pus să-l plătești pe baftangiu ! Fugi de unul singur, și ieși al doilea, atît ești de neajutorat...

Excedat de cicăleala suplinitoarei, Pompadur explodează :

— Fac ce vreau cu banii mei, înțelegi, domnișoară ? Prefer să-i pierd pe toți, decît să mă bată Dumnezeu, căsătorindu-mă cu tine... Eu n-am ajuns dentist, așa cum ai ajuns tu în serviciul sanitar, pe post de moașă suplinitoare, abuzînd de toate pilele găsite la-ndemînă... Cu studiile tale de specialitate, nu erai bună nici la vacile olteanului !

Situația începe să se deterioreze.

Polina schimbă mai multe culori, trecînd de la roșu-vînăt la galben-verzui, și se îndreaptă către dentist. Acesta, de-un calm ce prevestește o cumplită furtună cu descărcări electrice, încearcă să-i mai reducă din elan, interpelînd-o :

— Știi tu cu cine vorbești ?

Primitiva, fără să-și reducă viteza de înaintare, ajunge lîngă el și-i arde un pumn de toată frumusețea, provocînd unele modificări în dispoziția maxilarelor lui Tulli.

— Cu tine ! — îl lămurește vajnicul cadru sanitar, pregătindu-se de-un alt atac.

— E-n regulă ! — declară dentistul. — Credeam că nu știi !

Moașa pleacă spre ușă, pășind furioasă. Gulliver Naiba, extrem de politicos, îi deschide ușa, făcîndu-i loc să treacă.

Din păcate, Polina nu frînează la timp, și răzbate în cealaltă odaie. Mult mai rapid decît ar fi trebuit. Un zgomot asurzitor, de scaune răsturnate, vase sparte și diverse alte obiecte ne informează despre ceea ce se petrece dincolo.

Nimeni nu se sinchisește de necazurile Polinei. Numai eu mă ridic de pe scaun, și mă îndrept în grabă spre a-i veni în ajutor.

Dar nu dovedesc s-ajung pînă la ușă, că domnișoara Țilimindriu, cu rochia sfîșiată și împrăștiind nori de praf (de talc) apare în prag. Unul din genunchi arată îngrozitor, julit zdravăn și sîngerînd. Dar Polinei nu-i pasă, ci se rățoiește la mine :

— Unde te duci, bufleo ? Ia-ți banii și condu-mă acasă !...

— Regret, dragă domnișoară, dar sînt fără mașină... Am venit pe jos ! Iar banii nu-s ai mei, trebuie să-i returnez perdanților...

— Ești diliu, dolofanule ? — mă disprețuiește vizibil Polina.

— Și încă zdravăn ! Nu-mi priesc banii nemunciți !

Sesizînd deconcertarea moașei, Geca Leoveanu se oferă :

— Te conduc eu, Polino !

— Cînd ți-ai cumpărat mașină ?

— Știi bine că n-am !

— Și cu ce vrei să mă duci acasă ? Cu una din vacile circumscripției tale veterinare ?

După care se întoarce rapid și dispare din nou. De astă dată nu se mai aude cataclismul de adineauri. Probabil, nu mai are de gînd să vină îndărăt. Deie Domnul !...

În pofida protestelor generale, mai atenuate totuși din partea lui Pompadur, înapoiez banii partenerilor de joc. Îl las pe fiecare să-și retragă de pe masă suma cu care venise de-acasă. Dentistul se avîntă primul, urmat timid de Iermolai Bîc. Geca Leoveanu însă nu se sfiește, ci numără atent fiecare leuț.

Jenîndu-mă de asistenţă, număr şi eu discret ceea ce mai rămăsese. Adică banii care ar trebui să fi fost ai mei. În orice caz, dacă mai ţin bine minte suma pe care o avusesem asupră-mi, constat că-s sensibil mai puţini. Deci, ce mai tura-vura, tot dentistul pare să fie cîştigător...

18) TENTATIVA DE CONDIŢIONARE...

În vreme ce asistenţa dă semne că vrea să-şi ia tălpăşiţa, Gulliver Naiba mi se adresează :

— E vorba despre o invitaţie, stăpîne ! — începe să mă lămurească reprezentativul bătrîn. — Adresată nu numai dumitale, ci şi prietenilor mei, aici de faţă... Pentru că nu credeţi în lumea cealaltă, unde marele Lucifer orînduieşte totul, după ce a fost exclus din ceruri de fratele său, căruia voi îi ziceţi Dumnezeu, vă poftesc la o liturghie neagră, pe care am de gînd s-o oficiez în cinstea prigonitului... Poate se va îndura de voi, şi-şi va arăta faţa...

Gulliver ne priveşte fix, aşteptînd să manifestăm uimire. Primul care se-ncumetă, însă mult prea puţin emoţionat, e Laie Bîc :

— Numai să nu fie în orele de serviciu, nene Gulliver, pentru că poimîine mi se termină concediul ! Vin cu plăcere, deoarece-mi plac bazaconiile şi lucrurile trăsnite...

— Nu huli, stăpîne, că te bate cel de Jos ! — pare indignat Naiba.

Milica începe să chicotească, după care se interesează :

— Şi cînd are loc bîlciul ?

— Care bîlci ? — se interesează Gulliver nedumerit.

— Liturghia matale !...

— Stăpînă, şi matale greşeşti vorbind astfel... Pentru că-n aceeaşi zi, la 23 septembrie, are loc şi iarmarocul echinoxului de toamnă, aici la Colţiilupchii... Cînd se-adună oameni din şapte sate, de se iscă o hărmălaie nemaipomenită, cînd nu se mai poate trăi de larmă şi înghesuială... De-aia oficiez liturghia departe de cătunul nostru, la loc ferit şi liniştit. Pentru că, aşa cum s-a mai întîmplat, Josimea Sa obişnuieşte să-şi arate chipul, sau să-şi dovedească puterile, cu-acelaşi prilej al echinoxului... Am să vă comunic poimîine, încă din zori, locul stabilit şi ora... Căci la şase, fără cinci minute, ziua va fi la fel de lungă cît şi noaptea. Iar noi va trebui să fim la întîlnire, cu toţii, să-l lăudăm pre cel alungat din cer. Sînt sute de ani de cînd mă sfătuiesc cu Dînsul, de cînd primesc sfaturi pentru orînduirea sănătăţii oamenilor şi dobitoacelor, pentru sporirea belşugului nostru...

Bătrînul Gulliver delirează. Cine ştie ce vase sclerozate, împietrite de vîrstă, insuficient irigate, îi funcţionează defectuos, generînd fantasmagoriile cu care ne împuiază capul.

De altfel, nimeni nu pare cutremurat de afirmaţiile aberante ale magului de la Colţiilupchii. Geca Leoveanu-Zbanţ, care-a isprăvit de numărat mărunţişul, îşi vîră nepăsător banii în buzunarul cămăşii. Iermolai, privind galeş la Milica, pare dus pe altă lume. Numai eu şi cu Tulli Pompadur, dar fără exagerare, acordăm o oarecare atenţie invitaţiei.

— Bătrîne şef de trib, — zic, — vin şi eu, dar numai din curiozitate intelectuală, să văd pînă unde poţi ajunge ! Dar să te ferească sfîntul, mai bine zis contrasfîntul dumitale, să ne organizezi şi-acolo vreo partidă de poker !

— Nu luaţi în derîdere, stăpînilor, spusele mele. Mîine plec la Guşteriţa, unde mă-ntîlnesc cu oaspeţi sosiţi din Adîncuri, aşa c-am să lipsesc, dar poimîine veţi fi şi voi acolo, veţi vedea şi auzi, veţi afla lucruri de ne-

crezut... Voi, care locuiți aici, la Colțiilupchii, nu v-ați întrebat niciodată de ce meleagurile astea arată ca vrăjite, cu nume nespus de grăitoare? Peste deal se află Urlița, mai la vale Guștera, pe coastă Secăturile. Lîngă Secături, destul de aproape, găsiți Greabănu, Talia, Ocina, Negru, Cornu... Totul dovedește că pe-aici s-au petrecut lucruri de pomină... Nu vă neliniștesc numele astea?

Iermolai, care tot timpul plutise pe altă lume, finisînd pesemne versuri onirice, răspunde tam-nesam, ca sărit din baie:

— Nu!

— Păcat de matale, stăpîne! Că păreai cel mai hărăzit Lui... Mereu cu gîndul la fața întoarsă a lumii, pritocind tot soiul de chipuri strîmbe și neștiute, mă lăsaseși să cred în soarta matale! Stăpîne Laie, dacă nici dumneata nu simți farmecul ciudat al meleagurilor ăstora, înseamnă c-am rămas singur... Și-aștept de veacuri ivirea unui urmaș! Păcat, mare păcat!

Milica Manzur, făcîndu-mi un mic semn cu cotul, de era gata, gata să-mi verse cafeaua din ceașcă pe pantalonii mei de „tinere", îi ia apărarea „moștenitorului":

— Ar fi mare păcat, într-adevăr, nene Gulliver, dacă s-ar lua după gărgăunii matale... Pentru că-i băiat bun și muncitor. Iarna trecută, cînd se topiseră pe neașteptate zăpezile și porniseră puhoaiele, de erau să pornească pădurile la vale, bietul Laie n-a venit în cătun o lună de zile... Nu l-am mai cunoscut, cînd s-a-ntors, atît de mare-i crescuse barba. Dar salvase, împreună cu oamenii de la ocolul silvic, buștenii tăiați în parchete... Fără minuni, fără cel de sus, și fără cel de jos...

Părăsim locuința bătrînului, îngîndurați și deconcertați, în aceeași formație. În frunte cu Naiba, care pășește mai țeapăn ca oricînd. Melonul, puțin turtit la calotă, îi conferă un aer hilar, de circar ieșit la pensie.

La un moment dat, ieşind din raza lanternei mînuite de Tulli Pompadur, se retrage în beznă, odată cu luna în nori, şi-l auzim glăsuind :

— Poimîine, în zori, veţi avea veşti de la mine, stăpînilor ! Mergeţi la casele voastre, pentru că vă aşteaptă fapte mari, şi numai odihniţi le veţi putea săvîrşi !... Noapte bună, căci eu nu dorm niciodată !...

După dispariţia magului, întovărăşiţi de dentist, care ne luminează drumul, ajungem la portiţă. Pompadur îşi ia rămas bun, şi pleacă în direcţia locuinţei lui Gulliver, pesemne ca să-i înapoieze lanterna.

Iermolai Bîc, privind la Milica, îmi şopteşte, de parcă s-ar fi aflat cineva lîngă noi :

— Omule, mîine te căutăm, eu şi cu Milica. Trebuie să stăm de vorbă, să limpezim lucrurile...

— Vă aştept, fraţilor... Sînteţi invitaţii mei... Numai îngăduiţi-mi să dorm şi eu cîteva ceasuri, că-s mort de somn, absolut mort.

19) INTERMISSION

Nu ştiu cum am ajuns la „moara dintr-un dud".

Pesemne dormind, deoarece nu-mi amintesc pe unde am mers, şi nici cît a durat parcurgerea distanţei de la domiciliul bătrînului Gulliver Naiba pînă la „oaza mea de linişte".

Sînt atît de somnoros, încît străbat tinda în stare de semitrezie. Totuşi, după ce trec pragul, mă-ntorc urgent. Pentru că-i cineva aici, care mă aşteaptă. Sper, spre li-

niştea mea, să nu fie iarăşi enigmaticul mag. Şi nu este. Mogîldeaţa ciucită lîngă pălimarul tindei, care probabil trăsese un puişor de somn pînă la sosirea subsemnatului, se ridică buimacă şi-mi întinde o bocceluţă :

— Tovarăşu creator, m-a trimis ţaţa Catariţa să-ţi aduc niscaiva merinde... Dar am mai pus şi de la mine, pen-că eşti om mare şi trebuie să te hrăneşti bine după cîte-ai păţit azi... Că doar eu te-am scos din fîntîna săpată de bătrînul diavol...

— Parcă te-aş cunoaşte...

— Dar cine nu mă cunoaşte aici, la Colţiilupchii ? Că unu-i Romaniţă Curentu...

— Stai, — zic eu, — acuma te ştiu, eşti din prietenii lui Laie Bîc... Ai fost printre cei ce mi-au dat o mînă de ajutor... Chiar substanţial ! Trăgeai cu barosul în mine, de-mi clănţăneau măselele...

— Eu, tovarăşu scriitor, eu... Dar să nu-mi porţi pică, au mai fost şi alţii... Mai ales nea Poroambă Cîşu, că-i şi de meserie !

În lumina furnizată de lună, îl recunosc de-a binelea pe Romaniţă Curentu. Năpîrstoc şi pricăjit, negricios de parcă ar fi fost spoit cu bocşă de curăţat ceaunele, n-ai zice c-a ridicat barosul acela, mult mai reprezentativ decît el. O clipă nu mi-ar fi trecut prin minte că-i în stare de-atîta elan şi energie, cît dovedise atunci, cînd cu spargerea tubului.

— Bine, nene Romaniţă, dar de ce te-ai deranjat, tocmai în miez de noapte ?

— Păi sînt aici de pe la şapte... Am aşteptat, pen-că mi-a fost teamă să nu fi păţit iarăşi ceva... Şi-apoi, dac-a zis ţaţa Catariţa, că n-ai de nici unele şi că vei flămînzi, ce mi-am spus eu, hai să-l aştept, să văz dacă mai trăieşte au ba !... C-am văzut scriitori numai la televizor, dar în carne şi oase încă nu...

După ce-i strîng călduros mîna și-i preiau bocceluța, îl conduc pe Romaniță pînă la poartă, c-altminteri nu mai dorm nici noaptea asta.

Drăguți cetățeni, oamenii ăștia din Colțiilupchii. Mai ales după examinarea conținutului boccelei. Caș afumat, două copane de cocoș, vreo zece ouă supradimensionate, probabil de rață, precum și-o roată de pîine de casă, coaptă la țest pe frunză de lipan.

Depun produsele la frigider, și mă îndrept spre imensul pat în care abia apucasem să somnolez noaptea trecută.

Sînt convins c-am să dorm ca un dulce copil. Mi-e atît de somn, încît mă culc fără să mai citesc cîteva pagini, așa cum sînt obișnuit. Deși n-am aprins veioza, camera e totuși vag luminată. Intră luna pe fereastră, fără nici o jenă, de parc-ar fi telecomandată. Dar nu mai posed puterea necesară să mă scol și să trag perdeaua. Mai ales că, pare-mi-se, nici n-am prea observat să existe articolul respectiv.

Cu toate acestea, în ciuda speranțelor mele, somnul refuză să se instaleze. Mi-e capul plin de gînduri. Și nu din cele mai tranchilizante. Ce i-a cășunat bătrînului Gulliver, de s-a apucat să-mi întindă capcana cu fîntîna ?

Mai prost e că magul pare convins de puterile sale nepămîntene. Să fie localnicii atît de seduși de vraja pe care o răspîndește Gulliver, încît să interpreteze, la modul mitic, orice fenomen inexplicabil petrecut pe meleagurile lor ? Nu-mi vine a crede, cu atît mai mult cu cît am constatat personal existența unor personaje mai puțin credule, chiar printre cei care m-au extras din fîntînă, cum ar fi, de pildă, Romaniță Curentu, țața Catarița, cina Moșca, fina Frusina și toți ceilalți membri ai echipei de comando.

Pe de altă parte, nici activitățile dentistului nu-mi sînt prea limpezi. Inventează chestii de stomatologie, și crede, în același timp, în fantasmagoriile lui Gulliver. Nu. Nu-i în regulă nici Tulli, cît o fi el de Pompadur... Iar relațiile dintre Polina, Geca și dentist, îmi par din cele mai suspecte... Ce fel de dragoste îi animă, dacă Polina i-a pus gînd rău lui Tulli, bănuindu-l că-i plin de bani, iar Zbanț se ține după moașă, în ciuda caracterului ei, departe de-a tinde spre perfecțiune ?

Imposibil s-adorm. Dar nici nu-s capabil s-aprind lumina și să-mi aștern pe hîrtie, așa cum proceda Ellery Queen, detectiv de excepție, ideile ce trebuiesc urmărite și descîlcite.

„Bum !" se-aude la ușă, pentru ca apoi să se repete : „Bum !" „Bum !".

Cine bate oare, în toiul nopții ?

— Omule ? Omule, te-ai sculat ?

E forestierul, Iermolai Bîc. Nici n-am apucat să-nchid un ochi, și el mă interoghează dacă m-am sculat.

— Nu ! — răcnesc eu, de intră în trepidație întreaga „moară dintr-un dud".

— Omule, nu te supăra, — insistă Laie de după ușă. — Ne-ai spus că sîntem invitații dumitale... Zici că nu te-ai sculat, dar te-aud vorbind, ce-nseamnă asta ? Nu ți-e bine, cumva ?

— Mi-e bine ! Chiar foarte bine... Însă nu v-am poftit noaptea... V-am spus că-s nedormit !

Îl aud pe Iermolai Bîc șușotind cu cineva. Bineînțeles, nu disting mai nimic. În schimb, forestierul, în plină voce, devine impacientat :

— Omule, ți-e rău ? Spune, ca să spargem ușa ! E și doctorița aici, pentru primul ajutor ! E trecut de ora prînzului, și matale încă nu te-ai dat jos din pat...

Chestia cu „ora prînzului" mă nedumirește. Să fi dormit oare ? Și chiar în halul ăsta ?

— Uite ce-i, Laie, n-are rost să-mi demolezi „moara", ușa-i deschisă... Am ațipit și eu cîteva clipe, asta-i tot, nu vă alarmați. Peste cîteva minute sînt al vostru, luați loc în tindă și așteptați cu răbdare...

— Omule ! — îl aud iarăși pe Laie. — Ești sigur că n-ai nimic ? Zici c-ai ațipit doar cîteva clipe... Păi sînt douăsprezece ceasuri de cînd ne-am despărțit... Ești vreun extraterestru cumva, de socotești ceasurile drept clipe ?...

Fără să mai aștepte invitația mea, Iermolai Bîc pătrunde în odaie.

Mai întîi își vîră bila lui blondă și rotundă, apoi gîtul. Dar se retrage instantaneu, bîlbîindu-se penibil :

— Pardon ! Iartă-mă, colega, credeam că ești singur ! Dar să știi că-i și Zbanț aici ! Fă ceva, cît mai rapid, că nu se termină bine !...

Enervat, strig după forestier :

— Ai halucinații, Laie ?

— Aș prefera ! Spre binele matale ! — îmi răspunde de-afară Bîc. — Scoate-o pe fereastră, nene Conane, cît mai zăbovește Geca în livadă...

— Pe cine, oniricule?

— Lăsați, maestre, — se aude glasul neîncrezător, dar îngrozit al forestierului, — că știi mai bine ca mine... Doar am văzut-o în patul matale !

Deși nu-mi vine să cred că Laie obișnuiește să bea, și încă înainte de prînz, mă uit totuși în pat.

Rămîn cu gura căscată, ca și paralizat.

La extrema uriașului agregat de dormit, Polina Țilimindriu, în rochia ei multicoloră, pulverizată cu praf de talc, zace ca moartă.

Atît fusesem de obosit, încît nici nu băgasem de seamă că ațipisem lîngă un cadavru. Totuși, arată destul de bine pentru o decedată. Poate n-o fi murit de tot...

Timid, dau să-i iau pulsul. Bate. Însă încet. Deci trăiește.

Să fi tentat o sinucidere ? De ce tocmai la „moara dintr-un dud" și anume în patul meu ? Nu-i aud însă respirația. Sînt nevoit să-i acord primul ajutor, așa cum am învățat la cursurile de șoferi amatori. Adică, mai înainte de toate, o respirație artificială, printr-un „bouche-à-bouche" corespunzător.

Cînd îmi apropii gura de buzele moașei, mă trăznește o „boare" de alcool (în stare aproape pură). Îmi retrag imediat capul să n-amețesc.

— Omule ? Mai așteptăm mult?

E glasul forestierului. Îl solicit imediat :

— Intră urgent înăuntru, Laie! Dar singur ! Și spune-i doctoriței să-l mai rețină pe Zbanț ! Am motive, din cele mai serioase !

Nici „bouche-à-bouche"-ul aplicat de Iermolai Bîc nu dă rezultate, în afară de-o lejeră amețeală pe care-o observ instalîndu-i-se lent. În cele din urmă, temîndu-ne de apariția veterinarului, pe care-l știm cît e de gelos, o transportăm pe Polina Ţilimindriu sub pat, îndesînd-o cît mai adînc.

La timp, pentru că-n clipa cînd terminăm operația de camuflare, intră în odaie Milica Manzur, dar și urmată de Geca Leoveanu-Zbanț. Răsuflu ușurat. Și nu numai eu, ci și bietul Laie.

— Aș zice să trecem în bucătărie, aici e deranjat ! Putem discuta acolo pe-ndelete ! — iau eu cuvîntul.

— Ce rost mai au și fasoanele astea ? — se interesează Geca.

— Au ! — răspund eu tăios. — Pentru că mi-i foame, și-aș vrea să servim o mică gustare. Mai ales că-i și ora prînzului... Sper că n-aveți nimic împotrivă ! Nu ? Bem și-un păhărel...

— Omule, ai văzut unde duce alcoolul ? — intervine inoportun Iermolai. — Să nu mai aud de benedictina bătrînului... Dă-ne orice, numai băutură nu ! Polina a fost la un pas de dispariție, și nu știu ce s-ar fi întîmplat, dacă nu-i suflai în gură !...

Geca sesizează din voleu, răcnind în consecință :

— În gură ? Cînd, maestrule ?

Bîc, deși nu fusese întrebat, răspunde în locul meu :

— Adineauri... Adică, pardon... Măi Geca, tu nu știi ce-i aia o figură de stil ? Ce te formalizezi așa, tam-nisam ? Colegul meu Conan n-a sărutat-o, ci-a încercat să-i insufle viață... Pricepi ?

Leoveanu îl scutură de guler pe bietul poet, după care, fără să-l elibereze, mă interoghează pe mine :

— Ce-i cu Laie, maestre, înnebuni ? Aiurează în ziua mare ? Despre ce-i vorba ? Ce viață-i insuflași Polinei ? Și, mai ales, cînd ?

Noroc că intervine Milica Manzur, cu calmul ei de medic :

— Dă-i pace băiatului, măi Geca ! E prima oară cînd nu știe ce spune ? Ăsta face poezie și cînd doarme, darmite în stare de trezie !

Olteanul se potolește brusc. Chiar suspect de brusc. Pentru că, în timp ce ieșim din dormitor, îndreptîndu-ne spre bucătărie, privește mereu îndărăt, cercetînd toate colțurile încăperii.

Gustarea de prînz se desfășoară într-o atmosferă încordată.

Geca mestecă grav, Laie mă privește vinovat, parcă implorîndu-mi iertare, dar și uluit de chestia cu moașa, neînțelegînd ce căuta la mine în odaie, iar Milica zîmbind galben, atentă la mișcările mele.

Realitatea e că și pe mine mă frămîntă problema Polinei. Dacă n-a asasinat-o nimeni, dacă nu s-a sinucis, în-

seamnă că s-a-mbătat criță, tocmai în dormitorul meu, urmărind un anumit scop. Dar care ?

De n-ar fi fost merindele, oferite, atît de grațios, de țața Catarița și de Romaniță Curentu, nu știu cu ce mi-aș fi ospătat musafirii. Pentru că Milica mănîncă țeapăn. Iar olteanul nu se lasă nici el mai prejos. Numai eu și poetul Iermolai ne dovedim modești. Însă din lipsă de material, nu din alte motive...

Cînd îl văd pe Geca sfîrtecînd copanul de cocoș, cu cele 24 de măsele ale sale, simt cum mă ia cu leșin. Al doilea copan, dar și ultimul, a dispărut de mult, prelucrat fastidios de doctoriță. Cu ouăle, ce ne-am mai astîmpărat și noi foamea, eu și cu Laie ! Dar ce te faci cu zece ouă, din care, profitînd de faptul că le-am preparat scrob cu caș afumat (și nu se pot număra), veterinarul și medicul uman „gustă“ (din curiozitate) lăsîndu-ne astfel aproape flămînzi.

— Slavă Domnului, că s-a terminat osînda ! — geme din greu Milica.

— Curat osîndă ! — gem și eu. — Nu-i ușor să fii gazdă, coană Milico, ascultă-mă pe mine... care știu ce spun... Dar nu-i nimic, mi-a făcut plăcere, ce să mai spun... Să vă fie de bine ! Acum să trecem la problemele noastre, care-s mult mai grave decît s-ar zice la prima vedere... Ce ne facem cu Gulliver Naiba ? Ce-i cu el ? Privind la chipurile lor, sînt nevoit să conchid că, pînă azi, creierele nu le-au fost malaxate de enigme în genul celor prezentate de mine.

Leoveanu se scobește delicat printre dinți, folosind vîrful pixului. Peste cîteva secunde, cînd începe să vorbească, întreaga sa activitate bucală are o gingașă culoare albastră, de parcă ar fi fost pensulată cu albastru de metilen :

— Meștere, se-mplinesc aproape doi ani de cînd fusei repartizat aici, iar Gulliver Naiba nu mă deranjă cîtuși

de puţin. Nu ştiu ce-l apucă acum, dar bănuiesc că instalarea dumitale la Colţiilupchii nu-i străină de ciudatele lui acţiuni... Pe mine, însă, nu mă surprinde !... Bătrînul fuse totdeauna într-o doagă... Vrăjitori avurăm şi la noi în sat, dar cu timpul muriră, aşa cum o să moară cîndva şi Gulliver...

Iermolai Bîc, rămas şi el oarecum flămînd, priveşte în gol, apoi grăieşte blajin :

— Omule, colegul meu, scriitorul, are dreptate ! Nu-i ceva în regulă cu magul... Şi ce tot spui tu, c-o să moară... Cînd ? De vreme ce trăieşte de sute de ani, după spusele sale...

Dezamăgit de opacitatea veterinarului la aspectele insolite ale parapsihologiei, Iermolai Bîc priveşte implorator la Milica, parcă solicitînd un ajutor calificat.

Doctoriţa, receptînd urgent apelul, ia cuvîntul :

— Realitatea, ce să ne mai ascundem după degete, e că n-am acordat atenţia cuvenită bătrînului Gulliver... Trăind în apropierea lui, purtările sale nu ne-au surprins mai mult decît cele ale zărghiţilor comuni, existenţi în mai toate colectivităţile umane... Numai apariţia scriitorului Conan, zgîrmat mereu de manii poliţiste, a determinat seria de întrebări referitoare la mag... Am mai avut o discuţie cu dragul nostru grăsuţ, şi mi-am expus părerea în privinţa primirii pe care i-a organizat-o Gulliver... Tîmpenii de cretin bătrîn... Ca şi cum scriitorul ar fi venit cu-o delegaţie din partea vreunei asociaţii de luptă împotriva misticismului...

Indiferentismul doctoriţei mă enervează :

— Coană Milico, drag nedrag, dar grăsuţ, cum insişti matale, trebuie să-ţi atrag atenţia că lucrurile se prezintă mult mai grav... Bătrînul a încercat să mă timoreze, organizînd o falsă tentativă de asasinat... Pe de altă parte, există cîţiva oameni minunaţi care i-ar dori o

moarte din cele mai grabnice... Iar Tulli Pompadur, om de ştiinţă, de vreme ce-i doctor stomatolog...

— Numai tehnician! — mă întrerupe Milica. — Ca să nu exagerăm...

— Mă rog, chiar şi tehnician, dar de ce-i cîntă în strună magului? Nu vi se pare stranie această asociaţie, între un reprezentant al zeilor subterani, de genul lui Belzebuth, şi dentistul nostru, reprezentant al lui...

— Eschilap, părintele medicinii, după cum se exprimă Polina Ţilimindriu!

Milica Manzur, cînd vrea să fie răutăcioasă, obţine rezultate notabile.

— Astă-noapte, cînd ne-am despărţit, Iermolai susţinea că doriţi să dezbatem o serie de probleme, referitoare probabil la manifestările lui Gulliver. Vă ascult...

Leoveanu îmi prezintă doleanţele delegaţiei:

— Ca să nu ne mai baţi la cap, dragă maestre, cu enigmele matale, îţi propunem o expediţie... Cu care prilej, fără îndoială, ne vom lămuri cu toţii ce anume învîrte bătrînul... La noapte, cînd se va duce la întîlnirea cu oaspeţii săi din Adîncuri, îl vom urmări... În colectiv... Ce să mai lungim vorba! Nu-i mai bine aşa? Dar aş vrea s-o luăm şi pe Polina cu noi, să nu rămînă singură în cătun cu Tulli...

— Mergem! — îi răspund eu entuziasmat de idee.

— Atunci plec s-o caut pe Polina, — ne informează veterinarul. — De azi-dimineaţă o caut, şi nu dau de ea... Unde cucului o fi?

Sinistră inspiraţie... Pentru că din dormitor se-aude un răsunător şi bine pronunţat:

— Cucu! Cucu!

Peste cîteva clipe, Polina Ţilimindriu se iveşte în pragul uşii. Cînd zăreşte mutrele celor prezenţi, care de care mai pitoreşti, nu se fîstîceşte deloc, ci ne ia la întrebări:

— Ce faceţi aici ? Şedinţă ?

Mă mir nespus că nu-s încă dezintegrat de privirile ucigătoare ale veterinarului. Incapabil să vorbească, Leoveanu-Zbanţ nu reuşeşte nici să se mişte. Total paralizat, îngînă doar :

— Mmşş ! Meşşş ! Mmş !...

Milica priveşte intrigată la mine, apoi la Iermolai Bîc. Forestierul nu mai priveşte deloc, ci şi-a vîrît capul în palme.

Moaşa, neînţelegînd (după cum era şi normal) limbajul veterinarului, mi se adresează mie :

— Ia spune-mi, romancerule, ce cătaţi aici, în casă la Tulli ?

Cînd aude rostindu-se numele lui Pompadur, şi încă în varianta intimă, Leoveanu explodează, reuşind însă performanţa de a se exprima clar :

— Meştere, satiricule, o amăgişi pe fata asta, minţind-o că-i în locuinţa nefericitului ăla de felcer ?

Apoi, fără să mai aştepte răspunsul meu, se repede la moaşă, o ia în braţe, începe s-o legene ca pe-un copil. Deoarece moaşa încă mai răspîndeşte un lejer parfum de alcool, veterinarul o eliberează din îmbrăţişarea sa sălbatică şi dă să mă cuprindă pe mine în braţe. Mic şi bondoc, Geca Leoveanu nu izbuteşte să-mi înconjoare circumferinţa. Atunci renunţă şi începe să mă zgîlţîie din ce în ce mai agresiv.

Polina Ţilimindriu începe să urle :

— Staţi şi nu daţi în el, tîmpiţilor ! Romancerul n-are nici o vină ! Domnul Gulliver mi-a dat o băutură de dragoste, şi-apoi m-a adus aici, în casa lui Tulli.

Surprins de rezolvarea bruscă a problemei, devin deodată furios :

— Ascultă, cucoană, te afli la mine, la „moara dintr-un dud" ! Bătrînul s-a scrîntit, a greşit adresa ! Sau

a făcut-o intenționat, ca să-mi compromită portretul moral ?

Din ce în ce mai turbat, mă rotesc prin odaie cu Geca spînzurat de gît. Milica și Laie abandonează cursa, iar Leoveanu, în virtutea unui binecunoscut principiu fizic, cel al forței centrifugale, aterizează inopinat pe dușumea.

Dar Polina, indiferentă la dovezile de dragoste ale olteanului, leșinat pe dușumea, îi trage un vîrf de pantof în coaste, fără rezultate vizibile (deoarece olteanul nu se mai trezește) pentru ca apoi să ne privească ucigător, să dispară pe ușa ce dă în tindă, de unde ne strigă :

— Mă duc și vă spun lu' nenea Gulliver ! O să v-arate el vouă ! Vă bateți joc de mine, amărîților, vă rîdeți de iubirea mea pentru Tulli, și mă ascundeți sub pat, ca să nu mă găsească ?

După ce-i explicăm lui Geca (destul de anevoios) enigma Polinei, rolul bătrînului ne devine și mai tulbure. Pentru ce-o fi îmbătat-o pe primitivă ? De ce-a mințit-o că-i va aranja o întîlnire cu dentistul ? Motive în plus pentru organizarea expediției propuse de veterinar.

Fără să mai privesc la cadranul ceasului, după unele simptome de foame îmi dau seama că trebuie să fie pe-aproape de orele cinci. Proviziile fiind epuizate, nu-mi rămîne decît să pornesc în căutarea unor alimente.

Geca Leoveanu-Zbanț, încă fricționîndu-și ceafa, se lamentează în la bemol minor :

— Mi-o făcuși, Polina neichii ! Mă distruseși ! Auzi, ce idee ! Să bea leacuri de dragoste, pentru chelbosul ăla de Tulli... Ce găsi la el, omule ?

Iermolai Bîc, căruia în mod evident îi era adresată întrebarea, răspunde pe loc :

— Marea dragoste... Cu Trabant și cu proteze... Cu arginți și cu fofeze... Femeie cu înalt profil moral, nu se uită la înfățișarea individului, ci la caracter...

— La caracterul lui material! — lămurește lucrurile doctorița.

Pe cînd îmi frămîntam mintea cum să procur niscaiva merinde, mă aud strigat din tindă:

— Tovarășu creator! Meștere! Iar m-a trimis țața Catarița, cu niște jintiță fierbinte... Și te roagă să treci pe la ea, că vrea să-ți dezvăluie un mare secret, ceva c-un cîntec al ei din tinerețe, de pe vremea lu' Cuza!

Binecuvîntate fie țațele mele, precum și Romaniță Curentul, mesagerul lor permanent!...

20) TRĂSURA DE LA MIEZUL NOPȚII

Monomul alpiniștilor înaintează ferm și greu, dar anevoios.

Ghidul temerarilor, nea Romaniță Curentu, cu rucsacul la spinare, încărcat ca un cal de povară, pășește voinicește în frunte, despicînd bezna nopții cu ochii săi de nictalop, însușire rară, fiindcă nu-i dat multor oameni să vadă și pe întuneric.

Bunăoară eu, nu disting mai nimic. Prilej pentru a mă poticni de toți bolovanii.

N-aș fi crezut ca-n împrejurimile cătunului să existe asemenea teritorii stîncoase, pline de prăpastii și alte deformații de teren periculoase.

Romaniță, fiind singurul prieten cunoscător al regiunii (și paznic de vînătoare onorific, deci excelent ghid) a trebuit să fie pus la curent cu intențiile noastre. Spre surpriza generală, nea Romaniță s-a arătat mai mult decît

încîntat. „Dacă-l prind pe diavol cu fofîrlica, îi tai coada cu patentul de la bicicletă !“ De multă vreme era păscut de bănuiala că bătrînul se ocupă, în timpul liber, și cu braconajul. „A dat țața Catarița în bobi, așa că precis punem laba pe el !“

Ascensiunea, pe măsură ce ne îndepărtăm de coclaurile noastre, de la Colțiilupchii, se transformă, cel puțin pentru mine, într-o penibilă performanță de rezistență. Transpir copios, de-mi vine să lepăd toate veșmintele.

Poteca alpină se strecoară printre steiuri de piatră, uneori mult mai apropiate decît permite gabaritul meu personal. Dacă n-ar fi bietul Iermolai, nu știu ce m-aș face. Dar cu asistența sa tehnică, competentă și promptă, reușește să mă extragă dintre colții stîncilor. Cu oarecari pierderi, ce-i drept, dar totuși sănătos și nevătămat. Ce mai contează genunchiul sfîșiat al pantalonului de doc, pe lîngă șansa de-a rămîne fixat pentru eternitate, ca Prometeu, pe-o stîncă neagră, cu ficații făcuți praf, metodic și sistematic, de-un vultur.

Deocamdată am necazuri sigure cu ficatul. Din pricina jintiței oferită cu atîta amabilitate de țața Catarița, depistez o serie de dureri suspecte în sistemul digestiv, eventual și hepatic. Constatînd o sporire de frecvență la pașii ghidului, simt nevoia grabnică de a-i transmite prin Laie :

— Urgent o haltă de ajustare, altminteri nu mai răspund pentru al cincilea alpinist !

Romaniță Curentu se oprește instantaneu, vine pînă la mine și-mi comunică încurajator :

— Tovarășu creator, un bob zăbavă, că nu mai avem mult... Ne așezam aici o țirișică, apoi începem trecerea „Colților“...

— Care colți ?

— Așa se cheamă muntele din față, adică nu-i munte, ci-o stîncă uriașă... Dincolo de ea, la o zvîrlitură de băț, dăm de intrarea în peștera Gușterița...

Scăldat de sudori, mai calde şi mai reci, cu straiele leoarcă pe mine, simt că nu mai suport :

— Bine, măi nene Romaniță, dar pînă aici nu fuse tot munte ? Că nu ne-om fi plimbat pe malul mării !

— Ce să-i facem, tovarăşu creator, altă cale n-avem... Şi nici îndărăt nu mai putem...

O bănuială groaznică îmi scurtcircuitează neuronii.

— De ce ? E cineva pe urmele noastre ?

Geca Leoveanu, care se apropiase şi el, întovărăşit de Milica, lămureşte lucrurile :

— Uite ce-i, meştere, nu-i nimeni după noi, ci noi sîntem după ei... Una la mînă... Pînă la grotă mai avem o jumătate de ceas, iar pînă la Colţiilupchii trei ore zdravene... Dacă nu te mai ţin baierile, nu trebuia să ne tîrăşti prin pustietăţile astea... Că n-o să te cărăm noi în circă ! E clar ?

Asta-i una din calităţile olteanului. Ce-i în guşă, şi-n căpuşă. I-o spune omului verde în faţă... Altminteri, băiat de ispravă... Cu excepţia pasiunii sale demenţiale pentru moaşa comunală.

Aşa cum procedez totdeauna în momentele limită, apelez la merindele din rucsacul ghidului, drept care asaltul Colţilor se petrece în excelente condiţii. Cel puţin pentru mine. Ceilalţi, fiind mai antrenaţi şi în mai bună condiţie fizică, au fost siliţi de împrejurări să ajute din plin la împingerea personalităţii subsemnatului. Cînd au ajuns pe culmea stîncii, cu mine în frunte, nea Romaniţă (care mă propulsase) precum şi Geca, Laie şi Milica slăbănoaga se prăbuşesc extenuaţi, gîfîind ca nişte compresoare rebutate.

— Admiraţi priveliştea, — le spun eu extaziat de peisajul sub clarul de lună, — e ceva unic !

— Ca şi tălică, meştere ! — răspunde Geca abia auzit, probabil emoţionat de frumuseţea extraterestră a regiunii.

Dintr-un impuls umanitar, aş vrea să le ofer şi lor un reconfortant. Însă rucsacul fleşcăit, de sub capul lui

Romaniță, care zace spetit, mă îndeamnă la o filosofică abținere. Precis că-i gol de orice conținut. În această situație, accept o binemeritată odihnă, în care timp examinez insistent împrejurimile, încercînd să depistez grota Guşteriței. Iar tovarăşii mei de drum abia îşi trag sufletul, privind disperați în gol. Şi mai sînt unii care afirmă că slabii duc mai bine la tăvăleală !...

Coborîrea stîncii a decurs mult mai uşor. De data aceasta le-am fost eu de-un real folos, deoarece Romaniță Curentu m-a înfăşurat c-un fel de funie de rufe, m-a proptit în dosul unui bolovan de vreo doi metri, după care au început să-şi dea drumul pe frînghie, lunecînd la vale, unul după altul. Cu trupul strangulat de funia ce se strîngea din ce în ce mai vîrtos, am răbdat eroic, pînă ce s-a terminat cu bine întreaga operație.

Cînd a fost cazul să ajung şi eu la poalele stîncii, s-au creat unele probleme, dar nu exagerat de grave.

Întrucît n-avea cine să țină, au urcat toți îndărăt, folosindu-se de-aceeaşi frînghie înfăşurată în jurul meu, subțiindu-mă şi mai sensibil, după care mi-au dat drumul, ținînd contra tuspatru de capătul opus al legăturii, ascunşi în spatele bolovanului.

Care bolovan însă, nefiind suficient ancorat, — numai aşa îmi explic situația următoare, — a pornit lejer după mine. Auzind monstrul cum degringolează panta, m-am tras rapid la o parte. Iar el s-a oprit exact lîngă mine. Dar tăind funia.

Plini de resurse, membrii grupului de comando au coborît cu mijloace proprii, care cum a putut. Şi, pînă la urmă, totul s-a încheiat în cele mai optime condiții.

Cînd au aterizat în imediata mea vecinătate, n-aş fi putut spune că arătau mai obosiți decît la prima fază a operației. Gîfîiau la fel, chiar mai adînc, dar mult mai liniştiți.

— Ce-ar fi să ne grăbim puțin, — îi încurajez eu, — şi să ne-ndreptăm spre Guşterița...

Pentru un supliment de stimulare, îi bat uşor pe umăr. Iar ei se culcă lin într-o lature, prăbuşindu-se unul după altul, fără să-mi mai mulţumească.

Abia după vreo cinci minute zdravene, dacă nu mai mult, reuşesc să-i determin să facă iarăşi priză cu realitatea. N-aş putea spune c-adormiseră, dar se cufundaseră într-o bizară stare de prostraţie, absolut inexplicabilă. Acuma îl prelucrez pe nea Romaniţă Curentu, să-şi reia rolul de ghid :

— De ce nu ne-arăţi peştera Guşteriţei ? Păstrezi secretul numai pentru uzul matale ?

— Tovarăşu creator, — se zburleşte Romaniţă, — Guşteriţa-i peste drum... Nu se vede din pricina brazilor...

— Ce nu se vede, frate Curentule ? Peştera sau drumul ?... Şi de care drum e vorba ?... Nu te-ai trezit încă ?...

— Şoseaua, bre !, — îmi răspunde mărunţelul nostru ghid.

— Cum ? Există aşa-ceva pînă la Guşteriţa ? De ce-am luat-o atunci de-a dreptul prin stînci şi bolovani ?

Iermolai Bîc intervine în apărarea ghidului :

— Omule, nu te supăra ! Dar e foarte simplu... Dacă veneam pe şosea, riscam să ne-ntîlnim cu bătrînul... Eram lesne de observat, mai ales prezenţa matale...

Nu mai am timpul necesar pentru confecţionarea unui text adecvat şi corespunzător, pentru că se-aude, din depărtare, un zgomot extrem de ciudat. Mai ales aici, în creierii munţilor. Un tropot cadenţat, bine reglat, precum şi zuruitul unor roţi de vehicul tractat hipo.

— Fuga spre pîlcul din faţă ! — ne comandă Curentu.

Milica, mult mai mlădioasă, reuşeşte s-ajungă prima. Bîc, Zbanţ şi Romaniţă o urmează. Numai eu rămîn la urmă, dar culcat la pămînt. Nu pentru c-am ţinut neapărat să mă camuflez, ci pentru că m-am împiedicat inoportun de-un ciot colosal, îmbrăţişîndu-l cu toată căldura.

Totuşi, fac ce fac şi-ajung la timp lîngă echipa care se adăpostise în dosul brazilor ce mărgineau drumul mon-

tan. Cînd constat excelenta stare a drumului, îmi vine să turbez. Aveam posibilitatea să sosim la peşteră şi cu „Bombiţa", iar nu escaladînd munţii.

— Treci mai la fereală, tovarăşu creator ! — mă avertizează Romaniţă.

Şi, pentru a grăbi operaţia de camuflare, mă îmbrîncește prieteneşte în dosul unui brad mai dezvoltat. Din cauza vitezei imprimate, sînt nevoit să-l îmbrăţişez şi pe el. Tot călduros. În ciuda faptului că-i plin de răşină proaspătă, ca o panglică de prins muşte. Însă miroase nemaipomenit de frumos...

Pîndim din dosul brazilor apariţia vehiculului. Luna şi-a arătat iarăşi faţa, luminînd suficient panglica netedă a drumului forestier.

— Şi unde-i peştera ? — nu mai rabd eu, şi-l întreb în şoaptă pe Romaniţă Curentu, vecinul meu de copac.

— Imediat după cotitură, tovarăşu creator...

Pînă să mă zgîiesc în direcţia arătată, se iveşte şi vehiculul. Deşi port părul tuns foarte scurt, îl simt cum mi se ridică pe pielea capului. Şi asta numai la simpla vedere a straniului mijloc de locomoţie. Care-i o trăsură de pe vremuri, aşa cum posedau birjarii din Bucureştiul de altădată. O trăsură avînd roţile prevăzute cu şine de cauciuc, legănîndu-se pe arcuri sensibile, cu-o capră pentru vizitiu şi-o banchetă, în spate, pentru pasageri. Numai că totul se prezintă anormal. Capra-i goală, vizitiul absentînd cu desăvîrşire, iar pe post de cal activează nea Dobre, măgarul doctoriţei Milica Manzur. În ce priveşte pasagerii, aceştia sînt greu de observat, mai ales din pricina coşului trăsurii, care-i ridicat.

Trăsura de la miezul-nopţii trece pe lîngă noi, înaintînd spre intrarea peşterei Guşteriţa, dar care nici ea nu-i vizibilă. După ce verific ora, trăgînd cu ochiul la ceasul de la mînă („Omega-lux" — indicînd ora exactă, cu-o

aproximaţie de cinci minute, cînd în plus, cînd în minus) şi constat că-i 12 trecute fix, fac semn echipei să ne deplasăm şi noi în aceeaşi direcţie.

Pesemne că nea Dobre are o pană, deoarece trăsura a rămas in drum, la vreo sută de metri de gura Guşteriţei. În ciuda unor îndemnuri ce se aud din trăsură, măgarul doctoriţei refuză să mai înainteze. Şi astfel, la lumina clarului de lună, avem posibilitatea să-i identificăm pe pasagerii din vehicul, care coboară rostind rugăciuni, dacă ne-am lua după numele unor sfinţi binecunoscuţi, pomeniţi din ce în ce mai frecvent.

Spre surprinderea noastră, primul care se dă jos e argatul sau, mai exact, „colaboratorul" lui Naiba, pre numele său Brişcă. Probabil însă că nu şi-a revenit de pe urma conversaţiilor excesive cu elixirul recomandat de patron, deoarece mişcările îi sînt ţepene, iar corpul marchează un apreciabil balans pendulatoriu. Ceea ce nu-l stinghereşte totuşi să întindă o mînă celuilalt pasager, pentru a-l ajuta să descindă din trăsură. Gestul mi se pare pe deplin motivat, fiindcă Polina Ţilimindriu (căci ea era !) e-ncorsetată într-o rochie nebună, nebună, nebună : un soi de tunică (sau sac) maxi, care-i sugrumă mădularele utilizate pentru deplasarea în spaţiu.

După cum ne şi aşteptam, ultimul pasager se dovedeşte a fi Gulliver Naiba. Prestant, coboară solemn, dar cu mîinile la spate, după cum îi stă în obicei. Din care pricină însă îşi pierde oarecum echilibrul, şi se propteşte cu melonul de coşul trăsurii. Şi se pomeneşte cu el turtit.

Ajutat de Polina şi Brişcă, extrem de amabili, îşi extrage în cele din urmă capul din cercul melonului, îşi recapătă demnitatea (buşindu-l la loc, cu un pumn corect administrat) şi porneşte spre gura Guşteriţei. Peste cîteva secunde dispar tustrei în peşteră, abandonîndu-l afară pe nea Dobre, cu trăsură cu tot.

Măgarul, ca orice măgar care se respectă, probabil dînd urmare unui instinct de servilism, se îndreaptă spre Milica Manzur, trăgînd vehiculul după el. Trăsura, părăsind drumul forestier, nu reuşeşte să treacă printre brazi. Singurul care ajunge pînă lîngă noi, fără să-şi părăsească hulubele, e nea Dobre. Vehiculul, rămas orfan de motor, dar şi de hulube, porneşte agale la vale. Peste două minute, se opreşte totuşi în „bolovanul" de la cotul drumeagului.

Dobre claxonează bucuros, pe două tonuri, la văzul stăpînei sale. Milica, la insistenţele noastre, încearcă să-i domolească entuziasmul.

Insensibil la alintările doctoriţei, nea Dobre continuă să claxoneze, pornind la plimbare prin brădet. Peste cîteva clipe dispare, dar şi amuţeşte. Pesemne c-a dat peste fîn proaspăt cosit, în cine ştie ce poiană.

— Ce-nvîrte Polina în peşteră, cu hodorogul ? — se impacientează Geca Leoveanu-Zbanţ.

Olteanul e-n stare să fie gelos şi pe nea Dobre, darmite pe Gulliver Naiba. Pentru lămurirea situaţiei, şi pentru a-l tempera, propun :

— E cazul să ne ducem după ei ! Haideţi, fraţilor...

Grupul de comando, de astă dată sub îndrumarea mea, se-ndreaptă în monom spre intrarea peşterei. Ne furişăm aplecaţi, păşind tiptil, ca nişte autentici indieni comanches, aşa cum am citit în „Winnettou". Cînd ajungem la cîţiva metri de borta Guşteriţei, un duruit îndepărtat ne determină să abandonăm înaintarea. Parcă ar fi produs de zborul unui bondar apocaliptic, care bîzîie din mii de elitre.

— Ascundeţi-vă ! Urgent ! Fiecare pe unde poate ! — comand colectivului.

Dar singurul loc adecvat, pe care-l preferăm toţi, e gropanul de lîngă intrarea în peşteră. Deşi n-are decît foarte puţină apă pe fund, numai pînă la glezne, e sufi-

cient de încăpător, ca să ne găzduiască satisfăcător. Imposibil însă să ne mișcăm, — nu din lipsă de spațiu, — ci din pricina ghimpilor de salcîm cu care-i burdușit. Cred c-am nimerit într-o capcană. Probabil pentru urși...

21) OASPEȚI DIN ADÎNCURI... LA CEL MAI ÎNALT NIVEL !

În vreme ce ne înghesuim unul în altul, înfigînd astfel ghimpii și mai profund, apare și „bondarul". Care-i, de fapt, o dubiță TV, destul de hodorogită și cu motorul bun de dat la fier vechi. Altminteri n-ar fi stîrnit zgomotul acela de turboreactor răgușit, de intraseră în rezonanță toți brazii din preajma noastră.

Întrucît dubița a sosit cu farurile stinse, sau poate nici nu le posedă (dată fiind vîrsta înaintată) n-avem posibilitatea să observăm cine-i personajul de la volan. Mai ales că nici nu se grăbește să coboare. Ciudat ! Îi suflu Milicăi :

— Ce-are de gînd ? N-ai impresia c-așteaptă ceva ?

— Ba da... Dar dacă mai zăbovește mult, va trebui să ne extragem ghimpii cu penseta, la dispensar...

Abia peste vreo cinci minute se îndură de noi. Cetățeanul care se dă jos din cabină, un individ vînjos, destul de rotofei, chiar c-un început de burtică, trîntește portiera dubiței de-i sare vopseaua, după care se îndreaptă în direcția peșterei. Privește cîteva clipe suspicios în jur, apoi dînd din mînă pătrunde în grotă, luînd-o pe urmele ocupanților trăsurii.

Aud un fluierat lîngă mine, dar nu-i Milica, ci Romaniță Curentu.

— Păi ăsta-i Laie al lui Parșolea... de la cooperativă... Cu dubița lu' fi-su, care lucrează la Cîmpina... Se-ntîlnește pesemne cu Polina !

— Și ăsta ? — geme îndurerat Geca Zbanț, scrîșnind din dantură.

— Păi e unchiu-său, tovarășe veterinar... Om mare, cu neamuri la Ierusalim și la Cîmpina... Că dacă nu era el să ungă osiile, nu mai ajungea Polina moașă, în veciivecilor amin !...

Ar fi cazul să vedem ce se întîmplă în peșteră. Deci dau comanda :

— Afară din groapă, fraților, și repede după el !

Ajutîndu-ne, în măsura posibilităților, unul pe altul, reușim să părăsim capcana fără prea mari vătămări. Ne scoatem ghimpii, strîngînd din ochi și din buze, și ne scuturăm veștmintele. Dar n-apucăm să facem un pas, că iarăși ne-aruncăm disperați în gropan. Fiindcă din nou se-aude un bondar. De data asta ceva mai mititel, judecînd după țîrîitul motorului.

Primii ghimpi, din prima coborîre, au fost niște biete pioneze pe lîngă cei care ne sfîrtecă acuma, probabil de dimensiunea unor cuie de 8, din cele folosite la confecționarea lăzilor de ambalat buldozere. La vederea motocicletei ce apare la colțul drumeagului, avem toate motivele să ne considerăm neîndreptățiți. De ce niște ghimpi atît de supradimensionați, cînd avem de-a face c-o biată țîrțîitoare, sub 98 cm. în loc să fim onorați de-o autobasculantă de 10 tone, pe măsura piroanelor din trupurile noastre.

Nea Romaniță Curentu, care pare să cunoască întreaga populație din regiune, ne șușotește rapid, explicîndu-ne cine-i motonautul :

— Păi ăsta-i Tițu Margiolea, responsabilul bufetului din Adîncuri !...

Imediat îmi sare o siguranță :

— Cum ai spus ? Adîncuri ?... Care Adîncuri ?

— Cătunul de lîngă Secături... De unde-i, de fapt, și nea Lae al lu Parșolea, că la noi, la Colțiilupchii, el îi străinaș... Mutat în averea lu' socru-său...

Și eu care, tot timpul, îmi imaginasem alt soi de „Adîncuri“ !

Motociclistul trage lîngă dubiță, privește în jur, apoi o pornește și el spre intrarea grotei.

— Ieșiți, băieți, că-l pierdem și pe-ăsta !

— Omule, aș zice să nu ne grăbim ! — mă temperează Iermolai. — Dacă mai vine vreunul ? Chiar și pe-o bicicletă... Îți dai seama ce ghimpi ne așteaptă ?...

Însă pe Zbanț îl frămîntă o problemă, care nu-i dă deloc pace, și-l chestionează intempestiv pe nea Romaniță :

— Să nu-mi zici că și ăsta-i unchiul Polinei, că nu te cred ! Nu văzuși ce țanțoș coborî de pe prăpădita aia de motoretă ? Puteai să juri că-i Steeve McQuinn, în cursa aia de pomină, cînd îi duse de nas pe nemți. Ce-are el de-mpărțit cu Polina ?...

— Tovarășu veterinar, dar mai astîmpără-te, — glăsuiește nea Romaniță, sîcîit de-atîtea bănuieli, — sigur că are... Sînt veri primari, după mamă, iar după lege trebuie să-și împartă între ei ograda moștenită de la răposata Țilimindroaica, moartă de febră moftoasă, care-l înfiase pe orfanu' lu' sor-sa, moartă și ea tot dintr-un moft de încurcătură de mațe...

Dacă nu-l întrerup acum pe nea Romaniță, ne va prezenta întreaga situație de cadre a familiei Țilimindriu, care-i imposibil să fie lipsită de alți veri și nepoți, cumetri și cuscri, nași și fini. Așa că-l invit :

— Nene, du-ne în peșteră ! Cred c-ai mai fost înăuntrul Gușteriței, nu ?

— Nu! — îmi răspunde jenat Curentu. — Dar mă descurc... Am fost în alte peşteri... La Scorţoasa, apoi la Bîta dracului... Toate-s la fel, găuri în piatra muntelui...

Bizuindu-ne pe experienţa dobîndită de nea Romaniţă, cu prilejul vizitării altor catacombe montane, rătăcim de vreo jumătate de ceas prin măruntaiele Guşteriţei, la lumina chioară a unicei lanterne aduse de noi.

Totuşi, din cînd în cînd, auzim glasurile celor pe care îi urmărim. Guşteriţa posedă o mulţime de cotloane şi burlane, treceri şi bolţi de rezonanţă, aşa că-i firesc să răzbată pînă la noi vocile participanţilor la şedinţă.

Excedat de nepriceperea fostului ghid, preiau iniţiativa (şi lanterna). Şi, spre surprinderea generală, descopăr calea de acces spre locul întrevederii celor din Colţiilupchii cu cei din Adîncuri. Nespus de simplu. Doar utilizîndu-mi la maximum fineţea auzului, depistez imediat burlanul prin care se-aud cel mai bine discuţiile. Ca o culme, e chiar deasupra noastră. Totul, acum, e mai mult decît clar. Ne suim pe burlan, şi răzbim în sala de şedinţă. Rămîne să rezolvăm aspectul tehnic. Doar atît.

După cum era şi de aşteptat, reuşim. Însă după îndelungi eforturi susţinute şi colective.

Mai ales cînd am rămas înţepenit în burlan, nu din pricina gabaritului necorespunzător, ci din cauza lui Laie Bîc, care ţinuse neapărat să-mi ofere, ca punct de sprijin suplimentar, unul din picioarele sale (cred că dreptul). Prins între pieptul meu dezvoltat şi peretele gîrliciului, piciorul lui Laie s-a dovedit de prisos, însă imposibil de dezamorsat. Numai după ce l-am descălţat de bocanc, am reuşit să-l mai împing puţin. După ce i-am scos şi ciorapul de lînă, care-mi zgîria permanent obrazul, am scăpat de preţiosul ajutor.

Cînd ne-am extras cu toţii din burlanul iadului, ne-am pomenit într-o grotă imensă, amenajată ca un gigantic

hangar. Iar în mijlocul uriașei încăperi de stîncă, la o masă de piatră, luminată violent de-un „petromax", Gulliver Naiba, Polina Țilimindriu, Lae al lui Parșolea, Titu Margiolea și „colaboratorul" Brișcă se întinseseră la un festin din cele mai bizare. Bătrînul vegetarian devora, sfîșiind cu dinții (confecționați probabil de Tulli Pompadur) o gigantică pulpă de gîscă, bine rumenită și extrem de apetisantă.

— Doctorițo, — îi suflu eu Milicăi Manzur, — dă-mi ceva, o tabletă întăritoare, că simt cum m-apucă leșinul !...

22) COMOARA DIN GROTĂ

Pitiți pe după niște stalactite (sau stalagmite, speologia nefiind specialitatea mea) privim dublu impresionați la mediul ambiant. În primul rînd pentru că sîntem lihniți de foame, iar proviziile din rucsacul lui Romaniță s-au topit de mult, și în al doilea rînd fiindcă ne tulbură realmente aspectul încăperii principale a peșterii.

În timp ce gazdele și oaspeții se delectează cu merindele de pe masa de piatră, iar prietenii mei îi privesc ca hipnotizați, eu examinez atent amenajările din grotă.

Lîngă peretele opus nouă remarc niște agregate necunoscute, prevăzute cu tot soiul de țevi și retorte, cazane și camere de presiune. Apoi, la vreo cîțiva metri, mormane de saci cu zahăr, stive întregi de lăzi și lădițe, de genul celor folosite la apele minerale. Enigma, pe care încerc s-o dezleg, nu-i rostul lor în peșteră, ci calea pe care au fost transportate. Pentru că nu-mi închipui să fi fost aduse

prin burlanul pe care l-am utilizat noi. Deci, ce mai tura-vura, există o cale de acces mult mai comodă.

Deodată, din senin, mă străfulgeră o idee genială. Așa cum mi se întîmplă totdeauna, mai ales cînd sînt bîntuit de intuițiile mele detectivistice. Bătrînul Gulliver Naiba, în ciuda propensiunilor sale mărturisit magice, oculte sau vrăjitorești, depune o altă activitate, mult mai terestră. Iar un crîmpei din conversația magului, care se adresează responsabilului de la bufetul din Adîncuri, îmi confirmă imediat supoziția :

— Stăpînilor, comoara e-a noastră ! V-am spus-o încă de anul trecut, cînd n-ați vrut să vă băgați !... Ați dat înapoi înaintea darului întins de Josimea Sa... Rău ați făcut... Iar acum, cînd sînteți la ananghie, veniți tot la El... Avem la îndemînă comoara, nu trebuie decît să puneți osul, să munciți, și s-o scoateți la iveală !...

Margiolea, spărgînd un ou de tăblia mesei, privește cîș la bătrîn :

— O scoatem noi, că sîntem obișnuiți cu munca. dar cît face în lei ?

— Rușine să-ți fie, Tițule, — se rățoiește Gulliver la el, — numai la bani te gîndești...

— Dar la ce vrei să se gîndească, nene Gullivere, la bazaconiile lu' tălică, la Belzebuticul din adîncuri, la diavolii din bezne ? Că ne-ai împuiat capul cu drăciile astea, de ni s-au umflat cît niște țîfoaie ! Comoara o scoatem, dar trebuie să ne-nțelegem și cum o-mpărțim ! E bine așa ? — intervine Lae al lui Parșolea.

Acuma totul mi-e limpede ! Bătrînul întreprinde operații de foraj în grota Gușteriței, în căutarea unei comori. Iar lăzile sînt destinate evacuării pămîntului forat. De-aia vin oaspeții cu duba. Ca să le care cine știe unde. Înseamnă că lucrează de multă vreme aici, din moment ce-au reușit să transporte instalațiile de forare, toate fierăraiele pe care le-am zărit lîngă peretele peșterii.

Şi totuşi, cînd mă gîndesc că bătrînul pare mereu obsedat de zeii lui subterani, trebuie să conchid că, ori ne minte pe toţi, ori nu-i zdravăn la minte.

Polina, ştergîndu-se delicat la gură cu dosul palmei, se adresează mieroasă, cu glasul ei abraziv, bătrînului Naiba :

— Şi eu cu ce m-aleg, nene Gulliver ? Că pe Tulli văd că l-am cam pierdut de muşteriu... Ai greşit leacul de dragoste, şi mi-ai dat benedictină, de-aia de-a dumitale, care mi-a buimăcit capul...

— Stăpînă, potoleşte-ţi telegarii ! Tulli lucrează şi el cu noi !

Zbanţ, care devine nervos auzind de numele lui Pompadur, se dă lîngă mine şi-mi şopocăieşte :

— Scriitorule, meştere, auzişi ? o vinde dentistului !...

— Omule, stai blînd, — îl lămureşte Iermolai Bîc, — nu-i aşa cum crezi, ci invers...

— Cum adică invers ? — se interesează Geca.

— Dentistul e cel care va fi vîndut... S-a zis cu el, nu mai scapă din mîinile moaşei... Aşa dragoste mai zic şi eu... Ca-n filme !

Le fac disperat semne să vorbească mai încet. Nu-i momentul potrivit pentru probleme personale. E mult mai important să aflăm despre ce comoară-i vorba, decît să ghicim în bobi soarta dentistului sau a Polinei.

Lae al lui Parşolea, gestionarul cooperativei din Colţiilupchii, care mănîncă în continuare ca un spart, ia din coşniţă un alt copan de gîscă, şi începe să-l dezintegreze într-un ritm înspăimîntător. Nu-i prevăd, dietetic vorbind, un viitor de aur.

— Nene Gullivere, atunci cum rămîne ? Cînd scoatem comoara ? — se interesează Parşolea, întrerupîndu-şi pentru o clipă masticaţia.

— De ziua echinoxului !

— Asta ce sfînt mai e, că nu i-am citit numele în calendar ? — devine curios și Margioiea, spărgînd un al treilea ou. Și tot de masa de piatră...

Gulliver intră în dificultate. Cred și eu. Cam greu să explici unor cadre comerciale rurale probleme astronomice generale. Dar bătrînul se descurcă, pentru că-l aud :

— Stăpînilor, v-ați limpit de tot, păi nu v-am spus de anul trecut că trebuie să scoatem comoara cu prilejul bîlciului ?

Lejer ofensați de invectiva magului, responsabilul și gestionarul abandonează pentru o clipă cina cea de taină de la miezul nopții. Polina, considerîndu-se exceptată de la epitet, întreabă cu insistență suspectă :

— Nene Gullivere, și care-i partea mea,? M-aleg cu cevașilea ? Că-s fată săracă, și fără de noroc... În loc să mă îndrăgească Tulli, că-i băiat de salon, și umblă numai cu dinți de aur, am ajuns să se țină de capul meu vițelul ăla de la vaci, zbânțui-l-ar Dumnezeu de oltean...

— Lasă-te în grija mea, stăpînă și copilă scumpă ! Ce-i al tău e pus deoparte... În afară de Pompadur, care te va iubi nebunește, te scap și de veterinar...

— Să-ți dea Dumnezeu sănătate, nene Gullivere ! — smiorcăie răgușit primitiva, înfulecînd ultima ciozvîrtă de friptură, pentru ca apoi să se șteargă pe mîini, elegant și fandosit, cu șervetul de lîngă ea. Care șervet, însă, se dovedește a fi batista de zile mari a magului.

Naiba îi smulge batista din mînă, o examinează extrem de indispus, mai ales la văzul petelor de grăsime, și declară solemn :

— Eu nu lucrez cu Dumnezeu, stăpînă, că dacă nu ți-a dat matale minte, înseamnă că nu-i atent la ce face pe pămîntul ăsta păcătos... Domnul meu e Jos, în adîncul cel mai adînc, unde-i numai inima cea tare a lumii, a tuturor făcutelor și nefăcutelor... Așa să știi !

Geca Leoveanu, oarecum abătut, de cînd a auzit părerea Polinei despre personalitatea sa, mă trage de mînecă :

— Îl auzişi, maestre ? Cine-i domnul ăla de jos ?

Doctoriţa Milica, enervată de nevinovăţia veterinarului, îl repede :

— Naiba, tontule !

— Păi nu-l văzuşi că-i sus, la masă cu neamurile Polinei ?

— Geca, dragule, geaba insişti, m-am convins că eşti incurabil... Pînă nu te scap de moaşă, nu mă las ! — încheie discuţia Milica Manzur, ieşită din fire. — Eşti nemaipomenit !

— Ştiam asta ! — se fuduleşte inconştient veterinarul. — Dar nu-i un motiv să te răzbuni pe biata fătuţă... Ce-ţi veni ?

— Păi ţin la tine, nefericitule, nu-ţi dai seama ? — îl lămureşte pe loc doctoriţa.

Iermolai Bîc îşi pierde controlul şi uzul raţiunii, îl scutură pe Geca şi-i şuieră în faţă :

— Omule, nu-i adevărat ! Nu-i posibil ! Să n-o crezi !

— De ce nu ? — se consideră jignit Geca Leoveanu-Zbanţ, eliberîndu-se brutal din mîinile forestierului.

Bietul Laie, nemaiştiind ce face, se aruncă disperat cu faţa la peretele de stîncă al peşterii, pornind să bată în el cu pumnii.

O avalanşă de bolovani, mai mari şi mai mici, se desprinde din peretele grotei, stalactitele şi stalagmitele (sau ce-or fi fost) încep să cadă, sfărîmîndu-se ca sticla. Zgomotul e de nedescris. Sfîrşitul lumii ar răsuna mult mai duios.

Plini de praf, de zgrunţuri şi de cioburi de piatră, începem să tuşim cu toţii în cor, pe mai multe voci.

— Stingeţi petromaxul ! — dispune imediat Gulliver intrînd în alertă. — E cineva în peşteră !

Lumina nu se stinge.

Pînă să-şi instrumenteze acoliţii cum se opreşte din funcţiune un petromax, îl abandonăm pe Gulliver Naiba. Avem alte treburi, infinit mai urgente.

În primul rînd să fugim de-aici, pînă nu ne prind aspiranţii la comoara din grotă. Şi ne dăm drumul, cît mai rapid, pe burlanul prin care operasem ascensiunea.

Operaţia inversă e sensibil mai lesnicioasă, însă şi mai dureroasă. Cu pielea zdrelită şi hainele sfîşiate de colţii stîncii, lunecăm vertiginos la vale. Aterizarea se petrece în cele mai bune condiţii, şi scăpăm nevătămaţi. Doar cu ţurloaiele niţel otînjite, din pricina căzăturii prea bruşte.

Lae al lui Parşolea are iniţiative, căci îl auzim behăind :

— Nene Gullivere, au fugit prin gîrlici ! Haidem după ei, că-i prindem la ieşire. Tiţule, înşfacă bîta... Haide, roiul, nu mai sta !

Cursa contra cronometru se desfăşoară normal. Noi alergăm ca orbeţii, de ne ies ochii, prin gîrliciurile pe unde sosisem, ei aleargă detaşat, avînd şi lumină, pe drumul lor binecunoscut.

Totuşi, printr-o minune, absolut inexplicabilă, ajungem primii la finiş. Văzînd că ne foim dezorientaţi lîngă ieşirea Gusteriţei, Milica, plină de iniţiativă, ne transmite :

— Geca, treci la volanul dubiţei, iar matale, grasule, încalecă pe motocicletă...

Toată viaţa am respectat legile, aşa că sînt nevoit să-i mărturisesc doctoriţei :

— N-am carnet de conducere decît pentru autoturisme ! Regret, dar nu mă sui în şaua motocicletei...

Milica se uită la mine neîncrezătoare, apoi îl întreabă pe Geca Leoveanu :

— Dar tu ai carnet ?

— Sigur că da ! Însă nu ştiu să mîn maşina... E de Cruce Roşie !

— Aţi înnebunit toţi ? Vreţi să ne prindă bandiţii ? Ce-i facem ?

Noroc că-s lucid. Niciodată nu-mi pierd sîngele rece în situațiile limită. Mai ales cind aud în spatele nostru un tropot de pași, cum se întîmplă acum. Le arăt insistent trăsura proptită în stînca de la cotitură... Dar membrii grupului de comando nu-mi sesizează intenția.

— Fuga la trăsură ! O scoatem la șosea, și-i dăm drumul la vale... Ne urcăm toți în ea, și-n zece minute i-am distanțat !

Nea Romaniță Curentu are și dînsul o idee salvatoare :

— Tovarășu creator, vă-mping eu, din spate... că nea Dobre-i în brădet. Tovarășul Zbanț, care are și carnet, după cum l-ați auzit, trece pe capră... Iar dumneavoastră, adică matale, cu tovarășa Milica și cu tovarășul Bîc vă urcați în trăsură...

În mai puțin de zece secunde sîntem instalați în arhaicul vehicul.

Peste alte zece secunde ne dăm jos. Fără hulube, Zbanț n-are posibilitatea s-o dirijeze. Atunci optăm pentru ultima variantă, adică o luăm la goană pe jos, utilizînd același drum forestier pe care sosiseră căutătorii de comori. Pentru a-i împiedica să-l folosească și ei, răsturnăm trăsura de-a curmezișul șoselei.

Asta a fost ideea mea, şi mă mîndresc cu ea.

Nu mai avem mult pînă-n Colțiilupchii. Am parcurs cei şase kilometri în maximum o jumătate de ceas. Dar nici picioarele nu mă mai țin. Mă țin în schimb bunii mei prieteni. Care cum poate și cum îl lasă inima.

Cînd ne apropiem de marginea pădurii, auzim în spatele nostru un bubuit fantastic. Zgomotul de tablă turtită îmi e binecunoscut.

— Privește, omule ! — strigă entuziasmat Laie Bîc. — E mașina lui Parșolea...

Întorc capul din mers. Într-adevăr, Laie are un remarcabil simț al identificării. E chiar dubița responsabilului de la cooperativă. Eu n-aș fi fost capabil s-o recunosc, așa

cum stă cu roțile în sus, înghesuită între doi brazi (însă în afara drumului). Cum o fi reușit performanța asta ?

Deși sînt curios să afiu ce mai fac pasagerii dubiței, în care bănui că se instalaseră Gulliver, Polina și Brișcă, plus șoferul de excepție Lae al lui Parșolea, transformat în pilot de cursă formula I, renunț din motive ușor de priceput. Lipsește Tițu Margiolea. Nu-i exclus să fie și el pe urmele noastre. Și dacă ne prinde, n-ar fi cine știe ce mare necaz, dar ne poate identifica, și asta nu-mi convine deloc.

Un tîrțîit asurzitor, pe care urechea mea muzicală îl recunoaște imediat, mă avertizează de sosirea lui Margiolea.

— Ascundeți-vă ! — le strig companionilor mei.

Dar nu cred să mai fie nevoie. Derutat de apariția neașteptată a dubiței, într-o poziție cu totul neprevăzută, Tițu Margiolea părăsește partea carosabilă a drumului forestier, optînd pentru brădetul scăldat de splendida culoare a clarului de lună. Bineînțeles nu solitar, ci împreună cu mașina lui zburătoare. Bufnitura care urmează ne anunță că totul s-a terminat cu bine. Cel puțin pentru noi.

Ieșim urgent din marginea pădurii, și-o întindem spre Colțiilupchii.

La hotarul cătunului ne așteaptă și surpriza. Nea Dobre flirtează intens cu țața Catarița, care-i dă din mînă un smoc de fin.

— Unde umbli, măi copile ? Te caut de-aseară... Romaniță, fugi pîn' acasă, ia niște ouă, să facem un scrob. Că-n sat e dănănaie mare... Domnul Gulliver s-a zăvorît în casă și urlă a morțiu, împreună cu dulăii săi de spaimă...

— De cînd, țață Cataritо ! — o întreb intrigat pe bătrînă.

— Păi, de cînd s-a-nserat !

— Imposibil ! — răcnesc eu, acompaniat de grupul vocal al însoțitorilor mei din grupul de comando.

Figurile lor exprimă o uluire atît de îngrozită. încît țața Catarița începe să se-ndoiască de cele văzute cu ochii ei personali.

— Zău, copile, că nu mințesc ! — susține, totuși, bătrîna sus și tare. — Că nu-i întîia oară cind stau și-l pîndesc, să văz ce drăcovenii mai pune la cale...

Deoarece știu prea bine că Gulliver Naiba este la ora aceasta foarte ocupat, zbătîndu-se să iasă din dubița răsturnată, consider că-i cazul să verificăm afirmațiile bătrînii. Nădăjduiesc s-o bîntuie iarăși halucinațiile ei. C-altminteri nu-i bine.

Ne-ndreptăm în goana mare spre locuința magului. Încă de la distanță, minimum cinci sute de metri, se-aud niște strigăte stranii, un soi de lamentații în sferturi de ton. Dacă n-ar fi glas omenesc, aș zice că-i chelălăit de cîine.

Mărim pasul. Iermolai Bîc, plecîndu-se spre urechea mea, îmi șoptește încet, ca să nu-l audă Milica :

— Oricît sînt eu de forestier, plus poet oniric, aș jura că-i urlet de om bolnav de turbare... Dar nu vreau s-o jignesc pe doctoriță.

Intrăm în curte, dînd de gard ușița, apoi ne năpustim la fereastra odăii celei mari. Obloanele sînt trase, însă lumina care răzbate din casă atestă că-i cineva înăuntru.

Milica, în calitatea ei de medic, speriată să nu i se fi întîmplat ceva bătrînului, bate cu pumnul în oblon.

Chelălăitul încetează. După care auzim glasul magului :

— Dați-vă osteneala și intrați, oricine-ați fi, deși știu cine sînteți !

Formula îl demască imediat pe Gulliver Naiba. Încremenim cu toții, nemaiîndrăznind să dăm urmare invitației. Iar peste o clipă, curios să vadă de ce nu intrăm, în prag se ivește bătrînul mag, mai reprezentativ și solemn ca niciodată.

— Ce s-a-ntîmplat, bătrîne șef de trib ? De ce te vaieți atît de jalnic ? N-ai mai plecat la întîlnirea de la Gușterița ? — iau eu cuvîntul.

Bătrînul își înfundă mai bine melonul pe cap, apoi își duce mîinile la spate. Fără să zăbovească excesiv, îmi răspunde pe loc :

— Sînt peste trei ceasuri de cînd m-am întors ! Am terminat toate pregătirile pentru liturghia de mîine, și-acuma cîntam imnurile închinate celui de Jos ! Făceam un soi de repetiție ! Nu vă place vocea mea, de spuneți că mă vaiet ? Îmi pare rău, dar așa sună cîntecele mele... Și, pentru că sînteți aici și se-apropie zorile, nu vă mai trimit altă invitație... Mîine, în jur de orele trei, după prînz, ne întîlnim cu toții în fața peșterii... Bănuiesc să cunoașteți drumul, mai ales că-l aveți pe Romaniță cu voi... Acuma, stăpînilor, vă las, că mai am de cîntat... Cu bine !

Mergînd spre „moara dintr-un dud", unde intenționez să dorm ca un dulce copil, mă gîndesc la evenimentele din noaptea asta de pomină. Membrii colectivului nostru s-au împrăștiat, fiecare pe la „cășile" lor.

Numai eu sînt frămîntat de-un gînd sîcîitor. Melonul domnului Naiba arăta excepțional. Or asistasem personal la turtirea sa, atunci cînd bătrînul coborîse din trăsura de la miezul nopții.

Tare mi-e teamă că n-am s-adorm atît de lesne...

23) LITURGHIA NEAGRĂ

Așa cum am bănuit, deși sînt cuibărit în pat de peste o jumătate de ceas, somnul refuză să se instaleze în organismul meu obosit în exces. Dar nici gîndurile nu-mi

îngăduie să ațipesc, pentru că mi se învîrtejesc prin cap asemeni unor reactoare teleghidate, dar scăpate de sub control.

Dacă la un moment dat totul mi se păruse clar, acuma-i invers. Tulbure de tot. Întrunirea lui Gulliver cu Lae al lui Parșolea și Tițu Margiolea, asistat de Polina Țilimindriu și Brișcă, avusese precis un sens. Sens pe care, însă, nu reușesc deloc să-l depistez. Că vor să foreze în peșteră, în căutarea unei comori, astă mai înțeleg. Dar de ce trebuie s-o scoată la iveală tocmai cu prilejul bîlciului, anume în ziua echinoxului de toamnă, nu mai sînt capabil să pricep.

Pesemne că-n timpul febrilelor mele investigații mentale, care nu mă abandonaseră nici o secundă, trebuie să fi tras și-un puișor de somn, deoarece mă trezesc pe la unsprezece și jumătate. Bineînțeles, cu condiția ca „Omega" să indice ora exactă.

Însă stomacul meu reprezintă un ceasornic mult mai sigur, pentru că m-a pălit o foame cumplită. Cînd îmi amintesc de friptura de gîscă pe care o devorau participanții la întrevederea din grota Gușteriței, mi-aduc aminte că n-am mai mîncat nimic de-aseară. Ceea ce nu-i bine !

Cred că am și halucinații, din pricina senzației îngrozitoare de foame, deoarece sînt victima unor aberante iluzii olfactive. Simt în nări aromă de costiță prăjită, mirosuri vrăjite de lapte lejer afumat, așa cum îmi plăcea în copilărie, de mujdei de usturoi și de alte minuni culinare. Și, ca o culme, pentru a-mi accentua iluzia, toate răzbat spre mine din direcția bucătăriei amenajate în „moara dintr-un dud".

Îmbrac țoalele în mai puțin de trei minute. După care, demoralizat de gîndul că-mi știu proviziile lichidate încă de ieri, mă îndrept întristat spre bucătărie, în speranța că voi mai depista niscaiva biscuiți dietetici, refuzați de lacomii mei prieteni.

Încă înainte de-a deschide uşa kicinetei, constat apariţia şi-a unor iluzii auditive. Pentru că disting sfîrîitul costiţei afumate, care se perpeleşte în tigaie... Ceea ce, din păcate, nu-i posibil. În primul rînd din pricina absenţei totale a produsului respectiv. Iar în al doilea rînd, chiar dacă acesta ar fi existat, în nici un caz nu s-ar fi autoprăjit. Şi, mai ales, fără cîteva ouă zvîrlite deasupră-i...

Pesemne că-s bolnav rău, deoarece cînd pătrund în bucătărioară, apar şi false senzaţii optice. Masa este pusă, aşa cum mi-o pregăteşte Penke, nevastă-mea, pentru prezentarea minidejunului. Iar la reşoul aragazului, cu spatele la mine, cineva se îndeletniceşte cu confecţionarea altor iluzii, probabil gustative. Înciudat trîntesc uşa. Mai mult pentru a mă trezi la realitate.

Fantoma, însă, nu-i fantomă, ci făptura pricăjită şi negricioasă a lui Romaniţă Curentu. Cînd îl aud şi vorbind, încep să mă îndoiesc de simptomele vreunei maladii misterioase, generatoare de triple aberaţii : auditive, vizuale şi olfactive.

— Bună ziua, tovarăşu creator ! — grăieşte drăguţul de Romaniţă. — M-a trimis ţaţa Catariţa să-ţi pregătesc ceva de-ale gurii. Că-mi zise : „Măi nepoate, vezi ce face copilul ăla, că tare-i neajutorat, de se lasă el amăgit de şmecheriile diavolului de Naiba. Du-i ceva mai ţeapăn, că-l aşteaptă pesemne încercări grele, şi găteşte-i-le singur, că dînsu-i tare obosit !".

— Bună să-ţi fie inima, nene Romaniţă ! — devin eu imediat sentimental. — Ce-mi prăjeşti acolo ? Chiar ce-am mirosit şi-am auzit, dar încă n-am văzut ?

Curentu mi-arată tigaia, una din cele mai mari, şi-mi mărturiseşte :

— Am rumenit nişte pecie de porc, afumată încă din toamnă, şi-am spart şi vreo şapte ouşoare, pe care le-am făcut scrob, că la ochiuri nu mă pricep... Însă cred că n-ai gustat aşa ceva, tovarăşu creator, pentru că-i scrob cu mujdei...

— Formidabil, nene Romaniță, deși mă tem ca usturoiul să nu-mi dea arsuri...

— Îl stingi tălică lesne cu două căni de lapte fiert... Numai că s-a afumat oleacă...

Mă așez urgent la masă, așteptînd ca nea Romaniță să finiseze scrobul. Pînă una alta, mă opăresc lejer cu niște lapte fierbinte, în care înmoi niţică turtă caldă, de ţest.

Dar nu mai am vreme să suflu în divinul lichid, pentru că-n tindă tropotește o întreagă cireadă. Iar peste o clipă năvălesc în kicinetă bunii mei prieteni : Milica, Iermolai Bic și Geca Leoveanu-Zbanţ. În loc să-mi strîngă mîna și să-mi dea bineţe, se reped mai întîi la nea Romaniţă, să vadă ce meșterește la aragaz. Strigătele lor, de entuziasm dezlănţuit, nu mă entuziasmează deloc.

— Omule, sîntem atît de flămînzi, încît am mînca și pietre ! — declară aluziv Laie.

Milica și Geca se abţin, așteptînd reacţia mea.

— Nici chiar așa, dragă Bicule, — îl domolesc eu pe forestier, — uite, aveţi turtă caldă, o străchinuţă cu mujdei, ospătaţi-vă și voi... Mai ales că usturoiul ajută la scăderea tensiunii arteriale !

— Iar matale, grasule, ai să dai gata scrobul de unul singur ? Cu riscul să-ţi crească excesiv colesterolul ? — se miră profesional doctoriţa Milica Manzur. — Nu-s de acord, în primul rînd ca medic, și-apoi, în al doilea rînd, ca prieten...

Geca Zbanţ nu se mai disperseazăîn discuţii. Înșfacă tigaia, o plasează la mijlocul mesei, scoate rapid din sertar niște furculiţe, le împarte tuturor, cu excepţia mea, și începe să manevreze extrem de versat.

Milica și Laie mă poftesc să particip la lichidarea conţinutului tigăii. Accept amabila lor invitaţie, deși nu posed instrumentul adecvat pentru ingurgitarea talmeș-balmeșului. Totuși, în ciuda penuriei, mă descurc satisfăcător, utilizînd în loc de furculiţă coji de turtă caldă. Mult mai capacitoase și mai eficiente.

Peste un minut privesc trist la tigaia gata spălată, pe care o mai şterg cu-o bucăţică de miez, în speranţa să mai culeg ceva. Sufletul !...

— Prietenul la nevoie se cunoaşte ! — le declar minunaţilor mei amici. — Fără voi mi-ar fi căzut greu scrobul... Mai am nişte biscuiţi dietetici, nu serviţi ? Merg perfect cu lapte cald...

— Ne-ajunge, — mă informează doctoriţa, — biscuiţii fermentează şi generează flatulenţă... Însă lapte bem...

Nea Romaniţă, încîntat de succesul preparatelor sale, se-aşteaptă probabil să-l felicit. Însă n-am timpul necesar, şi nici dispoziţia. Sînt atît de flămînd, încît mă îndeletnicesc cu ultimul pachet de biscuiţi, în vreme ce tustrei companionii îmi beau laptele adus de Curentu.

— Fraţilor, e-aproape de ceasurile două ! La trei începe slujba promisă de Naiba. Cred că merită să-l onorăm cu prezenţa noastră, că cine ştie ce mai observăm !... Avem posibilitatea să investigăm, fără să dăm de bănuit, ba dimpotrivă, poate-l convingem că simpatizăm bazaconiile sale ocultistice !

Atenţionarea întreprinsă de mine are darul să amintească echipei misiunea reală a participării noastre, şi anume descifrarea enigmaticului Gulliver Naiba. Numai Romaniţă obiectează :

— Tovarăşu creator, eu mi-s creştin, nu mă vîr în drăcoveniile diavolului... Lăsaţi-mă aici, să spăl vasele şi să păzesc „moara dintr-un dud"... V-aştept pînă vă-ntoarceţi... Aşa mi-a spus, dealtfel, şi ţaţa Catariţa !

După ce fac plinul, cu nişte benzină suspectă, maximum 5 litri, găsită în beciul lui Gulliver Naiba, sîntem gata de drum.

Deşi s-au creat unele dificultăţi la încărcarea echipei în „Bombiţă", pînă la urmă reuşim să demarăm. Biata „Bombiţă", nu-i proiectată decît pentru 310 kg. sarcină.

La trei fără cinci, ajungem totuşi lîngă intrarea peşterii Guşteriţa. Unde, spre surprinderea noastră, sîntem întîmpinaţi de reprezentanţii lui Gulliver Naiba, în persoanele lui Parşolea şi Tiţu Margiolea.

Bineînţeles, ne facem că nu-i cunoaştem. Vorba ceea, nici scrob cu usturoi n-am mîncat, nici gura nu ne miroase...

— Ne-a rugat nenea Gulliver să vă conducem la altar... Să ne grăbim, că-i o mulţime de lume, şi ne-aşteaptă! — îmi comunică Parşolea, considerîndu-mă şeful grupului. După care face prezentările: „Tovarăşul Tiţu, de la Adîncuri, iar eu sînt tovarăşul Lae..."

Mă recomand şi eu, cît mai călduros, în vreme ce Parşolea mă informează că ştie cine sînt, deoarece i-a spus nen-su Gulliver, iar pe ceilalţi îi ştie de ani de zile, întrucît lucrează şi trăieşte în aceeaşi localitate.

În sunetele triumfale ale fluieratului strident emis de supapa de siguranţă a radiatorului „Bombiţei", care fierbe violent, dar intens, ne lăsăm conduşi de reprezentanţii magului spre intrarea peşterii.

În timp ce înaintăm prin hrubele acesteia, la lumina unui reflector electric manual, pe care-l manevrează Tiţu Margiolea, îmi dau seama că mă sîcîie un gînd. Şi, pentru că Iermolai păşeşte chiar în spatele meu, îl întreb printre dinţi:

— Cu ce-or fi venit la liturghie?

— Cine? — se miră Laie.

— Gestionarii, magul, lumea care ne aşteaptă...?

— Omule, nu te supăra, dar la asta nu m-am gîndit! — se scuză forestierul. — Dar de ce te interesează?

— Pentru că n-am zărit nici dubiţa, şi nici motocicleta lui Tiţu!

— Or fi date la fier vechi, după ce-au păţit astă-noapte!

— Posibil. Şi, totuşi, cu ce s-au deplasat aici? Nu te frămîntă problema asta?

— Nu! — recunoaşte indiferent Bîc.

Iese din starea sa de permanentă nepăsare, abia cînd pătrundem în grota cea mare a peșterii. Dar nu-i cea pe care o examinaserăm astă-noapte. Ci cu totul alta, amenajată elegant, arătînd chiar ca un altar de biserică.

— Dumnezeule ! — exclamă uluit Iermolai Bîc.

— Taci, — îi sugerez eu, — aici nu-i la preț ! Bătrînul slujește altor zei, după declarațiile sale...

Grota în care ne aflăm acum, spre deosebire de cealaltă, pare mult mai încăpătoare. Lîngă peretele din fund, pe un soi de podium, a fost ridicat un altar din carton gros, pictat în culori țipătoare. Imaginile zugrăvite reprezintă scene din infern, însă într-o viziune total opusă celei întîlnite în pictura bisericească ortodoxă. Dracii sînt înțoliți omenește, cu straie locale, iar alții nici n-au măcar coarne.

Tabloul central, înaintea căruia se află un soi de statuie, înfățișează, după părerea mea, o agapă colegială. În jurul unei mese uriașe, sute de diavoli se ospătează copios, folosind tacîmuri contemporane, veselă modernă, pahare modelate funcțional, conform unui design original. Spre regretul meu, nu sînt în stare să disting bucatele din care se înfruptă. Păcat... Pentru că, știu precis, bucătăria raiului e strict vegetariană, pe cînd în iad, mă rog, ca în iad, mai tu o fripturică, mai un crap la cuptor, sau niște plăcinte moldovenești cu poalele-n brîu... Altă viață !

De ambele părți ale statuii care, fiind învelită într-un cearceaf (dubios de curat), nu poate fi văzută, ard două lumînări de nuntă, sau de botez, însă din ceară neagră, înfipte în niște sfeșnice oribile, confecționate din cranii de vită.

— Grasule, — mă trage de mînecă Milica Manzur, — mai ții minte ce ți-am spus, cînd ne-am întîlnit prima oară ?

— La ce te referi ? — devin curios.

— La oamenii magului, cumetrii și finii, vecinii și

datornicii. toți cei care ți-au vîrît în cap tîmpeniile cu satul vrăjit, blestemat, cu fîntîni secate și alte bălmăjeli...

— Aha ! Și ce-i cu ei ?

— Păi sînt aici, în marea lor majoritate !

De fapt, nu-s chiar atît de mulți. Maximum șapte-opt persoane... Dar s-au ghemuit unul în altul, atît de strîns, încît creează falsa impresie a mulțimii. Dacă-i punem la socoteală pe Brișcă, Tulli Pompadur, care stă pitit după Polina, pe Lae al lui Parșolea și pe Tițu Margiolea, să tot fie o duzină cu toții. Mă miră însă prezența dentistului. N-o fi el prea ortodox, dar nici cu Belzebuth nu-l văd făcînd casă bună. Altele trebuie să fie motivele prezenței sale aici.

Petromaxul instalat pe piedestalul de la poalele statuii, într-un echilibru destul de precar, începe să fîsîie îngrijorător. Peste cîteva secunde se stinge de la sine, răspîndind o putoare îngrozitoare de benzină normală, de 75 CO.

Rămasă numai în lumina lumînărilor, lumea începe să murmure.

— Stăpînilor ! — rage glasul mieros al magului Gulliver, dar care preferă să fie încă invizibil. — Stăpînilor ! Pregătiți-vă...

Un nor de praf (sau de fum) se ridică brusc de sub cearceaful care învelea statuia. Brișcă, pe care încă nu-l văzusem, trage vîrtos de poalele linţoliului. Statuia ni se înfățișează ochilor, iar din spatele ei se ivește Gulliver Naiba.

În afara melonului tradițional, al tunicii scoțiene, cu zeci de bumbi, ca un tablou de ascensor, magul și-a completat ținuta sacerdotală cu un ciolan imens de vacă, sau, eventual, de bou. Îl manevrează ca pe-un baston episcopal, binecuvîntîndu-ne prin gesturi hilar de solemne.

— Priviți-l și iubiți-l pe Leonard, pe Marele Negru, pe Marele Țap tricornat și cernit, pe Stăpînul nostru, domnul Subpămîntului...

La invitația lui Gulliver, pornesc să-l privesc și eu pe Marele Țap. Dar fără să-l iubesc. Pentru că-i groaznic de prost modelat. Bănuiesc că sculptorul, care s-a ocupat de confecționarea lui „Leonard“, trebuie să fie în viața de toate zilele cioplitor de cruci, din cei care, la comanda rudelor îndurerate, fabrică în serie îngeri de prost-gust, asemănători găinarilor din cartierul în care locuiește.

Leonard, Marele Negru, aduce, fără prea multă bunăvoință, cu măcelarul nostru de pe Calea Moșilor. Gras, pletos ca un hippy, cu coarne din material plastic, vopsit cu roșu pe buze și obraji, unsuros și slinos pe întregul său trup despuiat, individul imaginat de artistul periferiei cine știe cărui oraș de provincie se sprijină într-o coadă de măgar, magnifică, demnă să-l facă și pe nea Dobre să moară de invidie.

Dacă-mi amintesc bine lecturile mele din marii exegeți ai ocultismului, nenea Gulliver a digerat insuficient cele citite pe ici pe colo, interpretînd într-o viziune proprie cultul diavolului. Pentru că Leonard, conform tradiției, nu se înfățișa credincioșilor săi decît cu prilejul marelui Sabbat, dar asistat de maestrul Jean Moulin, și nicidecum de Gulliver Naiba. Nenea Leonard, între noi fie vorba, era însuși diavolul, tartorul, patronul tuturor vrăjitorilor din întreaga lume. Și nu se prezenta admiratorilor în chip de mulaj din mucava, ci în carne și oase, cu cornul median în flăcări.

Ceea ce ne oferă acum bătrînul mag de la Colțiilupchii miroase de la distanță a mistificare. Și, în cel mai bun caz, dacă nu-i mistificare, ci opera unui creier sclerozat, dat în mintea copiilor, Gulliver e tocmai copt pentru o îndelungă internare la un institut de specialitate, ceva în genul spitalului 9, de la Berceni.

În vreme ce dereglatul bătrîn începe să intoneze o sinistră melodie, de trage la rindea timpanele asistenței, o reușită combinație de cîntec gregorian bisericesc și cîntec

de pahar lăutăresc, ilustrat cîndva de Zavaidoc, mă trag ușor lîngă Milica și-i zic :

— Doctoriţo, l-ai examinat vreodată pe Gulliver ?

— Cred că va fi cazul să-i trimit sîngele, pentru un examen serologic. Abia acum îmi dau seama că bătrînul poate deveni nociv...

— Nici chiar așa să n-o luăm !... — o liniștesc eu pe Milica. — Gulliver, după cum îmi dau seama, n-a reușit să recruteze decît cretini... Cîţiva fini și cumetri, plus doi gestionari ahtiaţi după comori...

— ...plus cîţiva intelectuali de rangul al doilea, printre care trebuie să te numeri și tălică ! — completează Milica Manzur.

Brișcă se străduie căznit să susţină partitura ţîrcovnicului, îngînînd și el, din cînd în cînd, cîte un behăit catastrofic, și scuturînd o cădelniţă confecţionată dintr-o căpăţînă de capră... Însă fumul pe care-l degajă originala cădelniţă, nu-mi surîde deloc. Miroase a medicament, și nicidecum a smirnă sau tămîie...

— Stăpînilor ! — rage iarăși mieros Gulliver, întrerupîndu-și recitalul muzical mistico-pop. — Comorile, ca și comoara noastră, se află în pămînt, și nu în ceruri ! Pregătiţi-vă, c-a venit vremea...

Îndată ce-și termină invocaţia sa ermetică, magul se dă un pas îndărăt, trece în spatele lui Leonard, îi strigă ceva lui Brișcă, pentru ca, apoi, imediat, să răbufnească un nor gros de fum. Smogul declanșat de cădelniţa lui Brișcă se răspîndește în întreaga grotă. Lumînările negre se sting, de nu se mai vede om cu om. Aud tropot de pași, cuvinte zvîrlite printre dinţi și... pauză.

Tușesc în cor cu grupul vocal al prietenilor mei, întrebîndu-mă dacă fumul cu care ne tratează Naiba n-o fi cumva toxic. Dacă nu-i toxic, precis că-i somnifer. Pentru că mă cuprinde un somn de moarte.

Pînă să-mi las trupul lîngă colegul Iermolai Bîc, de mult transferat în lumea adormiţilor, mă străfulgeră un

gînd ciudat. Mi s-a părut, sau am zărit cumva chipul unui al doilea Gulliver, de cealaltă parte a statuii lui Leonard ?

Însă mă tranchilizez urgent. Halucinaţiile provocate de fumul lui Brişcă nu-i exclus să genereze fenomene de diplopie, adică de imagine dublă. Ceea ce nu-i totuna cu iluziile optice. Însă, pînă să rezolv problema, competent şi prompt, adorm ca un buştean brut.

24) SEDUŞI ŞI ABANDONAŢI, DAR ŞI SECHESTRAŢI

Mai rezistent decît ceilalţi membri ai echipei noastre, mă trezesc primul din somnul artificial în care ne cufundase cădelniţările lui Brişcă. Putea fi şi mai rău, dacă ne afuma cu cianură de potasiu...

Totuşi, gîndesc eu cu mintea mea extrem de lucidă, dacă ar fi existat, pe undeva, cea mai mică intenţie de eliminare a noastră, nu s-ar fi limitat numai la ameţirea parţială, ci ne-ar fi lichidat definitiv şi irevocabil, în calitatea noastră de indivizi nefolositori „misticoficărilor" lui Gulliver Naiba.

Pînă să se trezească şi companionii mei, încerc să-mi rememorez în detaliu straniul fenomen al dedublării magului. Totu-i posibil în lumea magicienilor de iarmaroc, însă ce mă mai tulbură încă, e mica diferenţă observată la unul din ei. O chestie lipsită de importanţă, dar inexplicabilă din punct de vedere ştiinţific. Un Gulliver avea melonul lejer turtit, iar celălalt Gulliver purta solemn un melon ţipător de nou.

Abandonez microancheta mea, pentru că mi se pare demențială ideea existenței unei dubluri a lui Gulliver Naiba. Ca și cum nu ne-ar fi suficient un unic exemplar, total dereglat și caraghios.

Oricît îmi forțez ochii, sperînd să se acomodeze cu bezna din grotă, nu obțin rezultate notabile. Din exces de conștiinciozitate, verific chiar dacă am ochii deschiși. Cu degetul. Bine că n-am încercat decît la unul. Pentru că acesta precis era deschis. Acuma nu mai e !...

Cînd sînt gata să abandonez orice speranță, aud un scrîșnet de chibrit dat pe cutie. Și se face lumină. Milica Manzur, căci ea era, își aprindea tacticoasă o țigară.

— Coană Milicico, mă bîlbîi eu emoționat, nu-l stinge dă-l încoa !

— De ce ? Vrei să-ți aprind o țigară ? — mă interoghează doctorița.

— Deocamdată nu ! Deocamdată... Adică nu chiar acum... Mai întîi să aprind o lumînare, dacă n-or fi dispărut sfeșnicele ălea sinistre... Totuși, dă-mi și-o țigară... Dacă rămînem fără chibrituri, o putem oricînd folosi ca lumină ! Altminteri m-aș lăsa de fumat chiar din clipa asta...

Milica Manzur se afla în proprietatea personală nu numai a unei cutii de chibrituri ameliorate (50 de bețe) dar și-a unei brichete tip revolver. Cu care, fără să rănesc pe nimeni, izbutesc să dau de una din enigmaticele lumînări negre și s-o aprind corespunzător, frigîndu-mi lejer și degetele.

Laie Bîc, care-l scutură zdravăn pe Geca, avînd intenția clară să-l trezească, mă avertizează :

— Omule ! Fii atent !

— De ce ? — întreb eu intrigat.

— Fii atent, c-au dispărut toți !... Nu-i bine... Nu-i bine ce se-ntîmplă !... Dac-au murit și ei ?

Iermolai începe să mă enerveze. Pentru că, într-o anumită măsură, are dreptate. Magul, Brişcă şi majoritatea asistenţei au dispărut... Se pare că sîntem singurii supravieţuitori. Însă logica mă obligă să-l contrariez pe poetul oniric :

— Laie, dragule, de vreme ce mai trăim încă, înseamnă că trăiesc şi ceilalţi. O singură ipoteză mi se pare valabilă... Anume că, în panica stîrnită de explozia de adineauri, au fugit care încotro, rătăcindu-se prin hrubele peşterii Guşteriţa... Nu-i exclus să fim nevoiţi a-i căuta, pentru a le acorda primul ajutor... Şi nu uita, bătrînul e-n vîrstă şi zărghit... Dacă i s-a făcut rău ?

Fără să mai aştepte ca Zbanţ să-şi revină, Iermolai îl sloboade pe podeaua de piatră a grotei, şi se repede la mine strigînd :

— Omule, să nu mai zăbovim ! Sînt atîţia oameni în pericol.

Cercetarea grotei nu dă nici un rezultat. În afară de constatările de rigoare, demolarea aproape integrală a Marelui Ţap, a bietului Leonard care, călcat în picioare de fugarii cuprinşi de panică, s-a dezumflat ca un balon găurit, arătînd jalnic în starea de ţap turtit, dispariţia celuilalt sfeşnic, precum şi-a cearceafului cu care fusese învelit Belzebuth, nu reuşim să identificăm decît minimum opt ieşiri din grotă. Cam multe pentru situaţia în care ne aflăm, noi fiind numai patru.

Singurul succes pe care-l obţinem, însă oarecum fără importanţă, e faptul că reuşim să-l pierdem pe Geca Leoveanu-Zbanţ. Ieşirile duc, toate, înapoi spre grotă. Unde, după parcurgerea tuturor celor opt căi de părăsire a peşterii, îl găsim pe Zbanţ sforăind zgomotos, atît de puternic şi penetrant, încît aş fi putut jura, cu mîna pe cord, că-i motocicleta lui Tiţu Margiolea. Geca se scuză, după ce-l trezim, mărturisindu-ne că, la un moment dat, n-a mai văzut lumînarea purtată de Laie. Atunci, orbe-

căind prin beznă, a dat de-un culoar strîmt, care l-a condus pînă aproape de borta peşterii, lîngă drumul forestier, de unde putea zări şi „Bombiţa".

— Omule ? Omule, eşti nebun ? Şi de ce nu ne-ai strigat, de ce nu ne-ai spus nimic ? — se răţoieşte Laie Bic, pe care-l văd şi eu, în sfîrşit, scos din fire.

— Pentru că ieşirea-i astupată cu bolovani cît „Fiat"-ul maestrului ! Şi nu vă văd urnindu-i din loc !...

Deodată mă strălumineză o idee. Şi-l interoghez strins pe Geca :

— Măi oltene, şi n-ai dat de nici o urmă a celor sinistraţi ?

— N-aş zice că-s chiar sinistraţi, dragă maestre Conan, pentru că găsii acolo, lîngă bolovani, reflectorul electric al lui Parşolea. Înseamnă că-l avură cu ei, atunci cînd se salvară...

— Ciudată comportare ! — gîndesc eu cu glas tare. — De ce ne-or fi lăsat bolovanii ăia în drum ?

— Păi e foarte simplu, omule ! — mă lămureşte omniscientul Laie Bîc.

— Nu văd ! — îmi sar eu din balamale.

— Omule, nu te supăra, bolovanii au fost îngrămădiţi acolo cu un anumit scop... S-au gîndit să ne dea de ştire, în felul acesta, că ei au plecat, şi că să nu-i mai căutăm... Mi se pare un gest frumos din partea bătrînului...

Iermolai mă priveşte cu ochi nevinovaţi, ca şi cînd supoziţia lui ar fi emanaţia unui om normal, în toate minţile. Convins ferm că nu-i cazul să fie considerat ca atare, îl bat prieteneşte pe umăr, şi-i propun :

— Ia-o înainte, Laie dragă, şi luminează-ne drumul cu lumînarea aia nenorocită, fiindcă văd că domnul veterinar n-a avut inspiraţia s-aducă aici reflectorul electric... Mergem să vedem ce-i cu bolovanii... Poate reuşeşti să-i urneşti, că eşti cel mai zdravăn dintre noi.

De cînd tot încercăm să clintim pietroaiele prietenilor noştri minunaţi, am căpătat convingerea fermă că nu greutatea e determinantă în probleme de tipul celei pe care o avem de rezolvat.

Singura satisfacţie e faptul că zărim, printre bolovani, lumina zilei. Dar care şi ea este în declin, avînd tendinţe vizibile de amurgire.

— Ce părere mai ai, coană Milico, despre prietenul matale Gulliver ? Ziceai că-i simpatic, în ciuda zărghelii ! Frumos din partea lui... După ce ne aiureşte cu mistificări de bîlci...

— Stai, grasule ! — exclamă brusc Milica Manzur. Ştiu unde-i bătrînul. Acuma m-am lămurit...

— Unde-i ? — întreb eu neîncrezător în intuiţiile doctoriţei.

— Singur mi-ai sugerat ideea... cînd ai rostit cuvîntul „bîlci"...

— Ei şi ?

— S-au dus cu toţii la bîlci, care acuma trebuie să fie în toi... Au să vină de-acolo cu ajutoare, cu mijloace de transport... Totdeauna, la încheierea bîlciului, mai găseşti un camion disponibil...

— Şi cînd se încheie bîlciul ?

— Poimîine. Cel mai tîrziu !...

— Dar de ce-avem nevoie de camion ? Nu-i suficientă „Bombiţa" ?

Milica îmi zîmbeşte fermecător, privindu-mă cu ochii ei vii :

— Ce fel de scriitor îmi eşti ? N-ai observat că toate caucioacele „Bombiţei" sînt pe geantă ? Iar în camion intrăm nu numai noi, ci-ncape şi „Bombiţa" !

Începe să se întunece. „Bombiţa" s-a pregătit de mult de culcare, deoarece s-a lăsat zdravăn într-o parte. Din pricina anvelopelor dezumflate, dar, bănuiesc, şi din cauza vreunui amortizor rupt... Şi nu numai că-ncepe să se

întunece, dar începe să mă frămînte și-o foame cumplită. Sînt atîtea ceasuri de n-am luat nimic în gură. Deși nu-s tipul care se lamentează, fără să vreau vorbesc de unul singur, în gura mare :

— Unde ești matale, țață Catarițo ? Dragă țață Catarițo ! Numai dumneata te gîndeai mereu la sănătatea mea, trimițîndu-mi merinde...

Din pricina oboselii am iarăși halucinații auditive. Pentru că dinafara grotei, de pe marginea drumului forestier, aud glas de femeie :

— Aici mi-s, copile ! Ți-am spus c-ai s-o pați cu diavolul ăla bătrîn... Stai liniștit, nu te teme... Sîntem cu toții aici !

25) OPERAȚIE „SALVAMONT" DE MICĂ ALTITUDINE ȘI MARE ANVERGURĂ

La lumina reflectorului electric abandonat de Lae al lui Parșolea și pe care-l găsim lîngă bolovani, conversăm cu echipa de „salvamont" organizată de întreprinzătoarea țață Catarița.

Au venit mai toți vechii mei cunoscuți, mobilizați de Romanița Curentu. Nepotul Cataritei așteptase sosirea noastră la „moara dintr-un dud". Văzînd însă că întîrziem, se dusese la tușă-sa, unde convocase consiliul celor trei țațe nătăflețe : cina Mosca, fina Frusina și țața Catarița. Aceasta din urmă, bănuindu-l pe Naiba în stare de orice,

chiar şi de-o crimă colectivă, decretase starea de alarmă, adunîndu-şi în grabă prietenii.

Orbiţi de razele reflectorului ce răzbat printre pietroaiele în dosul cărora sîntem blocaţi, minunaţii colţiilupcheni s-au aşezat unul lîngă altul, care cum a putut, aşteptînd desfăşurarea evenimentelor.

Romaniţă Curentu se trage mai lîngă Păuniţa lui Lucereanu, dar nu pot deduce motivul, — poate o fi ceva între ei, — Ioana lui Colarete s-a rezemat cu umărul de Valin al lui Patruzec, ţaţa Frusina, cina Moşca şi ţaţa Catariţa alcătuiesc un bloc compact, pesemne din pricina răcorii ce începe să coboare, odată cu înnoptarea, nea Gheorghe al lui Staragică încearcă să-şi aprindă o ţigară jilavă, consumînd mai multe zeci de beţe de chibrit, iar Poroambă Cîşu, responsabilul cultural, ducîndu-şi palma deasupra ochilor, ca un soi de vizieră, pentru a se apăra de lumina vie a lanternei-reflector, se străduie să distingă, — dar fără rezultate, după părerea mea, — situaţia grupului nostru.

Întrucît cineva trebuie să preia iniţiativa, deoarece din scurta conversaţie cu echipa „salvamont" s-au aflat toate cele necesare, îmi permit să mă înscriu la cuvînt :

— Dragii mei prieteni !... Am impresia că nu putem ieşi din buclucul ăsta, decît unindu-ne puterile. Întrucît noi ne aflăm de cealaltă parte a baricadei, iar bolovanii trebuiesc clintiţi din loc, unul cîte unul, însă nu prăvălindu-i peste noi, ci smulgîndu-i în afară, n-avem altceva de făcut decît noi să împingem, iar voi să trageţi... Am dreptate ? Nu ?

Mişcaţi de spusele mele, salvatorii îşi exprimă adeziunea în cor. Din larma care se dezlănţuie nu-nţeleg mai nimic, aşa că repet :

— Am dreptate ? Nu ?

— Nu ! — îmi răspund colţiilupchenii, de data asta mai clar.

Poroambă Cîşu, avînd şi-o oarecare calificare din punct de vedere tehnic, fiind fîntînar de profesie, mă lămureşte răbduliu :

— Tovarăşu creator, dacă împingeţi matale, cad peste noi bolovanii... De smuls n-avem cum, iar dacă îi împingem, mai trebuie apoi să vă şi scoatem de sub pietroaie ! Deci nu-i bine... Zidul nu poate fi dărîmat decît cu mijloace mecanice... Cu-o maşină !

— Ai perfectă dreptate, nene Poroambă, un buldozer rezolvă totul în mai puţin de-o jumătate de oră... Noi ne tragem îndărăt, spre peşteră... voi izbiţi cu lama buldozerului... şi gata...

— N-ai înţeles matale bine ! — obiectează fîntînarul — de ce s-aducem un buldozer, cînd avem maşina lu tălică aici ? Are 20 de cai ?

— Pardon, 32, trecuţi pe talon ! — răspund eu, oarecúm jignit, în numele „Bombiţei". — Dar n-am cum să ies de-aici, pentru a mă sui la volan... Aşa că nu-i posibil !

— Ba e, tovărăşele ! Îmi dai mie cheile, că am şi carnet de conducere, mă sui în tărăboanţă şi mă proptesc cu ea în bolovani...

— Perfect, nene Poroambă, n-am ştiut că ai o maşină proprietate personală...

Însă Poroambă Cîşu se dovedeşte om corect, pentru că-mi furnizează un supliment de informaţii :

— Sigur că am... Însă-i defectă... Ultima oară cînd am făcut uruiala, i-am prins cîţiva dinţi, şi-am stricat rotiţa de angrenare...

Deoarece nu cunosc acest tip de automobil, polivalent, îl chestionez iarăşi :

— Ce marcă-i, nene Poroambă ?

— „Semănătoarea" ! Rîşniţă manuală, pentru măcinat porumb la păsări...

Simt că-nnebunesc :

— Şi pentru asta ţi-au dat carnet de conducere ?

— Nu ! Carnetul l-am căpătat în armată, c-am făcut-o la tancuri !

În disperare de cauză, silit și de insistențele prietenilor, aflați ca și mine la mare ananghie, dar și de comunicatul țaței Catarița, care anunță c-au adus cu ei și ceva de-ale gurii, îi strecor cheile mașinii lui Poroambă, trecîndu-i-le printre bolovani. Însă îl atenționez :

— Nene Cîșule, fii cu băgare de seamă, mai întîi umflă cauciucurile, că-s pe geantă, apoi bagi într-a-ntîia, apeși pedala de ambreiaj, accelerezi, debreiezi și demarezi lent...

— Lăsați matale, tovarășe creator, nu mă-nvăța pe mine, c-am fost fruntaș la manevre... Treceam cu tancul prin gropi și șanțuri, de ziceai că-i avion...

Ajutat de echipa salvatorilor, în special de Patruzec și Staragică, Poroambă umflă anvelopele în mai puțin de-un ceas. Bine că-mi trece prin cap să-l rog să verifice presiunea. Binevoitor, ia manometrul și-mi comunică de la distanță, cu glas tare :

— 12 atmosfere la roata din dreapta, 18 la stînga... Să le măsor și pe cele din spate ? Mai e nevoie ?...

— Dă aerul afară, nene, că săriți în aer... explodează ! Bagă 1,1 în față și 1,6 în spate...

— Se face, tovarășu creator, imediat, fiți fără frică ! La tancuri, știți matale, n-aveam caucioace, mergeam pe șenile...

Operațiunile de punere în funcțiune a „Bombiței“ s-au desfășurat încununate de succes, dar prost. Mai întîi au descărcat bateria, folosind în exces farurile, pentru că n-aveau lumină, precum și la pornirea motorului, care nu vroia să facă aprinderea. Apoi l-au împins pe Poroambă, suit la volan, pînă ce-a pornit motorul. N-am auzit această fericită clipă, deoarece cred că s-a produs la vreun kilometru de-aici.

După o jumătate de ceas s-au întors. Cu toții. Dar pe „Bombiță". Cu excepția femeilor care se îngrămădiseră înăuntru. Ceilalți se urcaseră pe capotă, iar unii chiar și pe aripi.

Privesc înspăimîntat „Fiat"-ul meu 600 D, și nu-mi vine să-mi cred ochilor. Merge ! Încet, dar totuși propulsat de motor, și nu împins. Poroambă, în plină euforie, conduce ca la tancuri... Pentru el nu mai există nimic, nici șanțuri, nici gropi, nici cioturi... Are un stil cu totul personal, folosind slalomul și alte figuri din tehnica schiului de performanță.

— Omule, nu te supăra, — mă atenționează Iermolai Bic, — spune-le să coboare toți, c-altminteri nu mai ieșim de-aici... Frații or să-ți demoleze tărăboanța...

N-a mai fost nevoie să dau urmare sfatului atît de amabil al forestierului, căci o frînă nefericit inspirată a pilotului de curse Poroambă Cîșu, izbutește să dea jos, dar instantaneu, pe cei din exteriorul mașinii, iar pe cei dinăuntru să-i ejecteze de-a dreptul pe ușile care sar din balamale. Și iată-mi „Bombița" transformată în IMS de campanie, fără portiere, fără parbrizul din spate, fără nimic care să-mi sugereze ceva din fostul „Fiat" !

Totuși, spre uimirea generală, motorul continuă să funcționeze. Cam în trei cilindri, ce-i drept, dar merge...

Impasibil, Poroambă declanșează ultima fază a operației. Pornește lent spre noi, spre zidul bolovanilor. Noi, prevăzînd unele momente neplăcute, fugim urgent înspre adîncul peșterii, dar deloc lent.

Cînd ajungem la vreo sută de metri, fără pagube, Milica vine lîngă mine și mă întreabă timid :

— Maestre Conan, ți-am făcut numai necazuri, iartă-mă, nici nu-ți mai zic „grasule", dar spune-mi sincer...

— Ce ? Totdeauna am fost sincer, în măsura posibilităților !... — încerc eu să mă comport cu sînge rece, pentru a-i mai insufla ceva curaj, dîndu-mi seama de încordarea pe care o trăiește.

— Ce se va intîmpla acum ? — se interesează doctorița.

— Nimic deosebit... Totul va decurge normal. Poroambă va împinge cu „Bombița" bolovanii, aceștia vor ceda, iar noi vom putea ieși afară ! Nu-ți fie teamă, în noaptea asta vei dormi în patul tău...

După cum prevăzusem, și după cum o asigurasem și pe speriata Milica, totul decurge normal. Mai întîi se-aude o bufnitură puternică, apoi un zgomot înspăimîntător.

Cu inima cît gămălia unui ac, nădăjduiesc ca originea zgomotului să se datoreze prăvălirii zidului de baraj, și nicidecum dezintegrării definitive a bietei „Bombițe".

Pornim îngrijorați în direcția ieșirii, străpungînd norul de praf ce invadase adăpostul nostru temporar.

O explozie răzbate pînă la noi. Însă mă tranchilizez urgent. Este explozia de bucurie dezlănțuită a echipei de „salvamont"... Urale, strigăte de fericire, invitații de-a trăi ani mulți și-mbelșugați...

Cînd ajungem în dreptul fostului zid din bolovani, acesta nu mai există. Aerul rece al nopții, încărcat de aromele brădetului și de ultimele resturi de praf ne umplu plămînii. Dar nici „Bombița" nu mai există... Adică în forma pe care i-o cunoșteam...

La lumina farurilor ei, din care au rămas numai becurile, ieșim printre pietroaiele prăbușite, după care iarăși ne oprim. De astă dată ieșirea ne este barată de caroseria (dacă se mai poate numi așa) a fostului meu „Fiat"-600 D.

Motorul, spre uimirea și bucuria mea, continuă să funcționeze, prin cine știe ce miracol al tehnicii contemporane. Nea Poroambă Cîșu, cramponat de volan, se îndîrjește, ambalînd excesiv, să dea mașina în marșarier.

— Laie, Geca, hai să-mpingem la mașină, cred că-i patinează roțile ! — lansez eu un apel bărbaților din echipa noastră.

Strecurîndu-ne penibil, printre pietroaie și pe sub „Bombiță", ieșim afară. Apoi, cu forțe reunite, noi din față, iar Staragică și Patruzec din spate, reușim să săltăm „Fiat"-ul pe brațe, și să-l deplasăm din fața intrării în grotă.

Abia acum realizez ce minunată idee au avut constructorii acestei mașini minunate, atunci cînd i-au montat motorul în spate. Pentru că în față nu mai are aproximativ nimic. Masca a dispărut cu desăvîrșire, bara de protecție s-a transformat în ghidon de motocicletă, capota portbagajului în burduf de acordeon, iar rezervorul de benzină în ploscă. Bine că n-a fost benzină prea multă, pentru că mai lua și foc.

Restul însă, cu excepția portierelor care avuseseră o soartă mai bună, fiind scoase din balamale încă înainte de asaltul zidului, este în perfectă stare.

Nea Poroambă oprește motorul, îmi înapoiază cheile, și mă bate pe umăr încîntat :

— Tovarășu creator, bine c-ați scăpat sănătoși, cu toții... N-am pomenit în viața mea o mașină atît de țeapănă... Tanc, meștere, nu altceva... Nici cu buldozerul n-aș fi făcut treabă mai bună !...

Îi mulțumesc călduros, dar cu inima întristată. Ce fac acum cu „Bombița" ? Ca să nu-l indispun pe vajnicul Fîsu, mă prefac fericit :

— Mă bucur că ți-a plăcut „Fiat"-ul meu... Îl dezmierdam, zicîndu-i „Bombița". Cred însă că va trebui să-i schimb numele !

— Nu fi necăjit, nene creatorule, — mă liniștește fîntînarul, — o să-i spunem „Tingirica"... Am niște prieteni mecanici la Comarnic, ceva de lux, nemaipomeniți ! Și mecanici, și sudori, și vopsitori... Cu cîțiva bănuți, acolo, o face ca nouă... Dealtfel, nea Fane și nea Puiu îmi sînt și-un soi de cumetri... Dacă vreți matale, mă tocmesc eu cu ei, să nu ne jupoaie, că oameni sîntem, nu fiare...

Cînd aud pomenindu-se numele găinarilor de la Co-

marnic, care-mi „făcuseră“ maşina după prăpădul de la Posada, simt că-mi creşte tensiunea. Oricît încerc să mă abţin, îi recomand totuşi lui nea Fîsu :

— Dragule, nu te mai osteni, îi cunosc, am trecut şi eu prin mîna lor... Prefer să mi-o repar singur, la potcovarul satului, decît să încap în ghearele puşlamalelor...

În timp ce avizez nefavorabil asupra propunerii fîntînarului, salvatorii noştri, în frunte cu ţaţa Catariţa, se îndeletnicesc cu prepararea unei gustări frugale, pentru reîntremarea sechestraţilor din grota Guşteriţei.

Peste cîteva minute, la lumina (din ce în ce mai palidă) a farurilor „Bombiţei“, deoarece reflectorul-lanternă a pierit sub bolovani, stăm cu toţii la masă, salvaţi şi salvatori. Barem de-ar ţine bateria, pînă terminăm de mîncat. Deşi, pe întuneric, poate aş mai apuca şi eu cîte ceva, deoarece Milica, Geca şi Laie înfulecă de parcă ar fi plutit şase luni, în plin ocean, ca naufragiaţi pe pluta „Meduzei“.

Merindele au fost întinse, pe pătura din „Bombiţă“, transformată în faţă de masă, dar aşternută pe jos. Parc-am fi la iarbă verde...

Picnicul nocturn, destul de copios (dacă am fi fost mai puţini la număr) se compune din ouă răscoapte, pe care le spargem cu feluritele scule din trusa „Fiat“-ului, din brînză uscată, caş afumat, pîine şi sare, şi nimic mai mult. Dar ce idee pe ţaţa Catariţa, să care pînă aici bunătăţile de mai sus !

Pe cînd gustăm cîte ceva, fiecare ce apucăm, se înjghebează şi-o conversaţie agreabilă, aşa cum îi place românului la masă.

— Şi ce mai faceţi matale ? — mă întreabă cina Moşca, îmbucînd zdravăn dintr-un ou răscopt. — Că n-ai mai trecut pe la noi !

Interzis, cîteva clipe nu ştiu ce să-i răspund. Dar apoi îmi dau seama c-ar fi nepoliticos să nu mă-ncadrez în sistemul practicat la Colţiilupchii, unde, pentru a ajunge

la obiectivul real al unei discuții, totul începe cu amabilități fără sens, prilej de mișcare a limbii în gură, ca să intri în vorbă, și-abia apoi să tragi la țintă.

Laie Bîc, mai obișnuit cu rînduielile locale, preia chestiunea din voleu și răspunde în același stil :

— Mulțumim de întrebare, cină Moșca, dar dumneata ce mai faci, pe unde-ai mai fost, ce-ai mai văzut ?

— Pe dracu ! — răspunde brusc moașa generală a satului. — Te bagi în vorbă ca musca-n lapte ! Lasă-l pe băiețelul ăsta să-mi povestească !

Acuma totul intră în normal. Preliminariile au trecut, judecînd după punerea la punct a forestierului.

— Păi ce să fac, cină Moșca, — revin eu în scenă, — bine, chiar foarte bine, după cum ai văzut și matale !...

— Așa bine să fie la Gulliver în ogradă ! — intervine țața Catarița. — Spune-ne, încalțea, ce-au vrut să pună la cale, cu slujba lor blestemată, Naiba și dulăii lui...

— Zăvozii n-au participat la liturghie...

— Nu javrele, copile, ci Parșolea, Margiolea, Brișcă, Polina și felcerul ăla smintit, cum îi spune, c-am uitat, aha, Pompituli, sau cam așa ceva, bată-l Dumnezeu de hoț... Că mi-a scos măsele bune, să-mi pună tablă coclită în gură ! Cînd goneam încoa, ei soseau la bîlci, încărcați în dubița nepotului lui Parșolea, bașca-n trobontul dentistului, că erau mulți și nu-ncăpuseră în dricul plin de lăzi și cutii... Tițu Margiolea, călare pe motofleașca lui, era cît pe ce să mă calce... C-avea și el cîteva lăzi la spate...

Imediat începe să-mi pîlpîie o diodă. Gulliver Naiba, după cum și făgăduise dealtfel, scosese comoara. Era clar...

— Și încotro se-ndreptau, țață Catarițo ?

— Dracu-i știe ? Că nu m-a lăsat Romaniță o clipă, ci m-a tot îmboldit încoace, să vedem ce mai faci tălică !...

Observ că pe Valin al lui Patruzec îl tot frămîntă ceva. Ar vrea să vorbească, dar parcă se teme de prezența și autoritatea celor trei tațe nătăflețe.

Pînă la urmă nu mai rezistă, şi începe să recite :

— Ba eu ştiu ! Că eram mai la urmă... S-a întîlnit cu încă o dubă, plină şi asta cu lăzi, apoi s-au dus toţi în dosul tarabelor din bîlci. Cît era de mare larma din iarmaroc, gălăgia pe care-o făceau ei, acolo, le-ntrecea pe toate... Gîlceavă mare, nemaipomenită... Pesemne că se şi încăieraseră între ei, căci zburau lăzile şi sticlele pe deasupra tarabelor, de-ai fi zis că te afli la circ... Ce s-o mai fi întîmplat, asta nu mai ştiu, pentru c-am dat fuga într-acoace, să-i ajung din urmă pe-ai noştri...

După ce mă consult din priviri cu doctoriţa, veterinarul şi forestierul, — însă destul de dificultuos, deoarece bateria „Bombiţei" era vizibil pe sfîrşite, — decid că-i cazul să transmitem salvatorilor noştri povestea comorii descoperită de Gulliver Naiba.

Totuşi, înainte de-a demara, mă nelinişteşte un gînd. Cînd Dumnezeu avuseseră vreme să isprăvească forajul din grota Guşteriţei, şi, mai ales, să mai şi încarce lăzile în dube... Şi mai e ceva, ce fel de comoară e aia, care se transportă şi-n sticle ? Deocamdată pun deoparte aceste probleme, şi iau cuvîntul :

— Dragii mei, ştiţi cu toţii că-s scriitor... Acuma, însă, vă spun un secret, pe care nu-l cunoaşte prea multă lume, ci numai prietenii mei cei mai buni...

— Spune-ni-l şi nouă, tovarăşu creator, că şi noi ţi-s sîntem prieteni ! — mă îmbie Poroambă Cîşu.

— Sînt şi detectiv !

Murmurul asistenţei mă emoţionează.

Ioana lui Colarete, una din cele mai asidue lectoare ale bibliotecii din Colţiilupchii, le explică celor trei ţaţe nătăfleţe :

— Cinelor, nu vă temeţi, detectiv înseamnă un fel de poliţist, dar care prinde hoţii şi tîlharii numai din plăcere. E şi asta un dar de la Dumnezeu... Întocmai ca şi

cîinii. Unii latră și ne păzesc casele, alții, cărora li se spune cîini-polițiști, adulmecă, amușinează urmele hoților și pungașilor, și te duc drept la ei... Așa face și tovarășul creator ! Am citit multe cărți cu detectivi, și-s oameni de ispravă... Numai c-au pieit cărțile de la biblioteca noastră, pesemne că le-au furat hoții, ca să nu-nvățăm și noi cum să-i dăm de gol !

Cina Moșca, mai intelectuală, pricepe imediat despre ce-i vorba :

— Bravo, Ioano, acuma știm și noi precis ce-i aia detectiv, că de la televizor s-ar fi zis că-s numai bătăuși... Mulțumesc, maică, să trăiești. Va să zică, băiețelul ăsta le miroase urmele și-i înhață... Halal să-i fie... Așa nas mai zic și eu...

Din motive de timp, renunț să aduc unele precizări în privința profilului complex al unui detectiv de excepție, așa cum sînt eu, și trec mai departe la expunerea problemei :

— Ce să mai lungim vorba, există bănuiala că Gulliver Naiba, împreună cu oamenii lui, a descoperit o comoară în peștera Gușteriței !

— Comoară ? — se miră în cor asistența.

— Da, comoară, și nu mă mai întrerupeți. Însă legile nu îngăduie ca o comoară să fie înstrăinată, sau să intre în posesia unui singur individ. Comorile-s ale noastre, ale tuturor. Și trebuiesc predate statului. Datoria noastră-i să anunțăm miliția... Dar, ca să nu ne facem de rîs, trebuie să verificăm dacă-i într-adevăr vorba despre o comoară, să aflăm unde-au ascuns-o și-apoi să oferim miliției toate datele...

Gheorghe al lui Staragică, entuziasmat de descoperirea mea, își manifestă imediat adeziunea, aproape strigînd :

— Să ne trăiești, tovarășu creator, acuma-s lămurit. Ești mai tare ca Colombie, hăbăucul ăla de la televizor. Și nouă ne dă ceva ?...

Întrucît nu cunosc prea bine prevederile legii. nu mă avînt în detalii de ordin material. Totuşi îl stimulez oarecum pe Staragică :

— Cred că da !...

— Cum aşa, meştere, crezi numai ? — se dezumflă nea Gheorghe.

În clipa cînd intenţionez să clarific nedumeririle amatorilor de premii, se produc două evenimente de importanţă capitală. Se stinge lumina farurilor, bateria dîndu-şi duhul într-un ultim pîlpîit, şi răzbate pînă la noi un tropot mărunt, de patruped cavalin.

În bezna care ne înconjoară, numai luna mai furnizează puţin curent. Insuficient însă pentru a distinge grupul ecvestru care se apropie încet, dar sigur, de noi. Copitele sună ritmic, nu excesiv de puternic. Abia cînd claxonează insistent, pe două tonuri, avertizîndu-ne sosirea, recunosc făptura firavă a lui nea Dobre, măgarul doctoriţei. Călăreţul, din spatele măgarului, încearcă să ne identifice, apoi, recunoscînd-o pe ţaţa Catariţa, începe să răcnească :

— Ţaţă, ţaţă, nenorocire mare ! Văleu, Doamne, ce ne facem ! C-or să ne omoare pe toţi ! I-au tăiat pe tovarăşa moaşă Ţilimindriu şi pe domnul doctor Pompadur... Veniţi degrabă, nu mai zăboviţi !...

— Măi Nilă, te-ai zărghit de tot ? Dă-te jos şi vorbeşte ! — se impacientează ţaţa Catariţa. — Halal strănepot, care se scapă pe el la întîia încercare.

Îl ajut să coboare de pe nea Dobre, şi-l trag lîngă noi, mai în bătaia lunii. Băieţandrul arată speriat de moarte. Lac de năduşeală, tremură tot. Însă nu-i exclus ca ţaţa Catariţa să aibă dreptate în privinţa afirmaţiei sale din urmă. Ca să-l liniştesc, îi iau un interogatoriu blajin, de gradul doi :

— Cine i-a omorît, măi Nilă ?
— Nu se știe precis care pe care...
— Cum ?
— Ori doctorul pe moașă, ori moașa pe doctor !...
— Nilă, fii atent, te-ai văietat că-s amîndoi morți, nu ?
— Da...
— I-ai văzut la locul crimei ?
— Nu... Cînd m-am dus la „moara dintr-un dud", nu mai era nimeni, ci numai băltoaca de sînge din bucătărie...
— Dar cine ți-a spus c-au fost uciși ?
— Lumea din bîlci, că toți vorbesc numai de asta... Acuma-i caută domnul Gulliver peste tot... nea Lae al lui Parșolea s-a suit în dubiță și s-a dus după ei pînă și la Cîmpina, să vază dacă nu-s acolo... Nu i-a găsit, și s-a întors numai cu-o grămadă de lăzi...

Lucrurile se complică. De astă dată trebuie să ne ocupăm nu numai de comoara magului și-a acoliților săi, ci și de găsirea cadavrelor, dar și de identificarea criminalului.

Pe Geca l-au podidit lacrimile, curgînd din el ca dintr-o cișmea. Demn, bărbătește, se vaietă încet, ingînînd :

— Polină, Polină, te omorî banditul de Tulli...

Iermolai Bîc se vîră incompetent în discuție :

— Omule, nu te supăra, așa-s crimele pasionale ! Nu Tulli a asasinat-o, ci Polina pe el... Pentru că nu vroia să-i acorde nici un pic de atenție, în ciuda curții disperate pe care i-o construia moașa...

Milica Manzur nu mai rabdă, și izbucnește :

— Ați înnebunit cu toții, de cînd cu detectivul nostru... Toți vreți să descoperiți criminali... Lăsați-l pe el, că-i om cu experiență !

— Merci, coană Milico, — îi mulțumesc eu. — Nevinovăția băiețandrului ăsta, după părerea mea, a intuit adevărul... Pînă îmi voi termina ancheta, presupun că s-au ucis reciproc. Și nu cum spune Iermolai, ci invers... Disperat de insistențele moașei, într-un acces de inexplicabilă demență, mai întîi a omorît-o pe ea, apoi s-a sinucis... Iar de moartea lui e vinovată Polina... Deci avem de-a face cu-o dublă crimă, dar executată unilateral... Nu știu dacă vă e clar, dar așa văd eu lucrurile. N-am dreptate ?

— Nu ! — țipă îndurerat, într-o gamă minoră, Geca Leoveanu-Zbanț. — N-avuși dreptate ! o omorî, dar fără să se sinucidă ! Și fugi ca un laș, tîrînd după el cadavrul bietei Poline ! Ai datoria să-l prinzi, să-l predai miliției, ca să-l execute în fața lumii...

Constat că durerea îl orbește pe Geca, dincolo de limitele suportabilului. Îl las să-și rumege amarul, și trec la măsuri imediate, transmițînd indicațiile cuvenite lui Poreambă Cîșu și Romaniță Curentu.

Pornim în grup, avîndu-l în frunte pe nea Dobre, care tractează ce-a mai rămas din „Bombiță", îndreptîndu-ne spre Colțiilupchii. Țața Catarița îl tot sîcîie pe strănepotul Nilă, cerîndu-i informații suplimentare, cina Moșca se închină la fiecare pas, iar ceilalți cară fiecare cîte un detaliu al „Fiat"-ului.

Nea Gheorghe al lui Staragică, la un moment dat, se oprește și i se adresează lui Patruzec :

— Valine, treci tu pe partea cealaltă a mașinii !

— De ce, nene Staragică ?

— Măi, ce ești prost ? Nu vezi că duci ușa din stînga, în vreme ce mergi în dreapta automobilului ? Dacă le-ncurcăm ?

— Să știi că ai dreptate, schimbăm locurile... Dar ești sigur că tinicheaua pe care o porți cu dumneata e chiar ușa mașinii ?

26) MOTOAZILUL DE NOAPTE

Fără contribuţia excelentului nea Dobre, măgarul doctoriţei, care trage la „Bombiţă" ca un cal de Normandia, nu ştiu ce ne-am fi făcut.

În pofida forţelor reunite ale celor două grupuri, — salvaţi şi salvatori, — ne-am fi deplasat ca nişte omizi, dacă n-ar fi intervenit patrupedul mai sus citat. Însă devenit pradă unei inspiraţii subite, dar şi neaşteptate, nea Dobre a zbughit-o la trap, remorcînd după el „Fiat"-ul, într-o cursă dementială, depăşind toate recordurile omologate de specia sa din ordinul ongulatelor, familia echideelor.

Prevăzînd şansa unică a „Bombiţei", de-a se dezintegra definitiv, ne angajăm cu toţii într-un cros gigantic, fantastic, gonind ca apucaţii pe urmele intrepridului asin.

Abia cînd ajungem la „moara dintr-un dud", atunci realizăm latentele rezerve interne pe care le posedă omul. Le constatăm, dar ne şi prăbuşim sleiţi de puteri, gîfîind sufocaţi, fiecare pe unde putem, în splendida livadă ce adăposteşte sediul oazei mele de linişte.

Nea Dobre, infatigabil, îşi continuă demonstraţia, gonind cu maşina după el, ocolind cu abilitate nucii şi merii, majoritatea pomilor din incinta împrejmuită cu gard de glădiţă. Îl urmărim numai cu auzul, deoarece nici clarul de lună nu-l mai face vizibil. Bufnitura ce răzbeşte pînă la noi, suficient de puternică, ne satisface pe deplin. Putem răsufla liniştiţi. Totul s-a terminat cu bine.

Apariţia lui nea Dobre, ivindu-se din fundul livezii, ne convinge de sfîrşitul suferinţelor noastre. Cu atît mai mult, cu cît îl zărim singur, fără „Fiat", din care tîrăşte după el doar bara de protecţie, din faţă, în splendida şi

noua ei formă de sculptură metalică abstractă. Iar asinul se autopremiază, pornind să mestece pălăria de paie a lui Poroambă Cişu.

În vreme ce privesc atent la nea Dobre, care se desfată cu furajul concentrat furnizat de acoperişul căpătîinii fîntînarului, mi-amintesc brusc că-i cazul să mobilizez echipele ce se refac la iarbă verde, în plină beznă.

Mai înainte de-a căpăta dreptul la odihna nocturnă, sîntem obligaţi să cercetăm locul crimei, asta în primul rînd, iar după aceea să elaborăm un plan de bătaie, pentru a doua zi, deoarece pe timp de noapte iarmarocul este închis.

— Omule, nu te supăra, dar ce mai aşteptăm ? — îl aud îngînînd pe Iermolai Bîc, dar c-un surîs atît de stins, încît pare atins de-o gravă afecţiune a corzilor vocale, dacă n-o fi cumva şi-o astenie de surmenaj.

— Gînd la gînd cu bucurie ! — îl felicit eu. — Sînt satisfăcut că te frămîntă aceeaşi problemă...

— Dar bineînţeles, pentru că mor de somn, pic din picioare ! — conchide invers decît m-aş fi aşteptat fratele Laie. — Deci plecăm pe la căşile noastre, să ne culcăm !...

Dezamăgit de reacţia defetistă a forestierului, sînt nevoit să refuz propunerea sa, însă cu delicateţe sufletească :

— Nu doarme nimeni, pînă nu examinăm bucătăria ! — anunţ în gura mare, ca să mă audă nu numai Iermolai Bîc, ci şi echipele reunite. În felul acesta, Bîc n-are nici un motiv de-a se considera jignit.

Însă Geca, pe care nu l-aş fi crezut atît de entuziasmat de idee, îmi acceptă imediat sugestia :

— Formidabil ! Maestrul Conan nu se dezminte ! Numaidecît la bucătărie, poate mai găsim ceva de-ale mîncării !...

— Cum de te rabdă inima să-nfuleci lîngă sîngele Polinei, nefericitule ! — îl admonestează Milica Man-

zur. — Haideți, oameni buni, să-l ajutăm pe maestrul Conan... Mai întîi cercetăm bucătăria, apoi anunțăm organele de miliție, și după aceea mîncăm !

Bineînțeles, nu putem încăpea cu toții în kicineta „morii dintr-un dud". Asistența rămîne în afara odăii, iar eu, care ocup destul spațiu, plus Milica, Geca și Laie, inclusiv nea Romaniță Curentu, în calitate de reprezentant al populației de-afară, privim emoționați băltoaca de sînge, unica urmă a asasinatului care s-a comis aici.

— Biata Polina ! — geme înfundat Zbanț.

— Dar dacă-i sîngele dentistului ? — intervine Laie, mult mai imparțial decît olteanul.

— Imposibil ! Ăla n-are sînge, ci bulion ! — tranșează Geca Zbanț.

Cred că veterinarul se-află pe-aproape de adevăr. Pentru că materia de pe dușumeaua kicinetei are o splendidă culoare de suc de tomate. Dacă ar fi fost sînge, chiar și-al Polinei, nu numai al dentistului, ar fi trebuit să se-nnegrească de mult.

— Doctorițo, — zic eu, — am avea nevoie de-o eprubetă, să trimitem la analiză o probă din sîngele ăsta... Mă paște bănuiala c-ar putea fi altceva, eventual chiar zeamă de roșii...

— Nu-i nevoie de nici un laborator ! — prinde Milica ideea din voleu, după care-și vîră degetul în băltoacă, și-l duce la nas. — Ai intuiție, grasule, e bulion, și încă proaspăt !

Încep să-mi recapăt încrederea în neobișnuitul meu simț de observație. Înseamnă, deci, că Polina Țilimindriu nu-i moartă, și nici asasinată. Dar mă deranjează faptul c-a îndrăznit să-și prepare proviziile de iarnă tocmai la mine, fără să-mi ceară permisiunea.

Geca Leoveanu nu-i de acord cu concluziile mele. Deși nu le-am dezvăluit cu glas tare, pesemne că-mi sînt întipărite pe chip.

— Nu-i în regulă, maestre, nu-i chiar așa... De ce dispăru cu javra aia de felcer, dacă nu făcură nimic altceva decît bulion ? Și, de cînd se ocupă dentistul cu arta culinară ?

Și mie mi se pare suspectă dispariția celor doi. Dar îl liniștesc pe oltean :

— Geca, iubitule, totu-i în cea mai perfectă regulă... Ce nu-nțeleg, e-altceva. În ce-au fiert roșiile ? Și, mai ales, cînd ? Dar mai există o posibilitate, tragică din păcate. Cei doi să fi fost realmente asasinați, iar sîngele înlocuit cu bulion, pentru încurcarea pistelor...

Pentru a nu pierde timp cu deplasările, luăm hotărîrea colectivă să dormim la „moara dintr-un dud". Nu mai înainte de-a stabili un plan de bătaie. Care-i însă extrem de simplu, așa cum sint totdeauna marile idei. Planul îmi aparține, în liniile sale mari. La prima oră a dimineții, cînd se deschide iarmarocul, declanșăm o anchetă gigant, cu două obiective : descoperirea căutătorilor de comori, bineînțeles cu comoară cu tot, și descoperirea celor doi, Polina și Tulli, care ori sint presupuși morți, și despre care avem toate motivele să credem că-s în plină campanie de preparare a proviziilor de toamnă, ori sînt morți de-a binelea, uciși de niște necunoscuți, însă pricepuți la confecționarea bulionului de roșii. Dublă enigmă !

Geca Leoveanu-Zbanț, nespus de trist, mi se adresează cu ochi înlăcrimați :

— Ce rost are să-i mai căutăm ? E-n zadar ! Dacă porniră să fiarbă împreună bulionul, înseamnă că se vor căsători... Pompadur e plin de bani, iar Polina vrea să-i demonstreze calitățile ei de gospodină... Mai există o singură nădejde... Scumpa mea Polina nu-i capabilă să prepare nici măcar ochiuri la tigaie...

— Omule, nu te necăji, dacă se căsătoresc, pun rămășag că nu Polina va fi cea care se va ocupa de bucătăria noului cămin... — își dă cu părerea Laie Bic.

— Dar cine atunci, că n-au părinți în viață, nici felcerul și nici Polina ?... — se întreabă, pe deplin justificat, Zbanț. — Tot ea săraca, după cartea de bucătărie pe care i-am dăruit-o de ziua ei !

— Îndoi-m-aș și n-am cui ! — declară Iermolai. — De astă dată, dacă n-a reușit să scape din ghearele moașei, Tulli Pompadur are toate șansele să se califice și-n arta culinară... Unde danturile joacă un rol din cele mai importante !...

— Asta în cazul cînd n-au fost într-adevăr asasinați !... — completez eu competent. — Ceea ce nu-i de loc sigur, judecînd mai atent lucrurile !

Organizarea dormitului n-a prezentat cine știe ce dificultăți. Cu ajutorul Milicăi, instalăm tripleta de aur a țațelor nătăflețe în dormitorul meu, unde le mai îndesăm și pe Ioana lui Colarete cu Păunița lui Lucereanu. Bărbații urmează să fie cazați în tindă, la aer, dar lipsiți de confortul unui pat.

Bineînțeles, dată fiind ora înaintată, aproape de miezul nopții, renunțăm la cina cea de taină, cu atît mai mult cu cît n-avem nimic în frigider, dar nici în cămară (iar dacă-mi aduc bine aminte, „moara dintr-un dud" nu posedă așa ceva).

Însă echipele reunite, sleite de vlagă, activează de mult pe teritoriile necunoscute ale somnului.

Cînd să mă tolănesc și eu, la locul pe care l-am ochit încă de la declanșarea operației, între Laie Bîc și Geca Leoveanu, mă pomenesc interpelat :

— Frumos din partea matale, grasule ! Te-am asistat, am contribuit la organizarea și cazarea tuturor, iar pe mine m-ai uitat ! Eu unde mă culc ?

Milica Manzur, cu pleoapele umflate de nesomn și oboseală, rezemată de pălimarul tindei, mă privește plină de reproșuri.

— Hai cu mine, scumpă doctoriță ! — o liniștesc eu, uitînd să-mi cer cuvenitele scuze.

Facem o nouă rînduială în dormitorul femeilor, redistribuind locurile. Unele se mai trezesc, dar pe cele trei țațe nătăflețe trebuie să le deplasăm cu mijloace proprii.

Oricum am suci-o și învîrti-o, după ce-am aranjat-o pe Milica Manzur la mijlocul imensului pat, una din persoane rămîne cu 75% în afara spațiului locativ. În cele din urmă, întrucît țața Catarița doarme ca un buștean, deși e cea mai pirpirie în talie, o plasăm de-a curmezișul patului, la picioarele partenerelor ei de culcuș.

Fina Frusina, fiind mai lungă decît normalul, o-mpinge mereu, nițel cîte nițel, pînă ce-o dă jos pe biata țață. Noroc că dorm amîndouă adînc.

O scol pe Milica, analizăm împreună situația și găsim o soluție excelentă. O mutăm pe Fina Frusina cu picioarele la celălalt capăt al patului. Dacă mai dă din picioare, n-are decît să continue. Pentru că dă în perete. O plasăm la loc pe țața Catarița, o reinstalez pe doctoriță, și răsuflu liniștit. Gata. Toate femeile dorm în pace și onor, sforăind într-un splendid cor. Pe cinci voci.

Sting lumina și plec să mă culc și eu. Somnoroase păsărele, noapte bună !

Iar noaptea-i de excepție, ca-n basme. Luna se joacă de-a v-ați ascunselea cu norii, stelele își mai ard din cînd în cînd filamentele, clipind tremurat, iar eu, așteptîndu-l pe moș Ene la întîlnire, îmi simt genele lipicioase.

Mai apuc s-aud o bufnitură din dormitorul ocupat de grupul de comando al femeilor, dar nu-mi mai pasă. Ori e țața Catarița pe dușumea, ori fina Frusina și-a trecut picioarele prin perete, ceea ce-i mult mai probabil, știu precis că și lor li-i indiferent, întrucît dorm profund și sănătos, așa cum îmi doresc și mie.

Peste noapte, de vreo cîteva ori, am avut impresia că-s vizitat și mîngîiat de cîteva exemplare canine (sau feline),

am mai auzit, sau poate mi s-a părut, niște zgomote în beci, dar am refuzat să mă las atras în cursă.

Cînd m-am trezit, credeam că-s zorile. Dar realitatea cea mai reală trecuse de ora opt.

Mă desprind anevoie din îmbrățișarea olteanului, care abia consimte să-mi elibereze bustul, spunîndu-mi mereu la ureche: „Polino, mai stai, rămîi lîngă mine, că-i scot dinții amărîtului ăla de felcer, și-i pun alții, din tablă ruginită, așa cum face el cu nevinovații oameni de-aici, mai stai, Polino!".

Regret, dar nu mai pot zăbovi în brațele sale. Trebuie să am grijă de organizarea anchetei gigant de la ultra-grandiosul iarmaroc ce se desfășoară pe meleagurile cătunului Colțiilupchii.

Deocamdată îi mai las cîteva clipe pe vajnicii bărbați din tindă, să-și rumege ca lumea somnul, întrucît mi se pare mai urgentă trezirea sectorului femei. Poate ne încropesc ceva de-ale gurii. Căci se apropie cu pași vertiginoși ceasul breakfastului. Iar rezervele mele alimentare, fiind de mult lichidate, drept să spun, toată nădejdea mi-e în țața Catarița și Romaniță Curentu.

— Cioc! Cioc! — se aude bătînd în ușa dormitorului. E degetul meu. Dinăuntru nici un răspuns.

— Bum! Bum! — bat în tăblia de lemn a ușii, de data asta cu pumnul, iar după cîteva clipe chiar cu amîndoi pumnii.

Deoarece nu receptez vreun semnal corespunzător, intru la idee. Să se fi întîmplat ceva cu femeile? Asfixie colectivă? Sau s-or fi trezit mai devreme, plecînd după merinde.

Îmi iau cordul în dinți și deschid puțin ușa.

Nici gînd să fie asfixiate, dar nici trezite. Cînd intru în dormitor, un zumzet înăbușit, trepidant, de intră în rezonanță toate obiectele din jur, inclusiv dușumeaua (care-i din lemn de dud) mă învăluie de pretutindeni. Parc-ar fi sute de escadrile de bombardiere grele, ce pla-

nează deasupra noastră, aşteptînd clipa lansării rachetelor aer-sol.

Populaţia feminină din odaie sforăie de zor, însă frumos, fără distorsiuni.

Bineînţeles, după cum bănuisem, încă din clipa cînd auzisem bufnitura, ţaţa Catariţa doarme pe jos, la capul patului. De fapt, singura rămasă în dispozitivul uriaş de dormit al lui Gulliver, e numai fina Frusina. Dar nu cum o lăsasem, cu picioarele la perete, ci de-a latul patului. Restul muritoarelor fuseseră evacuate prin diversele colţuri ale încăperii, mai mult ca sigur din pricina zvîcniturilor de picioare, proprii sistemului de-a dormi al finei Frusina.

Îngrozit de cele văzute, remarc totuşi dispariţia doctoriţei. Jenat, dau să mă înapoiez spre uşă, decis să bat în ea pînă voi reuşi să trezesc aceste maşini minunate de zgomot.

— Stai ! Unde te duci, grasule ?

E glasul doctoriţei. Care răsună ciudat, înfundat. După cum era şi normal. Întrucît, răsucindu-mi capul, o depistez sub patul uriaş, de unde-şi extrage anevoie trupul.

— Ce cauţi acolo, coană Milico ? — mă interesez eu.

— Odihna binemeritată, dar văd că nici aici nu se poate. De ce ne trezeşti cu noaptea-n cap ? Şi mai mi-eşti dator un răspuns : unde plecai ?

— Să-i scol şi pe bărbaţi, că ne aşteaptă zi grea...

— Bine. Eu mă ocup de femei, iar matale fă rost de niscaiva merinde. Mi-e o foame de lup...

Pe bărbaţi reuşesc să-i trezesc mult mai lesne. Mai greu e cu dezanchilozarea lor, pentru că toţi acuză înţepenirea ciolanelor şi amorţirea trupurilor.

După ce le sugerez cîteva exerciţii de gimnastică de înviorare, — aşa cum mă osîndeau pe mine la Institutul de Endocrinologie, cînd sperau să mă slăbească, — oferindu-mă ca model, îi văd că-mi imită mişcările fără nici un entuziasm.

— Nene Staragică, frate Patruzec, ce faceţi acolo ?

Erau singurii care se mişcau mai activ, dar demonstrînd nişte figuri cu totul inedite. Probabil o yoga locală !

— Ne trosnim oasele şi ne mai scărpinăm o ţîră ! — îmi răspund salvatorii noştri de ieri.

Romaniţă Curentu, care-a abandonat de mult gimnastica propusă de personalitatea mea, mă întreabă insidios :

— Nu gustăm cevaşilea, tovarăşu creator ?

— N-am de nici unele, nene Romaniţă ! Nu ştiu ce ne facem...

Barem de-aş mai avea nişte restanţe, ceva biscuiţi dietetici.

— Ba eu ştiu ce-o să facem, măi copile !

Ţaţa Catariţa, în pragul uşii, între cina Moşca şi fina Frusina, mă priveşte numai zîmbet.

— În dimineaţa asta mîncăm la iarmaroc. Au ăia nişte mititei grozavi ! Ca să nu mai pomenesc de cîrnăciorii bortoşei, fripţi la grătar, şi muiaţi apoi în ardei pisat, de-a dreptul în strachină. Şi dacă avem noroc, aşa cum ni s-a-ntîmplat anul trecut, poate găsim şi-o păstrămioară de capră !...

Cînd aud ce recită atît de pasionant ţaţa Catariţa, mă străbate un entuziasm neobişnuit, care mă determină să lansez o invitaţie generală :

— Sînteţi musafirii mei ! Pe cai !...

— Omule, nu ţi-e bine ? Care cai ? Nu vezi c-aici nu-i decît nea Dobre ?

Iermolai Bîc, somnoros, în ciuda exerciţiilor de înviorare, mă priveşte nedumerit. E clar că nu-i funcţionează transistorul. N-a înţeles figura cu caii. Dar nu-i rea nici ideea cu nea Dobre.

— Îl invit şi pe el... S-ar putea să ne fie de folos ? Gata, plecarea, nu mai trageţi de timp... Mi-e o foame !...

— Şi nouă, tovarăşu creator, ce crezi că ni-i ? — mă desfide nea Romaniţă Curentu, eliberîndu-şi de pe acum două găuri la curea.

27) IARMAROCK-AND-ROLL STORY

Sîntem în cea de-a doua zi după echinox, și soarele blînd de toamnă tîrzie ne mîngîie sufletele. Iar gîndul că vom vizita iarmarocul de la Colțiilupchii, unul din cele mai vechi din această parte a țării, despre care o auzisem pomenindu-l și pe madam Marița Nachtigal, la Posada, îmi gîdilă plăcut sistemul nervos.

Plasat pe-o toloacă imensă, înconjurată de dealuri cvasimuntoase, iarmarocul se întinde pe-o suprafață de cîțiva kilometri patrați, unde se-nghesuie, una lîngă alta, tarabe și căruțe, chioșcuri, corturi din prelate, munți de varză și grămezi de pepeni verzi, camioane și dubițe, Imeseuri și Trabanturi, Dacii 1100 și 1300, autoturisme particulare, dar și aparținînd instituțiilor, trimise de directorași la cumpărături familiale, panorame, grătare în aer liber, stive de lăzi cu fructe, precum și zeci de barăci, construcții temporare, din péfélé sau pal, din materiale plastice sau din scînduri rebutate.

Pesemne că iarmarocul a pornit să funcționeze încă din zori, deoarece forfota lumii zbîrnîie în surdină ca un bondar, fapt ce denotă stadiul de incipientă întărîtare a spiritelor. De la distanța la care ne aflăm noi, echipele reunite, avem în față imaginea coșmardescă a unui furnicar gigantic, în care mișună multidirecțional mii de termite umane.

— Tovarășu creator, haide, bre, să grăbim pasul, că rămînem nemîncați ! — mă tot stimulează nea Romaniță, frămîntat și dînsul de aceeași foame cumplită care mă bîntuie și pe mine.

Dar mirosurile îmbătătoare ce răzbat pînă la noi, de mititei și cărnuri la grătar, de pastramă grasă de capră sau de oaie, mă liniștesc imediat.

— Nu-ți fie teamă, nene Curentule ! Nu simți adierea vîntului, încărcată de balsamurile naturii ? — încerc eu să-l cîștig pe nea Romaniță pentru poezia verbului. — Încotro o pornim ?

— Luăm bîlciul de la un capăt la altul ! — propune țața Catarița, lingîndu-se pe buze. — Începem de la grătarul cu mititei, ăla din umbra frasinilor...

Ideea parcurgerii întregului iarmaroc îmi surîde. Sub pretextul vizitării tuturor barăcilor și exponatelor, ne putem efectua investigația, fără să fim observați. Trebuie să fie vreo urmă de-a magului, sau de-a celor doi dispăruți... indiferent de starea în care se află, cadavre ascunse sau ascunși în viață.

În orice caz, trebuie să mărturisesc că meseria de detectiv nu-i chiar atît de ușoară, precum citim în romanele polițiste, unde Lemmy Caution se mulțumește cu niște biete cafele și „eggs and bacon“, sau comisarul Maigret cu porția lui de „cocoș în sos de riesling“, oferită la domiciliu de scumpa sa soție. Aici, la iarmarocul de la Colțiilupchii, lucrurile se prezintă infinit mai complex.

Pentru a crea iluzia realității, sînt nevoit să mă opresc la fiecare tarabă. Și din sectorul de stat, dar și la cele aparținînd particularilor.

Mai întîi consumăm vreo treizeci de mititei, — pentru că sîntem și mulți, — dar niște mititei de excepție. Motiv pentru care mai comandăm o șarjă, dar la altă tarabă, ca să nu intre oamenii la idei. Și aceștia se dovedesc a fi la același nivel calitativ.

— Întinge-i în ardei pisat ! — mă îmbie cina Moșca. — Sînt nemaipomeniți, parc-ar fi făcuți de mine, zău așa !...

Deoarece țața Catarița și fina Frusina nu pregetă să lichideze întreaga rezervă de ardei pisat din strachina grataragiului, mă pune sfîntul și dau ascultare sfatului moașei generale a satului.

Peste cîteva clipe mă aflu angajat într-un cross de pomină, mai tare ca 1000 metri, garduri, sărind peste coşuri şi papornițe, ocolind mese şi grămezi de pepeni, pentru a mă năpusti la taraba cu răcoritoare, unde strig ca din gură de şarpe :

— Pepsi ! Ci-co ! Fructonadă ! Dar cît mai urgent !

— Este, tovărăşele, dar s-a isprăvit adinenea ! Bere, nu poftiți ?

— Orice lichid, numai rece să fie !

— Atunci vă dau un coniac, că berea trebuie să vină acuşica... Într-o jumătate de ceas soseşte dubița... Iar mai pe seară, aducem ceva de spaimă...

Refac alergarea în sens invers (dar tot cu sărituri peste garduri) în căutarea echipelor pe care le abandonasem temporar, dar şi a unei găleți cu apă.

Îmi arde gura de parcă aş fi pulverizat-o cu un spray conținînd acid sulfuric. Limba mi se umflă din ce în ce mai vîrtos, avînd tendința să ia foc la cea mai mică scînteie.

Noroc că dau peste un camion-cisternă. Un grup de cetățeni, printre care recunosc şi figura unuia din admiratorii magului, se îndeletniceşte cu umplerea sticlelor. Pe care le recunosc. Sînt sticlele din grota unde-şi avea Gulliver Naiba depozitul de lăzi şi instalația de foraj.

Deşi pe flacon stă scris „Țuică bătrînă“, îl înşfac din mîna cetățeanului care-l umplea la robinetul cisternei. După ce sorb dintr-o suflare întregul conținut, aproape un litru, constat că nu era vorba de țuică, ci de apă potabilă, dar cu un lejer miros de poşircă.

Abia după ce-i mulțumesc, înapoindu-i sticla, stau şi mă-ntreb ce învîrt toți oamenii ăştia din jurul cisternei, de nu-ncetează o clipă să umple sticlele din lăzile dispuse în munți de stive.

Dar îmi răspund tot singur, presupunînd că iarmarocul n-are canalizare, şi că s-a găsit vreun şmecher care se

îndeletnicește cu comercializarea apei (aproximative) din cisternă.

— Omule, nu te supăra, nu mai bea în halul ăsta, c-o să-ți facă rău ! — mă consiliază Iermolai Bîc. — Hai la umbră, sub nucii ăia, c-a dat comandă Milica să se frigă o jumătate de capră sub formă de pastramă... După asta ai să bagi în tine atîta lichid, c-ai să zici că ești motopompă !

Milica Manzur s-a înșelat amarnic, imaginîndu-și c-o s-ajungă numai o jumătate de capră. Ieri s-a muncit vîrtos, și oamenii sînt în curs de recuperare. Însă încercarea mea de-a mai cere o șarjă, păstrămioara fiind nespus de fragedă și grăsuță, se izbește de opoziția maselor.

— Meștere, — mă atenționează Geca Leoveanu, — mergem mai departe ! Stînd pe-un singur loc, n-avem cum să-i mai găsim pe Polina și pe gangsterul ăla de felcer...

— Măi, copile, — se-aude și glasul țaței Catarița, — ți-am spus că mi s-a făcut de cîrnăciori... Mai bine luăm pastrama cu noi, s-o avem acasă, pentru diseară...

Nea Gheorghe al lui Staragică, susținut de Ioana lui Colarete, Păunița lui Lucereanu și Patruzec, numai că nu aplaudă inițiativa nătăfleței. Cina Moșca și fina Frusina, mai operative, au și-nfășurat jumătatea de capră într-o bucată uriașă de sac de hîrtie.

Nu-mi rămîne decît să plătesc consumația, spre satisfacția vînzătorului care și-a făcut planul pe toată săptămîna.

După ce-am lichidat stocul grataragiului cu cîrnăciori, de-a fost nevoit bietul om să-și închidă temporar taraba, ne deplasăm în continuare spre mijlocul bîlciului.

Pe cînd trag cu ochiul în toate părțile, sperînd să dau de vreo urmă a magului, sau măcar a celor doi decedați, grupul de comando mă tîrăște în direcția unei baráci mai încropite, de unde se-aude muzică populară. Dar care

nu-i executată de-un taraf, cum îmi imaginam, ci de un magnetofon cu cinci difuzoare.

— Fii atent, grasule ! — mă avertizează Milica. — Îl vezi ?

— Pe cine ? E Gulliver pe-aici ?

— Nu ! În schimb ai posibilitatea să-l vezi la lucru pe Lae al lui Parşolea... — mă asigură doctoriţa.

La taraba centrală a barăcii, Parşolea se aferează descărcînd lăzi cu sticle, pe care le ascunde sub tejghea. Dubiţa, peste drum de tarabă, mi-e foarte cunoscută, mai ales după ondularea tablei de la caroserie. Iar lăzile cu sticle, aşijderea. Sînt aceleaşi din grota Guşteriţei.

Imediat iau măsurile de rigoare. Pentru că, acuma sînt mai mult decît convins, ne aflăm pe urmele comorii. Ne aşezăm cu toţii la masa pe care am împlinit-o din patru măsuţe mai mici, strîngînd scaune de pe unde găsim. Ne aşezăm şi aşteptăm. Oricît s-ar face Parşolea că nu ne cunoaşte, nu-i reuşeşte pasienţa. Deoarece cina Moşca, fără să mă consulte, răcneşte la el :

— Mă, Lae, ia fă-te-ncoa !

Responsabilul cooperativei, care amenajase cu prilejul iarmarocului o baracă pentru desfacerea produselor alimentare, în chip de restaurant popular, sau „birt“, cum i se zicea pe vremuri, se deplasează spre noi, dizolvînd în zîmbetul său forţat două kilograme de miere (şi-aia falsificată). Ne salută obsecvios, de parcă l-ar fi cuprins bucuriile la văzul nostru :

— Să trăiţi, sărumîna, cină Moşca ! Ce mai faceţi matale ? Care-i porunca ?

Cina Moşca îl cîntăreşte din priviri, apoi, iarăşi fără să mă consulte, îi transmite comanda :

— Dacă eşti tot atît de isteţ, precum erai cînd te-am adus pe lume, să ne faci o salată de roşii, cu ceapă multă, ardei gras şi usturoi, iar deasupra să-i razi o juma de kil de telemea de oaie... C-am mîncat atîta sărătură, încît ni s-a argăsit beregata ! Ai roşii ? Că sîntem cam mulţi !

— Cum să nu, cină Moşca ! Aseară am făcut şi bulion, şi mai am încă zece lăzi, aduse de la Cîmpina... Imediat dau dispoziţii !

Cînd aud de bulion, mi se luminează imediat mintea. E clar. Sîntem pe pistă... Lăzile sînt aici, în dosul barăcii... Bulion a făcut... Precis că-i şi Parşolea amestecat în enigmaticul asasinat de la „moara dintr-un dud".

În vreme ce examinez dispoziţia barăcii-birt, la care lumea nu se prea înghesuie, datorită probabil aspectului pretenţios, bomba posedînd mese cu hîrtie, observ o activitate intensă în spatele dubiţei. Cîţiva indivizi descarcă ultimele lăzi, după care TV-ul pleacă în trombă, acoperindu-ne de praf. Dar insuficient, ca să nu-l observ la volan pe celebrul motociclist Tiţu Margiolea, bufetierul din Adîncuri.

Pe la două şi jumătate, după ce s-a ales praful de ligheanul cu salată de roşii, preparată conform reţetei furnizate de cina Moşca, după ce Geca Zbanţ a mai solicitat o nouă ladă cu sticle de bere şi nişte crenvurşti, destul de suspecţi ca aspect, avînd o culoare ce te făcea să-i consideri mai curînd ciuşti verzi, iar Milica l-a îndemnat pe Iermolai Bîc să comande un muşchi de vacă la grătar, stropit cu unt proaspăt, ca să i se mai „taie", — bineînţeles totul pe socoteala mea, fiind invitaţii mei de onoare, — pe ţaţa Catariţa a-nceput iarăşi s-o împungă amintirile.

Cu privirile pierdute în negura timpului, îngîna încet un cîntecel, pe care nimeni nu-l putea auzi.

Între timp, dubiţa a mai efectuat două transporturi de lăzi cu sticle. Parşolea a pus mîna, alături de ajutoarele lui, muncind ca un apucat. Probabil că-i retribuit în sistemul cu remiză, mă gîndeam eu.

Pe la patru (şi ceva mărunţiş) după ce-am achitat nota, în care Lae al lui Parşolea mi-a trecut, mai mult ca sigur, şi bulionul de-aseară, dacă nu şi alte provizii de

iarnă, apreciez că respir greu. Nu din pricina socotelii umflate, care mi-a dezumflat portofelul, ci datorită abuzurilor alimentare la care am fost incitat de bunii mei prieteni, printre care se află şi-un doctor, şi care mă presează pe cord.

— Coană Milico, — îi suflu la ureche doctoriţei, — mobilizează lumea la o plimbare prin iarmaroc, că eu nu mă-ncumet, fiindcă risc să fiu considerat scîrţan. Şi-n afară de asta, nu vreau să atragem atenţia căutătorilor de comori, pentru faptul că lăzile din peşteră, nu ştiu dacă ai observat şi matale, sînt aici, şi continuă să sosească mereu, în proporţie de masă... N-ar fi rău să ne mişcăm puţin... Cu mîncarea asta, n-apucăm zile multe, doar eşti în branşă : colesterolul, tensiunea arterială, dispepsiile gastrice, şi-atîtea alte plăceri care ne aşteaptă... Hai s-o tulim !...

Iermolai Bîc, plin de bere ca un ţîfoi, încît ţîşneşte năduşeala din el ca dintr-un aspersor, mă interpelează :

— Omule, nu te supăra, ziseşi ceva de Tulli ?

— Nu. Dar ce-i cu el ?

— Păi trebuie să fie pe-aici... fiindcă văd...

— Unde-i, că-l mănînc ! — răcneşte deodată Geca Zbanţ, congestionat ca un parizer învechit. — Unde-l văzuşi ? Spune-mi, să-l sfîşii cu dinţii, să vadă el ce-i aia dantură de oltean !...

— Deocamdată, omule, va trebui să te mulţumeşti numai cu „Trabant"-ul lui... Uite-l colo ! În definitiv, poţi să muşti şi din el, că-i masă plastică...

În mai puţin de-o secundă, Geca Leoveanu dispare din cîmpul nostru vizual. Peste un minut reapare. E palid, gîfîie şi asudă. Aproape că se bîlbîie, cînd ne comunică :

— Ma... Maestre ! E... e chiar „Tra-trabant"-ul Pompadurului... Pom-pom-pompadurul însă nu-i nicăiurea... Vrusei să-i fac praf maşina, dar nu fuse cu putinţă, e

plină cu lăzi și sticle, pînă și pe portbagaj ! Dar îl aranjai pe nefericitul ăsta de Pom-pom-pom... Pompadur ! Să-l văd cum mai pleacă... Acuma-i pe geantă, în pom... pom... pom...

— ...padur ! — completez eu, pentru a-l scoate din dificultate pe superemoționatul oltean.

— Nu, maestre, în pom-pom ! Adică în plop ! Găoacea aia de mașină, arată ca și „Bombița" matale...

Nu-l mai ascult. Deoarece, dacă se adeverește că-i vorba de mașina dentistului, înseamnă că nu-i mort, și-atunci mi se prăbușește ipoteza. Tîrînd după mine ambele echipe, mă-ndrept spre locul unde zărisem și eu parcat un vehicul, vagamente asemănător cu tărăboanța dentistului. Încărcată cu lăzi, atît înăuntru cît și-n exterior, „mașina" arată satisfăcător. Cel puțin după părerea mea, care-s destul de autorizat în materie.

În afară de anvelopele lăsate pe geantă, nu observ nimic notabil. Decît cel mult faptul că lăzile aparțin aceluiași depozit din peștera Gușteriței.

— Ce i-ai făcut, domnule ? — îl întreb excedat pe Zbanț, care-i în culmea bucuriei.

— I-am dezumflat cauciucurile, i-am zvîrlit ventilele și... și...

Iar începe să se bîlbîie. Așa că-l ajut :

— Și ?

— Și i-am spart trei sticle !

— L-ai nenorocit ! Așa-ți închipui, că l-ai nenorocit, spărgîndu-i trei sticle ? — îmi manifest eu dezamăgirea. — M-așteptam să mi-l aduci aici legat, împreună cu complicii...

Peste vreo jumătate de ceas ne topim din raza „Trabant"-ului. În primul rînd pentru că dentistul refuză să-și facă apariția, și în al doilea rînd pentru a nu atrage atenția eventualilor săi acoliți... Pentru că-i clar. Dacă trăiește, înseamnă că-i vîrît și el în „afacerea comorii din peșteră"... Plus omorîrea Polinei.

Pentru prima oară văd şi eu, la un iarmaroc, jocuri distractive de tip nou, în afara celor tradiţionale, care pe vremea mea se chemau „roata lumii", „căluşeii", „lanţurile", „uite leul, nu e leul" etc. Acum citesc firme scrise într-o limbă nouă, cel puţin pentru viitoarele victime de la Colţiilupchii. „Bowling mecanic", „Flipper", „Rotamin", „poker-ball" şi multe altele, aşa cum întîlnisem doar pe teritoriul autonom al jocurilor de la Mamaia, Neptun, Olimpia şi alte localităţi limitrofe.

Babelor le scînteie ochii. Cînd mi-amintesc ce m-a costat odată, la Sinaia-Cumpătu, o scînteiere similară, în faţa unui „poker mecanic" (sau „şaibă", cum îi spuneau aborigenii) demarez rapid spre alte barăci distractive, poate mai puţin costisitoare.

Dar nici aici n-am şanse. Prima baracă ieşită în cale, spre nenorocirea unora dintre noi, reprezintă, de fapt, o arenă în aer liber (dar acoperită) pe care circulă demenţial, ciocnindu-se, scăpărînd din trolee, zeci de carturi electrice.

Entuziasmul ţaţelor depăşeşte orice limită.

— Cină Moşca, — strigă ţaţa Catariţa, — neapărat trebuie să-nvăţ a mîna automobilul, mai cu seamă dacă plec în Australia, la doctorul Priciu... Haidem, să nu mai zăbovim !...

Fără să mai aştepte eliberarea biletelor, toată lumea se avîntă în motocarturile electrice, cu excepţia mea, care mă tîrgui cu responsabilul stabilimentului de distracţii contemporane.

Nici nu ştiu cine le-o fi instrumentat pe ţaţe, dar sînt primele care reuşesc să pună în mişcare diabolicele maşini...

În disperare de cauză, dar şi pentru a supraveghea desfăşurarea evenimentelor, sui şi eu la volanul unui electrocart. Nefiind proiectat corespunzător, agregatul se turteşte lejer, dar totuşi rezistă. Curentează niţel, fără să

exagereze, așa că demarez în trombă, intrînd imediat în coliziune cu mașina „minată" de țața Catarița.

Din pricina impactului, mă izbesc cu fruntea de minusculul volan, iar țața Catarița se pomenește catapultată din scaunul ei, efectuînd un zbor planat de vreo cîțiva metri, dar la mică altitudine, pentru ca apoi să aterizeze în brațele unui individ aflat însă în alt electrocart.

Năucit total, cetățeanul încearcă să se desprindă din brațele țaței. Baticul bătrînei i-a învăluit capul. și conduce în beznă, nevăzînd încotro își îndreaptă bolidul.

— Cină Moșca, fină Frusino, săriți, că mă fură tîlharul ! — urlă țața Catarița, trăgînd de capătul baticului, care se înfășoară din ce în ce mai strins în jurul gîtului personal al necunoscutului. — Dacă află doctorul Priciu, nu mă mai ia de nevastă !...

Laie Bîc și Geca Leoveanu, alertați de răcnetele Catariței, pornesc vertiginos în direcția respectivă, strecurîndu-se printre nenumăratele mașini scăpate de sub controlul șoferilor panicați de eveniment. Ajung urgent în apropierea cartului cu doi pasageri, care navighează în derivă, și reușesc s-o extragă pe țața Catarița din brațele nevinovatului cavaler mascat.

Operație destul de dificultuoasă, apreciez eu, avînd în vedere că țața Catarița nu acceptă să-și abandoneze baticul. În sfîrșit, acesta se rupe, dîndu-ne posibilitatea să-l admirăm în toată splendoarea pe șoferul iadului.

— Brișcă ! — se-aude deodată, pe mai multe voci, un strigăt colectiv, emanat de glasurile reunite ale echipelor noastre.

Căci el era !...

Dîndu-și seama că-i în atenția generală, Brișcă sare din electrocart și demarează pedestru printre mașini, într-un slalom de care nu l-aș fi crezut capabil. Pesemne că, astăzi, patronul nu i-a mai administrat misteriosul elixir. Altminteri, ținînd seamă de starea lui Brișcă, aproape permanentă, de suprasaturație alcoolică, avea toate șan-

sele să moară electrocutat, în atmosfera îmbibată de electricitate a arenei autodromului.

Catarița, care și-a recăpătat cartul, pornește în urmărirea lui. Geca, Iermolai, Milica, precum și toți ceilalți membri ai grupului de comando, spre disperarea bieților oameni veniți aici să se amuze, organizează o cursă demențială, mai tare ca-n „Filiera franceză".

Brișcă evoluează ca un acrobat din cei mai calificați, sărind peste capetele oamenilor, încălecînd din zbor carturile electrice, agățîndu-se ca Tarzan de troleurile mașinilor, mai curentîndu-se din cînd în cînd, dar fără să reușească evadarea din încercuirea urmăritorilor.

— Stai tu, încroșnatule, că te-nvăț eu minte să te dai la mine ! — țipă strident țața Catarița.

În cele din urmă, nemaiavînd altă scăpare. nefericitul încearcă să se agațe de tavanul din plasă metalică, care se află deasupra capetelor noastre, dar care-i și încărcat de curent, fiind sub tensiune.

— Aoleoooo ! Aoooleooo ! — rage bietul Brișcă, străbătut de voltajul rețelei, scălămbăindu-se ca un clovn, demonstrîndu-ne niște figuri de gimnastică absolut insolite.

Noroc că responsabilul autodromului întrerupe curentul, săltînd heblul de comandă.

Brișcă, odată cu întreg parcul auto, înțepenește. Încetează să se mai bîțîie, după care se prăbușește peste electrocartul aflat sub el. Care, spre nefericirea mea, e cel șofat de subsemnatul.

Peste cîteva clipe, eliberîndu-mă de sub corpul accidentatului, îl așez pe locul meu și vreau să-i dau primul ajutor. Dar nu mai e nevoie, pentru că Brișcă începe să vorbească :

— Chemați-l pe conu' Gulliver, să mă scape din iad !

— Nene Brișcă, stai blînd, c-aici nu-i iadul, dar nici raiul ! — îl liniștesc eu. — Te afli printre cunoscuți... Spune-ne nouă ce vrei ?...

Invitați insistent de responsabil să părăsim autodromul, că-i deteriorăm planul de încasări, îl iau de braț pe Brișcă, îl ghidez pînă în afara incintei, și-l așez pe scaunul de la pupitrul electronic de comandă, bineînțeles cu permisiunea amabilului diriginte al carturilor, care-și repune în mișcare autodromul.

Împrejmuit de membrii echipelor noastre, Brișcă recuperează.

Făcînd un semn cu mîna, dau prietenilor mei de-nțeles să păstreze tăcere, căci purced la interogatoriul acolitului lui Gulliver.

— Unde-i domnul Gulliver Naiba ? — îl întreb direct pe Brișcă.

— Umblă creanga prin iarmaroc ! — declară acesta, destul de nerespectuos, după părerea mea, la adresa patronului său.

— Și ce caută ? — îi pun eu o întrebare încuietoare.

— Pe dracu'... adică pe domnul Tulli...

— De ce ? — insist, deoarece am impresia că-s pe calea cea bună.

— Pentru că s-a pierdut, s-a rătăcit... Iar esența devină se află la el... Domnul Gulliver e supărat foc... Fără esență nu mai poate face minunea cea mare !...

— Măi, nea Brișcă, poate vrei să spui esență de vin...

— Nu ! C-așa-i zice domnul Tulli : esență devină !

— Nu cumva esență divină ?

— Asta-i cuvîntul ! — oftează ușurat Brișcă, transpirînd din belșug. — Devină, nu de vin...

Acum încep eu să nădușesc. Dar nu mă dau bătut :

— Și matale ce făceai la autodrom, gonind cu mașina electrică ?

— Păi tot pe domnul Tulli îl căutam și eu... Că mi-a poruncit conu Naiba, să văz unde-i mașina dentistului... Și mi-am zis c-ar putea să fie aici, printre automobilele astea, că-i nebun după mașini !

— Bine, şi dacă-l găseai aici, unde-i duceai răspunsul domnului Gulliver ?

— La hambarul cu puşti !

— Acasă, la dînsul ? Ascunde arme în hambar ?

Brişcă se uită la mine de parc-aş fi un extraterestru, sau, în cel mai bun caz, numai arierat mintal. Îşi duce apoi arătătorul la tîmplă, imprimîndu-i o mişcare lentă de înşurubare. Abia după ce ia cuvîntul, înţeleg semnificaţia gestului :

— Domnule, matale eşti cam tralala ! Păi unde să încapă atîta lume ? Că toţi vor să tragă la ţintă... Hambaru-i la marginea iarmarocului... Dai un leu şi tragi o dată... Dacă nimereşti ursul, primeşti cinci lei... Dacă nimereşti în tovarăşul responsabil cu puştile, nu mai primeşti nimic... c-aşa am păţit eu... Ba m-a şi înjurat...

Acuma sînt în posesia unei informaţii excepţionale, capitale. Ştiu unde-l pot găsi pe Gulliver Naiba. Deci, nu mai încape nici o îndoială, unde-i Naiba, tot acolo trebuie să fie şi comoara. Pentru convingerea echipelor, insist cu încă o întrebare suplimentară :

— Şi domnul Gulliver trage la ţintă ?

— Aş ! Trage apă la sticle, din cisterna cumătrului Cambur, care lucrează la oraş, unde stropeşte străzile...

Mă adresez prietenilor mei, emoţionat de vestea aflată, dar şi nedumeriţi în acelaşi timp, întocmai ca şi personalitatea mea :

— Fraţilor, pe cai ! Direcţia : „hambarul" cu puşti.

Numai Geca Leoveanu-Zbanţ nu-i de acord :

— Staräţi niţel, şi nu mînaţi ! Ia spune-ne, măi Brişcă, fiindcă altminteri mă supăr, domnul Tulli, bată-l Dumnezeu, cînd se rătăci, fu şi domnişoara Polina cu el ?

— Nu ştiu ! Zău că nu ştiu... Că dînsa-i rătăcită de mult !

Considerînd afirmaţia lui Brişcă drept un afront adus persoanei iubite, Geca Zbanţ nu se mai poate stăpîni, şi dă să-l îmbrîncească. Bineînţeles, nesuportînd violenţele,

intervin instantaneu. Dar, interpunîndu-mă între cei doi, mă sprijin, fără să vreau, de tabloul de comandă electronică al autodromului.

Un trăsnet cumplit, urmat de-o bubuitură la același nivel, plus o lumină orbitoare al cărei rost nu-l pricep, deoarece sîntem în plină nămiază, izbucnesc toate trei deodată. Izolațiile electrice, probabil insuficient lăcuite, încep să scoată un fum plăcut mirositor, cu vagi arome de ulei de in.

Bineînțeles, întreg parcul de carturi al autodromului rămîne imobilizat, zecile de cetățeni asaltîndu-l pe responsabilul năucit de cele întîmplate cu cereri imposibil de satisfăcut. Vor banii îndărăt.

— Bine, oameni buni, păi v-ați plimbat, v-ați distrat... Ce mai poftiți ? Avem o pană de curent... Mîine se repară, și iarăși o să vă dați în bărci...

Lumea nu-i de acord. Murmură, începe să strige :

— Banii ! Sau bilete pentru mîine...

Reușim să plecăm din incinta autodromului în bune condițiuni, după ce, bineînțeles, instalat la casa responsabilului, înapoiez banii cetățenilor. Dar din portofelul meu... Asta numai provizoriu, restul devizului de reparații urmînd să-l achit mîine, cînd va sosi echipa de intervenții de la Cîmpina. Totuși, sînt nevoit să constat un lucru extrem de curios : capacitatea autodromului e mult mai mare privită dinăuntru decît dinafară. Pentru că, făcînd socotelile, observ c-am plătit peste treizeci de bilete, în vreme ce aș fi putut jura că nu-i posibil să-ncapă în arenă mai mult de cincisprezece-douăzeci electrocarturi...

Brișcă, deoarece încă nu și-a revenit de pe urma electrocutării, rămîne în posesia gestionarului, ca garanție. Dar numai pînă mîine...

— Am zis eu să ne urcăm pe cai, și să plecăm la tir, dar văd că nu mai am bani... Trebuie să mă duc la „moara dintr-un dud"...

Propunerea nu-i reținută de colectiv, iar Iermolai Bîc se oferă :

— Îți împrumut eu cinci sutici... N-ai auzit ce-a spus, Brișcă ? Dai un leu și tragi o dată...

— În cazul ăsta, — opiniez eu — douăzeci de lei sînt mai mult decît suficienți !

— Dar după aia nu trebuie să gustăm și noi ceva, să ne mai prindem sufletele ? — declară forestierul, aprobat de întreg colectivul.

28) MAȘINĂRII DE TOCAT „LEUȘTENI" : BOWLING, POKER MECANIC, FLIPPER, CĂLUȘEI... ȘI ALTE MAȘINAȚII

Părăsim autodromul oarecum deconcertați. Dar și intrigați. Ce Dumnezeu trage Naiba la sticle, din cisterna gospodăriei comunale ? Chiar apă ?

Neapărat trebuie să anchetăm situația la fața locului, drept care ne îndreptăm în direcția indicată de Brișcă, spre baraca de tir. Însă deplasarea masivului nostru grup se petrece în condiții extrem de complexe.

Populația bîlciului a sporit sensibil, aproape dublîndu-se, dacă nu chiar și mai mult. Nenumărați oameni au venit direct de la lucru, să-și facă aprovizionarea de iarnă. Însoțiți de neveste, soacre, copii și nepoți, gineri și nurori, nași și cumetri, șefii de familie vizitează fiecare baracă, fiecare stand al producătorilor sosiți de la cîmpie, fiecare gheretă a Centrocoopului.

Bineînţeles, nimeni nu cumpără încă nimic, pînă nu dă un ocol complet al iarmarocului, pentru a depista varza cea mai frumoasă, cartofii cei mai mari, sfeclele cele mai dolofane.

Zeci de camioane, căruțe, dube şi alte mijloace de transport marfar, continuă să invadeze bîlciul, sosind cu tone de roşii pentru bulion, gogonele pentru murături, aparate de radio şi televiziune, pînzeturi şi stofe, confecţii şi mezeluri, mere, pere și nuci, din cele timpurii, biciclete, motorete, mașini de cusut şi de călcat, un imens magazin universal în aer liber.

Muntenii descinşi din părţile Ardealului, mari meşteri în prepararea afumăturilor, descarcă din desăgile lor şunci întregi, cît roata unui „Trabant", hălci de slană dată cu boia şi afumată, cîrnaţi ruginii, groşi şi strălucind de grăsime, tobe şi cartaboși, tot ce ne poate furniza porcul, cel mai drag prieten al omului în prag de iarnă.

Spre surprinderea mea, deşi sîntem ghiftuiţi ca niște ţifoi, observ în ochii unora din însoţitorii mei scînteieri din cele mai bizare. Că n-or fi rîmnind la cîrnaţuri şi slane !

Dar nu-i las pradă ispitelor, ci-i rog să silească la drum, deoarece avem toate șansele să-l pierdem pe Gulliver Naiba.

Totuşi ni se ivesc în cale fel şi chip de drăcovenii, în jurul cărora lumea dă buluc, iar ţaţele nu se pot stăpîni a nu-mi pune întrebări interminabile, care duc toate la unul și-acelaşi lucru, anume cum să facă să-şi încerce şi ele norocul la jocurile mecanice, dar de hazard.

La ghereta cu „bowling", cina Moşca şi fina Frusina îmi fac praf, pe puţin, vreo patruzeci de lei. Noroc că se-ncinge prea mult motorul agregatului, şi responsabilul întrerupe distracţia, pînă se mai răceşte entuziasmul mulţimii.

— Măi copile, hai să mai stăm o ţîrişică ! — mă roagă ţaţa Catariţa. De ce să tragă numai ele la bile ? Eu nu mi-s om ?...

O conving să ne deplasăm mai departe, după ce-i promit că facem o haltă la „pokerul mecanic".

Sinistră idee !

În clipa cînd zăresc aparatele, prietenii mei se instalează imediat la rînd. Iar după ce le dau monede de-un leu, pentru care a trebuit să schimb la casă o hîrtie de-o sută, încep să tragă cu toţii „la şaibă". Se bucură ca nişte copii, mai ales cînd le ies cîştiguri de doi lei, şase sau chiar zece.

Ca o culme, ţaţa Catariţa trage trei aşi, şi agregatul începe să ţăcăne ca o mitralieră, turnînd în căuşul metalic cîştigul cel mare, de 200 de lei. După ce numărăm banii, constatăm unele defecţiuni în sistemul electronic al maşinii, deoarece găsim numai 182 de monede.

— Îi jucăm pe toţi, — strigă entuziasmată ţaţa Catariţa, împărţind cîştigul tuturor membrilor echipei, dar păstrîndu-şi pentru sine partea leului, — îi jucăm pe toţi, pînă-i sărăcim, fir-ar să fie ei de americani !

Milica Manzur, care joacă împreună cu Iermolai Bîc, dar pe banii mei şi-ai ţaţei Catariţa, trage cu schimbul de maneta diabolicei maşini. Din cînd în cînd, exclamă de ne ţiuie urechile :

— Am cîştigat ! Am cîştigat şase lei ! Formidabil ! Mai dă-ne zece lei, nene maestrule, şi după aia plecăm !

Nea Gheorghe a lui Staragică joacă de unul singur. Concentrat, bagă leul şi priveşte încordat la figurile tabloului de cîştiguri. Se hotărăşte greu. Să scoată trei rigi sau trei dame ? Nu vrea să pară lacom... În cele din urmă se decide, înşfacă maneta cu amîndouă mîinile, ca pe-o coadă de baros, şi trage icnind. Roata tamburului se-nvîrteşte zgomotos, parcă sărită de pe bile, iar cînd se înţepeneşte, Staragică răcneşte în culmea încîntării :

— Am ghicit-o! Ştiam că n-o să iasă nimic ! Dar acum îi nenorocesc, mai vîr un leu şi-mi scot toţi banii, treizeci de lei în cap !...

Ioana lui Colarete, femeie cu grija banului, îi dă cîte un leu lui Patruzec, să joace pentru ea. Bărbatul, încălzit de febra aurului, trage în disperare „la şaibă", convins că va da lovitura cea mare. Însă, de fiecare dată, dă cîte un leu.

Larma cea mai spectaculară are loc în jurul maşinii la care „lucrează" fina Frusina. Vajnica ţaţă a atras în preajmă-i majoritatea clienţilor din baraca hazardului. De cînd s-a îmbogăţit cu banii oferiţi de ţaţa Catariţa, nu se mai uită la leu. Introduce moneda, trage delicat, de parcă i-ar fi teamă să nu demoleze instalaţia, şi aşteaptă plăcuta rafală de mitralieră. Ţăcăne mecanismul atît de cumplit, încît mă întreb dacă fina Frusina mai are unde să-şi ţină monedele.

Deoarece mi-am terminat mărunţişul primit de la ţaţa Catariţa, mă îndrept şi eu spre ciorchinele de oameni adunaţi lîngă Frusina. Ovaţiile care izbucnesc, odată cu sosirea mea, anunţă un nou cîştig :

— Iar a scos trei aşi !

— Şi mai înainte a tras de două ori cîte trei crai !

Dispozitivul ţăcăne în disperare, păcănind ca ţeava de eşapament a unei motociclete de curse.

După ce izbutesc să răzbat prin îngrămădeală, o-ntreb pe fina Frusina, cu gîndul să-i atrag atenţia că norocul e orb, şi nu ţine cît lumea, şi c-ar fi bine să-şi ia banii, să mai avem de unde plăti şi alte distracţii.

— Cît ai cîştigat, fină Frusino ?

— Mult, tovarăşu creator ! — gîfîie ea fericită.

— Cît ?

— Nu ştiu, că nu văd bine ce scrie acolo !

— Ai jucat înainte, fără să-ţi iei banii din căuş ?

— Da. Ce să mai stau să-i număr... Lasă-i să se strîngă !...

În timp ce mașina țăcăne, numărînd mecanic pînă la 200, atît cît se cuvine pentru cei trei ași, mă plec să citesc suma înregistrată pe indicator. Paralizez. 650 lei !

— Gata, țață Frusino ! Ajunge ! Să nu-l mîniem pe bunul Dumnezeu ! Luăm banii și plecăm... Știi matale unde...

În același timp se oprește și dispozitivul de zgomot. Îi cer țaței batista, care-i cît un prosop, să turnăm banii în ea, și vîr mîna în bunkerul unde s-au adunat monedele. Numai să țină batista, că trebuie să fie la vreo cinci kile de metal.

Mîna, însă, mi se înțepenește. Pentru că nu simte nimic metalic. Căușul e gol, pustiu, vid...

Scandalul pe care-l provoacă fina Frusina e de groază. Responsabilul tremură gelatinos, încercînd să spună ceva.

— Unde-s banii mei, hoțule ! — orăcăie fina Frusina.

— Dumneata știi să citești ? reușește în cele din urmă să îngaime bietul cetățean.

— Cum să nu !

Nu pricep ce urmărește individul. Mă uit și eu la tablou : trei ași de toată frumusețea !

Responsabilul care mi-a urmărit direcția privirii, mă atenționează :

— Citește mai sus, dolofanule ! Mai sus ! Ce scrie acolo ?

Fără să vreau, mă aud silabisind :

— De... fect... Defect !

Mi se face o milă cumplită de fina Frusina, dar și de banii pierduți. Nu cei pe care ar fi trebuit să-i numere mașina, ci de monedele, multe, pe care le-a înghițit.

Fina Frusina, nedumerită de tristețea mea, mă întreabă blînd :

— Tovarășu creator, ce s-a-ntîmplat ? Am cîștigat prea mult, și nu-i voie ? Sau nu mai are hodoroaga asta de melniță bani ?

A fost nevoie tot de intervenția mea, care nu suport violențele, să-l apăr pe responsabilul mașinilor de vindicta publică. Am reușit, doar cu cîteva vînătăi la brațul stîng, să potolesc năvala mulțimii, ascunzîndu-l în spatele meu. Iar brațul vătămat, era tot proprietatea mea.

Cînd am părăsit „pokerul mecanic", cu vreo patru lei din cei o sută, m-am gîndit că-i mult mai uman celălalt poker. Mai ales dacă nu-l joci pe bani, ci pe fasole. Dacă ai carte bună, te poți alege și cu-o cratiță de iahnie...

La baraca „flipperelor" ne-am distrat mult mai frumos. Adică fără emoțiile unor cîștiguri datorate hazardului. Căci bani tot am dat. Dar din cealaltă hîrtie de-o sută. Și tot în monede de-un leu. Însă țața Catarița, care nici nu vedea prea bine, dobîndise o asemenea îndemînare, încît nu mai vroia să părăsim locul, pînă ce nu va atinge cifra de 100.000 de puncte.

Noi ceilalți, care deși vedeam perfect, mai cu ochelari sau fără, n-am reușit decît s-atingem suta. Dar de lei... Și iar am plecat mai departe. Cu speranța că, de astă dată, nu ne vom mai opri decît la hambarul cu puști. Unde, dacă vom avea noroc, poate că-l vom surprinde pe domnul Gulliver Naiba în exercițiul funcțiunilor sale magice, dar și-n acelea mai noi : deturnator de comori.

După-amiaza frumoasei zile de septembrie începe să se deterioreze. Ori din pricina îmbulzelii, ori din cauza aventurilor comise cu stomacurile supraîncărcate, simțim că ne topim de căldură. Timpul improbabil, așa cum fusese prognosticat pentru întreaga lună, virează spre aspectul celor mai toride zile din iulie, cînd se înregistraseră 36 de grade Celsius, în locul celor opt fronturi de ploi anunțate, dar care nu se prezentaseră.

Curg apele pe noi, de parcă am fi la baia de aburi. Batistele fiind de multă vreme transformate în biete otrepe şuroind de sudoare, sîntem siliţi să oprim, din zece în zece metri, la chioşcurile de răcoritoare. Care răcoritoare, gheaţa absentînd cu desăvîrşire, sînt un soi de ceaiuri calde, dar gazoase. Asta în cazul fericit cînd mai există Pepsi, Ci-co sau alte improvizaţii locale îmbuteliate.

Însă microgestionarii gheretelor, plini de iniţiativă, precum şi de milă faţă de populaţia însetată, fabrică la faţa locului, din apă potabilă şi diverse siropuri inidentificabile, cele mai originale răcoritoare. Absolut nenocive. Fără de care nu şi-ar mai putea economisi banii pentru o Dacie 1300.

Microgestionarii, nefiind străinaşi, ci recrutaţi din forţele locale, de pe la Cîmpina, Breaza sau Ploieşti, sînt cunoscuţi de-ai prietenilor noştri, domiciliaţi în Colţiilupchii.

Profit de împrejurare, şi, la fiecare pahar băut, întreb mereu :

— Nu l-aţi zărit cumva pe Gulliver Naiba ?

— Cum să nu ! Adinenea a trecut pe la noi...!

Din răspunsurile colectate, la cel puţin cincisprezece chioşcuri, ar rezulta că Naiba îi dă o mînă de ajutor responsabilului cooperativei, Lae al lui Parşolea, care asigură aprovizionarea gheretelor, servindu-i drept curier itinerant.

Însă de la alte zece tarabe, aflate în subzistenţa unor organe comerciale exterioare, aflăm că bătrînul se afla la baraca de tir.

Astfel reuşim să fim complet derutaţi, însă şi cu încă o hîrtie de-o sută „măritată". Sîntem mulţi, însetaţi şi dornici de informaţii detectivistice...

Pe măsură ce ne apropiem de baraca de tir, ne întîmpină rafale de împușcături, din ce în ce mai intense.

— Ce de lume, omule! — se crucește verbal Iermolai Bîc.

Într-adevăr, mulțimea ce se-nghesuie în jurul „hambarului cu puști" întrece orice așteptări.

— Machea or mai fi locuri? — devine Geca Zbanț neliniștit. — Ce mă fac? Neapărat trebuie să pun mîna pe-o pușcă... Și dacă-i pe-acolo nenorocitul ăla de felcer de măsele, că trebuie să fie prin preajma bătrînului Naiba, îl împușc...

— Stai blînd, măi Geca, — îl liniștesc eu, — nu-s puști cu gloanțe, ci c-un fel de ace mai groase...

Geca Leoveanu-Zbanț nu-și pierde curajul, pentru că mă bate pe umăr prietenos, de-mi simt articulația dislocîndu-se, și mă asigură:

— Și ce crezi tălică, maestre, c-o să-i steie rău vreo cîteva ace dintr-ăstea, în fund?

29) DACĂ-I BÎLCI, PĂI BÎLCI SĂ FIE!

Baraca de tir, spre deosebire de celelalte stabilimente distractive, arată ceva mai încăpătoare, „hambar cu puști", după cum bine o botezase Brișcă. Bineînțeles, organizatorii scontaseră (corect dealtfel) pe făloșenia bărbaților, care țin să-și demonstreze neapărat calitățile de trăgători, mai cu seamă față de femeile care-i însoțesc, sau înaintea familiei care-i obligată să-i admir și-n această postură.

Zeci de ţinte multicolore, confecţionate din mucava, înfăţişînd diverse fiare sălbatice, cunoscute mai mult din filmele proiectate de televiziune, în cadrul „teleenciclopediei", precum şi orătănii domestice (curcani, gîşte, raţe, cocoşi) montate pe-un ingenios sistem de articulaţii, care le puneau în permanentă stare de agitaţie, erau propuse eminenţilor trăgători aliniaţi în faţa tejghelei prevăzute cu puşti miniaturale şi muniţiile respective (nişte ace de dimensiunea unor cuie de tablă).

— Dai un leu, şi tragi o dată ! — răcneau animatorii stabilimentului, răguşiţi din pricina uzurii corzilor vocale. — Nimereşti ursul, cîştigi cinci lei, neamule !... Sau cinci lei, sau cinci gloanţe....

Puşcaşii, unii în picioare, iar alţii cu cotul proptit de tejghea, trăgeau în neştire, creînd impresia unui uriaş safari desfăşurat pe întinsul meleagurilor africane. Pocniturile asurzitoare, — puştile fiind acţionate cu aer comprimat, — răsunau de pretutindeni, în aplauzele furtunoase ale neamurilor adunate în spatele reprezentantului familiei. Ovaţiile nu izbucneau la atingerea ţintei, ci la anunţul triumfal, emis de fiecare trăgător : „fii atent, acuma nimeresc ursul !".

Ovaţiile nemairepetîndu-se, după ce emeritul ţintaş apăsase pe trăgaci, era cazul să deducem că ursul scăpase cu mucavaua neperforată. Însă uralele răbufneau iarăşi, pentru că, tare la ambiţie, cetăţeanul mai scotea un leu, mai încărca puşca, şi din nou anunţa :

— Ferea, că-l fac ciur, mama lui de urs !

Pe cînd Iermolai Bîc se ocupă de pulverizarea celei de-a treia hîrtii de-o sută, pentru achiziţionarea de muniţii destinate întregului nostru pluton de puşcaşi, eu mă strecor anevoios în spatele barăcii, sperînd să dau de Gulliver Naiba.

Spre surprinderea mea, care pusesem o oarecare bază pe afirmațiile lui Brișcă, nici urmă de Gulliver. În schimb, mă trezesc față în față cu cisterna de apă. Probabil că gospodăria comunală a orașului din apropiere posedă mai multe, deoarece la bîlciul din Colțiilupchii, cel puțin deocamdată, identificasem două. La gura cisternei, chiar lîngă țuțuroi, o dubiță TV și o stivă imensă de lăzi cu sticle, majoritatea flacoanelor fiind deja umplute cu apă.

Renunț la dezlegarea imediată a enigmei, deoarece o larmă cumplită se dezlănțuie în fața barăcii de tir.

Cînd ajung la locul evenimentului, uralele se-ntețesc :

— Bravo, Catarițo ! Ia banii !... Dă-i banii, hoțule, nu mai zăbovi nu vezi că l-a nimerit ?...

Fericită și înnebunită de succesul repurtat, țața Catarița privește năucă la ursul decapitat. Atîția traseseră în bietul urs de mucava, dar fără să-l rănească în vreun centru vital, încît cartonul se subțiase în dreptul gîtului, și-acuma cedase, iar fiara se bîțîia în continuare, fără cap, trepidînd sub acțiunea articulațiilor mecanice.

— Nu vreau bani, dă-mi gloanțe ! — strigă ațîțată bătrîna, cu ochii cît cepele. — Acuma-l fac praf...

În așteptarea promisiunii lansate de frenetica țață, lumea renunță la demonstrarea posibilităților personale.

De la primul foc, Catarița nimerește iarăși ursul. La gît. Și din nou i se mai rupe o bucățică de mucava.

— Ieși cu gloanțele, nenicule ! — poruncește într-o stare de transă vajnica țață. — Dar mai repede, că ne grăbim !...

Mulțimea se-mbulzește de pretutindeni, pentru că nimeni n-atinsese mortal, pînă acum, fiara pădurii.

Țața Catarița încarcă din nou arma pneumatică. Mă dau lîngă ea, și-i șoptesc :

— Ochește cu atenție, țață Catarițo, că nu mai avem bani !

— Lasă-mă-n pace, măi copile ! Nu mă-nvăța pe mine unde mă ochesc... Crezi că mă uit la urs, cînd trag în el ?

— Dar unde te uiți, femeia lui Dumnezeu ? — o întreb eu excedat.

— La țucalul ăla, din stînga ursului. Îl vezi ?

Sigur că-l văd. Dar nu-i obiectul pe care-l numește tața Catarița, ci melonul lui Naiba... Nu se poate, îmi zic eu. Prea ar fi frumos. Iar dacă sub melon s-ar afla și capul magului, atunci ar fi excelent.

De data aceasta, tața Catarița, distrasă de conversația cu personalitatea mea, nu mai privește la „țucal", ci se-ncruntă la urs. Dar trage, mai înainte de-a apuca să se uite iarăși la vechea ei țintă. Și iar nimerește... Însă în vîrful melonului, care se clatină lejer. Fără să se clintească totuși din loc.

— Cît dai pentru c-am nimerit în țucal ? — se îndîrjește tața Catarița, adresîndu-se responsabilului cu puștile.

— Nimic ! — se bîlbîie acesta, pierzîndu-și complet firea. — Nu face parte din dotația barăcii...

Lumea începe să se supere, lipsită de spectacolul care tindea să devină interesant. Sînt chiar unii care vociferează :

— Atunci face și mai mult...

— Pe puțin zece lei...

— De ce-l ții acolo, șmechere !...

Responsabilul, intrînd oarecum în panică, anunță cu glas tremurînd :

— Bine ! Bine ! Să mai tragă o dată !...

Catarița, considerîndu-se nedreptățită, țintește de-a dreptul în melon. Și, ca o culme, iar îl nimerește. Deși normal ar fi fost să sfîrtece în continuare mucavaua ursului. Melonul se clatină din nou. Mult mai mult decît data trecută. Însă nu cade din lăcașul său, situat invizibil printre grămada de orătănii și fiare multicolore.

Responsabilul manevrează, pe undeva pe sub tejgheaua tarabei, și întreaga instalație de ținte începe să se bîțîie din ce în ce mai accelerat. Avem în fața ochilor un balet mecanic grotesc. Mucavalele se hîțînă frenetic, lupii își

pierd, din pricina trepidațiilor, ochii de sticlă, vulpilor le cad cozile din plastic, cocoșii rămîn fără creste, totul se dezintegrează ca-n filme. Numai melonul, spre surprinderea generală, nu intră în joc. Rămîne țeapăn, ca și cum ar fi fost eliminat din angrenajele mecanismului de punere în stare de agitație a țintelor.

— Dacă-l dau jos, plătești zece lei ? — se interesează țața Catarița, adresîndu-se individului care-o privește cu gura căscată.

Apoi acesta, scuturîndu-și capul, își revine și declară :

— Lasă-l în pace, și-ți număr douăzeci de marafeți !

Catarița, pesemne, îl înțelege pe dos. Și, din prima lovitură, nimerește iarăși melonul. Adevărată minune a naturii, de astă dată țața ochise în urs. Melonul se prăbușește printre mucavalele în mișcare.

— Uite-l pe Naiba ! — răcnește lumea entuziasmată, dar și înnebunită.

Într-adevăr, sub melon se afla capul bătrînului mag.

Gulliver doarme liniștit, ca și cum nimic nu s-ar putea petrece în jurul lui. Acuma înțeleg de ce nu cădea atît de lesne melonul. Bătrînul mag, probabil obosit de munca manuală prestată cu umplutul sticlelor, se refugiase la responsabilul barăcii de tir, — prieten sau adept, asta nu se știe, — și se cuibărise printre țintele de mucava, în spatele lor, fiind convins că rareori se-ntîmplă să nimerească cineva o gîscă de mucava, cuprinsă de istericale, atunci cînd trăgătorul este cu chef, iar pușca-i mistificată.

Responsabilul, îngrozit, oprește imediat panorama. Fiarele încremenesc, orătăniile încetează să mai dea din coadă sau cioc. Pînă și spectatorii, care adineaori aplaudaseră performanța țaței Catarița, tac amuțiți, neînțelegînd prezența bătrînului Gulliver în acel loc absolut neobișnuit.

Singurul care se mișcă acum, dar „au ralenti", este magul Naiba, nedumerit de absența larmei care-i legănase

somnul. Se întinde, trosnindu-şi oasele, şi priveşte buimac în jurul său. Abia cînd vrea să-şi îndese melonul pe căpăţînă şi nu-l găseşte, atunci îi trece prin minte să examineze mediul înconjurător. Pălăria în formă de oală, ca să nu-i spun pe numele dat de Catariţa, zace alături de el, însă înfiptă ţeapăn, cu acul tras de puşcă, în capul unei curci pirpirii. Remarcînd rezistenţa melonului, la încercările sale de a-l desprinde, magul strigă cu glasul său popesc :

— Bucă, stăpîne, cine mi-a găurit pălăria ?

Responsabilul stabilimentului, pe care acum aflăm că-l cheamă atît de pitoresc şi autentic, nu mai apucă să-i răspundă magului.

Ţaţa Catariţa, cu puşca gata încărcată, se răţoieşte iabraşă la Gulliver :

— Iacă eu, diavole, şi iar am să ţi-o găuresc, pînă ai să ne dezvălui unde-ai pitit comoara. Ţin-te bine, scaraoţchi, că-ţi fac ţucalul ciur, să-ţi strecori prin el creierii !...

Din clipa asta evenimentele se înfierbîntă. Catariţa începe să tragă, nimerind aproape de fiecare dată în melonul bătrînului.

Gulliver Naiba, la strigătele Catariţei, dar şi-ale oamenilor speriaţi de împuşcăturile babei, se zvîrle printre ţintele de mucava, tîrîndu-se pe brînci în direcţia unei ieşiri.

Însă Catariţa se dezlănţuie şi situaţia se deteriorează.

— Stai, că trag ! — ţipă ţaţa noastră în culmea fericirii.

Şi trage mereu. Ia singură din muniţiile de pe tejgheaua nefericitului Bucă, încarcă şi trage înainte, nimerind pe unde poate. Cînd ne vede că intenţionăm să-i luăm puşca pneumatică, trage şi-n direcţia noastră. Noroc că-l nimereşte pe nea Gheorghe al lui Staragică doar în partea dorsală, mai jos de mijloc, unde-i carnea mai moale. Milica Manzur, îşi exercită imediat profesia, extră-

gîndu-i acul cu degetele transformate în pensetă. —
— Plecați din preajmă-mi, că vă găuresc bucile ! — amenință încîntată Catarița. — Mai bine țineți-i calea diavolului ăl bătrîn, că ne scapă !...
Gulliver, cu spinarea arici de cîte ace i-a înfipt Catarița, se strecoară în continuare pe sub țintele înțepenite. Însă dificultuos.
— Omule ! Hai după el, să-l scăpăm de urgie, că-l omoară bătrîna ! — mă mobilizează poetul Bîc, pe care l-a abandonat blajinătatea caracteristică.
Fac un semn lui Zbanț, care se adăpostise sub taraba stabilimentului, și ne avîntăm amîndoi în direcția bătrînului, strecurîndu-ne printre picioroangele țintelor mobile, dar acum înțepenite.
Lumea, de astă dată încîntată de inițiativa noastră eroică, așteaptă încordată rezultatul. Bucă, despre care se poate spune c-a-ncasat și el cîteva ace în regiunea care-i poartă numele, ne sare în ajutor, arătîndu-ne drumul cel mai lesnicios.
— Ferea, că vă pușc ! — amenință Catarița, trăgînd acum în toate direcțiile, fără o țintă precisă.
Cînd îl prindem pe Gulliver de picioare, strigăm ca niște exaltați :
— Gata ! E salvat... Ajutați-ne să-l scoatem de-aici !
Cina Moșca și fina Frusina, care pînă acum se amuzaseră cumplit de performanțele Cariței, strigă pe două voci către mulțime :
— Săriți și-nghesuiți-o pe țața !... Cu toții deodată !
Catarița, care se vede asaltată de oameni, și încă dirijați de bunele ei prietene, se transformă într-o Calamity Jane a timpurilor noastre. Lipsită de muniții, înșfacă pușca de țeavă și-o rotește în jurul ei ca pe-un toroipan. Apoi se urcă pe tarabă, încercînd să ne otînjească țestele. Lumea începe să sară peste tejghea, țața Catarița se aruncă asupra noastră, iar întreaga panoramă se prăbușește într-un vacarm cumplit.

Peste mai bine de-un ceas, izbutim să fim extraşi dintre fiarele de mucava, orătăniile şi scîndurile stabilimentului demolat. Geca Zbanţ a rămas cu melonul lui Gulliver înfundat de-a dreptul pe figură, aşa că nu mai vede nimic şi strigă :

— Unde-i Pompadur ? L-am văzut adineauri ! Prindeţi-l !...

Tot atît de stressat se manifestă şi Iermolai Bîc :

— Omule, unde sîntem, omule ? Nu se mai termină bîlciul ?

Singurul în deplinătatea facultăţilor mintale mă dovedesc tot eu, deoarece le arăt salvatorilor noştri grămada care zăcuse sub mine şi-i îndrumez :

— Aveţi grijă de bătrîn ! Mi-e teamă că lui Gulliver Naiba i s-a făcut rău ! Să vină doctoriţa Milica !

Din păcate, mă-nşelam şi eu. Mormanul e alcătuit numai din Bucă şi Catariţa, uniţi într-o îmbrăţişare mortală. Însă ţaţa e vie, căci începe să orăcăie :

— Tragi cu puşca, nu ia foc, păsărică cu noroc ! Să vă fie de bine, la anul şi la mulţi ani... Că mîine mă-ntorc, şi vă puşc pe toţi !

Bucă-i leşinat. Ţaţa Catariţa prezintă simptome de febră cerebrală. Iar Naiba nu-i nicăieri.

A dispărut ca prin farmec. Pentru că tot se ocupă cu vrăjitoria !...

30) „ŞOFERII IADULUI" — REMAKE LOCAL !

Spre surprinderea generală, responsabilul fostului „hambar cu puşti" n-are nici un fel de pretenţii materiale pentru recuperarea pagubelor. Baraca de tir e complet

demolată, însă totul s-a declanşat de la ascunderea bătrînului Gulliver Naiba printre ţintele de mucava ale panoramei. Or gestionarul tarabei nu părea să fie străin de prezenţa magului în incinta stabilimentului. La urma urmei, scîndurile şi ţintele din carton, tejgheaua şi puştile n-au suferit nici o stricăciune notabilă, totul putînd fi reparat şi reinstalat în mai puţin de două săptămîni.

Ţaţa Catariţa, despărţindu-se cu greu de puşca pe care trebuie s-o returneze gestionarului, dovedeşte o fantastică putere de recuperare, deoarece, treazǎ de-a binelea, fără vreo urmă de „febră cerebrală", îi spune acestuia :

— Măi Bucă, pesemne că-nvîrteşti tu ceva cu diavolul ăla bătrîn, de i-ai înlesnit fuga... Deocamdată ia-ţi îndărăt flinta, că i s-a cam strîmbat ţeava... Dacă aflu c-ai fost în tamşă cu boşorogul, mîine mă-ntorc şi-ţi fac iarăşi praf hambarul ! Aşa să ştii !

— Ţaţă Catariţo, — se vaietă Bucă, — mă jur pe ce vrei că habar n-am încotro s-a topit domnul Gulliver... Poate-o fi murit, şi-şi-o fi luat zborul spre ceruri !...

— Glumezi, prostovane ? — rînjeşte ţaţa. — Ăsta n-are ce căuta acolo, locul său e în iad, în străfundul pămîntului... Dar unde-i duba din spatele camionului ăla cu butoi de tablă ?

Nici nu mai aştept răspunsul responsabilului, ci mă deplasez urgent spre locul unde găsisem parcate cisterna, dubiţa şi stiva uriaşă de sticle umplute cu apă.

Bătrîna, în ciuda vîrstei, are totuşi nişte ochi ageri, de excepţie. Pentru că, într-adevăr, vehiculul a dispărut. Dar încărcat pesemne, întrucît stiva lăzilor s-a redus simţitor.

— Omule, cine-i nenea ăla din cabina cisternei ? — mă întreabă Iermolai Bîc. — Şi de ce ne face semne ?

În afara forestierului, în spatele meu se adunase întregul grup de comando, în aceeaşi formaţie de la începutul evenimentelor.

Milica, mai iute de minte, îl recunoaşte imediat pe cetăţean :

— Păi e pacientul meu, Guță al țaței Palagheia! Lucrează ca șofer la oraș, pe cisternele de stropire a străzilor... Dar ce-o fi vrînd, de ne cheamă la el?

Lucrurile se lămuresc rapid. Guță se află în dificultate. Gulliver Naiba a plecat, fără să-i plătească transportul efectuat, iar el și-a pierdut cheile de la mașină.

— Și de ce ne făceai nouă semne? — îl întreb eu intrigat.

— V-am văzut mai zilele trecute, cu-o mașinuță. Poate se potrivesc cheile!... Că-i musai să mă duc după bătrîn, să-mi dea banii pentru osteneală... Două drumuri pînă la peștera Gușteriței, unde am încărcat cisterna.

Bineînțeles, deși „Bombița" zace în livada de la „moara dintr-un dud", trusa cheilor se află totuși asupră-mi.

— Și-ncotro vrei să pleci, să-l găsești pe Naiba? — întreb eu, convins c-am dat de informatorul ideal. — Știi unde-i acum?

— D-apăi cum! Cînd a ieșit din dărîmăturile panoramei, s-a suit la volanul dubiței și-a pornit spre Gușterița, să-l caute pe unul Dulea... Zicea că fără el s-a dus totul dracului, și comoara și banii!...

Realizez pe loc grandioasa înscenare a bătrînului Gulliver Naiba. După părerea mea, genială! Își camuflează comoara extrasă din peșteră printre sticlele transportate cu dubița. Mă neliniștește însă apariția noului personaj.

— Și nu știi cine-i Dulea?

— Cum să nu! Dentistul din Colțiilupchii, felcerul...

— Tulli Pompadur?

— Chiar așa, cum îi ziseși tălică... dar nu știu să aibă și pompă! De-altminteri îl caută toți, și nea Parșolea, și Tițu de la Adîncuri, și nepotul lui nea Lae... Dacă stăm și socotim pe degete, sînt patru dubițe pe urmele felcerului Dulea...

— Care patru?

— Păi domnul Gulliver? Îl uitarăți?

— De unde știe să conducă? — mă minunez eu.

— D-apăi cum ! Nu-şi ţine maşina la Cîmpina, în curtea mea ?

Gulliver Naiba, căpătînd noi dimensiuni în situaţia actuală, mai ales că-i şi proprietar de automobil, nu mai putem zăbovi nici o clipită.

Peste un minut mă instalez la volanul cisternei, cu Guţă lîngă mine, plus Milica şi ţaţa Catariţa. Stăm cam tasaţi, e drept, dar cei instalaţi pe laturile cisternei (restul grupului) au condiţii mult mai inconfortabile.

Cheia de contact a „Bombiţei", fără nazuri, dă rezultate imediate. Se potriveşte de minune la „Buceagul" gospodăriei comunale. Tot aşa cum la broasca portierei mele se brodesc mai toate cheile confecţionate de cooperativa „Progresul" : chei de Yale, de lacăte, de uşi, indiferent de format, dimensiuni şi materialul folosit la fabricarea lor.

Peste alt minut, gonim cu şaizeci pe oră, urcînd serpentinele ce duc spre Guşteriţa. Bietul Guţă, necunoscînd posibilităţile mele de şofer de excepţie, transpiră copios la fiecare viraj luat doar pe două roţi, la fiecare gropan pe care-l survolez detaşat. Cisterna, din fericire, e goală. Şi pe dinăuntru, dar şi pe dinafară.

Pentru că singurul pasager (serios) legat cu cureaua de la pantaloni de-o armătură a cabinei, e doar nea Romaniţă Curentu. Care-mi bate disperat în acoperişul cabinei, pentru a mă atenţiona că mi-am pierdut clienţii pe drum.

Nu-i o problemă.

Frînez vîrtos, nea Romaniţă zboară mai în faţă, dar tot spînzurat de curea, iar Milica, ţaţa Catariţa şi Guţă se sprijină cu fruntea de parbriz. Fără să-l deterioreze. Manevrez, din trei mişcări, întoarcerea cisternei, şi pornesc în căutarea celorlalţi.

În mai puţin de trei minute i-am cules pe toţi.

Binecuvîntat de nea Gheorghe al lui Staragică, precum şi de femeile recunoscătoare, cu nişte cuvinte pe care nu le desluşesc, fiind rostite mai mult printre dinţi, întorc

iarăşi camionul, de astă dată din două mişcări (plus un mic şanţ !).

Cu pasagerii bine ancoraţi, nu mai am necazuri. Accelerez serios, pentru a reduce din handicap, şi nu mai ţin seama de imperfecţiunile drumului forestier. Numai privirile îngrozite, ţipetele înăbuşite ale partenerilor de cabină mă avertizează asupra vitezei atinse. Pentru că indicatorul acesteia nu mai funcţionează de mult, de cînd am trecut printr-un gropan (minimum 60 cm.) cu apă curată, limpede ca de izvor.

Un claxonat penibil, piţigăiat şi anemic, cere eliberarea drumului. Neposedînd retrovizor, întorc privirea. Un „Trabant“ vrea să mă depăşească. E total neserios. Pe unde ? Bine că-ntorc capul la loc. Altminteri nici noi n-am mai fi avut mult de mers. Pentru că „Buceagul“ o luase zdravăn spre pădure. Care-i alcătuită, în cea mai mare parte, din arbori.

Totuşi, nefericitul de „Trabant“ reuşeşte performanţa de-a mă depăşi. Dar cu ce preţ ! Aripa dreaptă-i lipseşte, acum, cu desăvîrşire.

— E Tulli ! — ţipă Milica.

— Imposibil ! — ţip şi eu, din pricina urletului motorului. — Maşina-i era cu toate roţile pe geantă. Şi-apoi, ce să caute la Guşteriţa, din moment ce se ştie căutat de ceilalţi ?

Milica Manzur îşi vîră nasul în urechea mea şi răcneşte :

— Grasule, ţin-te după el... Poate nu ştie că-i dat în urmărire de prietenul său, sau, asta-i altă posibilitate, merge chiar să-l întîlnească !

Are şi doctoriţa un grăunte de dreptate. Deci accelerez. „Trabant“-ul, dotat cu cauciucuri noi, dar de dubiţă, plin de lăzi cu sticle, atît în interior, cît şi-n exterior, zdrăngăne ca un tomberon cu geamuri sparte, încercînd să se detaşeze de cisterna noastră.

Fantasticele alergări de maşini, văzute la televizor, în „Mannix", sînt nimic pe lîngă demenţiala noastră cursă spre moarte sigură.

„Trabant"-ul pierde lăzile pe drum, de parc-ar semăna cartofi. Noi trecem peste ele, călcîndu-le-n picioare, adică-n anvelope, şi ne aflăm pe punctul de a-l ajunge din urmă. Însă radiatorul fierbe atît de cumplit, încît motorul nu mai vrea să tragă, iar viteza coboară sub 15 km pe oră.

După un sfert de ceas, pe care l-am petrecut în jurul „samovarului", din care ţîşneau trîmbe de vapori, motorul s-a mai răcit.

— Măi copile, — mă atenţionează ţaţa Catariţa, — şi ce facem cu ei, dacă-i prindem ?

— Asta nu-i o problemă, — o lămuresc eu, — principalul e să punem mîna pe comoară, să vedem din ce se compune, şi-abia după aceea o să ne gîndim la hoţii de comori... Depinde de numărul lor... Dacă-s prea mulţi, ne-ntoarcem şi aducem ajutoare... Dacă-s mai puţini decît noi, îi imobilizăm şi-i încărcăm în cisternă, chiar în cazanul acesteia... De-acolo n-au cum să ne mai scape...

Motorul funcţionează ireproşabil, deşi am impresia că radiatorul nu mai posedă de mult apa necesară. Deocamdată, însă, trage zdravăn. Atît de vîrtos, încît peste cîteva clipe vedem intrarea grotei Guşteriţa.

În faţa intrării sînt adunate cele patru dubiţe pornite în căutarea dentistului, iar „Trabant"-ul acestuia se află presat între ele, de parc-ar fi un viţel sugînd la patru vaci.

Norul de fum poluant pe care-l emană eşapamentul „Trabant"-ului, plus gazele puternicelor motoare cu care-s dotate TV-urile, ne informează că echipele sînt în stare de alertă. La un moment dat, dentistul demarează vijelios, răpindu-ne vizibilitatea. Peste cîteva secunde trece pe lîngă noi, forţîndu-ne să optăm pentru şanţul din dreapta, neavînd altă posibilitate de-a evita coliziunea.

Bineînţeles, ajutat de strigătele înspăimîntate ale partenerilor din cabină, extrag cisterna din şanţ, ambalînd la maximum motorul. Răstimp în care cele patru dubiţe se avîntă în direcţia noastră, silindu-ne să intrăm din nou în şanţ. De astă dată mai adînc.

Şoferii iadului nici nu ne bagă în seamă, ci trec pe lîngă noi cu o sută pe oră. Lăzile cu sticle zornăiesc înspăimîntător, flacoanele se mai sparg, răspîndind pe urmele dubiţelor o dîră de lichid cu miros extrem de suspect.

— Excelentă idee ! — nu mă pot reţine eu să exclam.

— Care ? Să ne zvîrle în şanţ ! — îngaimă înspăimîntată Milica.

— Nu, doctoriţo, pentru că vezi matale, asta-i diferenţa între un detectiv de excepţie, cum e personalitatea mea, şi-un cetăţean de rînd, neatent la mediul înconjurător. Gulliver şi acoliţii săi, nu numai că şi-au camuflat comoara printre lăzile cu sticle, dar încearcă să ne inducă în eroare, lăsîndu-ne să credem că-s pline cu diferite alcooluri, din specia ţuicii, dar trăgînd lejer şi spre zeama de varză, dacă m-aş orienta numai după aromă.

— Uite ce-i, grasule, ştii care-i diferenţa între un doctor şi-un detectiv de talia matale ?

— Sigur că da ! — declar eu.

— Ai să rîzi, dar nu ştii ! Eu-s capabilă să-ţi pun pe loc un diagnostic, pe cînd dumitale nu-ţi stă în putinţă... Eşti bolnav rău, omule, rău de tot, suferi grav de megalomanie detectivistică... Rar mi s-a întîmplat să-ntîlnesc în cariera mea un caz asemănător...

— Te cred, coană Milico ! Pentru că-s unic !... Acuma să lăsăm discuţiile şi să pornim urgent după hoţii de comori ! Daţi-vă jos, cu toţii !

— De ce, mă copile ? — se miră cina Moşca.

— Ca să împingeţi la camion, să-l scoatem din şanţ...

O mînă de oameni de nădejde, asta reprezintă minunații mei prieteni. În mai puțin de-o jumătate de ceas, nici mai mult nici mai puțin, cisterna se află din nou pe partea carosabilă a drumului forestier. E drept c-am fost nevoit s-abandonez volanul lui nea Poroambă Cîșu, care mai dăduse gata o mașină, anume chiar „Fiat"-ul meu, deoarece pînă nu m-am coborît din cabină, cisterna n-a binevoit să se urnească din loc.

— Pe cai, frații mei ! — mă adresez eu grupului de comando. — Benzină avem, curent este, apă...

— Ioc ! Radiatoru-i gol, încît nici nu mai are ce fierbe în el ! — mă informează Cîșu.

— Atunci jos de pe cai ! — încerc eu să glumesc, pentru a mai reduce din tensiunea momentului. — De unde găsim niște apă ?...

Bineînțeles, nimeni n-are așa ceva asupra sa. Salvarea ne vine de la șoferul cisternei, Guță al țaței Palagheia :

— Cred că se mai găsește un pic, pe fundul cazanului... — susține el, dar nu prea convins de cele afirmate.

Cînd reușim să deștepenim robinetul cazanului, izbucnim în urale. Pentru că apa ne împroașcă aproape pe toți, făcîndu-ne hainele leoarcă. Însă mirosim atît de puternic a ouă clocite, încît duc la buze un colț de la gulerul cămășii. Și constat un gust tulbure de țuică de prună mixată cu moare de varză, dar lipsită de orice identitate precisă. Pentru c-ar putea fi, foarte bine, și-orice altă băutură alterată.

— Unde-ați încărcat ultima oară cisterna, frate Guță ? — îl interoghez imediat pe șofer, cuprins de-o bănuială bizară.

— Păi v-am mai spus matale, la Gușterița, aici ! — mă lămurește feciorul Palagheiei.

— Are Naiba izvor cu furtun !

— Are ! Și încă cu pompă... Că dînsul s-a ocupat de umplerea cisternei !

— E-n regulă ! Pesemne c-a dat peste o vînă de țuică, chiar în stîncă, a captat-o și vrea s-o exploateze ! — devin eu ironic.

Țațele nătăflețe însă, mă pricep greșit, deoarece supralicitează :

— I-a pus Dumnezeu mîna-n cap ! — îl invidiază fina Frusina.

— Și mai zice că-i omul diavolului, păcătosul ! — acuză țața Catarița.

— De-aia spuneau șmecherii de la răcoritoare c-or să aibă ceva „tărie", încă din seara asta ! — și-amintește cina Moșca.

Țac-țac ! Imediat mi se aprinde-o diodă în sistemul neuronic.

Operație de intoxicare magistrală. Gulliver Naiba joacă tare. Difuzează alcool prin rețeaua răcoritoarelor, abătînd astfel atenția de la comoara extrasă din grota Gușteriței. Deci, ce mai calea-valea, bătrînul mag comite un al doilea act de încălcare a legilor.

Totuși mă zgîndără un gînd. De unde are bătrînul atîta basamac, încît îl transportă cu cisternele, și-și mai și mobilizează prietenii care pot face rost de dubițe, plus pe Tulli Pompadur, versatilul dentist, posesor de „Trabant" ?

O singură ipoteză mi se pare valabilă : comoara reprezintă mult mai mult decît costul cîtorva biete cisterne umplute cu poșircă. Pentru că lichidul pe care-l gustasem și pe care-l turnăm acum în radiator mi se pare atît de infam și apătos, încît e posibil să-l fi colectat de pe la neamurile lui Parșolea și-ale lui Tițu, bufetierul din Adîncuri.

Renunțînd la o analiză mai aprofundată a problemei (din lipsă de timp, bineînțeles) lansez o chemare de alarmă :

— Încălecarea, fraților, că-l scăpăm pe Naiba ! Dacă tragem tare, îl ajungem din urmă... Benzină avem, curent este, apă...

— ...avem, dar e poşircă ! Numai să nu fiarbă-n radiator ! — mă atenţionează Proambă Cîşu, întrerupîndu-mi discursul inflamabil.

Datorită vitezei, pe care n-am cum s-o determin, absentînd la tabloul de bord un indicator valabil, îi ajung repede pe Gulliver şi acoliţii săi. Cursa continuă, dubiţele survolează gropanele şi şanţurile, iar „Trabant"-ul dentistului arată ca un vehicul selenar, nu mai posedă nici aripa din stînga, dar nici portierele.

Cînd constat că pînă la ultima dubiţă mi-au mai rămas vreo zece metri, şi-mi pun probleme în legătură cu frînarea, „Buceagul" îşi rezolvă singur supravieţuirea. Motorul se opreşte din senin, hîcîind de vreo cîteva ori. Radiatorul zvîrle vîrtejuri de aburi spirtoşi, pesemne ultimele picături de poşircă.

Deoarece nu cred că-i posibil ca motorul să se fi-mbătat, ci pur şi simplu s-a gripat din pricina supraîncălzirii, las cisterna să ruleze în virtutea inerţiei.

— Am ajuns la „moara dintr-un dud" — exclamă Milica Manzur, exact cînd se opreşte camionul.

Umbrele înserării porniseră de mult să descindă. Maşinile urmărite abia se văd, însă suficient pentru a ne da seama că pătrund toate în livada „morii dintr-un dud".

— Omule, nu te supăra, — îl aud deodată pe Iermolai Bîc, — n-ai vrea să ne dai o mînă de ajutor... Am vrea să coborîm !

— Dar cine vă împiedică ? — îl chestionez intrigat.

Abia cînd îi văd capul la fereastra portierei, îmi dau seama că-i ceva în neregulă. Pentru că Laie mă priveşte cam de sus. Ce-o fi căutînd pe capota cabinei, nu mai am vreme să mă-ntreb, deoarece mă aud strigat şi de Geca Leoveanu-Zbanţ :

— Maestre, văzuşi ce făcuşi ?

— Nu... Văd c-am ajuns cu bine, şi i-am prins şi pe Naiba cu oamenii lui... Adică o să-i prindem curînd...

— Poate, dar fără noi o să-ți fie cam greu... Mai întîi scoate-ne din legăturile cu care ne-ai spînzurat de blestemăția asta de cisternă !

Operația eliberării grupului se termină satisfăcător, fără daune. Iermolai Bîc, aruncat de hurducături pe capota cabinei, e coborît de Milica și cele trei țațe nătăflețe. Pe Geca, îl scoatem mai greu, deoarece se strecurase, din aceiași pricină, între cazan și aripa din spate. Pe Poroambă Cîșu l-am găsit în gura cazanului, iar pe Staragică, Păunița, Ioana lui Colarete și Patruzec chiar sub cazan, unde-i terciuise viteza vîntului dezlănțuit de minunata cisternă în mersul ei vijelios.

Năuci și buimăciți de emoțiile aventurii, membrii echipei recuperează anevoios. Abia se țin pe picioare. Curge praful din ei, de parc-ar fi covoare bătute. N-aș zice că nu-s și ei bătuți, așa că le transmit dispozițiile de rigoare :

— Toată lumea la odihnă ! Rapid !...

— Plecăm la cășile noastre ? — se miră Patruzec.

— Nu ! Ne odihnim la locul de muncă, chiar aici !

Țața Catarița, peste care parcă n-a trecut tăvălugul ultimelor evenimente, se manifestă verbal, evident contrariată :

— Cum asta, copile ? Fără să luăm nimic în gură ? Nu ți-i foame ?

— Ba da ! — sînt nevoit să recunosc, chiar nejenîndu-mă deloc. — Însă-n seara asta mai amînăm... Mai întîi să-i pîndim pe Gulliver și oamenii săi, să-i prindem cu mîța-n sac, și-apoi vom sărbători isprava noastră printr-un bairam de pomină !...

Fina Frusina, mai comprehensivă, se declară de acord :

— Tovarășu creator, să știi că-mi placi ! La război înainte, și după aia la plăcinte ! Ne duci iarăși la mititei, s-o luăm de la capăt ?

Aş vrea să-i spun că nu mai am un leu, că mai sînt şi dator, însă Iermolai Bîc, permanent malaxat de probleme filozofice, lansează o întrebare tulburătoare :

— Omule, dar dacă nu-i înhăţăm cu mîţa-n sac, atunci ce se-ntîmplă ? Rămînem nemîncaţi toată noaptea, veghindu-i ca pe morţi ?...

31) ÎNTÎLNIRE LA CEL MAI JOS NIVEL

Adunaţi la umbra bătrînului camion-cisternă, ne sfătuim cu toţii, chibzuind un plan de bătaie cît mai inteligent. Pe măsură ce se lasă şi noaptea, care se anunţă frumoasă, lipsită de nori, dar şi fără lună, şansele noastre de-a ne strecura nevăzuţi pe urmele căutătorilor de comori sporesc corespunzător.

Milica Manzur, care mai avea unele restanţe de simpatie pentru bătrînul mag, îşi exprimă uimirea :

— Cine-ar fi crezut că Naiba-i în stare de-asemenea matrapazlîcuri ? În loc să-şi vadă de vrăjitoriile lui caraghioase, se-apucă să organizeze expediţii, extrem de complicate, pentru transportul comorii găsite, ademenind la rele atîţia oameni de treabă !

Catariţa sare ca arsă :

— Parşolea, om de treabă ? Tiţu Margiolea, care-nşeală lumea la tejghea, şi pe-ăsta-l crezi om ? Glumeşti, copilă bună !... Ăştia-s hoţii hoţilor... Iar Gulliver e tartorul lor. De cînd şi-a croit făgaşul, apucîndu-se de vrăjitoriile lui diavoliceşti, de-atunci am spus că-i tîlhar... Noi, în prostia noastră, descîntam de dragoste, de alungarea durerilor de cap, aşa cum învăţasem de la bătrînii noştri... Pe cînd

Naiba vroia s-aducă la noi în cătun obiceiuri străine... I-auzi ce i-a trecut prin cap, să se-nchine lui Belzebut !... Să se răscoale împotriva lui Dumnezeu !...

Odihna pe care ne-am îngăduit-o, vai de capul ei de odihnă, că ne chinuie foamea ca pe hoţii de cai, se apropie de sfîrşit. Bezna-i atît de cumplită, încît poţi să-ţi bagi degetul în ochi, crezînd că-i gură... Deci a venit timpul să declanşăm operaţia „Naiba" !

Iau cuvîntul, transmiţînd ultimele dispoziţii :

— Ne-nşiruim în monom indian...

— Zi-i pe româneşte, tovarăşe creator, că cine ştie ce mai iese ! — mă îndeamnă Ioana lui Lucereanu.

— ...ne-nşiruim unul după altul, şi nu mă mai întrerupeţi, după care ne îndreptăm spre moară... Tinerii mai în faţă, adică Iermolai, Geca şi Guţă al ţaţei Palagheia, apoi nea Gheorghe al lui Staragică, Valin al lui Patruzec, nea Cîşu, că se pricepe la maşini, Romaniţă Curentu, c-a mai fost pe la „moara dintr-un dud", iar la urmă femeile, tot în ordinea vîrstei... Milica, Păuniţa, fina Frusina, ţaţa Catariţa şi cina Moşca...

Cele trei ţaţe nătăfleţe au obiecţii, pentru că le simt apropiindu-se de mine :

— Ce tot bălmăjeşti acolo, măi copile, — disting glasul ţaţei Catariţa, — de ce să rămînă femeile la urmă ? Faci ură de rasă ? Că dacă nu eram noi, zăceaţi şi-acuma în peştera Guşteriţei...

— Gîndeam c-o să fiţi astfel mai la adăpost de primejdii ! — îi explic ţaţei. — De-altminteri, nu era asta planul nostru de bătaie ?

— Asta după ce-i înhăţăm ! — lămureşte lucrurile cina Moşca, moaşa generală a satului. — Bătaia rămîne pe seama noastră, a femeilor, că ne pricepem...

Întrucît situaţia ameninţă să se deterioreze, decid să renunţ la discuţiile în contradictoriu cu cele trei ţaţe.

— Bine, atunci treceţi dumneavoastră în faţă !...

— Nu ! — se opune ferm Catarița. — Nici așa nu-i bine !

— Dar unde vreți, femeile lui Dumnezeu ?

— Lîngă tălică, tovarășe creator ! — opiniază fina Frusina.

— La mijloc ?

— Taman da ! Ca să te apărăm...

După minute întregi de tergiversări, ne strecurăm în livada „morii dintr-un dud" la mare nimereală, fiecare cum poate și cum se descurcă. Pentru că nu se vede om cu om, atît de neagră-i noaptea.

Încadrat de cele trei țațe nătăflețe, pe care le mai calc din cînd în cînd pe picioare, dar fără vătămări esențiale, pășesc în papainoage, izbindu-mă de pomi și renunțînd a le mai identifica specia. Dar nu mai are nici o importanță, fiindcă-s la fel de duri.

— Bang !

Impactul pe care-l realizez cu următorul copac, de-o duritate cu totul ieșită din comun, mă cufundă într-o stare de totală nedumerire. Pentru că nu cred să existe în botanică arbori metalici !

— Bang ! Bang ! Bang !

Cele trei țațe nătăflețe realizează și ele aceeași performanță. Fapt care mă ajută să deduc că n-avem de-a face c-un pom. Pipăindu-mi cucuiul cu-o mînă, cu cealaltă dau să pipăi obiectul neidentificabil de care ne ciocnisem.

Însă nu mai e nevoie. Luminile „morii dintr-un dud" se aprind pe neașteptate. Și cele din interior, și becul din tindă. Iar „obiectul" se dovedește a fi o... dubiță TV.

— Ia te uită, copile ! — se miră Catarița. — Mașina dentistului a mai fătat una !...

Iarăși începe să delireze țața Catarița.

Dar o condamn pe nedrept, deoarece privind în direcția arătată de mîna uscată a bătrînei, disting perfect două

„Trabant"-uri. Dar care nu pot fi considerate, așa cum afirmă Catarița, drept rude directe, și încă în linie descendentă.

Mașina lui Tulli Pompadur arată așa cum o știam prea bine, fără aripi, ferestre, portiere și acoperiș, iar cealaltă-i aproximativ în bună stare. Dacă nu de funcționare, în orice caz de întreținere.

În schimb, mai posedă anvelopele originale, pe cînd „Trabant"-ul felcerului de dinți e dotat cu aceleași anvelope de TV, cu care-l văzusem rulînd pe drumul forestier de la Gușterița.

Deduc imediat, conform înclinațiilor mele detectivistice : „le-au venit ajutoare din exterior !".

— Omule !

Nu mai simt nevoia să-ntorc privirea, pentru a-mi da seama că poetul Iermolai Bîc se află lîngă mine. Iar după respirațiile agitate, pe care nu le poate efectua de unul singur, conchid că tot grupul de comando s-a adunat în spatele meu.

— Omule ! — repetă Laie.

— Te-ascult, colega, dar zii mai urgent ! — îl stimulez eu, enervat de tergiversările verbale ale forestierului.

— Crezi că mai e cazul să ne-ascundem ? Mai ales c-au aprins și luminile !...

— Da ! Pentru că, după cum vezi și singur, acuma-s mai mulți ! Și s-ar putea să ne prindă ei pe noi, și nu invers !

— Pozitiv ! — se aude glasul lui Geca Leoveanu-Zbanț, pe care nu știu ce l-a apucat, de vorbește ca și cosmonauții de la Houston.

Dînd indicații eminamente manuale, pentru a nu fi auziți, conduc grupul de comando spre „moara dintr-un dud". Ne furișăm aplecați, mai mult pe brînci, pînă la nivelul ferestrelor.

Îi fac un semn lui Geca, cel mai zdravăn dintre noi, şi mă urc în cîrca lui, săltîndu-mă lejer în dreptul geamului de la bucătărie.

— Nimeni ! — le comunic coechipierilor.

Leoveanu-Zbanţ, pe care-l îndemn din genunchi, se deplasează, clătinîndu-se, şi spre fereastra de la dormitor. Iar mă uit.

— Nimeni ! — satisfac din nou curiozitatea generală.

În tindă neobservîndu-se ţipenie de om, nu ne mai rămîne decît beciul. Geca nu mai dă ascultare imboldelilor mele, ci se prăbuşeşte la pămînt, laolaltă cu personalitatea mea, întocmai ca un cal nărăvaş la cursele de steeple-chase, atunci cînd sare şanţul, dar nimereşte în el.

După ce-l bat prieteneşte pe umăr, Geca Leoveanu mă bate şi el, dar mai puţin amical, otînjindu-mi ţurloiul drept.

— Ce vrei ? — îl întreb nedumerit.

— Dă-te jos de pe mine, maestre, că mă cocoşaşi de tot !

— Iartă-mă, dragă Geca, dar aşa-i la război ! — mă scuz eu bărbăteşte, eliberîndu-l imediat.

Olteanul abia îşi recapătă verticalitatea, că iarăşi se lasă la pămînt, de astă dată moale, ca un manechin de ceară expus excesiv la razele soarelui.

— Nu te simţi bine, Geca ? — întreabă speriată Milica Manzur, neuitînd o clipă că-i medic uman, indiferent de faptul că olteanul e doar veterinar.

— Ba da ! Chiar excelent ! Dar îmi veni să dorm... Şi-aş mai dormi o săptămînă, două, o lună... Că greu mai fuse...

Îl lăsăm pe Geca în îngrijirea cinei Moşca, iar noi ne deplasăm în interiorul „morii dintr-un dud". Examinăm pe rînd odăile, zăbovim cîteva clipe în bucătărie, sperînd să găsim niscaiva merinde, dar nu depistăm aşa ceva şi părăsim moara complet năuciţi.

— Cine-aprinse lumina ? — se întreabă Catariţa.

— În nici un caz Dumnezeu, ţaţă Catariţo! Acum avem de-a face cu Naiba... dar bănuiesc că-i posibil să se-aprindă lumina şi din beci... Înseamnă că-i avem în laţ... Acolo-s, nu mai încape nici o îndoială !

Intuiţia neînşelîndu-mă niciodată, cînd ajungem la intrarea pivniţii, nu mai înainte de a-i fi recuperat pe Geca şi cina Moşca, constatăm prezenţa altor trei dubiţe TV, pe care nu le observasem pînă acum. Fiind în umbra tindei, care se află deasupra beciului, vehiculele fuseseră la adăpost de privirea noastră. Iar, dacă dubiţele sînt aici, atunci înseamnă că şoferii sînt în pivniţă, cu atît mai mult cu cît nu-i găsisem în „moara dintr-un dud". Asta se cheamă metodă deductivă logistică, specifică maestrului Conan Doi !

Coborîrea în infern, adică în beci, se petrece în cele mai bune condiţiuni, chiar superioare celor avute la prima mea tentativă de investigare a locurilor. Pentru că, de data aceasta, deşi ştiam că există o treaptă ce nu mă simpatizează deloc, uit de ea şi trec peste, fără să-i acord atenţia cuvenită. Ceea ce, însă, avîndu-i în spate pe coechipierii mei, care coborau şi ei scara, duce la o minicatastrofă. Mă-mpiedic, mă agăţ de şalter, sting lumina, liota se prăvăleşte peste mine, dîndu-mi senzaţia certă c-am devenit extraplat. Sînt şi mulţi...

Bezna-i sfîrtecată de zuruitul sticlelor sparte, atîtea cîte mai rămăseseră de la cataclismul precedent, de icniturile partenerilor mei, de unele oftaturi inidentificabile.

— Cine-i cretinul care-a stins lumina ? — se-aude deodată un glas, ca de trîmbiţă a zilei de apoi.

„Dumnezeule, — îmi zic eu, de sub masa, destul de grea, a grupului de prieteni, — dacă n-am murit cumva, şi nu mă aflu în rai, de unde corespondez prin spiritism cu neamurile dragi abandonate pe pămînt, înseamnă că magul Gulliver are puteri excepţionale, ceea ce nu cred totuşi, de vreme ce ne-a adus aici, printr-un teletransport misterios, pe cel mai insolit reprezentant al familiei mele!".

— N-aude nimeni ce-am întrebat ? — răsună iarăşi glasul. — Cine-i cretinul ?

— Eu sînt, tanti Raliţo ! — răspund de nevoie, deoarece altminteri ştiu ce s-ar putea întîmpla, mătuşă-mea fiind năstruşnică rău.

— Pe unde umbli, Al, băieţelule, că te-am căutat în tot tîrgul ? — trece tanti Raliţa pe alt registru vocal, vag încîntat şi bucuros.

— Deocamdată pe sub un grup de prieteni ! Prieteni dragi, dar grei... Că numai la nevoie poţi afla cît cîntăreşte acest bun nepreţuit şi rar !

După exerciţii demne de-o cauză mai bună, reuşesc să mă extrag de sub mormanul de trupuri şi să manevrez întrerupătorul. Şi se face lumină.

Dezastrul nu-i chiar atît de întins, pe cît îmi închipuisem. Toată lumea îşi recapătă verticalitatea, mai devreme sau mai tîrziu, după care trec la prezentări. Deşi amicii mei par suficient de stressaţi, tanti Raliţa le strînge mîinile zdravăn, scuturîndu-le pînă la limita de luxaţie a umeralilor. Ei se prefac încîntaţi, iar mătuşă-mea exultă :

— Aţi văzut ce nepot am ? Detectiv de excepţie, nu altceva !

— Ne-am dat seama, pe pielea noastră !... — o informează Milica Manzur, surprinsă plăcut de înfăţişarea lui tanti Raliţa.

Încăperea mi se clatină încă înaintea ochilor. Dar după cîteva secunde încep să disting ambianţa înconjurătoare. Uşa care dă spre aşa-zisul laborator e-nchisă ; lîngă prag s-a proţăpit un individ ce pare să tragă cu urechea la unele discuţii dinăuntru, iar tanti Raliţa, făcîndu-ne semn să ne-apropiem de partenerul ei, ne declară :

— Fraţilor, nu-i uman ce se-ntîmplă aici !

Dacă privesc mai bine la pagubele produse de invazia noastră, sînt tentat să-i dau dreptate. Însă n-am timp, deoarece mă intrigă figura cetățeanului de la postul de ascultare. Mi se pare extrem de cunoscută.

— Cine-i tovarășul? — o-ntreb pe tanti Ralița. Cum îl cheamă?...

— Autostop! — răspunde dînsa, atentă la evenimentele de după ușă.

— Cum? — îmi exprim eu nedumerirea, nevenindu-mi să cred auzului.

— L-am luat de pe drumuri, că-i rămăsese mașina în pană! — mă lămurește suplimentar tanti Ralița.

— Deci al matale e „Trabant"-ul de-afară?

— Dar cu ce-ai fi vrut să vin pînă aici? Cu Boeingul? Dar mai tacă-ți gura, Al, băiețelule, s-auzim ce vorbesc ăia dinăuntru...

Tac. Tac și privesc uimit la tanti Ralița. Abia acum cîteva zile ne-am despărțit, și iarăși observ unele schimbări în vestimentația ei. De la costumul de motociclistă, care-i atribuia înfățișarea unui cosmonaut, a evoluat spre blugi și bluzon din pînză de cînepă. La vîrsta ei, care s-a stabilizat de multă vreme la 70 și ceva de ani, aș zice că nu se cade să umble astfel, dar totuși arată destul de bine, ba chiar interesant. Iar pantofii sînt ceva formidabil, niște bascheți cu talpă groasă cît o cutie de table, de parcă tanti Ralița ar fi automobil de curse, cu anvelope late-super.

Invidiind-o la culme, mai ales cînd privesc la cioburile de pe dușumea, pentru bascheții ăștia antiderapanți și antisticle sparte, mă dau mai lîngă urechea ei și-o chestionez în șoaptă, să nu mă audă coechipierii mei îmbulziți lîngă ușă:

— Ce cauți aici? Cum m-ai găsit?

Îmi răspunde tot la ureche, de-mi zbîrnîie timpanul :

— Mă confunzi, am impresia... Cum, e-aşa de greu să te găsească omul, cînd laşi pe urmele tale numai dezastre? Am fost mai întîi la Ilie Dihalică-Bezeţ, pe care l-am găsit în plin proces de creaţie, tăind din roman cu foarfecele de tuns oile, de-acolo la Cîmpina, la madam Poni Burlan, căci ştia tot tîrgul c-a vizitat-o cel mai mare scriitor şi i-a luat nişte manuscrise pentru editare. După ce mi-a citit şi mie cîteva caiete de poezii noi, pe care dealtfel mi le-a şi dat, cu rugămintea să ţi le transmit, spre dimineaţă am reuşit să aflu că ţi-a recomandat o oază de linişte extraordinară, adică aici, la Colţiilupchii. Ia spune, Al, băieţelule, cum merge romanul ?

— Excelent ! Dar singur !... Pentru că eu n-am vreme de el... Sînt aici nişte enigme bubuitoare, am să-ţi povestesc mai tîrziu... Dar de ce-ai pornit pe urmele mele ? S-a-ntîmplat ceva ?

— Da ! Ţi-am găsit un loc ideal pentru scrierea romanului. Pentru că bănuiam, eram mai mult decît sigură c-aici ai să intri în mari încurcături... Bine c-am sosit la timp, să le rezolvăm împreună !

De asta m-am temut tot timpul, de cînd am zărit, adică, mai corect spus, am auzit glasul mătuşă-mii. Mereu trăieşte cu iluzia că înclinaţiile mele detectivistice sînt moştenite de la dînsa. Acuma vrea să mă ajute. Tocmai cînd eram pe punctul de-a rezolva definitiv totul, dar cu forţe proprii.

— Uite ce-i, dragă tanti Raliţo, îţi propun să dispari cît mai urgent... Şi-l iei cu matale şi pe tovarăşul Autostop ! E bine ?

Bineînţeles că nu-i bine. Pentru că-n clipa cînd aşteptam acordul mătuşă-mii, din laboratorul dentistului se-aude un răcnet groaznic.

— Te omor ! Te sfîșii cu dinții, cioflingarule ! Unde-i esența divină ?

După timbrul glasului, mieroso-popesc, aș putea afirma că-i vocea lui Gulliver Naiba. Însă vocabularul, vulgar și îmbibat de agresivitate, mi se pare impropriu bătrînului mag, care vorbea blajin și se adresa interlocutorului numai cu „Stăpîne !".

Grupul nostru, plus tanti Rața și autostopistul, așteptăm cu toții, încremeniți, continuarea dialogului de la distanță.

— Lasă-l pe mîna noastră, nenișorule, că stoarcem din el toate esențele, nu numai de vin, ci și de țuică, vișinată, coniac cinci stele, orice vrei și ce nu vrei...

Lae al lui Parșolea, căci el era, prezintă evidente înclinații spre maniera forte.

Îl dau la o parte pe tovarășul Autostop din dreptul ușii, îmi fac loc și mă plec cu ochiul la gaura cheii. Din pricina surprizei, dau îndărăt brusc. Le explic febril, aproape bîlbîindu-mă :

— Cred că sîntem victimele unor vrăji, dacă nu chiar al unor proceduri oculte, din cele mai enigmatice...

— Grasule, — mă întrerupe Milica Manzur, — știi prea bine că nu există așa ceva... Ce-ai văzut ?

Le fac semn să-și apropie capetele. Drept care urmează un carambolaj multiplu, însă cu rezonanțe din cele mai diverse.

— L-am văzut pe Naiba !... În dublu exemplar... E ceva de groază... Doi Gulliveri îmbrăcați la fel. Ceilalți sînt însă unicate. Lae al lui Parșolea, Tițu de la Adîncuri, încă un măgădan bălai, pe care nu-l cunosc, dar care trebuie să fie nepotul lui Lae, precum și dentistul nostru...

Fraţilor, nu-i uman ce se-ntîmplă, după cum prea bine se exprimă tanti Raliţa !

— Omule, lasă comentariile, — grăieşte şi Iermolai Bîc, frecîndu-şi insistent fruntea, — spune-ne, mai bine, ce fac acolo, de ce se ceartă ?

— Ce să facă ? Bine... Gulliverii vor să-l strîngă de gît pe Tulli Pompadur, Parşolea îl ţine de picioare, iar Margiolea de mîini...

— Splendid ! Excelent ! — izbucneşte Geca Leoveanu-Zbanţ, nespus de fericit şi încîntat. — Dar ălălaltul nu-l ajută ?...

— Nu ştiu dacă se poate numi chiar ajutor, operaţia pe care o efectuează nepotul lui Parşolea, dar l-am văzut turnîndu-i pe gît nişte lichid... Probabil vreun întăritor... Dintr-o canistră mică, de cinci litri...

În timp ce relatez spectacolul vizionat prin gaura cheii, şi răspund întrebărilor din public, piesa ce se desfăşoară dincolo de cortina uşii continuă. Tulli Pompadur gîlgîie ca un canal desfundat, numai cîteva clipe, apoi începe să ragă :

— Tîmpiţilor, v-am spus s-aveţi răbdare ! Esenţa e-aproape gata. Mai trebuie doar s-o concentrez... Daţi-mi drumul...

Un bufnet înfundat, urmat de cîteva plesnituri seci, ca nişte împuşcături în apă, mă îndrituiesc să cred că dentistul şi-a atins scopul. Cînd îmi duc iarăşi ochiul la punctul de observaţie, priveliştea îmi confirmă supoziţiile.

Tulli Pompadur e culcat pe duşumea, la orizontală, în vreme ce Parşolea şi cu Tiţu îl pălmuiesc cu rîndul. Pesemne că-i leşinat, iar dînşii îi acordă primul ajutor. Cei doi Gulliveri, înfundîndu-şi meloanele pe ceafă, îl ridică pe dentist de subţiori, şi-l stropesc cu lichidul din canistră. Tulli începe să strănute, după care şopteşte cu glas stins :

— Nu risipiţi materialul, că n-o să mai am din ce prepara esenţa ! Lăsaţi-mă să-mi duc experienţa pînă la capăt ! De anul trecut muncesc la descoperirea asta epocală...

— Pune-te pe lucru, nenorocitule, c-altminteri te smintesc ! — îl consiliază binevoitor Gulliverul din dreapta.

Mă ridic de la nivelul periscopului, şi privesc entuziasmat la companionii mei.

— Pînă dezlegăm enigma lui Gulliver Naiba în dublu exemplar, sînt convins că ne aflăm în posesia misterului comorii din peştera Guşteriţa. Acum ştiu ce reprezintă „esenţa divină“ ! Precis că grota are un izvor neobişnuit, extrem de rar pe glob, din care, ce credeţi că picură ?

— Ţuică ! — exclamă Guţă al ţaţei Palagheia. — Două cisterne a umplut nenea Gulliver. I-a pus Dumnezeu mîna în cap... La 20 de lei sticla, se face om !...

Dezamăgit de nivelul ştiinţific al şoferului, îmi continui expunerea :

— Apă, dragii mei ! Apă...

— Păi ce-ai fi vrut să curgă, maestre ? Benzină, petrol lampant, motorină ?... — mă ia în derîdere buna mea prietenă, doctoriţa Milica Manzur, hlizindu-şi dantura naturală.

Nici dînsa n-a stat prea bine cu chimia.

Totuşi, deoarece grupul de comando aşteaptă lămuriri, le satisfac curiozitatea :

— Apă grea ! Aşa cum există numai în Norvegia ! N-aţi văzut la televizor filmul „Bătălia pentru apa grea“ ?

Lumea se uită la mine ca la a zecea minune a universului. E şi normal, dată fiind importanţa descoperirii mele.

Numai autostopistul zîmbeşte neîncrezător, privindu-mă surprins. Ori m-a recunoscut, deoarece şi eu sînt pe pun-

ctul de a-mi reaminti unde l-am mai văzut, ori e cutremurat de revelaţie. Pînă să decidă pentru care din variante optează, mă roagă destul de respectuos :

— Maestre Conan Doi, ce-ar fi să vă reluaţi postul de observaţie, să urmăriţi cum prelucrează dentistul „apa grea ?“

Deşi sînt stupefiat de faptul că-mi cunoaşte pseudonimul meu literar, cu atît mai mult cu cît n-am publicat încă nici unul din cele şase romane, dau urmare îndemnului său, interesat şi eu de desfăşurarea în continuare a spectacolului de dincolo de uşă.

Întrucît gaura cheii nu-mi mai este suficientă, iar nivelul discuţiilor crescuse în intensitate (minimum 90 decibeli !) îmi îngădui să întredeschid niţel uşa care dă spre laborator, spre spaima asistenţei. Îşi reţin cu toţii răsuflarea, aşa cum procedez şi eu, iar uşa scîrţîie infernal. La fel de infernal, însă, urlă şi Tulli Pompadur :

— Măi tu măi, feriţi-vă din dreptul ceaunului ! Pericol de explozie ! Nu vă băgaţi oala unde nu vă fierbe nasul !...

Cine ar mai avea răbdarea necesară, cînd aude pomenindu-se de iminenţa unei deflagraţii, să fie atent la un banal scîrţîit ? Coechipierii mei se îmbulzesc urgent, însă nu-nainte, ci în sens invers, iar eu, lipsit de orice sprijin, mă reazem de uşa care se deschide total.

Nimeni n-are timp să se ocupe de noi, şi mai ales de mine. Echipa adversă, din interiorul aşa-zisului laborator, s-a adunat în jurul ceaunului, în ciuda avertismentului lansat de Pompadur.

Bîrîitul sinistru al unui arzător de aragaz supradimensionat, mult mai mare decît cel de 2000, pe care-l am la soba din Calea Moşilor, creează în încăperea alchimiştilor o atmosferă terifiantă, tensionată la extrem, dar şi groaznic de fierbinte. Valurile de căldură răzbesc pînă la noi, determinîndu-ne să transpirăm din ce în ce mai abundent.

Cei doi Gulliveri își dau meloanele cît mai pe ceafă, și-și șterg frunțile cu dosul palmelor, privind extaziați la lichidul care fierbe în găvanul ceaunului. Lae al lui Parșolea, cu minicanistra în brațe, îl supraveghează pe Tulli, în vreme ce Tițu de la Adîncuri se trage în spatele felcerului, gata pentru orice eventualitate.

Acum sîntem și noi pregătiți pentru orice eventualitate, strîns uniți în pragul ușii. Abia de-ncăpem. Numai tovarășul Autostop s-a dat mai la o parte, notîndu-și ceva într-un blocnotes. Tanti Ralița, cu ochii cît cepele, mestecînd între buze o „mărășească" stinsă, mă întreabă în șoaptă :

— Al, băiețelule, ce punct de fierbere are apa grea ?

— Mare, tanti Raliţo, mare, de vreme ce nu-i folosită la prepararea cafelelor tale distrugătoare, și nici a ceaiului de plante medicinale...

— Bine că m-ai liniștit, — răsuflă ușurată mătușămea. — Înseamnă că ăia de-acolo, în nici un caz n-au pus de cafea !... Ce rost avea, la ora asta !

Tulli Pompadur, scăldat de năduşeală, dirijează operațiile din jurul ceaunului total năuc, de parcă ar fi căzut într-o transă hipnotică.

Înconjurat de aburii care țîșnesc în șuvoaie din recipientul pus deasupra arzătorului, și care începe să trepideze din pricina clocotelor lichidului, dentistul tresare brusc, dă impresia că se trezește dintr-un coșmar, după care începe să urle disperat :

— Acuma ! E gata ! Parșoleo, măi tu măi, nu mai sta ca tontul, toarnă repede concentratul !...

Lae al lui Parșolea, care uitase de canistra pe care o îmbrățișase pătimaș, zvîcnește brusc, rămîne cîteva clipe pe gînduri, după care o întoarce cu gîtul în jos. Lichidul se varsă gîlgîind pe podea, răspîndindu-se într-o băltoacă.

— În ceaun, Parșoleo, nu pe jos ! Nu risipi esența întru amintirea morților, că nu sîntem la parastas !

— răcnește Tulli Pompadur, aproape plîngînd de necaz. — Ce-i cu tine, măi tu măi, ai înnebunit ?... Mai repede, pînă nu se golește canistra !...

Responsabilul cooperativei, manevrează invers recipientul, întorcîndu-se în poziție normală, după care toarnă conținutul, atît cît mai rămăsese, în ceaunul de pe pirostriile instalate deasupra arzătorului de gaze.

Nu se declanșează nici o explozie, așa cum mă așteptasem. Dimpotrivă, în ciuda temperaturii fantastice, amestecul actual din ceaun fîsîie penibil, dar răspîndind un imens nor de fum. Un fum galben-verzui, care bănuiesc să fie, mai curînd, o nebulozitate de vapori de hidrogen sulfurat. Atît de trăznitor pute smogul ce începe să ajungă și pînă la organele noastre olfactive.

Tulli Pompadur, apucîndu-se cu mîinile de bogații săi favoriți, pe cap neposedînd decît o impresionantă chelie, ia rapid de pe foc ceaunul, dar îl răstoarnă din pricina grabei, și pornește să se vaiete :

— Nenorocitule ! M-ai distrus ! Ai stricat compoziția, cîcîindu-te cu canistra aia blestemată ! Te-ai mișcat ca o gîlmă, ca un tăntălău... Ce mă fac acuma, măi tu măi ?... Spune-mi, ce-am să fac ?

Vaporii, din pricina răsturnării recipientului, sporesc în intensitate, încît abia se mai vede om cu om.

Tițu Margiolea, bufetierul de la Adîncuri, văzînd că Parșolea nu-i capabil să răspundă dentistului, fără să mai ceară cuvîntul, îi răspunde acestuia nițel cam nervos :

— Dacă nu ne dai imediat materialul, ai să faci pe tine !... Ne duci cu esența asta de peste un an... Unde-i ? Ziceai că-i gata ! Scoate-o numaidecît, că-ți pocesc figura... Am băgat o groază de bani, toată agoniseala noastră, și-acuma, cînd bîlciul e-n toi, ne lași de izbeliște ? Ce facem cu patru camioane de sticle ?

Gulliverii, lipsiți total de prestanța pe care-o poseda Naiba, cel cunoscut de mine, își trag fiecare cîte-o palmă

în frunte, pentru ca apoi, după ce-şi îndreaptă meloanele, să-l cuprindă între ei pe Tulli, pare-se destul de strîns, deoarece dentistul hîcîie penibil, şi să-l scuture violent, atît de brutal, încît favoriţii i se transformă incredibil într-o coafură vîlvoi, dar pe creştetul capului. Unul din Gulliveri, care însă nu poate fi identificat, îi cîntă la ureche :

— Spune, cît mai degrabă, cui ai vîndut pontul ?

Pompadur, cu timpanul maltratat de dulceaţa acidă a glasului Naibii, îi priveşte nedumerit :

— Poate vrei să zici palapontul, măi tu măi ! Dar ăsta se foloseşte la dinţi, nu la esenţa pe care am descoperit-o... Şi cum s-o vînd, din moment ce sîntem asociaţi ?

Frecvenţa cu care-i scuturat dentistul creşte, iar acelaşi Gulliver solicită amănunte :

— Cu cine te-ai asociat, escrocule ? Nu cumva cu Polina ? După ce tot timpul ai fost omul nostru ?

— Ba da ! Ba nu ! — răspunde cu glas tremurat dentistul, pesemne din pricina agitaţiei locomotrice pe care i-o imprimă cei doi Gulliveri. — Nu mi-aţi băgat-o voi pe gît, silindu-mă s-o primesc în combinaţie ?

— Atunci, unde-i ? De ce nu-i aici ? V-aţi unit amîndoi, cioflingarilor, să ne furaţi comoara !

Vaporii continuă să cuprindă nu numai încăperea presupusului laborator, dar şi vestibulul unde ne aflăm noi, echipele reunite, care privim nedumeriţi şi ascultăm intrigaţi conversaţia găinarilor.

Dentistul, nemaisuportînd acuzaţiile, intră direct într-o criză isteroidă :

— Să mă unesc eu, cu Polina ? Nu, fraţilor ! Am făcut tot ce era posibil, am lucrat zile şi nopţi, să fabric în producţie de masă esenţa noastră... Ce să fac, măi tu măi ?... N-a reuşit ! Pesemne c-am greşit pe undeva, la formula chimică... Dar nici n-am fost ajutat... Dacă nu

mi-o băgaţi pe gît pe moaşă, poate izbuteam... Dar cînd să fiu atent la ce lucram, de vreme ce tot timpul trebuia să fug de ea ?... Că femeia asta nu-i om, ci fiară !

Acuma ştiu precis că Polina-i moartă. Pompadur a ucis-o cu sînge rece. Mai întîi ca să-şi elimine un asociat, iar apoi ca să scape de însurătoare. Unde i-o fi pitit cadavrul ?

Un uragan ne izbeşte din spate, dîndu-ne de-o parte şi de alta, ca pe nişte nemurici, trece printre noi vijelios, dînd năvală în laborator. Fumul puturos porneşte în direcţia noastră, dar din pricina curenţilor de aer puşi în mişcare, atmosfera se mai limpezeşte, şi avem posibilitatea s-o admirăm pe Polina Ţilimindriu, întoarsă de pe lumea ceailaltă, activînd pe post de tigresă.

— Fiară zici, Tulli dragă ? Las' că-ţi arăt eu ce-nseamnă fiară !

Dintr-o simplă mişcare, de parcă ar fi smuls un fulg de pe rochie, îl suflă pe dentist dintre cei doi Gulliveri, îl propteşte bine pe picioarele personale, după care îi trăsneşte o pereche de palme bubuitoare.

Bietul Tulli Pompadur, însufleţit de evenimente, capătă o îngrijorătoare mişcare de balans. Însă moaşa îi restabileşte imediat echilibrul, administrîndu-i un ghiont în stomac. Felcerul se pleacă respectuos înainte, făcînd o reverenţă graţioasă, prilej pentru Polina de a-i răspunde cu aceeaşi monedă, turtindu-i nasul c-un pumn magistral, pe care l-ar fi invidiat şi echipa noastră olimpică de box. Apoi, fiindu-i milă de fostul bărbat ideal, îl îmbrînceşte peste ceaunul răsturnat.

Nu ştiu cît s-o fi răcit între timp recipientul, însă-i posibil să nu se fi răcit suficient, deoarece Tulli răcneşte ca din gură de şarpe, străduindu-se să-şi dezlipească fundul pantalonilor de pe metalul lipicios, mînjit de soluţia care fiersese într-însul.

— Şi cîte speranţe mi-am pus în tine, dragă Tulli, că erai băiat descurcăreţ şi muncitor, plin de bani şi iniţiativă ! Cînd m-am luat după nenea Lae, că zicea că mi-i unchi şi-o să ne fie naş, credeam c-o să ne umplem de bani cu invenţia ta... Comoară ! Aşa-i ziceai, scumpul meu dentist ! Comoară ! O picătură în fiecare sticlă, şi orice poşircă se transformă în ţuică bătrînă... Unde-i esenţa, specialistule ?

Observînd ceaunul eliberat din încleştarea cu Pompadur, Polina Ţilimindriu îl înşfacă de toarte şi-l trînteşte peste melonul lui Gulliver Naiba, cel din dreapta. Apoi îl scoate urgent, cu melon cu tot, şi-l încearcă şi pe capul celuilalt.

— Va să zică-s o cioflingară, hodorogi slabi de minte ! Îmi păpărăţi banii de zestre, ca să fabricaţi poşircă din zahăr şi morcovi, şi s-o vindeţi la iarmaroc... Două cisterne, hai ? Unde-i esenţa ?... Unde-s bănuţii mei ?...

Nemaiaşteptînd un răspuns, moaşa se dezlănţuie. Îi pocneşte zdravăn pe Parşolea şi Tiţu din Adîncuri, apoi îl otînjeşte şi pe văru-său, măgădanul, sparge tot ce întîlneşte în cale, rupe scaune, rafturi, aparatura lui Tulli se transformă în deşeuri, protezele zboară în cele mai neaşteptate direcţii, înzestrîndu-i pe toţi cu dinţi pentru eternitate.

Gulliverii se-adăpostesc dinaintea urgiei în gura de aerisire, unde, de fapt, nu-i loc decît pentru o singură persoană. Dar ce nu face omul la nevoie ? Se-ndeasă cît pot, pînă se dărîmă imensul tub de tinichea. Acuma zac la pămînt, încercînd fiecare să iasă pe la capetele burlanului. Polina Ţilimindriu aleargă de la un colţ la altul al laboratorului, încercînd să descopere noi obiective de demolare.

Înmărmuriţi de violenţa dezlănţuirii pe care o manifestă primitiva, nu întreprindem deocamdată nimic.

— Omule ?

Acelaşi înnebunitor Iermolai Bîc. Ce mai vrea ?

— Omule, tot aşa puţea şi apa grea din filmul ăla norvegian ?

Merită un răspuns pe măsura întrebării sale pur onirice :

— Sigur că nu ! Pentru că filmul era numai în alb-negru, şi nicidecum în culori !...

Tulli Pompadur depune eforturi lăudabile de recăpătare a verticalităţii, însă moaşa nu pare să fie de acord. Izbucnind într-un hohot de plîns homeric, pune mîna pe arzătorul stins de mult, îl ridică asemeni unei bîte şi porneşte să-l rotească deasupra scăfîrliei dentistului (pe care nu-l văd bine) declamîndu-i :

— Tulli dragă, omul meu scump, mi-ai înşelat toate aşteptările, acuma sînt ca şi văduvă, sau voi fi peste cîteva clipe, iartă-mă şi n-am să te uit, adio, adio, şi încă o dată adio !...

Tanti Ralița, care asistase entuziasmată la evenimente, intervine fulgerător :

— Fraţilor, nu-i uman ce se-ntîmplă ! Opriţi-o pe nebună !

Şi, fără să mai aştepte aprobarea noastră, se repede în pseudolaboratorul dentistului. Însă Polina nu mai poate fi oprită. Arzătorul demarează în direcţia felcerului. Spre norocul său, însă, nu-l nimereşte. Ci aterizează între cei doi Gulliveri. Care, urlînd de durere, dau un semnal de alarmă generală :

— Fugiţi ! Fiecare cum poate !

Căutătorii esenţei divine sprintează spre ieşire. Însă grupul nostru îngrijorat de intervenţia lui tanti Raliţa, care se afla de mult în mijlocul încăperii, decolează în sens invers. Impactul se produce fără pagube materiale, nemafiind nimic de spart şi rupt, însă cu notabile traume psihofizice.

Sîntem cu toții pe jos, tîrîndu-ne în patru labe, descurcîndu-ne din viermuiala umană care mișună în laborator, încercînd zadarnic să ne recunoaștem unii pe alții.

Unul din Gulliveri, adînc îndurerat de cele petrecute, mai ales din pricina arzătorului receptat în țurloiul stîng, mai apucă să tragă concluziile ședinței :

— V-am spus să fugiți ! Sîntem în mîna miliției economice !

E clar că bătrînul mag, nu știu care din ei o fi cel autentic, delirează în stare de șoc.

— Domnule Gulliver, nu-i nici o miliție, sîntem noi, Conan Doi și un grup de cetățeni din Colțiilupchii, plus cîteva persoane din provincie, tanti Ralița, mătușă-mea, și-un autostopist, cules de pe drumuri...

Cetățeanul Autostop, singurul care nu se avîntase în incinta catastroficelor evenimente, zîmbește blajin, aprinzîndu-și o țigară :

— Maestre Conan Doi, cetățeanul Gulliver Naiba are perfectă dreptate... Miliția e-aici, reprezentată prin persoana mea... Mă mir că nu m-ați recunoscut... Doar ne-am mai întîlnit, la pensiunea Mariței Nachtigal, la Posada, cu prilejul morții inginerului Gaterek...

Imediat mi se aprinde o diodă, transistor sau lampă, că nu mai știu ce-mi funcționează acum. E simpaticul căpitan de miliție, de la Comarnic, cel care condusese ancheta.

Tanti Ralița, sută la sută zîmbet, se adresează căpitanului :

— Sper că nu voi fi amendată pentru transport ilicit de pasageri... Nu-i așa, tovarășe căpitan ? Pentru că și dumneavoastră v-ați folosit de mașinuța mea... Altminteri n-ajungeați pînă aici... Și vă mai pot fi de ajutor. Tot timpul m-am întrebat de ce i-oți fi zicînd Gulliver bătrînului, mai ales cînd sînt doi... Păi știți cum îl cheamă ?

— Da ! — răspunde extrem de calm căpitanul.

— Știați că unul din ei e popa Gulie, parohul bisericii din bariera Dristorului, dat afară din cadrele de specialitate, de-al naibii ce era ? Iar că frate-său, Niță Gulie, avea băcănie cu mărfuri de speculă, chiar în dosul bisericii ?... Pînă în 1948, cînd a fugit împreună cu Bică, adică răspopitul, de nu le-a mai știut nimeni de urmă... Și asta știați ?

Fostul Autostop zîmbește în continuare, după care atestă :

— Da ! Totul se știe acum și este înregistrat !

Tanti Ralița, deși încerc s-o temperez, trăgind-o de mînecă, pînă îi desprind lejer bluzonul, nu se mai poate stăpîni :

— Păi bine, măi fratele meu, nu-i uman ce se-ntîmplă ! De ce nu ne-ai spus nimic ?

— Nu-i greu de răspuns, dragă tovarășă Ralița ! — îi răspunde blajin căpitanul. — Am preferat să vadă și s-audă lumea, toți cei de față, cît de naivi pot fi unii cetățeni, imaginîndu-și că se poate trăi nemuncind, pe spinarea altora... Dar vom mai afla multe, după ce-i vom pune în stare de funcționare, pentru că, deocamdată, sînt cam obosiți, după cum observăm cu toții ! Sper că ne veți da o mînă de ajutor, nu ?

— Dar pînă acum ce-am făcut, tovarășe căpitan ? — se întărîtă tanti Ralița. — Dacă nu era nepotu-meu, pe care văd că-l cunoașteți, și care-i detectiv de excepție, fiindu-mi nepot, n-am fi dezlegat enigmele despre care n-a apucat încă să-mi povestească bietul Al... Că eu l-am instruit cum să conducă o investigație... Știi matale cîte romane polițiste am citit, pentru a mă specializa în branșă ? O bibliotecă întreagă, dragă tovarășe !... din stejar masiv, nu din plăci aglomerate !

33) „THE END" — CA-N FILME, DAR ABSOLUT PROVIZORIU

Echipa căutătorilor de comori, în frunte cu cei doi frați, pare-se gemeni, Bică Gulie și Niță (aceeași legumă), se află cazată în camera de reanimare. Adică în dormitorul meu, din vestita oază de liniște a „morii dintr-un dud".

Avînd suficient spațiu locativ, cei mai „otînjiți" au fost instalați în uriașul pat din centrul încăperii, iar restul pe dușumea.

Operația de transportare a răniților a fost dirijată de tanti Ralița, care în primul război mondial lucrase ca infirmieră și soră de caritate pe front, unde se specializase în evacuarea spitalelor.

Răsuflînd ușurați, dar și spetiți de greutățile urcate din beci tocmai în dormitor, privim năuci la rezultatul acțiunilor noastre.

Romaniță Curentu, plasat între cei doi Gulliveri, Bică și Niță, se bucură de-un confort sporit, datorită insistențelor depuse de țața Catarița. Fiind și mai mititel, i s-au repartizat două perne.

Polina plînge în continuare, încet și fără cuvinte, la marginea din stînga a agregatului de dormit, în timp ce pe cealaltă margine se tînguie dentistul Pompadur, acuzînd pierderea vederii.

— Lasă, maică, — îl alintă cina Moșca, — nu-ți face griji, o să-ți descînte mama moașa de umflătură, o să te oblojească nițel cu flori de gălbinele, și-o să-ți deschizi ochii curînd...

M-aș mira să obțină rezultate atît de rapide, încît în locul ochilor Tulli Pompadur posedă doi gogoșari de expoziție agricolă, atît îi sînt de inflamate pleoapele.

Reprezentanții comerțului, întinși pe dușumea, se consolează reciproc, ajutați de măgădanul de nepot. Acesta, mișcîndu-se ca-n vis, îi legă piciorul lui Parșolea, folosindu-se de-o batistă dubioasă. În vreme ce responsabilul cooperativei urlă de durere, Titu Margiolea îl mîngîie pe frunte, ca și cum acolo l-ar fi lovit arzătorul de gaze.

Femeile, revenindu-și în fire mult mai urgent decît bărbații, au cărat în încăpere toate scaunele din „moara dintr-un dud". iar noi le-am ocupat, lăsîndu-le lor marginile uriașului pat. Care trebuie să fie mult mai comod, mai ales că-i prevăzut cu saltea relaxa, din burete de plastic.

Tanti Ralița, aprinzîndu-și tacticoasă eterna ei „mărășească", îl impulsionează pe căpitanul de la Comarnic :

— Ar mai fi cîteva ceasuri pînă la ziuă, dragă tovarășe, nu credeți că-i bine să-i luați la întrebări pe șmecherașii ăștia ? Poate mai aflăm și noi ce-aveau de gînd să pună la cale... Că rareori mi s-a-ntîmplat să dau de niște găinari atît de arierați !...

— Nu văd nimic rău în asta, — o aprobă căpitanul, zîmbind pe sub mustață, — numai să fie în stare ! Că-mi par tare prăbușiți, și fizic și moral !...

— Cine să fie prăbușit moral ? Popă Gulie ? — se miră tanti Ralița. — Nu-i cu putință !... La biserica din bariera Dristorului, chiar în altar, Bică trăgea prin patruzecișișase niște chiolhane de pomină, de se cutremurau sfinții de pe pereți. Frate-său, negustor cu mărfuri de speculă, își ținea ascunse acolo putinile cu brînză de Brăila, afumături aduse din Ardeal, măsline de la Constanța și sticle cu cele mai alese vinuri... Magazin universal, un fel de BIG al anilor aceia... Beau și cîntau pînă se crăpa de zori, mai aveau cu ei și niște cuvioase vădane, pe care le spovedeau și le împărtășeau, pentru ca apoi să dănțuiască în costume de baie populare... Pînă s-a supărat protopopul

Slăbilă și l-a reclamat pe Bică la mitropolie. Mai ales că-i prinsese trișîndu-l la poker, de-l lăsaseră fără bani, potcap și rasă... L-au dat afară din slujbă, spre satisfacția generală a credincioșilor din parohie...

Din agregatul de dormit se-aude un chicotit gros, care se transformă apoi într-un hohot de rîs înăbușit. Fostul Gulliver Naiba, pe care-l identific acum datorită melonului turtit în calotă, se ridică gemînd în capul oaselor și pornește să grăiască, într-o altă tonalitate decît cea cu care ne obișnuise, lipsită de mierea falsă cu care-și îndulcea glasul :

— Mai ales spre mulțumirea credincioaselor ce nu erau poftite la nevinovatele noastre petreceri, printre care mironosițe te numărai și dumneata, coană Ralițo... Deși erai tinerică și durdulie, tocmai coaptă pentru mîngîierea sufletelor noastre...

— Huideo de-aici, țap bătrîn și spurcat! — îl repede mătușă-mea, stupindu-l ca o mîță. — Nu ți-e rușine să pomenești numele meu?... Spune, mai bine, dacă mai ai pic de bună-cuviință și cinste, cum ai ajuns tocmai printre oamenii de-aici, și încă împreună cu frate-tău Niță ?...

Autobiografia pe care-o recită Bică Gulie, mai mult pentru căpitanul de miliție, se încadrează de minune în limitele literaturii misticofantastice.

— Stăpîne și paznice al legii, mă simt nevinovat... Eram un suflet rătăcit, alungat din rîndul slujitorilor Domnului... Alungat de cine ? De păcătosul de Slăbilă, un coțcar bătrîn și înrăit, care nici nu era protopop adevărat, dedulcit la plăcerile lumești ! Îl burdușisem de bani, îi dădeam jumătate din nunți și botezuri, iar de la înmormîntări chiar un sfert... Iar fiindcă nu pricepea o iotă la jocul de poker, îi luam leuștenii îndărăt, plus dobînda cuvenită !... Ce-i rău într-asta ? Nimic... Domnul a dat, Domnul a luat !...

— Domnul Gulie, vrei să zici ! — completează tanti Raliţa.

— Taci, afurisito ! — se răţoieşte la dînsa ex-Gulliver Naiba. — Îmi vedeam distrusă cariera, iar pe bietul Niţă vroiau să-l condamne pentru că se ocupa de alimentarea cetăţenilor din barieră ! Păi dreptate era asta ? Nu mai exista Dumnezeu ! Şi-atunci m-am închinat fratelui său, pe care-l alungase de la puterea cerurilor, lui Lucifer, stăpînul adîncurilor... Din clipa în care m-am trezit, întîlnindu-l pe dînsul, am purces să am visuri în care stătea de vorbă cu mine, poruncindu-mi să-i laud numele şi puterea... Citeam cărţi de spaimă, în care numele lui Lucifer era proslăvit şi tălmăcit pe înţelesul tuturor... Şi-atunci am înţeles care-mi era menirea... L-am iniţiat şi pe Niţă, care-i mai slab cu duhul, şi ne-am refugiat aici, la Colţiilupchii, unde am început propovăduirea noii credinţe, vindecînd oamenii de păcate grele, cum ar fi lăcomia de bani şi avere...

Ţaţa Catariţa nu se mai poate stăpîni, şi izbucneşte :

— De-aia ne-ai luat nouă pîinea de la gură... Ca să ne lecuieşti de bruma de avere pe care ne-o lăsaseră bătrînii ? Hoţule ! Şi-ai mai amăgit şi pe alţii... ca pe nefericita asta de moaşă.

Gulie, chicotind amar, continuă expozeul :

— Tu înşelai oamenii, vrăjitoare nebună ! Ce ştiai de Lucifer, de Leonard, de Abigor şi Ukobah ?... Magiştrii întunericului ne luminau paşii, şi-aşa am reuşit să ne-nchegăm şi noi o căsuţă, ceva bunuri... Dar cît bine am făcut oamenilor ? E drept, ca să putem organiza munca, am fost nevoiţi să recurgem şi la unele minuni... De-aia nu li l-am arătat niciodată la faţă pe frate-meu Niţă... Să fim pretutindeni, dar lumea să creadă că-s unul !... He ! He ! He !... Ce mai lucram !... Îi pierea omului vaca din casă, iar eu i-o găseam numaidecît... Niţă o scotea noaptea din grajdul cetăţeanului, o ducea la Guşteriţa, pentru ca peste o zi să-i spun omului unde o poate găsi...

Ce rău îi făceam ? Nu-i dădeam bucuria ?... Pînă în ziua cînd am dat de escrocul ăsta de felcer de dinţi, fir-ar să fie de blestemat ! Că el n-a zăbovit o clipă, ci s-a apucat să ne toace banii, învăţîndu-ne să fabricăm poşircă, cît mai multă, din zahăr, morcovi şi drojdie de bere, ne-a silit să cumpărăm şi alambic, şi să muncim zi şi noapte la Guşteriţa, făgăduindu-ne că ne umple de bani, c-a inventat o esenţă divină, un lichid care transformă poşirca în ţuică de prună bătrînă... Şi pe care s-o vindem cu preţ mare, folosindu-ne de Parşolea, Margiolea şi neamurile lor, care urmau să aibă pe mînă întreg iarmarocul de toamnă... Şi unde-am ajuns ? C-a trebuit să cadă pe capul nostru scriitorul ăsta de la Bucureşti, să mă ispitească să-i închiriez moara... De-aici au pornit toate nenorocirile...

Ascultăm înmărmuriţi delirul fostului mag, nevenindu-ne să credem auzului. Ce idee ! Să-l utilizeze pe frate-său, confecţionîndu-şi o dublură, pentru a obţine cel mai perfect alibi !

Numai căpitanul de miliţie nu pare impresionat. Dimpotrivă, zîmbeşte mereu fin, dînd din cap la fiecare aberaţie a bătrînului.

— Cetăţene Gulie, — ia dînsul cuvîntul, — va trebui să mergem cu toţii la Comarnic, şi să ne povestiţi în scris adevărul, nu braşoavele îndrugate aici... Cînd am fost sesizaţi că vreţi să instalaţi şi-o distilerie de alcooluri casnice, ne-am zis că-i cazul să vă rugăm a face o deplasare pînă la noi, să analizăm situaţia...

— V-a sesizat cineva ? — se miră înnebunit ex-Guliver Naiba.

— Nu chiar o informare specială, ci mai mult o eroare de expediţie poştală. Ne-am pomenit c-un plic la miliţie, care conţinea o largă relatare despre forajele din peştera Guşteriţa, întreprinse de-un arheolog amator... Autorul reportajului, habar n-avea cum arată o instalaţie de

foraj, dar se pricepea la descrieri. O descriere atît de ştiinţifico-fantastică, încît mi-am dat imediat seama că-i vorba despre un cazan de fiert ţuică...

Un geamăt înfundat, urmat de-o exclamaţie specifică, mă determină să privesc spre Iermolai Bîc.

— Omule, ce-am făcut ! Cum au să mă aprecieze tovarăşii de la „Revista literară“ cînd în loc de-un reportaj liric, vor citi reclamaţia adresată miliţiei, prin care anunţam c-am pierdut buletinul de populaţie ?...

— Depinde cum aţi redactat textul, — ia cuvîntul căpitanul de miliţie, — pentru că, dacă-i scris tot atît de sucit, au să deducă şi dînşii că nu-i vorba de buletinul de identitate, ci de adeverinţa pe care, într-adevăr, aţi uitat-o la noi... Buletinul l-aţi predat odată cu primirea documentului de plecare în excursia peste hotare.

— Nemaipomenit, omule ! De-aia nu-l găseam... Şi cînd trebuia să plec oare în excursie ? Cu evenimentele de la Colţii-lupchii, am uitat de excursie... Sau, poate, uitasem dinainte, deoarece eram plecat în concediu... Nu mai înţeleg nimic !

Gulliverii se ridică amîndoi în capul oaselor, vrînd să coboare din pat, dar, nereuşind din pricina vătămăturilor recepţionate cu prilejul discuţiei purtate cu Polina Ţilimindriu, se mulţumesc să zbiere la bietul forestier, într-un duet de groază :

— Nefericitule ! De ce nu ţi-ai văzut, domle, de meseria dumitale, şi te-ai apucat să scrii poezii la revistele literare ?

— Dar nu era poezie, nene Gulliver, pe cuvîntul meu ! — se scuză Iermolai Bîc. — Ci proză poematică, reportaj liric !...

— Foarte rău ! Dacă scriai o poezie, nu mai înţelegea nimeni nimic ! Şi să nu-mi mai zici Gulliver... Totul s-a dus pe apa Sîmbetii... Doamne, şi ce frumos suna Gulliver Naiba ! Mă simţeam şi eu înrudit cu zeii adîncu-

rilor... Dar văd că nu mi-a purtat noroc ! Ce-o să se-ntîmple cu noi, tovarășe ofițer ?

— Mai întîi să precizăm care din dumneavoastră doi s-a ocupat de fabricarea țuicii, apoi să aflăm adevărul în privința mai multor încălcări ale legii...

Bică Gulie, răspopitul, își înclină capul, după care îl admonestează pe frate-său, Niță Gulie :

— Tu ți-ai bătut gura, nesăturatule ! Nu ți-au ajuns banii căpătați de la oameni, te-ai apucat să-ți mai faci și reclamă !...

Începe să se lumineze de ziuă. Cele trei țațe nătăflețe, în ciuda interesantelor dezvăluiri, cucăiau de mult, înghesuite una într-alta. Nea Poroambă Cîșu, Staragică și Patruzec, deveniți brusc cavaleri, le invită pe bietele femei, care abia încăpeau pe marginea patului :

— Ia poftiți pe scaune, să ne întindem și noi oleacă pe salteluță !

Cînd s-a arătat și soarele, căutătorii de comori erau de mult plecați, împreună cu simpaticul căpitan de miliție, spre Comarnic, unde-i aștepta o odihnă plăcută și, poate, prelungită.

Înainte de încărcarea infractorilor în dubițele cu care păcătuiseră, acesta mă trăsese deoparte și-și luase rămas bun :

— Maestre Conan Doi, văd c-ai un talent neobișnuit ! Cum te-nființezi undeva, ori se săvîrșește o falsă crimă, ori dai peste căutători de comori, fabricanți ilegali de alcooluri casnice... Interesantă-i și meseria dumitale de scriitor !

Pe la ceasurile opt (și ceva) sîntem cu toții reuniți în bucătărioara „morii dintr-un dud". Frînți de oboseală, îl așteptăm pe nea Romaniță Curentu, care fusese trimis după merinde. Tanti Ralița, mai proaspătă ca niciodată, fumează „mărășească" după „mărășească", stînd de vorbă

cu țațele mele nătăflețe și cu doctorița Milica Manzur, care pare s-o simpatizeze în chip deosebit.

Numai Geca Leoveanu-Zbanț, trist ca nimeni altul, stă retras și abătut. Iermolai, încă nedumirit de problema excursiei ratate, încearcă să-l readucă pe linia de plutire :

— Omule, nu fi supărat ! După cîțiva ani se întoarce !

— Cine, măi Laie ? — se trezește din visări Geca.

— Polina ! Nu la dînsa te gîndeai ?

— Nu ! La alta... La vaca Palaghiei, care trebuia să fete, și nu știu ce s-o fi întîmplat...

Romanița Curentu, încărcat cu două desăgi, pătrunde vijelios în kicinetă, anunțîndu-ne :

— Mîncăm cevașilea, și mergem iarăși la bîlci ! Au adus altă tarabă cu puști !...

În timp ce ne prindem sufletele, mestecînd ceremonios bunătățile propuse de nea Romaniță (urdă, ouă răscoapte, roșii, gogoșari, ceapă și usturoi, slănină afumată) mă tot gîndesc cum să-mi anunț intenția de-a părăsi aceste locuri de basm, dar care numai oază de liniște nu se pot numi. M-am ales c-un material de excepție, o documentație fantastică pentru nu roman, dar n-am apucat să scriu un singur rînd la cel care îl am în lucru. Trebuie să plec... spre alte zări, mai puțin turbulente.

— Coană Milico, fii drăguță și mai dă-mi o bucățică de slană, că n-o fi foc ! — mă adresez spășit doctoriței.

— Poți să înfuleci cît poftești, grasul meu drag, — mă încurajează Milica Manzur, ceea ce mi se pare curios din partea unui medic, — ai consumat mii de calorii zilele acestea, trebuie să le compensezi cu ceva... Simt ce te frămîntă, știu că vrei să ne părăsești... Mănîncă liniștit, că te așteaptă drum lung și obositor... Mai ales c-ai rămas deocamdată fără „Bombiță". Însă ți-l împrumut pe nea Dobre !...

Drăguță și amabilă fetița asta uscățivă, băiețoasă și neînțeleasă de trăsnitul Iermolai. Amîndoi se iubesc tăcut, și nici unul n-are curajul să-și mărturisească senti-

mentele. Numai un psiholog de talia mea, care nu-i de ici de colo, a putut să-şi dea seama de ceea ce se petrece cu ei. Dar viaţa şi timpul le vor rezolva pe toate.

— Mulţumesc, coană Milico, însă mi-e teamă că amortizoarele lui nea Dobre sînt cam slabe pentru personalitatea mea ! Voi apela la tanti Raliţa, care-mi va permite să mă sui în „Trabant"-ul dînsei. „Bombiţa" va rămîne aici, pînă ce-o vor ridica tehnicienii de la autoservice... Ceea ce, sper, se va-ntîmpla cît mai curînd. Pentru că-mi trebuie maşina neapărat... Cu ce-am să plec la noua-mea oază de linişte ?...

În jur de ora prînzului, cam pe la unu, după ce mi-am încărcat în „Trabant"-ul lui tanti Raliţa catrafusele, ne aşezăm iarăşi la masă. Numai ca pretext. Pentru a nu da ocazie unor lacrimi de prietenie, dar pe care nu le pot considera de circumstanţă. Mîncăm deci tăcuţi, privindu-ne în ochi.

— Dragii mei, — nu mă-ndur eu să nu spun cîteva cuvinte, — vă cer iertare pentru supărările pricinuite. Dar un detectiv care se respectă, şi încă unul de excepţie, cum trebuie apreciat subsemnatul, mai greşeşte uneori... Însă, aţi văzut şi singuri, am izbutit să dezleg o enigmă din cele mai tulburătoare. N-am fi putut dormi liniştiţi, dacă popa Gulie ar fi continuat să-şi bată joc de nişte oameni de treabă, al căror singur păcat era credulitatea... Ce să fac acum, pentru a mă despărţi de voi, cu sufletul împăcat ?...

— Nimica, dragă copile, — mă alintă ţaţa Catariţa, — ne-ajunge cît ai făcut... Gulliver Naiba s-a dus unde-i stă numele, aşa că, învăţînd din păţania blestematului, ne lăsăm şi noi de descîntat... Dar dacă vrei să pleci dintre noi cu sufletul împăcat, hai să mai gustăm cîte ceva... Ştiu că-ţi place... Ia uite ce ţi-a pus deoparte ţaţa Catariţa ! Poftim, na şi bagă-n gură...

Şi dulcea mea ţaţă nătăfleaţă, zîmbindu-mi galeş, îmi întinde o bucată de pastramă de capră. Din cea cumpărată ieri, cînd ne ospătasem prin tot iarmarocul. Uitase de ea, dar o păstrase într-o băsmăluţă curată.

Ne luăm rămas bun, mestecînd zdravăn şi înciudaţi din pastrama care se-ntărise ca talpa de bovine. Geca Leoveanu-Zbanţ, se suie pe-o cărămidă să mă-mbrăţişeze. Iermolai Bîc, abia îngînat, îmi cere adresa, pentru a-mi trimite nişte manuscrise.

— Dacă-s cumva nişte borderouri către ocolul silvic, nu le dai la revistă, ci le expediezi îndărăt, eventual la miliţie ! — grăieşte forestierul blînd, legănîndu-şi cuvintele. Omule, tare-mi pare rău că pleci... Am fi constituit la Colţiilupchii un cenaclu literar... Ceva de pomină !

Cina Moşca lăcrimează abundent, iar fina Frusina mă bate lejer pe umăr, spunîndu-mi cu glas tremurat :

— Tovarăşu creator, nu ne uita... Mai vino pe la noi... Oricînd vei găsi ceaunul pe foc, o pîine caldă scoasă atunci din cuptor, nişte vin uitat în fundul beciului... Dacă vor mai fi şi nuci în pod, păi ii tragem şi-o „ţigănească", de-or să duduie duşamelele !.

Nea Gheorghe al lui Staragică, asistat de Valin al lui Patruzec, mă asigură :

— Cît vom mai fi în putere, totdeauna vei găsi în noi un sprijin de nădejde, oriunde te vei afla... Poate să fie puţul cît de adînc, facem şi pe dracu-n patru, şi tot te scoatem... Chiar de-am munci săptămîni în şir... Că ne-ai văzut de ce sîntem în stare !...

Le-mbrăţişez pe minunatele Ioana lui Lucereanu, pe Păuniţa lui Colarete, mărturisindu-le reala mea bucurie de-a fi cunoscut nişte femei atît de bărbate.

Nea Poroambă Cîşu, după ce-mi striveşte degetele mîinii drepte, anunţă intenţia sa de a-mi demonta „Bom-

biţa", piesă cu piesă, pentru a uşura munca tehnicienilor care vor veni s-o ridice.

— Poate-o fi mai greu cu motorul, că n-am mai desfăcut aşa ceva, dar tot îi venim noi de hac... Dacă m-ajută şi Romaniţă Curentu, piese de ceasornic îl facem... Doar ştii tălică, nu-s chiar străin de maşinaţiile astea, de vreme ce-am făcut armata la tancuri !

Pe seară, în jur de şapte ceasuri şi ceva, izbutim să ne spunem tot ce-avem pe suflet, mai luăm şi-o cină uşoară, după care ne suim în maşina mătuşă-mii. Pe care, însă, o voi şofa eu.

Deşi drumul e asfaltat, „Trabant"-ul lui tanti Raliţa pîrîie, trosneşte, hurducănă şi scoate fum de groază, de parcă ar funcţiona cu cărbuni din tizic, şi nu cu amestec de benzină şi ulei ars.

Peste un kilometru, urmează să abordăm serpentinele ce coboară de la Colţiilupchii spre Cîmpina. Tanti Raliţa, pe care o enervează stilul meu de conducere auto, mă pisează tot timpul, umflîndu-mi capul cu teoriile sale detectivo-dietetice. La un moment dat, după ce trec cu succes printr-o băltoacă mai veche, din care „Trabant"-ul iese ca nou, însă într-o altă culoare decît cea originală, mai neagră şi mai mată, o întreb pe mătuşă-mea :

— Ascultă, tanti Raliţo, îţi mai place viteza ?

— Cum să nu ! Mor după ea !

— Atunci fii liniştită ! Ai toate şansele să-ţi realizezi dorinţa... Frînele pseudomaşinei matale par să nu mai funcţioneze corespunzător...

— Nu-i uman ce se-ntîmplă, băieţelule ! Încearcă să reduci din viteză la primul deal...

— În regulă ! — mă declar încîntat de ideea salvatoare. — După ce ieşim din torentul din vale, dăm de costişă...

sfîrşit

TABEL
DE MATERIALE FOLOSITE :

Lector: ELENA TRĂSNEA
Tehnoredactor: CORNEL CRISTESCU

Bun de tipar 27.VII.1976. Apărut 1976. Comandă nr. 1180. Tiraj: 100 000 + 90 ex. broşate. Coli de tipar: 9,75.

Comanda nr. 60 310
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii",
Bucureşti — Piaţa Scînteii nr. 1,
Republica Socialistă România

colecția aventura

VLAD MUȘATESCU

Cînd humorul cu cea mai bună sămînță a sa — autoironia — cade pe solul aventurii, cînd acest sol nu aparține violenței, ci nu-i decît inteligență și joc, obținem o carte ca «De-a baba-oarba». Seducătoare prin formulă, de la prima la ultima pagină, captivantă pentru toți cititorii ei de la primul — editorul — pînă la ultimul. Dar care e ultimul cititor al unei cărți bune?

MIRCEA SÂNTIMBREANU

DE-A BABA-OARBA

Vlad Mușatescu a adus genului ceva nou, acea aventură în care scriitorul, proprietar sigur al condeiului, se divulgă capitol după capitol, cu tot ce este el ca om, cu toate atributele sale: omenie, cultură, humor, ingeniozitate, bonomie, exprimate cu acele cuante fine, inimitabile, caracteristice unei proze insolite.

CONSTANTIN CHIRIȚĂ

Lei 8,75